

2013 FAALİYET RAPORU

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

2013 FAALİYET RAPORU

**STRATEJİ GELİŞTİRME
DAİRESİ BAŞKANLIĞI**

ISBN: 978-975-493-053-5 / 28 MART 2014

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevlana Bulvarı No: 32 Etiler 06330 Ankara / TÜRKİYE

+90 312 204 20 00

www.dhmi.gov.tr

SUNUŞ

Devlet Hava Meydanları İşletmesi, sürdürülebilir başarı zincirine yeni halkalar ekleyerek hizmet yolculuğuna devam ediyor. Son on yıldır bu yolda alınan büyük mesafe Kuruluşumuzu küresel bir marka haline getirdi. Bu parlak tablo hizmet şevkimizi daha da perçinliyor.

Dünyada ne varsa daha iyisi bizde olmalı diyoruz. Rakamların tanıklık ettiği başarılarımıza sadece kurumsal ya da sektörel bir önem yüklemiyoruz. Elde ettiğimiz sonuçların ülke kalkınması için de gerekli ve önemli olduğunun bilincindeyiz.

Gözettiğimiz değerlerin başında, kaydettiğimiz istikrarlı büyüme ve atılım ruhunu korumak gelmektedir. Müşteri memnuniyeti bizim için en büyük ödüldür. Havayolunu halkın yolu yapma büyük hedefinin bir parçası olmaktan ve dünya devlerine örnek gösterilecek düzeye gelmekten ülkemiz ve milletimiz adına gurur duyuyoruz. Geçmişteki başarılarımızdan aldığımız güçle yeni başarılarla kararlı adımlarla yürümeye devam ediyoruz. Vatanın her yanını en hızlı bir şekilde ulaşılabilir kılmayı başararak, ülkenin topyekun kalkınmasına katkıda bulunmak bizim için en büyük iftihar vesilesidir.

Emniyet, güvenlik, hizmet kalitesini ön planda tutan, ulusal ve uluslararası ölçekte yaygın ve dengeli bir büyüme vizyonu büyük önem taşıyor. Hizmet sadece yatırım yapmak değildir, o yatırımı dünya kalite standartlarında sunabilmektir. Her yıl hızla artan yolcu ve uçak trafiğine rağmen biz hizmet kalitemizi daha iyi noktaya taşıyarak yolumuza devam ediyoruz; zira bizim için önemli olan yatırımlarımızın yolcu memnuniyetine dönüşmesidir.

2013 yılında havalimanlarımızda yaklaşık 152 milyon yolcuya hizmet sunduk. Bu yoğunluğa karşın hizmetlerimizde herhangi bir aksama olmadığı gibi hizmet çeşitliliğini artırmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Kış aylarında gecikme ve iptalleri asgariye indirmeyi başarmış bulunuyoruz.

Başarıya ulaşmak kadar, bunu devamlı hale getirmek de önem taşıyor. Özellikle, çok dinamik bir sektör olan havacılıkta sürdürülebilir gelişmeye odaklanmak gerekiyor. Sosyal ve ticari yaşantımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelen havayolu taşımacılığı, gittikçe artan talep ve beklentiler doğrultusunda yeni açılımlara ihtiyaç duyuyor. Zamanında ve hızlı planlama, mükemmel icra prensibiyle dünyadaki gelişmeleri dikkatle takip ediyoruz. Yeni koşulların gerektirdiği kurumsal hizmet politikalarını süratle gündemimize alıyoruz.

Terminal binalarının inşası ve yenilenmesinde mimari mükemmellik, estetik, konfor, emniyet, kullanım kolaylığını ve çevreci anlayışı ön planda tutuyoruz.

2013 yılında özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu illerinde önemli projeleri tamamladık. Temmuz ayında Bingöl, Şırnak Şerafettin Elçi ve Kastamonu havalimanları Başbakanımızın katılımıyla hizmete açılırken Adıyaman Havalimanı terminal binasının açılışını da Eylül ayında gerçekleştirmenin sevincini yaşıyoruz. 2013 yılı yeniden inşa edilen her biri mimari ve estetik harikası olan görkemli havalimanlarımızın hizmete verildiği bir yıl oldu; 2014 ise temenni ediyoruz ki yeni birçok terminalimizin hizmete girdiği bereketli bir dönem olacak. Çağdaş havalimanı işletmeciliğinin tüm koşullarını taşıyan bu yeni terminaller bulundukları yörelerin ihtiyaçlarını uzun yıllar tam anlamıyla karşılayabilecek şekilde planlandı.

Havalimanlarını, büyüyen, kalkınan, küresel bir güç olma yolunda emin adımlarla yürüyen Türkiye'nin vitrini haline getirdik. Artık ayak basılan her havalimanı, misafirlerine estetik, güven ve konforu birlikte sunan beş yıldızlı tesisler haline geldi, öyle ki yalnızca ülke turizminin değil aynı zamanda tüm sivil havacılık faaliyetlerinin de adeta dinamosu oldu.

Başarılarımızın yalnızca ulusal ölçekte değil, küresel boyutta da takdir görmesi altını çizmemiz gereken bir başka gerçek... DHMİ'nin hizmet çıtası yükseldikçe küresel nüfuzu da artıyor, aranan, işbirliği için yarışılan bir kuruluş haline geliyor.

Medeniyetler beşiği Anadolumuz dünya havacılığının önde gelen bir merkezi haline geldi ise... Yurdun en ücra köşesine dünyanın birçok başkentindeki terminallerden daha görkemli-leri inşa edildi ise... mevcut havalimanlarında teknolojik altyapı ve görsellik açısından süratli bir dönüşüm sağlandı ise... ve 50 yıllık bitirilecek işler son 10 yıla sığdırıldı ise...bu elbette bir ekip başarısıdır. Hedefe kilitlenen ortak aklın, ortak iradenin ulaştığı menzildir.

80 yıllık birikimimiz ve deneyimlerimizle, Cumhuriyetimizin 100'ncü yılına yönelik 2023 Hedeflerinde üzerimize düşen büyük sorumlulukları yerine getirmek için yaptıklarımızla yetinmek yerine daha fazlasını başarmayı ve çitayı daha da yukarılara taşımayı görev biliyor, bu bilinçle gece gündüz demeden çalışıyoruz.

Orhan BİRDAL
DHMİ Yönetim Kurulu Başkanı
ve Genel Müdür

İÇİNDEKİLER

KURULUŞ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

MİSYON VE VİZYON	10
KURULUŞ AMACI VE STRATEJİK HEDEFLER	10 - 11
TEŞKİLAT YAPISI	13 - 15
KURULUŞUN GÖREVLERİ	16
HUKUKİ DURUM VE DENETLEME	18
KURULUŞUN TARİHÇESİ	19 - 21

BÖLÜM

1

HAVALİMANLARI, SEYRÜSEFER HİZMET VE FAALİYET BİLGİLERİ

HAVACILIK SEKTÖRÜNDE MEVCUT DURUM VE KAYDEDİLEN GELİŞMELER	24 - 25
İSTATİSTİK TABLOLAR	25 - 43
HAVALİMANI İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER	44 - 45
HAVA SEYRÜSEFER YARDIMCI CİHAZLARI VE KOLAYLIKLARI	46 - 54
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ HİZMET VE FAALİYETLERİ	55 - 59
DİĞER ÖNEMLİ FAALİYET VE HİZMETLER	60 - 65
HAVA SEYRÜSEFER GÖREV TANIMLARI, HİZMET VE FAALİYETLERİ	66 - 71
MİLLİ MALİYET VE HİZMET BİRİM SAYISI VERİLERİ	71 - 73
HAVALİMANI İŞLETMECİLİĞİ VE SEYRÜSEFER HİZMETLERİNDE HEDEFLER, YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR VE KAYDEDİLEN AŞAMALAR	74 - 77
KURULUŞUMUZ AR-GE FAALİYETLERİ	78 - 82

BÖLÜM

2

İNSAN KAYNAKLARI İLE DİĞER ÖNEMLİ FAALİYETLER

İSTİHDAM VE EĞİTİM DURUMU	84 - 88
ÜCRET VE GİDERLER	89 - 90
EĞİTİM FAALİYETLERİ	91 - 93
DHİMİ 2013 ÇALIŞAN MEMNUNİYETİ DEĞERLENDİRMESİ	94 - 95
DİĞER HİZMET VE FAALİYETLER	95 - 96
ÖDÜL, KUTLAMA, TÖREN VE DİĞER BASIN ETKİNLİKLERİ	97 - 98
2003 - 2013 ULUSLARARASI BAŞARILAR VE YATIRIMLAR	99 - 102

BÖLÜM

3

İSTATİSTİKLER

UÇAK TRAFİĞİ	106 - 114
YOLCU TRAFİĞİ	115 - 120
KARGO TRAFİĞİ	119 - 122

BÖLÜM

4

HİZMET SATIŞI

PAZARLAMA	124
SEYRÜSEFER, TERMİNAL, İŞLETME HİZMETLERİ	125 - 130

BÖLÜM

5

YATIRIMLAR, PROJELER VE PERFORMANS HEDEFLERİ

2013 YILI YATIRIM HARCAMALARI	132 - 154
KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ PROJELERİ	155 - 156
YAP-İŞLET-DEVRET PROJELERİ	157 - 160
İŞLETME HAKKI DEVRİ PROJELERİ	161 - 164
HAVAYOLU TAŞIMACILIĞINA İLİŞKİN BEKLENTİLER	165 - 167
2014 YATIRIMLAR TABLOSU	168 - 170
GENEL MALİ BİLGİLER İLE GELİR TABLOSU PROJEKSİYONU	171 - 173
STRATEJİK HEDEFLER	174 - 175

BÖLÜM

6

DURAN VARLIKLAR VE ALIM HARCAMALARI

DURAN VARLIK VE ALIM HARCAMALARI	178 - 180
YEDEK PARÇA VE MALZEME ALIMLARI	180 - 181
STOKLAR	181 - 182

BÖLÜM

7

GİDER VE MALİYETLER

GİDERLER	184 - 188
MALİYETLER	188 - 194

BÖLÜM

8

MALİ BÜNYE

KAR ZARAR DURUMU	196 - 197
KAR DAĞITIMI	198
BİLANÇO	199 - 212
FON AKIMI	212 - 213
NAKİT AKIMI	213 - 214
MALİ ANALİZ	215 - 218
EKLER	
HAVALİMANLARI VE HELİPORTLAR İNDEKSİ	220 - 221
KISALTMALAR	223 - 225

BÖLÜM

9

**KURULUŞ HAKKINDA
GENEL BİLGİLER**

BÖLÜM

1

Türkiye'nin Havacılık Vizyonu

2035 yılına kadar havacılık sektöründe uluslararası standartlarda, emniyetli, güvenli, kaliteli, insana ve çevreye duyarlı, katma değeri yüksek hizmetleri ile bölgesinde lider olan; stratejik planlama ilkelerine uygun olarak ileri teknoloji ürünü altyapı ve sistemleri kendi imkanlarıyla üretebilen ve havacılıkta hizmet üretimi/tedariki sürecinde ve insan kaynağında kendine yeterliliği olan; havacılık sektörünün rekabet gücü açısından dünyada ilk 10 içerisinde olan bir ülke olmaktadır.

Kuruluşumuzun Misyon ve Vizyonu

MİSYON

Havacılık sektöründe uluslararası standartlarda, kaliteli, güvenli, konforlu, insana ve çevreye duyarlı ileri teknoloji ürünü alt yapı ve sistemlere ve yetişmiş insan gücüne dayalı hava seyrüsefer ve havaalanı işletme hizmetleri sunmaktır.

VİZYON

Hava trafik yönetimi ve havaalanı işletmeciliği alanında, küresel boyutta rekabet gücüne haiz dünyanın öncü kuruluşlarından biri olmaktır.

KURULUŞUMUZ TEMEL İLKE VE DEĞERLERİ

» Bilimsellik	Karar alma süreçlerinde bilimsel metotların kullanılması
» Dengeli	Bölgeler arası dengenin gözetilmesi
» Etik Değerlere Uygunluk	Mesleki Değer ve Kurallara Bağlılık
» Süreklilik ve Kalite	Yüksek kalitede kesintisiz hizmet
» Verimlilik	Kaynakları yerinde, doğru zamanda, etkin olarak kullanma
» Güvenilirlik	Tüm iş ve işlemlerde tutarlılık
» Şeffaflık	Tüm tarafların erişimine açıklık
» Çevreye ve İnsana Duyarlılık	Gelecek nesillerin kaynak ihtiyaçlarının gözetilerek, Vatandaşların beklenti ve ihtiyaçlarının dikkate alınması
» Yenilikçi ve Gelişimci	Her türlü yeniliğe ve gelişime açıklık, gelişen ve değişen teknolojinin yakından takip edilmesi
» Yerli Üretim Odaklılık	Ar-Ge faaliyetlerinde yerli üretimin desteklenmesi, teşviki ve kullanımına öncelik verilmesi

Kuruluş Amaçları ve Temel Hedefler

- » Hava seyrüsefer emniyetini en üst seviyede sağlamak,
- » Havalimanı işletmeciliği hizmetlerini uluslararası standartlarda sağlamak,
- » Bölgesel hava ulaşım merkezi olmak,
- » Bölgesel hava eğitim üssü olmak,
- » İnsan kaynaklarının optimum yönetimi ile hizmette kalite ve etkinliği artırmak.

Diğer yandan Ana Statümüzde Kuruluşumuz amaç ve faaliyet konuları aşağıda verildiği gibi ifade edilmiştir:

Sivil Havacılık faaliyetlerinin gereği olan; hava taşımacılığı, havalimanlarının işletilmesi, meydan yer hizmetlerinin yapılması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer hizmet ve kolaylıklarının

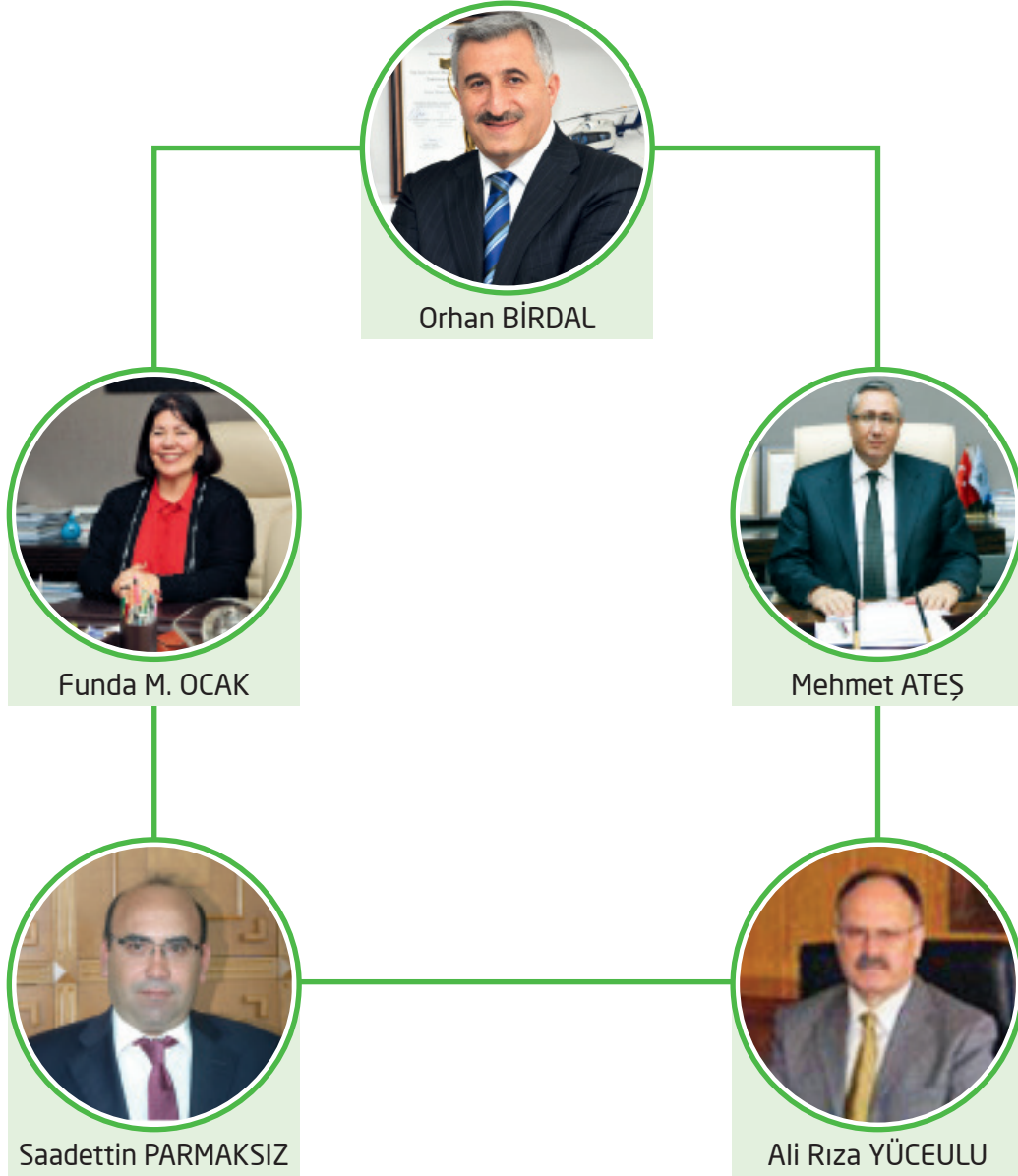
kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetler ile ilgili diğer tesis ve sistemlerin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılmasını sağlamak amacıyla teşkil edilen kuruluşun faaliyet konuları aşağıda izah olunmaktadır;

1. Kanun, tüzük ve Yönetmelik kalkınma planı ve yıllık programlar çerçevesinde; müesseselerini, bağlı ortaklarını ve iştiraklerini yönlendirmek ve bunlar arasında koordinasyon ve işbirliği sağlamak.
2. Bu faaliyetlerin yürütülmesi ve geliştirilmesi için kaynaklar sağlamak ve arttırmak.
3. Gerekli hallerde müesseseler, işletmeler, ortaklıklar kurmak kaldırmak veya kurulmuş bir ortaklığa iştirak edilmesi için gerekli teşebbüslerde bulunmak.
4. Bağlı ortaklık ve müesseselerin bütçeleri ile fiyat, tarife ve yatırımların genel ekonomi ve Sivil havacılık politikalarına uyumunu sağlamak.
5. Sivil havacılık ihtisas alanlarında, dünya standartlarına göre personel yetiştirmek üzere eğitim tesisleri kurmak, ve bu tesisleri işletmek veya işlet-tirmek.
6. Havalimanı işletmeciliğinin mütemmim cüzü olan ve bu ana hizmetin yürütülmesi için gerekli bulunan mahal ve tesislerin 4046 sayılı kanun kapsamında olmayanları 233 sayılı KHK'nin ilgili maddeleri çerçevesinde ihale yoluyla kiralamak suretiyle başkaları eliyle işlet-tirmek,
7. İstihdamı geliştirme çalışmaları kapsamında düzenlenen beceri kazandırma programlarının uygulanmasını sağlamak.
8. Kurulmuş ve kurulacak küçük ve ortak büyüklükteki özel kuruluşlara, idari ve teknik alanlarda rehberlik yapmak.
9. Faaliyet konuları ile ilgili olarak, Bakanlar Kurulu tarafından verilen görev-leri yapmak.

YÖNETİM KURULU

233 sayılı KHK'nin 5. maddesine göre Kuruluşumuzun en yüksek seviyede yetkili ve sorumlu karar organı Yönetim Kurulu'dur. Yönetim Kurulu, 2013 yılında bir Başkan ve dört üyeden oluşmaktadır.

ADI SOYADI	YÖNETİM KURULUNDAKİ UNVANI	TEMSİL ETTİĞİ BAKANLIK VEYA KURULUŞ	GÖREVE BAŞLAMA TARİHİ
Orhan BİRDAL	Başkan	DHİMİ	28.12.2007
Funda M. OCAK	Üye	DHİMİ	10.09.2012
Mehmet ATEŞ	Üye	DHİMİ	24.01.2012
Sadettin PARMAKSIZ	Üye	Hazine Müsteşarlığı Temsilcisi	23.10.2013
Ali Rıza YÜCEULU	Üye	UDHB Temsilcisi	24.04.2013

Yönetim Kurulu, 2013 yılında toplam 142 adet karar almıştır.

GENEL MÜDÜRLÜK

Kuruluşumuzun yetkili ve sorumlu yürütme organı Genel Müdürlük'tür. Kuruluşumuzda Genel Müdür'e doğrudan bağlı altı birim ve dört Genel Müdür Yardımcılığı bulunmaktadır

ADI SOYADI	ÜNVANI	GÖREVE BAŞLAMA TARİHİ
Orhan BİRDAL	Genel Müdür	28.12.2007
Funda Makbule OCAK	Genel Müdür Yardımcısı	28.12.2007
Mehmet ATEŞ	Genel Müdür Yardımcısı	11.06.2008
Mehmet KARAKAN	Genel Müdür Yardımcısı	08.08.2008
Celal ÖZUĞUR	Genel Müdür Yardımcısı	20.05.2013

DHMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MERKEZ TEŞKİLAT YAPISI

MERKEZ TEŞKİLAT ŞEMASI

Yönetim Kurulu Başkanı
ve Genel Müdür
Orhan BİRDAL

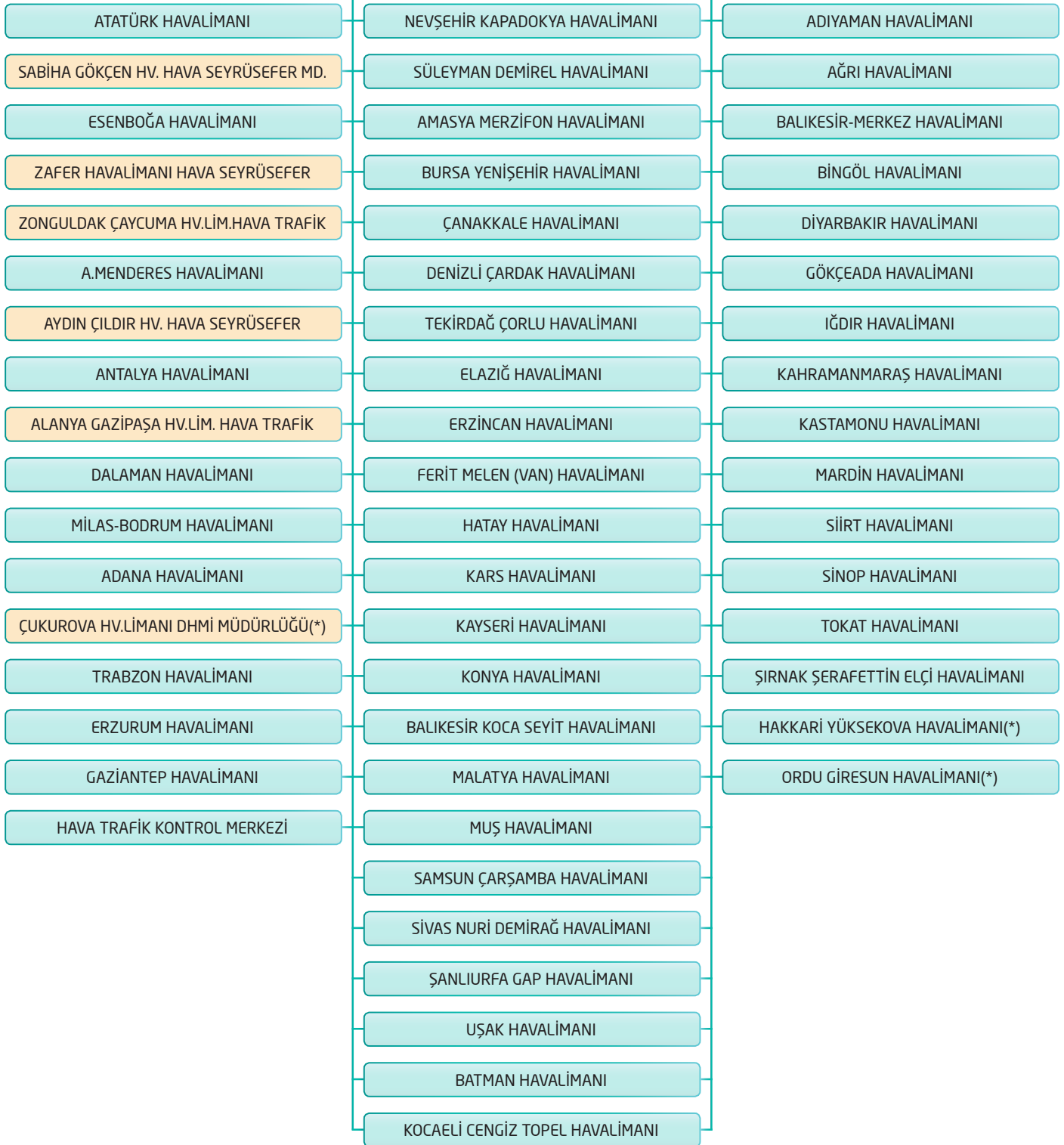

- » Genel Müdürlük Merkez Teşkilatı 14 Daire Başkanlığı, 3 Müstakil Müdürlük olmak üzere 17 Birimden;
- » Taşra Teşkilatı; 10 Havalimanı Başmüdürlüğü, Hava Trafik Kontrol Merkezi Başmüdürlüğü ile 37 Havalimanı Müdürlüğünden oluşmaktadır.
- » Ayrıca, DHMİ tarafından işletilmeyen 5 Havalimanında Hava Seyrüsefer birimlerimiz mevcuttur.

TAŞRA TEŞKİLAT ŞEMASI

YÖNETİM KURULU GENEL MÜDÜR

(*) YAPIM ÇALIŞMALARI DEVAM ETMEKTEDİR.

Kuruluşun Görevleri

DHMİ Genel Müdürlüğünün Ana Statüsü ile belirlenmiş görevleri; sivil havacılık faaliyetlerinin gereği olan hava taşımacılığı, havalimanlarının işletilmesi, havalimanı yer hizmetlerinin sağlanması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetler ile ilgili diğer tesis ve sistemlerin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılmasını sağlamaktır. Ayrıca, sivil havacılık ihtisas alanlarında, dünya standartlarına göre personel yetiştirmek üzere eğitim tesisleri kurmak, kurdurmak ve bu tesisleri işletmek veya işlettirmek ve işletiminde bulunan havalimanları ile işletme dönemlerinin sonundan itibaren yap-işlet-devret modeli çerçevesinde yaptırarak işletimini özel sektöre verdiği terminallerini ve/veya hizmetin bütünlüğü yönünden gerek gördüğü diğer tesislerini 5335 sayılı Kanunun 33. Maddesi çerçevesinde özel hukuk tüzel kişilerine kiralamak ve/veya işletme hakkını devretmek de Kuruluşun görevleri arasında yer almaktadır.

Kuruluş ana faaliyet alanları havalimanı işletmeciliği ve seyrüsefer hizmetleri olup; işletme ve hava seyrüsefer hizmetlerinin sağlanması kapsamındaki görev ve sorumluluklar şunlardır :

- » Kuruluş tarafından belirlenen amaç, ilke ve talimatlara uygun olarak havalimanlarında işletme hizmetlerinin ulusal ve uluslararası ihtiyaçlara cevap verecek şekilde ve ICAO kurallarına göre yürütülmesi amacıyla tüm faaliyetlerin yönetimi, denetimi ve koordinasyonu yönünden sorumlu olarak görev yapmak.
- » Genel Müdürlüğümüzce işletilen ve/veya kiralama yolu ile işletme hakları devredilen havalimanlarında verilecek hizmetlerin ulusal ve uluslararası mevzuata uygunluğunu belirlemek üzere araştırma ve incelemeler yapmak. Hava trafiğinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için gerekli yer hizmetleri desteğini sağlamak amacıyla tüm faaliyetleri planlamak, koordine etmek ve denetlemek.
- » Yer hizmetleri ile ilgili programları hazırlamak, yatırım gerektiren faaliyetleri ile ilgili yıllık bütçeyi belirleyerek, verilen bütçeye göre faaliyetleri uygulama aşamasına getirmek.

- » Havalimanlarında kar, kuş, otla mücadele çalışmaları ile havalimanı çevre ve maniaların belirlenmesine yönelik çalışmaların koşullarını belirlemek.
- » Kaza, kırım ve kurtarma hizmetlerinin aksatılmadan sağlıklı olarak yürütülebilmesi için araç ve teçhizatın faaliyetlerini kontrol etmek bunlarla ilgili işbaşı eğitimleri düzenlemek ve aksaklıklarla ilgili önlemleri almak.
- » Havalimanlarında genel elektrik ve özel aydınlatma sistemlerinin işletilmesi için gerekli planlama çalışmalarını yürütmek.
- » Genel elektrik ve özel aydınlatma sistemleri ile ilgili ihtiyaçları belirleyerek, güncel teknoloji doğrultusunda temin edilmesini sağlamak. Yeni kurulan ünitelere enerji temini ile ilgili gerekli çalışmalar yapmak; yatırım ihtiyaçlarını belirlemek.
- » Seyrüsefer istasyonları ve radar istasyonları ile havalimanları için ihtiyaç duyulan elektrojen gruplarının temin ve tesis edilmesini sağlamak.
- » Terminal binalarının kullanım planlarını hazırlamak. Hava tarafında uçak park planlaması, arazi tahsisi, kara tarafında ise terminal içinde yer tahsislerini planlamak; ticari hacimlerini belirleyerek gelir artırıcı faaliyetleri düzenlemek.
- » Kuruluşun gelir kaynaklarını sağladığı gelir türleri için tarifeleri belirlemek ve uygulamak.
- » Uçak trafiğine göre havalimanlarının çalışma saatlerini düzenlemek. Havalimanlarındaki hizmet araçları ile özel iş makinelerinin faaliyetlerini düzenlemek ve izlemek.
- » Havacılık yayınlarının (AIP, AIP AMDT, AIP SUP, AIC, NOTAM vb.) yapılmasını sağlamak üzere gerekli çalışmaları yapmak. (koordinat bilgilerinin belirlenmesi, havacılık haritalarının yaptırılmasını sağlamak üzere protokol yapılması; maniaların yer, koordinat ve yükseklik bilgilerinin her bir havalimanı için ayrı ayrı belirlenerek uluslararası formatta yayımlanmak üzere ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak)
- » Havacılık teknolojisi ve mevzuatında meydana gelen değişiklik ve gelişmeleri takip etmek üzere uluslararası sivil havacılık kuruluşlarının çalışmalarını izlemek; toplantı ve seminere katılmak; il-

gili dokümanları izleyerek yenilik ve gelişmelerin bünyeye uyarlanarak uygulanmasını saptamak.

- » Havalimanlarında işletme hizmetlerinin uluslararası standartlarda sağlanmasına ilişkin kurum içi KYS ve teknik denetimlerde bulunmak, gerektiğinde Ulaştırma Bakanlığı ya da ICAO, ECAC, IATA (slot koordinasyon) gibi uluslararası kuruluşlarca yapılan denetimler öncesinde gerekli hazırlıkları yapmak; havalimanlarını denetime hazır hale getirmek ve gerekirse denetime refakat etmek.
- » İşletme hizmetleri ile ilgili hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesi ve uygulanmasını sağlamak.
- » Uluslararası kurallara uygun olarak havalimanlarının cihaz, sistem ve donanım olarak daha üst düzeylere getirilmesine yönelik gelişmekte olan teknolojileri de göz önüne alarak, gerekli değişiklik tekliflerini yapmak ve bunlar üzerinde projeler hazırlamak.
- » Yeni yapılacak havalimanları için yer seçimi yapılması; ÇED toplantılarına ve ihtiyaç programlarının hazırlanması ile ilgili çalışmalara katılmak.
- » Faaliyetlerin etkin bir düzeyde sürdürülmesi amacıyla işletme hizmetlerinde görev yapan personelin planlamasını yapmak; ihtiyaçları belirlemek; organizasyonu oluşturmak ve geliştirmek.
- » Sivil amaçlı uçuşlar için silahlı kuvvetlere ait müşterek kullanımlı (sivil-asker) hava alanlarla ilgili protokollerin ilgili mercilerle istişare ederek düzenlenmesini sağlamak.
- » İşletme faaliyetleri ile ilgili ICAO (International Civil Aviation Organization/ Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı), ACI (Airports Council International / Uluslararası Hava Alanları Konseyi), IATA (International Air Transport Association / Uluslararası Hava Taşımacılığı Kurumu) ECAC (European Civil Aviation Conference/Avrupa Sivil Havacılık Konferansı), EUROCONTROL/AOT (EUROCONTROL Airport Operations Team/EUROCONTROL Hava alan İşletme Timi) NATO, CAPC/CAWG (Civil Aviation Planning Committee/Civil Aviation Working Group/Sivil Havacılık Planlama Komitesi ve Çalışma Grubu) yayınlarını izlemek ve hizmetlerin mevzuat çerçevesinde yürütül-

mesini sağlamak. Söz konusu kuruluşların yurt içi ve yurt dışı toplantılarına katılım sağlamak.

- » 2920 sayılı Sivil Havacılık Kanunu gereğince ihtiyaç duyulan hava sahası düzenlemeleri, hava yolu şebekesinin geliştirilmesi, her türlü tahditli sahaların etüt ve planlamaları yapılarak, Ulaştırma Bakanlığı'na teklifte bulunmak,
- » Uçuş emniyeti ile ilgili olarak gerekli haberleşme ve seyrüsefer yardımcı cihaz ve sistem ihtiyacını tespit etmek, yerlerinin etüdünü yapmak, temin ve tesislerini sağlayarak sektörün hizmetine sunmak.
- » Seyrüsefer yardımcı cihaz ve sistemlerin periyodik uçuş kontrolünün yapılmasını sağlamak.

- » Havalimanları için aletli alçalma ve standart kalkış/iniş usullerini hazırlamak.
- » Hava Trafik Yönetimi ile ilgili işlerini ve Havacılık Muhabere Hizmetlerini yürütmek.
- » Uluslararası Hava Seyrüseferinin güven, düzen, kalite ve verimliliğini artırmak için gerekli bilgi akışını sağlamak üzere havacılık yayınlarını (AIP, AIP AMDT, AIP SUP, AIC, NOTAM vb.) zamanında yayımlamak.
- » Uçuşlara ilişkin uçuş planı ve permi bilgilerini takip etmek ve düzenlemek.
- » Arama ve Kurtarma hizmetlerinin ulusal ve uluslararası Kuruluşlarla koordinasyonunu sağlamak.
- » Hava hadiselerini incelemek, değerlendirmek, neticelendirmek ve Kaza/Kırım Komisyonlarına katılım sağlamak.

- » Gelişmekte olan teknoloji göz önüne alınarak cihaz, sistem ve donanımlar üzerinde gerekli değişiklik tekliflerini yapmak ve bunlar üzerinde projeler hazırlamak.
- » Havalimanlarında hava seyrüseferinin sağlanmasına ilişkin denetimlerde bulunmak,
- » Yurt içi ve yurt dışı havacılık kuruluşları ile daimi temas sağlamak, bilgi alış verişinde bulunmak, hizmet alanı ile ilgili seminer, toplantı, eğitime yönelik faaliyetlerde bulunmak ve katılım sağlamak.
- » Hava sahasının etkin kullanımı için sivil/asker koordinasyonunu geliştirmek.
- » EUROCONTROL (Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Teşkilatı) ile ilgili işlemlerin adı geçen Teşkilatın uluslararası sözleşmesi (Çok Taraflı Anlaşma ve Revizelerle birlikte) ve mevzuatları çerçevesinde yürütülmesini sağlamak.
- » Yol ücretlerine esas teşkil eden trafik bilgilerinin, EUROCONTROL Teşkilatına gönderilmesi ve Ülkemize ait Milli Maliyet tespit çalışmalarının yürütülmesini sağlamak.
- » Kalite Yönetim Sistemi konularındaki çalışmaları takip ederek sistem kurulması, geliştirilmesi ve idamesi hususlarında faaliyetlerde bulunmak.
- » KKTC ve Ercan tavsiyeli hava sahasına ilişkin olarak hava sahası düzenleme çalışmalarını, hava trafik hizmetlerinin koordinasyonunu yürütmek; tüm havacılık bilgilerini ICAO formatına göre hazırlamak, baskı ve dağıtımını sağlamak.

HUKUKİ DURUM

DHMI; sermayesinin tamamı devlete ait, tekel niteliğindeki hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulan ve gördüğü bu kamu hizmeti dolayısıyla ürettiği hizmetleri imtiyazlı sayılan bir kamu iktisadi kuruluşu olup, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın ilgili kuruluşudur.

DHMI; amaç, faaliyet ve yönetim bakımından, 233 sayılı KHK ile bunun ek ve değişikliklerine tabi tutulmaktadır. Ayrıca, 14.10.1983 tarih ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile DHMI'nin iştirak konusu düzenlenmiş olup, bu Kanunda DHMI'ye verilen

yetki ve sorumluluklar hakkında düzenlemeler yer almıştır. Bunun yanı sıra 21.04.2005 tarih ve 5335 sayılı Kanun ile DHMI'ye hava meydanlarının kiralanması suretiyle işletilmesi yetkisi verilmiştir.

Yukarıda açıklanan mevzuat dışında, ayrıca, 10.06.1982 tarih ve 2677 sayılı "Sivil Havalimanları ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkındaki" Kanun, 24.07.1981 tarih ve 2495 sayılı "Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkındaki" Kanun ile bu kanunun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına dair 02.07.1992 tarih ve 3832 sayılı Kanun DHMI'nin konusu ile ilgili bulunmaktadır.

DHMI'nin tüm hukuki işlemlerini düzenlemek, yürütmek, izlemek ve sonuçlandırmak Hukuk Müşavirliği'nin görevidir. 2013 yılında geçmiş yıllardan devreden 2557 adet icra ve dava dosyasına ek olarak 2013 yılında açılan 665 adet dava ve icra takibi dosyası ile birlikte toplamda 3212 adet dava ve icra dosyası takip edilmiş, bu davalardan 170 adedi Hittama erdirilerek 3042 adet dava ve icra takibi 2014 yılına devretmiştir.

2013 yılında açılan 665 adet dava ve icra takibi dosyaları konularına göre, 84 adet alacak, 2 adet % 5'lik kesit, 83 adet Kamulaştırma ve tescil, 5 adet tespit, 6 adet icra, 8 adet ceza, 99 adedi İdari dava, 4 adet kayyum tayini, 322 adet kıdem ihbar, 11 adet mirasçılık belgesi, 41 adet değişik içerikli davadır.

DENETLEME

DHMI, denetim yönünden 6085 ve 3346 sayılı Kanunlar ile 233 sayılı KHK ile hükümlerine tabi bulunmaktadır. Sayıştay, Kuruluşumuzun mali faaliyetlerini, karar ve işlemlerini hesap verme sorumluluğu çerçevesinde denetler.

Sayıştay denetiminden ayrı olarak, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı; İşletmemiz faaliyetlerini (ilgili kuruluş olması nedeniyle) kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak yürütülmesini gözetmekle görevlendirilmiştir.

Dış denetimden ayrı olarak, İşletmemiz işlemlerinin mevzuata uygunluğunun denetimi Teftiş Kurulu Başkanlığı'nca yapılmakta olup, 2013 yılında da denetim programına uygun olarak, Teşkilat genelinde 55 adet Teftiş Raporu ile 50 adet Soruşturma ve İnceleme Raporu düzenlenmiştir.

KURULUŞ TARİHÇESİ

1. HAVA YOLLARI DEVLET İŞLETMESİ İDARESİ

Cumhuriyet devrinde havacılığın önemi göz önüne alınarak bu konudaki çalışmalar hızlandırılmış ve Atatürk'ün "İstikbal Göklerdedir" hedefi doğrultusunda 20 Mayıs 1933 tarihinde Milli Savunma Bakanlığı'na

bağlı Hava Yolları Devlet İşletmesi kurularak Türkiye'de ilk defa hava yolları kurma ve yollar üzerinde taşıma yapma görevleri kuruluşun sorumluluğuna verilmiştir.

2. DEVLET HAVA YOLLARI UMUM MÜDÜRLÜĞÜ

Havacılıkla ilgili ilk çalışmaların ağırlık noktasını hava meydanı inşaatı oluşturduğundan Hava Yolları Devlet İşletmesi 3 Haziran 1938 tarihinde 3424 sayılı Kanunla Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğü adını ala-

rak Bayındırlık Bakanlığı'na bağlanmıştır. Sivil havacılık ulaştırma hizmetlerinin hızlı gelişmesi nedeniyle umum müdürlük teşkilatı 21 Temmuz 1943 tarihinde 4467 sayılı kanunla Ulaştırma Bakanlığı'na bağlanmıştır.

3. DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (DHİMİ)

Sivil havacılık alanındaki dev gelişmeler hava meydanı ve uçak işletmeciliğinin bir kuruluş tarafından yürütülmesinin rasyonel olmayacağını ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle iki hizmetin farklı kuruluşlar tarafından yerine getirilmesini sağlamak amacıyla; uçak işletmeciliği 21 Mayıs 1955 tarihinde 6623 sayılı ka-

nunla THY A.O'na, hava meydanı işletmeciliği ve yer hizmetleriyle hava seyrüsefer, hava trafik kontrol ve muhabere hizmetleri; 28 Şubat 1956 tarihinde 6686 sayılı kanunla tüzel kişiliğe sahip, katma bütçeli Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir.

4. MEYDAN İŞLETME MÜESSESESİ

Meydan işletmeciliğinin katma bütçeli bir statü içerisinde yürütülmesinin yarattığı darboğazlar dikkate alınarak; "Devlet Havacılık ve Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü (DHMMİ)" 116 sayılı KHK gereğince kurulmuş ve 18.11.1983 tarihinden itibaren çalışmalarına başlamıştır. 116 sayılı KHK gereğince, 6686 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmış ve böylece

katma bütçeli DHMMİ Genel Müdürlüğü lağvedilmiştir. DHMMİ Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulu sınırlı sorumlu Meydan İşletme Müessesesi'nin kurulmasına karar vermiş ve bunun üzerine gerekli yasal işlemler tamamlanarak Meydan İşletme Müessesesi'ne tüzel kişilik kazandırılmış ve 01.01.1984 tarihinden itibaren DHMMİ'ye bağlı olarak hizmet vermeye başlamıştır.

5. DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (DHMMİ)

Kamu iktisadi teşebbüslerinin yeniden düzenlenmesi, Bakanlar Kurulu'nca 08.06.1984 tarih ve 233 sayılı KHK ile gerçekleştirilmiş, bu kararname gereğince; DHMMİ Genel Müdürlüğü ve ona bağlı Meydan İşletme Müessesesi lağvedilmiş, bunların THY A.O. ve USAŞ'taki hisseleri hariç olmak üzere 30.11.1984 tarihli kapanış bilançolarında yer alan varlıkları, hakları ile borçları yeni kurulan Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'ne (DHMMİ) devredilmiştir.

08.06.1984 tarih ve 233 sayılı KHK'ye tabi olarak tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir kamu iktisadi kuruluşu olan Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 08.11.1984 tarihinde ana statüsünün yürürlüğe girmesinden ve yine aynı tarihte Yönetim Kurulu'na yapılan atamalardan sonra hukuken faaliyete geçmiş ve 01.12.1984 tarihinden itibaren çalışmaya başlamış olup halen faaliyetlerini sürdürmektedir.

**HAVALİMANLARI, SEYRÜSEFER
HİZMET VE FAALİYET BİLGİLERİ**

BÖLÜM

2

HAVACILIK Sektöründe Mevcut Durum ve Kaydedilen Gelişmeler

Havayolu taşımacılığı son 10 yılda büyüme hızını artırmış olup, son 10 yıllık döneme ait yolcu trafiği incelendiğinde dünya genelinde % 67 olarak kaydedilen kümülatif büyümenin, Türkiye özelinde 3 kattan daha fazlaya karşılık gelen oldukça yüksek bir orana ulaştığı görülmektedir.

2013 yılında sivil hava trafiğine açık olan 52 havalimanı bulunmaktadır.

Askeri meydanlar da dahil edilirse Türkiye’de toplam 71 havalimanı mevcuttur.

TÜRKİYE SİVİL HAVA ULAŞIMINA AÇIK HAVALİMANLARI

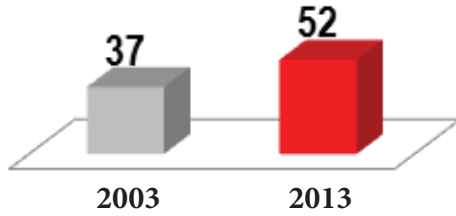
Havalimanlarının Etkinliği

Toplumsal her kesiminin hava ulaşımına erişimini sağlayabilmek adına ulusal havalimanı ağı sürekli olarak geliştirilmekte olsa da; fiili duruma bakıldığında ticari gelişmişlik düzeyinin ve ekonomik yapının karakteristiğinin bölgeden bölgeye değişmesi, havalimanlarının potansiyelinin de her yerde aynı olmaması sonucunu doğurmaktadır. Havalimanlarının bir kısmı talep yetersizliği sonucunda havayolu trafiğini çekme potansiyeli az olan havalimanı durumundadır. Bu havalimanları daha ziyade sosyal fayda amaçlı olarak “her ile bir havalimanı” felsefesi kapsamında yapılmış

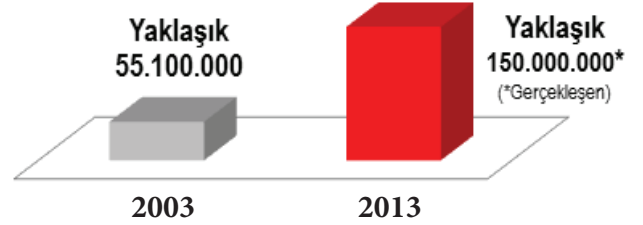
olup, işlerlik anlamında tüm Türkiye’deki havalimanlarının birbirleriyle besleme alanlarının (hinterland) iç içe girdiği ve etkileştiği durumlar göz önüne alınmış olsa da havayolu firmalarının sefer düzenlemeye yönelik tercihleri zaman içerisinde farklı yönde cereyan edebilmektedir.

Bu nedenle havalimanlarımızın etkin planlama, nitelikli fizibilite ve kapasite analizleri çerçevesinde genişletme ve modernizasyon çalışmalarına yer verilmesi önümüzdeki süreç içerisinde de önemini koruyan bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

HAVALİMANI SAYISI

HAVALİMANI YOLCU KAPASİTESİ

Hava Ulaştırma Hizmetleri Açısından GZFT (SWOT) Analizi Tablosu

GÜÇLÜ YÖNLER

1. Gelişen, Büyüyen Ekonomi ve Sivil Hava Ulaştırma Sektörü
2. Türkiye'nin Coğrafi Konumu, İstanbul'un Çok Önemli Bir "Hub" Olma Özelliği
3. Havacılık Sektöründe Daha Rekabetçi Ortam, Kamu-Özel Sektör Ortaklıklarının Olumlu Etkisi, Piyasaya Giriş-Çıkış Serbestisinin Ve Know-How Birikiminin Artması
4. Havacılık Sektörüne Verilen Politik Destek ve Hava Ulaşımının Toplum İçinde Yaygınlaştırılması İçin Yapılan Çalışmalar
5. Hava Ulaşımının Hızlı ve Emniyetli Olması İle Diğer Ulaşım Tiplerine Karşı Sağladığı Mutlak Avantaj
6. Uluslararası Alanda Pozitif İlişkiler ve İşbirlikleri
7. Havacılık Eğitim Faaliyetlerinin Gelişmesi

FIRSATLAR

1. Genç Nüfus, Dinamik ve Üretken Demografik Yapı
2. Coğrafi Konum Avantajı Sayesinde Bölgesel Merkez ve Hub Olma Fırsatı
3. 11. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Şurası İle Günümüz Gerçeklerine Uygun Bir Yol Haritası Çizme Fırsatı
4. Türkiye'nin Yükselen Ekonomiler Arasında Olması
5. Turizm Potansiyeli
6. Kargo Taşımacılığının Gelişme Potansiyeli
7. Ulaşım Modlarının Birbirini Destekleme Potansiyeli
8. Teknolojik Gelişmelerin Maliyet Azaltıcı Etkileri
9. Ar-Ge Çalışmaları ve Diğer Teknik Konularda İşbirliği Potansiyeli
10. Uluslararası İşbirliği Olanaklarının Artması

ZAYIF YÖNLER

1. Sektördeki Kuruluşlar arasında Sinerjik Etkileşimi Destekleyecek Koordinasyon Eksikliği
2. Uluslararası Rekabete İlişkin Sorunlar

TEHDİTLER

1. Döviz Kuru Artışına bağlı Ekonomik Darboğazlar
2. Turizmde Yabancı Turist Artış Hızının Politik İstikrar Faktörüne Dayalı Daralma Riski
3. Petrol Fiyatlarındaki Dalgalanmalar
4. Dış Politik Gelişmelerin Potansiyel Etkileri

Kodlar, Koordinatlar, Konumlar, Statüler ve Diğer Bilgiler

Havalimanları	ICAO Kodu	IATA Kodu	ARP Koordinatları	"En Yakın Merkeze Uzaklık ve İstikamet"	"Denizden Yükseklik"	Statü	İntifa	"Hizmete Giriş Tarihi"	"Yangınla Mücadele Kategorisi"	Havalimanı Stratejik Gürültü Haritası (1)	Yeşil Kuruluş Sertifikası(2)
İstanbul Atatürk	LTBA	IST	"40 58 34 N 28 48 50 E"	"8 km E (Bakırköy) 24 km E (İstanbul)"	"36,88 m (121 ft)"	Sivil	DHMI	1953	10	VAR	
Ankara Esenboğa	LTAC	ESB	"40 07 41 N 32 54 42 E"	"28 km NE (Ankara)"	952,5 3.125 ft	Sivil	DHMI	1955	9	VAR	
İzmir Adnan Menderes	LTBJ	ADB	"38 17 21 N 27 09 18 E"	"18 km SW (İzmir)"	"125 m (410 ft)"	Sivil	DHMI	1987	9	VAR	
Antalya	LTAI	AYT	"36 54 01 N 30 47 34 E"	"13 km NE (Antalya)"	"54 m (177 ft)"	Sivil	DHMI	1960	9	VAR	
Muğla Dalaman	LTBS	DLM	"36 42 45 N 28 47 29 E"	"6 km S (Dalaman)"	"6,15 m (20 ft)"	Sivil Askeri	DHMI-HKK	1981	9		VAR
Milas-Bodrum	LTFE	BJV	"37 14 50 N 27 40 53 E"	"18 km SW (Milas)"	"6,5 m (21 ft)"	Sivil	DHMI	1997	9		VAR
Adana	LTAf	ADA	"36 58 56 N 35 16 49 E"	"5 km W (Adana)"	"19 m (62 ft)"	Sivil	DHMI	1937	9		
Trabzon	LTCG	TZX	"40 59 45 N 39 47 07 E"	"6 km NE (Trabzon)"	"31,80 m (104 ft)"	Sivil	DHMI	1957	8		
Isparta Süleyman Demirel	LTFC	ISE	"37 51 21 N 30 22 01 E"	"30 km E (Isparta)"	"864 m (2.835 ft)"	Sivil	DHMI	1997	7		VAR
Nevşehir Kapadokya	LTAZ	NAV	"38 46 31 N 34 31 36 E"	"30 km NW (Nevşehir)"	"941,13 m (3.087 ft)"	Sivil	DHMI	1998	7		VAR
Erzurum	LTCE	ERZ	"39 57 21 N 41 10 14 E"	"30 km NW (Erzurum)"	"1.757 m (5.765 ft)"	Sivil Askeri	DHMI-HKK	1966	9		VAR
Gaziantep	LTAJ	GZT	"36 56 52 N 37 28 44 E"	"20 km SE (Gaziantep)"	"705,6 m (2.315 ft)"	Sivil	DHMI	1976	8		
Adıyaman	LTCP	ADF	"37 43 51 N 38 28 08 E"	"22 km (Adıyaman)"	"672 m (2.204 ft)"	Sivil	DHMI	1998	7		VAR
Ağrı	LTCO	AJI	"39 38 51 N 43 01 43 E"	"8 km S (Ağrı)"	"1.665 m (5.463 ft)"	Sivil	DHMI	1997	7		
Balıkesir Merkez	LTBF	BZI	"39 36 50 N 27 55 58 E"	"5,6 km SE (Balıkesir)"	"103,6 m (300 ft)"	Sivil Askeri	DHMI-HKK	1998	6		
Balıkesir Koca Seyit	LTFD	EDO	"39 33 37 N 27 01 27 E"	"8 km S (Edremit)"	"15,5 m (51 ft)"	Sivil	DHMI	1997	7		VAR
Batman	LTCJ	BAL	"37 55 56 N 41 06 59 E"	"7 km E (Batman)"	"554 m (1.818 ft)"	Sivil Askeri	HKK	2010	7	VAR	
Bingöl	LTCU	BGG	"38 51 40 N 40 35 33 E"	"20 km (Bingöl)"	"1062 m (3.484 ft)"	Sivil	DHMI	2013	7		
Bursa Yenişehir	LTBR	YEI	"40 14 56 N 29 32 58 E"	"50 km (Bursa) 11 km (Yenişehir)"	"232,6 m (263 ft)"	Sivil Askeri	DHMI-HKK	2000	8		VAR
Çanakkale	LTBH	CKZ	"40 08 07 N 26 25 27 E"	"5 km SE (Çanakkale)"	"7,04 m (23 ft)"	Sivil Askeri	DHMI-DKK	1995	7		
Denizli Çardak	LTAY	DNZ	"37 47 16 N 29 42 18 E"	"63 km E (Denizli)"	"882,504 m (2.795 ft)"	Sivil Askeri	DHMI-HKK	1991	7		
Diyarbakır	LTCC	DIY	"37 53 33 N 40 12 04 E"	"6 km SE (Diyarbakır)"	"686 m (2.251 ft)"	Sivil Askeri	DHMI-HKK	1952	8		
Elazığ	LTCA	EZS	"38 35 52 N 39 16 53 E"	"12 km S (Elazığ)"	"892 m (2.927 ft)"	Sivil Askeri	DHMI-KKK	1940	7		VAR
Erzincan	LTCd	ERC	"39 42 47 N 39 31 14 E"	"9 km SE (Erzincan)"	1.155,5 m. 791 ft)	Sivil-Ask- eri	DHMI-KKK	1988	7		
Gökçeada	LTFK	GKD	"40 11 49 N 25 52 49 E"	"6 km NE (Gökçeada)"	22 m. 73 ft)	Sivil	DHMI	2010	5		

Hatay	LTDA	HTY	"36 22 20 N 36 17 55 E"	"27 km NE (Hatay)"	81,4 m. 267 ft)	Sivil	DHİMİ	2007	7		VAR
Iğdır	LTCT	IGD	"39 58 32 N 43 52 42 E"	"12 km (Iğdır)"	"945 m (3.001 ft)"	Sivil	DHİMİ	2012	7		
Kahramanmaraş	LTCN	KCM	"37 32 18 N 36 57 07 E"	"9 km SE (Kahraman- maraş)"	"525 m (1.723 ft)"	Sivil	DHİMİ	1996	7		VAR
Kars	LTCF	KSİ	"40 33 44 N 43 06 53 E"	"6 km S (Kars)"	"1.795 m (5.889 ft)"	Sivil	DHİMİ	1988	7		
Kastamonu	LTAL	KFS	"41 19 01 N 33 47 46 E"	"5 km (Kastamonu)"	"1.074 m (3524 ft)"	Sivil	DHİMİ	2013	7		
Kayseri	LTAU	ASR	"38 46 13 N 35 29 43 E"	"5 km N (Kayseri)"	"1.068 m (3.506 ft)"	Sivil Askeri	DHİMİ-HKK	1998	8		VAR
Kocaeli Cengiz Topel	LTBQ	KCO	"40 44 06 N 30 05 00 E"	"15 km E (Kocaeli)"	"55,78 m (183 ft)"	Sivil Askeri	DHİMİ-DKK	2011	7		
Konya	LTAN	KYA	"37 58 50 N 32 33 45 E"	"18 km N (Konya)"	"1.033 m (3.392 ft)"	Sivil Askeri	DHİMİ-HKK	2000	8		
Malatya	LTAT	MLX	"38 25 56 N 38 04 59 E"	"32 km NW (Malatya)"	"861,68 m (2.828 ft)"	Sivil Askeri	DHİMİ-HKK	1941	8		
Mardin	LTCR	MQM	"37 13 58 N 40 38 26 E"	"20 km N (Mardin)"	"527 m (1.729 ft)"	Sivil	DHİMİ	1999	7		
Amasya Merzifon	LTAP	MZH	"40 49 46 N 35 31 20 E"	"7 km SE (Amasya)"	"535 m (1.758 ft)"	Sivil Askeri	DHİMİ-HKK	2008	7		VAR
Muş	LTCK	MSR	"38 44 41 N 41 40 08 E"	"17 km NE (Muş)"	"1.267 m (4.157 ft)"	Sivil Askeri	DHİMİ-HKK	1992	7		
Samsun Çarşamba	LTFH	SZF	"41 15 56 N 36 32 55 E"	"25 km E (Samsun)"	"5,5 m (18 ft)"	Sivil	DHİMİ	1998	8		
Siirt	LTCL	SXZ	"37 58 41 N 41 50 21 E"	"14 km N (Siirt)"	"610 m (2.000 ft)"	Sivil	DHİMİ	1998	6		
Sinop	LTCM	NOP	"42 00 57 N 35 03 59 E"	"5 km NW (Sinop)"	"7,31 m (24 ft)"	Sivil	DHİMİ	1993	6		
Sivas Nuri Demirağ	LTAR	VAS	"39 48 51 N 36 54 09 E"	"23 km NW (Sivas)"	"1.596 m (5.236 ft)"	Sivil	DHİMİ	1957	8		
Şanlıurfa GAP	LTCŞ	GNV	"37 27 24 N 38 54 30 E"	"33 km N (Şanlıurfa)"	"825m (2.475ft)"	Sivil	DHİMİ	2007	9		VAR
Şırnak Şerafettin Elçi	LTCV	NKT	"37 21 50 N 42 03 36 E"	"9 km (Şırnak)"	"2038m (6.686 ft)"	Sivil	DHİMİ	2013	7		
Tekirdağ Çorlu	LTCU	TEQ	"41 07 46 N 27 54 23 E"	15 km E (ÇORLU)	"175 m (574 ft)"	Sivil Askeri	DHİMİ-HKK	1998	8		
Tokat	LTAW	TJK	"40 18 42 N 36 22 25 E"	"20 km W (Tokat)"	"558,7 m (1.833 ft)"	Sivil	DHİMİ	1995	6		
Uşak	LTBO	USQ	"38 40 48 N 29 28 53 E"	"7 km E (Uşak)"	"873 m (266 ft)"	Sivil Askeri	DHİMİ-HKK	1998	6		VAR
Van Ferit Melen	LTCI	VAN	"38 28 05 N 43 19 56 E"	"8 km NE (Van)"	"1.668,17 m (5.473 ft)"	Sivil	DHİMİ	1943	8		VAR

İstanbul Sabiha Gökçen	LTFJ	SAW	40 53 54 N 29 18 33 E	"35 km SE (İstanbul)"	"95 m (312 ft)"	Sivil	HEAŞ	2001	10	
Eskişehir Anadolu	LTCY	AOE	39 48 45 N 30 31 14 E	6 km N (Eskişehir)	792 m (2599 ft)	Sivil (Ask. Müsaadeli)	Anad. Üniv.	1989	7	
Zonguldak Çaycuma	LTAS	ONQ	41 30 25 N 32 05 23 E	8 km N (Çaycuma)	13 m (44 ft)	Sivil	DHİMİ	2007	6	
Antalya Gazipaşa	LTCG	GZP	36 17 58 N 32 18 05 E	40 km E (Alanya)	38,3 m (126 ft)	Sivil	DHİMİ	2009	7	
Zafer	LTCZ	KZR	"39 06 41 E 30 07 49 N"	41km S (Kütahya)	1012,5 m (3.321,85ft)	Sivil	DHİMİ	2012	7	

(1) Gelecek (dört) 4 yıl içerisinde, yılda ortalama (yedi) 7 havalimanında olmak üzere (otuziki) 32 Havalimanının gürültü haritaları yapılacaktır.

Pist, Apron ve Taksirut Bilgileri

Havalimanları	Pist Doğrultusu	Boyut (m)	Yüzey Tipi	Mukavemet	Pist Yaklaşma Işıkları Kategorisi	Resa Sahaları (m)	Şerit Sahalar (m)
İstanbul Atatürk	17R/35L	3000X45	BETON	PCN 100 R/A/W/T	17R-CATII-REST-420M / 35L-CATII-REST-420M	17R: 170X90, 35L: 140X90	"DOĞU 3000X150, BATI 1. BÖLÜM 150, 2. BÖLÜM 130"
	17L/35R	3000X45	BETON	PCN 100 R/A/W/T	17L-CATII-900M / 35R-CATII-900M	17L: 85X90 35R: 140X90	3120X300
	05/23	2580X60	ASFALT(SMA)	PCN 95 F/C/W/T	(05-CATIII-REST-780M / 23-CATII-REST-420M)	05: 125X120 23: 90X120	2700X300
Ankara Esenboğa	03R/21L	3750X60	ASFALT	PCN110	(03R-CATIII-900M / 21L-CATII-900M)	03R 180X120, 21L 180X120	3990X300
	03L/21R	3400X45	ASFALT	PCN110	(03L-CATII-REST-750M / 21R-CATII-900M)	03L 120X90, 21R 290X90	3580X300
İzmir Adnan Menderes	16L/34R	3240X45	BETON/ASFALT	PCN 88 F/C/W/T	16L-CATII-REST-420M / 34R-CATII-900M	16L 142X90, 34R 180X90	3420X300
	16R/34L	3240X45	BETON	PCN 110 R/D/W/T	16R-SIMP-420M / 34L-SIMP-360M	16R 180x90, 34L 180x90	3480X300
Antalya	18R/36L	2990X45	BETON/ASFALT	"Pist Başı PCN 110 Asfalt Kaplama PCN 80"	18R-CATI-776M / 36L-CATI-900M	18R 150x90, 36L 150x90	3290X300
	18C/36C	3400X45	BETON	PCN 110	18C-CATI-900M / 36C-CATI-900M	18C 210X90, 36C 240X90	3640X300
	18L/36R	3400X45	BETON	PCN 110	18L-CATII-900M / 36R-CATII-840M	18L 195X90, 36R 180X90	3640X300
Muğla Dalaman	01/19	3000X45	BETON	PCN 100	01-CATII-900M / 19-SIMP-510M	01 240X90, 19 234X90	3240X300
Milas Bodrum	10-28	3000x45	BETON	PCN 105	10-CATII-900M / 28-CATII-900M	10=220x120 28=200x120	3120x300
Adana	23 / 05	2750x45	ASFALT	PCN 115	05-CATI-900M / 23-SIMP-480M	23 100x90 / 05 100x90	2870x300
Trabzon	11/29	2640X45	ASFALT	PCN 75	II-CATI-REST-540M / 29-SIMP-330M	11 90X90, 29 140X90	2880X120
Isparta Süleyman Demirel	05-23	3000X45	BETON	PCN120	05-CATI-900M / 23-YOK	05 90X90, 23 130X90	3240X300
Nevşehir Kapadokya	11/29	3000X45	BETON	PCN 110	11-CATII-900M / 29-CATI-900M	11 140X90, 29/90X90	3240 / 150
Erzurum	08R/26L	3810X30	BETON	PCN74	08R-SIMP-300M / 26L-CATI-CALV-900M	08R :125X60,26L:90X60	4200X300

Pist, Apron ve Taksirut Bilgileri

Havalimanları	Pist Doğrultusu	Boyut (m)	Yüzey Tipi	Mukavemet	Pist Yaklaşma Işıkları Kategorisi	Resa Sahaları (m)	Şerit Sahalar (m)
	08L/26R	3810X45	BETON	PCN110	08L-SIMP-510M / 26R-CATII-900M	08L:240X-90,26R:90X90	4200X300
Gaziantep	10/28	3000X48	BETON	PCN110	10-CATII-REST-360M-28-CATII-900M	10L: 110X90 28R: 90X90	3180X150
Adıyaman	05/23	2500X45	BETON	PCN110	05-90M / 23-90M	"05: 90X90 23: 90X90"	2620X300
Ağrı	16 / 34	3000X45	BETON	LCN 100	16-CATI-900M / 34-SIMP-450M	"16: 190X120, 34: 90X120"	3120X300
Balıkesir Merkez	18/36	2990X45	ASFALT	PCN 62/ (F/C/X-/T) LCN 65	18-SIMP / 36-CATI-900M	18 140x90,36 135x90	3140x300
Balıkesir Koca Seyit	05/23	3000x45	BETON	PCN 110	05-CATI-900M / 23-SIMP-540M	"05:90X90, 23:90X90"	3120x300
Batman	02/20	3048X45	ASFALT	PCN 58	02-CATI-CALV-900M / 20-YOK	-	3348 X 300
Bingöl	12/30	2300x45	BETON	PCN 100 R/C/W/T	12-CATI-BAR-ETTE-420 M	12: 90X90, 30:90X90	2420X300
Bursa Yenişehir	07L - 25R	2993X45	BETON	PCN 110	07L-CATI-900M / 25R-CATII-900M	07: 90X200 25: 90X180	3299X300
	25L - 07R	2993X30	BETON	LCN 50	07R-YOK / 25L-CATI-900M		YOK
Çanakkale	04/22	2350X45	BETON	Ölçüm sonucu bekleniyor.	04-SIMP-420M / 22-YOK	04: 90x90M, 22:90X90M	2470X210
Denizli Çardak	06 - 24	3000x45	ASFALT	PCN 70	06-SIMP-900M / 24-CATI-900M	06 90x150, 24 90x150	3300x300
Diyarbakır	"16 / 34 Military (Emergency) RWY"	"3549 X 45 22,5 X 3549"	"BETON BETON"	"(16/34 Pisti) PCN 110 LCN 75 Military RWY LCN 50 "	16-420 M / 34-CATI-900M	"16 = 90X150 34 = 90X120 Military RWY = Yok"	"16= 3759 X 300 34= 3749 X 300 Military RWY = Yok"
Elazığ	07-25	3000X45	BETON	PCN110	07-BAR-ETTE-690M / 25-CATI-BAR-ETTE-900M	"07: 180X90, 25:130X90"	3240x300
Erzincan	11/29	3000X45	BETON/ASFALT	ASFALT: PCN 85/F/C/W/T BETON: PCN 105/R/C/W/T	11-420M / 29-CATI-900M	"11:90X90 29:90X120"	"11: 3120X300 29: 3120X300"
Hatay	04/22	3000X45	BETON	PCN 110	04-CATI-900M / 22-CATI-900M	"04: 90X90, 22:172X90"	3120X300
İğdır	12/30	3000X45	BETON	PCN110	12-CATI-900M / 30-CATI-900M	12: 90X90, 30:90X90	3120/300M
Kahramanmaraş	07/25	2300X45	BETON/ASFALT	"400m Pist başları Beton PCN 105 1500m Asfalt Kaplama PCN 81 "	07-180M / 25-SIMP-420M	07: 90X90, 25:90X90	2420X300
Kars	06/24	3500X45	ASFALT	LCN 95 / PCN 100 F/D/W/T	06-SIMP-450M / 24-CATI-900M	06: 180X90, 24: 150X90	3740X300
Kastamonu	18/36	2250x45	ASFALT	PCN 80	18-CATI-320M / 36-CATI-320M	18:90x90, 36:90x90	2370x210

Pist, Apron ve Taksirut Bilgileri

Havalimanları	Pist Doğrultusu	Boyut (m)	Yüzey Tipi	Mukavemet	Pist Yaklaşma Işıkları Kategorisi	Resa Sahaları (m)	Şerit Sahalar (m)
Kocaeli Cengiz Topel	09/27	2990X30	BETON	LCN 90 / PCN 97	09-YOK / 27-CATI-900M-CALV	09: 90X60, 27: 90X60	3190X150
Konya	01L/19R	3348X45	BETON/ASFALT	LCN65 PCN62	01L-CATI-898M / 19R-YOK	01L: 240X90	3588X300
	01R/19L	3348X45	BETON	LCN65 PCN62	01R-CATI-900M / 19L-YOK	19R:240X90	3588X300
Malatya	03L/21R	3350X45	"Beton (342 m, Asphalt(2618 m) Beton(390m)"	"Asfalt İçin: LCN 85/PCN 85 Beton İçin:LCN 115/ PCN 110"	03L-YOK / 21R-Basit Yaklaşma-390M	03L: 180X150	3650X300
	03R/21L	3350X45	ASFALT	LCN 50/PCN 33	03R-Basit Yaklaşma-150M / 21L-CATI-900M		3650X300
Mardin	03/21	2500X45	BETON	PCN 110 LCN 105	03-CATI-900M / 21-SIMP-420M	03: 90X90, 21: 90X90	2620X300
Amasya Merzifon	05 / 23	2927X45	KOMPOZİT	LCN 50 PCN 110	05-SIMP-600M-NATO TİP BP / 23-YOK	-	3350X300
Muş	11-29	3550X45	KOMPOZİT	LCN 50 PCN 105	11-YOK / 29-CATI-900M	11: 240X90, 29: 240X90	3970x300
Samsun Çarşamba	13/31	3000X45	BETON	PCN 110	13-CATII-900M / 31-CATI-900M	13: 90X130, 31: 90X180	3240 X 300
Siirt	06/24	2000X30	BETON	PCN 50	06-SIMP-420M / 24-YOK	90X60	2120X300
Sinop	05/23	1980x45	BETON	LCN 120 PCN 110	05 -SIMP 420	-	2100x300
Sivas Nuri Demirağ	01/19	3811x45	ASFALT	PCN 110	01-CATI-900M / 19-SIMP-420M	01: 90X90, 19: 90X90	3931x300
Şanlıurfa GAP	04/22	4000x45	BETON	PCN110	04-CATII-REST-420M / 22-CATII-900M	22: 90X240, 04:90X240	04/4240x300-22/4240x300
Şırnak Şerafettin Elçi	11/29	3000x45	BETON	PCN 97 R/C/W/T (LCN 90 Stopway)	11-SIMP-420 M/ 29 PRECISION APP BAR-ETTE SYS. CAT I 900 M, LIH	11:90x90, 29:90x90	3120x210
Tekirdağ Çorlu	05/23	3000x45	BETON	PCN105	05-CATI-900M / 23-SIMP-420M	23 : 180x90, 05: 180x90	3300x300
Tokat	04L/22R	1924x30	ASFALT	LCN 69 PCN 75	04-SIMP-300M / 22-YOK	-	1924X150
Uşak	09/27	2560x45	BETON	PCN 95	09-YOK / 28-180M	09: 90X90, 27: 90X90	2680x150
Van Ferit Melen	"21/03 03/21"	2750x45	ASFALT	LCN 86 PCN 95	03-SIMP-420M / 21-YOK	03: 90X120, 21: 90X105	"2870 X 300 2870 X 300"

İstanbul Sabiha Gökçen	06-24	3000x45	BETON	PCN 100	06 CAT-II, 24 CAT I	24 - 230X90	3120X300
Eskişehir Anadolu	09/27	3000X45	BETON	PCN 110 LCN 110	"09 CAT I 27 Simple APP"	"09 90X90 27 150X90"	"3120X180 3120X180"
Zonguldak Çaycuma	18 / 36	1881X30	BETON	PCN85	BASİT		
Antalya Gazipaşa	08/26	2000X45	BETON	PCN77	SIMPLE APP	90X150	2120X150
Zafer	31L/13R	3000X45	BETON	PCN110R/D/ W/T	13CATII/ 31CATII	120X180	3120X300

Yolcu Terminal Bina Alanları

Havalimanları	Yolcuya Hizmet Veren Alanlar (m ²)			Yolcu Terminalleri Toplam Alanı (m ²)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İstanbul Atatürk	25.406	110.228	135.634	62500	282770	345.270
Ankara Esenboğa	41.158	47.408	88.566	88.000	94.000	182.000
İzmir Adnan Menderes	23.362	21.323	44.685	ORTAK	107.699	107.699
Antalya	16.132	29.046	80.406	36.859	59.578	178.637
		35.228			82.200	
Muğla Dalaman	7.982	28.237	36.219	21.588	96.417	118.005
Milas-Bodrum	9.027	37.212	46.239	14.686	95.683	110.369
Adana	2.950	3.565	6.515	6.370	5.825	12.195
Trabzon	8.080	3.245	11.325	14.035	9.710	23.745
Isparta Süley- man Demirel	1.376	ORTAK	1.376	5.400	ORTAK	5.400
Nevşehir Kapadokya	720	1.295	2.015	3.500	ORTAK	3.500
Erzurum	2.900	2.850	5.750	12.950	ORTAK	12.950
Gaziantep	2.845	2.954	5.799	22.790	ORTAK	22.790
Adıyaman	600	-	600	23011	-	23011
Ağrı	457	-	457	751	-	751
Balıkesir Merkez	150	-	150	330	-	330
Balıkesir Koca Seyit	680	-	680	1.200	-	1.200
Batman	2.090	2.626	4.716	20.741	ORTAK	20.741
Bingöl	2.084	-	2.084	3600	-	3600
Bursa Yenişehir	2.027	3.573	5.600	12.716	ORTAK	12.716
Çanakkale	380	-	380	1.200	-	1.200
Denizli Çardak	4.460	4.800	9.260	16.890	ORTAK	16.890
Diyarbakır	1.415	1.695	3.110	8.680	ORTAK	8.680
Elazığ	4.955	-	4.955	16.397	-	16.397
Erzincan	3.400	4.175	7.575	27.132	ORTAK	27.132
Gökçeada	680	-	680	1.200	-	1.200
Hatay	4.645	6.065	10.710	43.688	ORTAK	43.688
İğdır	990	-	990	3.460	-	3.460
Kahraman- maraş	540	-	540	1.540	-	1.540
Kars	1.695	-	1.695	35946	-	35946
Kastamonu	2.530	-	2.530	3.740	-	3.740
Kayseri	3.200	3.050	6.250	11.000	11.000	22.000
Kocaeli Cengiz Topel	1.135	-	1.135	2.100	ORTAK	2.100
Konya	2.624	ORTAK	2.624	5.166	ORTAK	5.166
Malatya	1.395	1.200	2.595	9.545	ORTAK	9.545
Mardin	736	-	736	1.500	-	1.500

Yolcu Terminal Bina Alanları

Havalimanları	Yolcuya Hizmet Veren Alanlar (m ²)			Yolcu Terminalleri Toplam Alanı (m ²)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
Samsun Çarşamba	2.138	2.587	4.725	11.500	ORTAK	11.500
Siirt	356	-	356	598	-	598
Sinop	500	-	500	650	-	650
Sivas Nuri Demirağ	3.340	2.525	5.865	20.047	-	20.047
Şanlıurfa GAP	2.020	2.600	4.620	12.000	ORTAK	12.000
Şırnak Şerafettin Elçi	21.091		21.091	4000		4000
Tekirdağ Çorlu	2.145	ORTAK	2.145	6.521	ORTAK	6.521
Tokat	365	-	365	560	-	560
Uşak	780	-	780	1.460	-	1.460
Van Ferit Melen	2.900	ORTAK	2.900	8757	ORTAK	8757
"DHMI Toplamı"			490.857			1.454.133

İstanbul Sabiha Gökçen	35.172	61.561	96.733	192275	ORTAK	192275
Eskişehir Anadolu	1.507	ORTAK	1.507	4000	ORTAK	4.000
Zonguldak Çaycuma	455	ORTAK	455	1332	ORTAK	1332
Antalya Gazipaşa	1.168	ORTAK	1.168	2144	ORTAK	2144
Zafer			8.790			17.620
"GENEL TOPLAM"			599.510			1.671.504

İkili Anlaşmalar Gereği Faydalanılan Askeri Meydanlar

2013 yılında ikili anlaşmalar gereği sivil ulaşımında yararlanılacak askeri havalimanları sayısı 27'dir. Bunlardan; Amasya Merzifon, Balıkesir Merkez, Batman, Bursa Yenişehir, Çanakkale, Dalaman, Denizli, Çardak, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Kayseri, Kocaeli Cengiz Topel, Konya,

Malatya, Muş ve Tekirdağ Çorlu Havalimanlarında Kuruluşumuz teşkilatlanmış ve halen hizmet vermektedir. Geriye kalan 9 havalimanı isimleri ve bağlı oldukları komutanlıklar aşağıda gösterilmektedir ;

Güvercinlik Havalimanı	KKK	Ankara
Afyon Havalimanı	Hv.K.K.	Afyon
Akhisar Havalimanı	Hv.K.K.	Manisa
Bandırma Havalimanı	Hv.K.K.	Balıkesir
Bursa Havalimanı	Hv.K.K.	Bursa
Muttalıp Havalimanı	Hv.K.K.	Eskişehir
Kütahya Havalimanı	Hv.K.K.	Kütahya
Sivrihisar Havalimanı	Hv.K.K.	Eskişehir
Yalova Havalimanı	Hv.K.K.	Yalova

HAVA HUDUT KAPILARI

NO	İLİN ADI	KAPI ADI	NEVİ	BAKANLAR KURULU KARAR TARİHİ	BAKANLAR KURULU KARAR SAYISI
1	ADANA	Adana	Hava	10.03.1956	4/6892
2	ANKARA	Esenboğa	Hava	04.09.1953	4/1407
3	ANTALYA	Antalya	Hava	16.05.1974	7/8273
4	ANTALYA	Gazipaşa	Hava	13.05.2009	(Bak.Onayı)
5	AMASYA	Merzifon	Hava	23.07.2009	(Bak.Onayı)
6	ARTVİN	Hopa Hava Terminali	Hava Terminali	14.03.2006 tarih imz. Anlaşma kapsamında	
7	BATMAN	Batman	Hava	28.03.2012	(Bak.Onayı)
8	BALIKESİR	Koca Seyit	Hava	03.07.1997	(Bak.Onayı)
9	BURSA	Bursa	Hava	07.09.1993	93/5339
10	BURSA	Yenişehir	Hava	21.05.2001	2001/2444
11	ÇANAKKALE	Çanakkale	Hava	30.11.2006	(Bak.Onayı)
12	DENİZLİ	Çardak	Hava	05.03.1999	99/12539
13	DİYARBAKIR	Diyarbakır	Hava	21.09.2006	(Bak. Onayı)
14	ELAZIĞ	Elazığ	Hava	16.07.2013	2013/5141
15	ERZİNCAN	Erzincan	Hava	11.03.2013	2013/4440
16	ERZURUM	Erzurum	Hava	24.02.1993	93/4138
17	ESKİŞEHİR	Eskişehir	Hava	19.09.2005	(Bak.Onayı)
18	GAZİANTEP	Gaziantep	Hava	24.02.1993	93/4138
19	HATAY	Hatay	Hava	20.06.2008	(Bak.Onayı)
20	ISPARTA	S.Demirel	Hava	25.07.1997	97/9691
21	İSTANBUL	S.Gökçen	Hava	11.12.2000	2000/1793
22	İSTANBUL	Atatürk	Hava	04.09.1953	4/1407
23	İZMİR	A.Menderes	Hava	04.09.1953	4/1407
24	KARS	Kars	Hava	24.02.1993	93/4138
25	KAYSERİ	Erkilet	Hava	06.06.1995	95/6968
26	KONYA	Konya	Hava	17.04.2001	2001/2332
27	KOCAELİ	Cengiz Topel	Hava	26.03.2012	(Bak.Onayı)
28	KÜTAYHA	Zafer Bölgesel	Hava	22.10.2012	(Bak. Onayı)
29	MALATYA	Erhaç	Hava	14.11.2011	2011/2635
30	MUĞLA	Dalaman	Hava	01.04.1988	88/12821
31	MUĞLA	Milas-Bodrum	Hava	27.04.1998	98/10987
32	MUŞ	Muş	Hava	22.02.2013	(Bak.Onayı)
33	NEVŞEHİR	Kapadokya	Hava	09.10.1998	98/11847
34	SAMSUN	Çarşamba	Hava	20.12.1993	93/5209
35	SİNOP	Sinop	Hava	17.09.1993	93/4825
36	SİVAS	Nuri Demirağ	Hava	16.05.2007	(Bak.Onayı)
37	ŞANLIURFA	GAP	Hava	04.04.2008	(Bak.Onayı)
38	TEKİRDAĞ	Çorlu	Hava	06.08.1998	(Bak.Onayı)
39	TRABZON	Trabzon	Hava	04.11.1998	98/11937
40	UŞAK	Uşak	Hava	21.05.2007	(Bak.Onayı)

HAVA HUDUT KAPILARI

NO	İLİN ADI	KAPI ADI	NEVİ	BAKANLAR KURULU KARAR TARİHİ	BAKANLAR KURULU KARAR SAYISI
41	VAN	Ferit Melen	Hava	24.02.1993	93/4138
42	ZONGULDAK	Çaycuma	Hava	18.01.2008	(Bak.Onayı)
43	ADANA	İncirlik	Hava (As)	05.02.1954	4/2364
44	AFYON	Afyon	Hava (As)	08.09.2000	(Bak.Onayı)
45	ANKARA	Etimesgut	Hava (As)	04.09.1953	4/1407
46	BALIKESİR	Balıkesir	Hava (As)	01.10.1997	(Bak.Onayı)
47	BALIKESİR	Bandırma	Hava (As)	01.10.1997	(Bak.Onayı)
48	ESKİŞEHİR	Eskişehir	Hava (As)	24.09.1997	(Bak.Onayı)
49	İZMİR	Çiğli	Hava (As)	06.08.1964	6/3425
50	İZMİR	Gaziemir	Hava (As)	05.02.1954	4/2364
51	MANİSA	Akhisar	Hava (As)	11.05.2000	(Bak.Onayı)

ÖNEMLİ YATIRIMLAR

- « 20 Adet 8x8 Yangın Söndürme Aracı Alımı
- « 27 Adet Arazöz Alımı
- « 4 Adet Özel Maksatlı Araç Kullanma Simülatörü Alımı
- « 3 Adet Teleskobik Forklift Alımı
- « 1 Adet Pist Köpükleme Aracı Alımı
- « 4 Adet Ambulans Alımı

37

Özel Maksudlu Araç Envanteri Special Purpose Vehicle Inventory

Havalimanları	KAR VE BUZLA MÜCADELE										TEMİZLİK										TANZİM ARAÇLARI										KURTARMA VE YANGINLA MÜCADELE										GENEL TOPLAM
	Snow and Ice Control										Cleaning										Support Vehicles										Rescue and Fire Brigade										
	Kar Küreme	Rotatif	Köprü altı kar aracı	Çekerli	Kar Küreme Süpürme ve Üfleme	Paletli Kar Aracı	Greyder	Buz Çözme & Önleme	Toplam	Yol Süpürgesi	Pist Süpürgesi	Vidanjör	Basınçlı Kanal Açma	Lastik İzi Silme Makinesi	Çöp Kamyonu	Toplam	Yükleyici	Damperli Kamyon	Forklift	Sky Wonder	Pist Güzgi Makinesi	Pist Frenleme Ölçümü	Bekholu Traktör	Kablo Arıza Bulma	Traktör	Toplam	Yangın Söndürme	Arazöz	Ambulans	Kurtarma	İrtibat	Toplam									
Sinop	1	1		2		4		1	9	1	1					2				1	1	1		1			2	3	4	1	1	9	22								
Sivas Nuri Demirağ	1	2	2	2	1	3	1	1	11	1						1				1	1		3			5	7	5	1	2	15	32									
Şanlıurfa GAP	1	1		2				1	5	1						1				1		1	2			4	6	4	1		2	13	23								
Şırnak Şerafettin Elçi	1			2				1	4	1	1					2							1			1	2	2	1		5	12									
Tekirdağ Çorlu	1	1		1	1			1	4	1						1				1	1		2			4	7	6	1	2	1	17	26								
Tokat	1				2			1	4	1	1					2				1			1			2	4	4	1	1	10	18									
Uşak	1	1			1			1	4	1						1				1			1			2	4	4	1	-	1	10	17								
Van Ferit Melen	1	3	3	3	1	1	1	2	11	1	1	1			2				1	1	1	3	1	6	8	6	1	1	1	1	17	36									
"Depo"								-								-				4			1			5	5			1	6	11									
"DHİMİ Toplamı"	20	37	4	57	32	26	10	38	224	16	61	4	12	7	2	102	2	3	4	58	21	21	90	9	1	209	311	208	49	23	48	639	1.174								
İstanbul Sabiha Gökçen	1	1	2	6	3			2	15	2	1				3							2				2			2	8		10	30								
Eskişehir Anadolu	-	1	-	-	1	-	-	1	3	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2	4	2	2	1	9	15									
Zonguldak Çaycuma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	1	2									
Antalya Gazipaşa									-							-						-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									
Zafer	1	-	-	1	-	-	-	1	3	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	3	-	-	-	5	10								
GENEL TOPLAM	22	39	6	64	36	26	10	42	245	18	64	4	12	7	2	107	2	3	4	59	21	23	93	9	1	215	318	213	51	33	49	664	1.231								

Genel Maksatlı Araç Envanteri																		
Havalimanları	Binek	Kiralık Binek	Arazi Binek	Kiralık Arazi Binek	Minibüs	Kiralık Minibüs	Midibüs	Otobüs	Pick-Up	Kiralık Pick-Up 4X2	"Pick-Up 4X4"	Kiralık Pick-Up 4X4	Follow -Me	Dorse	Kamyon	TIR	Motorsiklet	Toplam
İstanbul Atatürk	2	5	4		4	3	3	1	10	4	2	3	12		1	1		55
Ankara Esenboğa	4	3	1		2	3	2	1	3	6	2	5	4	3	1	1		41
İzmir Adnan Menderes		2	1		4	1	1		3	3	2	1	4		1			23
Antalya	2	2	1		2	3	2		4	2	2	1	9					30
Muğla Dalaman	1	1			2	1	1	1	4	1		2	4					18
Milas-Bodrum		1			2	1	1		4	3		1	5					18
Adana	1	1	1		3	1	1		4	3	1	2	4					22
Trabzon	1	1			2	1	1		4			2	3					15
Isparta Süleyman Demirel	1	1			3	2	2		1				3					13
Nevşehir Kapadokya		1			2	1	2		1			1	2					10
Erzurum	1	1				1			1		1	2	4		1			12
Gaziantep		1			2	1	1		3	1		1	3					13
Adıyaman	1	1			1	2	1	1	1	2			2					12
Ağrı	1	1	1		1	1	1		1		1	1	3					12
Balıkesir Merkez		1			1	2	1						2					7
Balıkesir Koca Seyit	1	1				1	2		1	1			1					8
Batman	1	1			1	1	1					1	3					9
Bingöl	1	1				1	1					1	1					6
Bursa Yenişehir	1	1			2	1		1	2		1	1	2					12
Çanakkale	1	1			1	1	1			1			2					8
Denizli Çardak		1			1	1				2			3					8
Diyarbakır		1			1	1	1		2			1	2					9
Elazığ		1	1		2	1	1				1	1	3					11
Erzincan		1	1		1	1	2		1		1	1	3		1			13
Gökçeada	1	1				1	1					1	2					7
Hatay	1	1			1	1	2		1	1			3					11
İğdır	1	1			1	1	2		1			1	2					10
Kahramanmaraş	1	1			1	1	2		1			1	3					11
Kars		1			1	1	2	1	1		1	1	2					11
Kastamonu	1	1				1	2		1			1	1					8
Kayseri	1	1	1			1	2		1		2	1	3					13
Kocaeli Cengiz Topel	1	1			1	1	2			1			1					8
Konya	1	1	1		1		1					2	3					10
Malatya	1	1			2	1	1	1	1	1		1	2					12
Mardin		1			1	1				1			2					6
Amasya Merzifon	1	1				1	2		1			1	1					8
Muş	1	1			1	1	2				1	1	2					10
Samsun Çarşamba		1			2		1			1	1	1	1					8
Siirt		1				1	1					1	2					6
Sinop		1	1			1	1					1	2					7
Sivas Nuri Demirağ		1			1	1	2	1	1			2	3					12
Şanlıurfa GAP	1	1				2			1			2	1					8

Genel Maksatlı Araç Envanteri

Havalimanları	Binek	Kiralık Binek	Arazi Binek	Kiralık Arazi Binek	Minibüs	Kiralık Minibüs	Midibüs	Otobüs	Pick-Up	Kiralık Pick-Up 4X2	"Pick-Up 4X4"	Kiralık Pick-Up 4X4	Follow -Me	Dorse	Kamyon	TIR	Motorsiklet	Toplam
Tekirdağ Çorlu	2	1			2	1	2		1			1	4					14
Tokat	1	1			1	1	1					1	2					8
Uşak	1	1				1	1					1	1					6
Van Ferit Melen		1	1			1	2		1			1	3					10
"Depo (MERKEZ İKMAL)"	1				1				2	2								6
SMART BİNASI	1	1				1						1						4
"Merkez"		11			1	1	2			1				1				17
"DHMI Toplamı"	39	67	15	-	58	57	64	8	64	38	19	51	131	4	5	2	-	622

İstanbul Atatürk (TAV)	2	56	4		1	3	3	1	1	3	2		12		3	1	10	102
İstanbul Sabiha Gökçen (HEAŞ)	13	2	1	-	-	1	-	1	9	-	4	-	5	-	-	-	3	39
Zonguldak Çaycuma (Z.Ö.S.A.Ş.)									1									1

Elektrojen Grupları, Enerji Temini																						
“Havalimanları”	2.000 KVA	1.500 KVA	1.250 KVA	1.000 KVA	750 KVA	500 KVA	350 KVA	250 KVA	150 KVA	100 KVA	75 KVA	50 KVA	36 ve 30 KVA	25 KVA	10 KVA	7,5 KVA	5 KVA	Toplam	Enerji Temini			
																			“TEDAŞ”	“Haval Hat”	“Yer Altı”	
İstanbul Atatürk	4				1			1			1		2	10	2	3	1	25		X	X	X
Ankara Esenboğa	2	2							2	2			5	6	2		1	22		X	X	
İzmir Adnan Men- deres	5							1	1	2	2	2	3	2	2		1	21		X	X	X
Antalya	4							2	1	2			1	1	1			12		X	X	X
Muğla Dalaman			1		2				3			1	1	1	1	1		11		X	X	X
Milas-Bodrum	2								2				3		2			9		X	X	
Adana	2							2					3	1	1	1	1	11		X		X
Trabzon		2							2				1		1	1		7		X	X	
Isparta Süleyman Demirel					4								1		1			6		X	X	
Nevşehir Kapa- dokya					2								1		1			4		X	X	X
Erzurum				4					2	2		2	1				1	12		X	X	X
Gaziantep	2												1		1			4		X	X	
Adıyaman		2					1								1			4		X	X	
Ağrı	2							2	2						1		1	8		X	X	
Balıkesir Merkez											2		1					3		X	X	
Balıkesir Koca Seyit		2											1		1			4		X	X	
Batman		2							2							1		5		X	X	
Çanakkale					2										1			3		X	X	
Denizli Çardak	2												1		1			4		X	X	X
Diyarbakır			2												1			3		X		X
Elazığ		2											3		1	1		7		X	X	
Erzincan	2									2	2		1		1	1		9		X	X	
Gökçeada								2					1					3		X	X	
Hatay		2					1	2		1			1		1			8		X	X	
İğdır			2															2		X	X	
Kahramanmaraş						2									1			3		X	X	X
Kars	2					2							1		1			6		X	X	
Kastamonu				2										1				3		X	X	X
Kayseri					2								1		1			4		X		X
Kocaeli Cengiz Topel							2										1	3		X	X	
Konya					2				2					2	1			7		X	X	X
Malatya					2		2						3		1			8		X	X	X
Mardin						2							1		1			4		X	X	
Amasya Merzifon							2			2								4		X		
Muş							2						1		1			4		X	X	
Samsun Çarşamba			2									1	1		1			5		X	X	
Siirt						2				2					1			5		X	X	
Sinop									4	2				2	1			9		X		X
Sivas Nuri Demirağ	2							1				2	1		1	1		8		X	X	X
Şanlıurfa GAP	2									2			2		1			7		X	X	
Şırnak Şerafettin Elçi		2																2		X	X	

Elektrojen Grupları, Enerji Temini																					
"Havalimanları"	2.000 KVA	1.500 KVA	1.250 KVA	1.000 KVA	750 KVA	500 KVA	350 KVA	250 KVA	150 KVA	100 KVA	75 KVA	50 KVA	36 ve 30 KVA	25 KVA	10 KVA	7,5 KVA	5 KVA	Toplam	Enerji Temini		
																			"TEDAŞ"	"Havai Hat"	"Yer Altı"
Tokat							1		2				1		1			5	X	X	
Uşak						2									1			3	X	X	X
Van Ferit Melen			2										1		1			4	X	X	X
Smart Binası	4																	4	X		X
Merkez			1											1	2		1	5	X		X
"Depo"									4					4				8	X		X
"DHMi Toplamı"	37	18	12	6	13	18	11	13	33	19	7	10	45	33	44	10	8	337	50	42	22

Elektrojen Grupları, Enerji Temini																										
"Havalimanları"	2.000 KVA	1.500 KVA	1.600 KVA	1.250 KVA	1.100 KVA	1.000 KVA	750 KVA	500 KVA	350 KVA	250 KVA	150 KVA	100 KVA	75 KVA	50 KVA	30 VE 36 KVA	25 KVA	10 KVA	7,5 KVA	5 KVA	Toplam		Enerji Temini				
	4	12					1	2						1	3	12	2	3	1	41	"TEDAŞ"	A ENERJİ	"Havaİ"	"Ver Alti"		
İstanbul Atatürk																									VAR	
AnkaraEsenboğa (TAV)																										
İzmir Adnan Menderes (TAV)	5																			5				VAR	VAR	
Antalya (ICF)	3	4																		7				VAR	VAR	
Milas-Bodrum	7							2							3	2				14	VAR	VAR	VAR	VAR	YOK	
Muğla Dalaman (ATM)				1	5	2					3			1	1	1	1	1		16	VAR			VAR	VAR	
İstanbul Sabiha Gökçen			3															3		6	VAR			YOK	VAR	
Eskişehir Anadolu							2	1											3	6	VAR			YOK	VAR	
Zonguldak Çaycuma									1									1		2	VAR			YOK	YOK	
Antalya Gazipaşa					2	2	2											4		8	VAR			YOK	VAR	
Zafer					3															3	VAR			YOK	VAR	
YİD/KİD/ÖZEL Kapsamında Toplam	19	12	7	1	10	2	1	4	3	3	3	-	1	1	7	13	5	12	4	108						
"GENEL TOPLAM"	56	30	7	13	10	8	14	22	14	16	36	19	8	11	52	46	49	22	12	445						

HAVALİMANI İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER

- » 14 Mayıs 2002 tarih ve 24755 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Havaalanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği” çerçevesinde; 2013 yılında Kastamonu ve Şırnak Havalimanlarının da Havaalanı İşletme Ruhsatı almasıyla; Havaalanı İşletme Ruhsatı sayısı 25’e, Havaalanı Sertifika sayısı ise 15’e yükselmiştir.
 - » Hatay Havalimanı “Havaalanı İşletme Ruhsatı” başvuru çalışmaları tamamlanmış olup, son aşamaya gelinmiştir.
 - » Bingöl Havalimanı için Ruhsat çalışmaları tamamlanmış olup, SHGM’ye başvurusu yapılmıştır.
 - » Muğla Dalaman Havalimanı Yeşil Havaalanı Sertifikası (%20) ve Engelsiz Havaalanı Sertifikası (%15) alması nedeniyle temdit ücretinde toplamda %35 indirim uygulanmıştır. Temdit ücreti 400.000 TL yerine 260.000 TL olarak ödenmiştir.
 - » Sivas Nuri Demirağ Havalimanı Engelsiz Havaalanı Sertifikası alması nedeniyle temdit ücretinde %15 indirim uygulanmıştır. Temdit ücreti 200.000 TL yerine 170.000 TL olarak ödenmiştir.
 - » Yıllık 100.000 yolcuyla geçmeyen Isparta Süleyman Demirel, Balıkesir Koca Seyit ve Uşak Havalimanları Temdit ücretleri Mayıs ayında tam olarak yatırılmış olup, SHGM ile yapılan görüşme sonrasında, 2013 yılı yolcu sayısı 100.000’i aşamayacak olan söz konusu havalimanları temdit ücretlerine ait %50 indirim yapılması talep edilerek, mahsuplaşma yoluyla diğer havalimanları temditlerine aktararak Kurumumuzca 350.000 TL daha az ödeme gerçekleştirilmiştir.
 - » Şırnak ve Kastamonu Havalimanları “Havaalanı İşletme Ruhsatları” için ilk veriliş ücretleri de %50 indirimli ödenmiştir.
 - » 2013 yılında temdit ödemelerinde söz konusu projeler ve indirimlerle Kurumumuzca 1.020.000 TL daha az ödeme yapılmıştır.
 - » 2013 yılında 23 Havalimanı İşletme Ruhsatı, 15 Havalimanı Sertifikası ve 2 Havalimanı İşletme Ruhsatı (ilk veriliş) için Toplamda 6.810.000 TL SHGM’ye ödeme yapılmıştır.
 - » İşletme Hizmetleri Yönetim Sistemleri (TS EN ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi, TS ISO 10002:2006 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi, TS EN ISO 14001:2004 Çevre Yönetim Sistemi ve TS 18001:2008 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi) kapsamında TSE tarafından yapılan planlama çerçevesinde Belge Yenileme, Gözetim ve Kapsam Değişikliği Tetkiki gerçekleştirilmiş olup, Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı ve Iğdır Havalimanları da sisteme ilavesi sağlanmıştır. Bu kapsamda toplamda 43 Havalimanı Yönetim Sistemleri Belgesine sahiptir.
 - » 04 Haziran 2010 tarihli Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince; İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, Antalya, İzmir Adnan Menderes, Kayseri, Kahramanmaraş, Batman ve Van Ferit Melen Havalimanlarının Stratejik Gürültü Haritaları 2013 yılında tamamlanmış ve havalimanlarımız web sayfasından söz konusu yönetmelik gereği halka duyurusu yapılmıştır.
 - » Türkiye’de DHMİ tarafından İşletilen Havalimanlarının Stratejik Gürültü Haritalarının Oluşturulması” Proje Sözleşmesi 15.11.2013 tarihinde imzalanmıştır. Proje süresi 54 ay olup, bu kapsamda, 31 havalimanında söz konusu proje çalışmalarına başlanılmıştır.
 - » Yeşil Havaalanı Projesi kapsamında Muğla Dalaman Havalimanı ve Muğla Milas Bodrum Havalimanı “Yeşil Kuruluş Sertifikası” almıştır.
 - » Yeşil Havalimanı uygulaması kapsamında Sera Gazı Envanteri ve Karbon Ayak İzi Konularında havalimanlarımızdaki ilgili personele yönelik eğitim çalışmaları devam etmektedir.
 - » Engelsiz Havalimanı Projesi kapsamında Kuruluşumuzca işletilen 17 Havalimanı Engelsiz Havaalanı Kuruluşu Belgesi almıştır. 20 adet Havalimanının projesi belge almak üzere SHGM’ye gönderilmiştir.
- Halen Kars, Elazığ, Ağrı, Van/Ferit Melen, Sinop, Mardin Havalimanlarının terminal binaları inşaat projeleri kapsamında; Engellilere yönelik çalışmalar tamamlanacak olup, bununla birlikte; Çanakkale Gökçeada Havalimanı ile 2013 yılında açılan Bingöl, Şırnak ve Kastamonu Havalimanlarında proje çalışmaları devam etmektedir.

- » SHY 14A kapsamında SHGM tarafından yapılan Denetim Raporları Genel Müdürlüğümüz ilgili birimleri ile gerekli koordinasyonlar sağlanmakta eksik tespit edilen bulgular ivedilikle giderilmesi yönünde çalışmalar sürdürülmekte sonuçlarından SHGM bilgilendirilmektedir.
- » Emniyet Yönetim Sistemi kapsamında 2013 yılında 527 personele Emniyet Yönetim Sistemi Eğitimi verilmiştir.
- » Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi kapsamında, Yolcu, Pilot, Çalışan ve Engelli Yolcu Anketleri yapılmakta, analiz ve sonuç raporuna göre de gerekli iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır.
- » Yönetim Sistemleri İç Tetkikleri, Eğitimleri ve Seminerleriyle Havalimanı İşletme Hizmetleri faaliyet uygulamaları tüm havalimanlarımızda standart hale getirilmiş olup, iç tetkikler, eğitimler ve seminerle sürekli iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

HAVA SEYRÜSEFER YARDIMCI CİHAZLARI

Kütahya Zafer Havalimanında 2 Adet ILS Sistemi, Van, Isparta ve Iğdır Havalimanlarında toplam 3 Adet ILS/Localizer Sistemi hizmete verilmiştir. Ayrıca Tekirdağ Çorlu Havalimanı ILS Sistemi de yenilenmiştir

Bingöl, Şırnak, Kastamonu Havalimanı VOR/DME/NDB cihazları ile Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı VOR cihazı uçuş kontrollerinin ardından servise verilmiştir.

Samsun Çarşamba VOR ve DME, ILS/DME, İnebolu DME, Balıkesir Merkez VOR ve Gaziantep DME Cihazları ile Gölbaşı, Eskişehir, Isparta Süleyman Demirel, Denizli Çardak, B.Çekmece, Van Ferit Melen, Elazığ Tokat Balıkesir Merkez ve Akköprü NDB cihazları yenilenerek hizmete verilmiştir.

Son yıllarda büyük bir hızla artan çok sayıda RES ve yapılaşma talebinin Elektronik Sistemlere etkisi değerlendirilmesine yönelik gerekli çalışmalar yapılarak, sonuçları ilgili birimlere bildirilmiştir.

2010E0300020(2013) no.lu Hava Seyrüsefer, Haberleşme, Terminal Sistemleri Temin, Tesis ve Modernizasyonu Projesinin 1.Hava Seyrüsefer Yardımcı Cihazları Temini ve Tesisi ve Modernizasyonu kaleminde yer alan;

a) VOR Alımı

Kuruluşumuz yeni açılacak havalimanları ve ihtiyaç duyulan muhtelif seyrüsefer istasyonlarında kullanılmak üzere tedarik süreci başlatılan 6 adet CVOR sistemi sevkiyat aşamasında olup, 2014 yılı içerisinde hizmete verilmesi planlanmaktadır.

b) DME Alımı

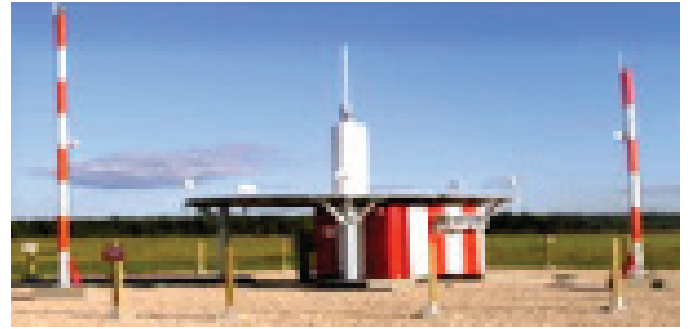
Kuruluşumuz yeni açılacak havalimanları ve ihtiyaç duyulan muhtelif seyrüsefer istasyonlarında kullanılmak üzere tedarik süreci başlatılan 15 adet DME sistemi sevkiyat aşamasında olup, 2014 yılı içerisinde hizmete verilmesi planlanmaktadır.

c) ILS Alımı

Milas Bodrum (2), Dalaman, Kastamonu, Kocaeli Cengiz Topel, Mardin, Adıyaman, Sinop, Bingöl, Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanları ILS ile Dalaman Havalimanı 19L ve Iğdır Havalimanı ILS/Localizer sistemi olmak üzere toplam 10 Adet ILS ve 2 Adet ILS/Localizer Sistemi teminine yönelik 4 adet sözleşme imzalanmıştır.

Iğdır Havalimanı ILS/Localizer sistemi hizmete verilmiş olup, diğer sistemler gümrükleme aşamasındadır. 2014 yılı içerisinde hizmete verilmesi planlanmaktadır.

d) Seyrüsefer Yardımcı Sistemleri Montajı, Konturpua ve Shelter vb. Temin ve Tesisi

Bu proje kapsamında Çorlu ILS sistemine ait yurt içinden temin edilen cihaz barınağı, konturpua, bilgisayar, klima vs. cihaz ve teçhizat ödemeleri yapılmıştır. Ödemesi yapılan cihaz ve teçhizatların montajları tamamlanarak hizmete verilmiştir.

e) Seyrüsefer Yardımcı Cihazları Altyapı İnşaatı

Bu proje HSS cihazlarının altyapı inşaatlarının yapılması işlerinde kullanılmaktadır.

Ülkemizde hizmet veren Radar ve Hava Seyrüsefer Cihazlarının Sayısı ve Nev'i 31 Aralık 2013 tarihi itibarı ile aşağıdaki tabloda verilmiştir.

HAVA SEYRÜSEFER YARDIMCI CİHAZLARI VE KOLAYLIKLARI

MEYDANLAR	BAĞLI SSY İSTASYONU	PSR	SSR	ILS	VOR	DME	NDB	TOPLAM
ATATÜRK	(LİMAN İÇİ)	1	1	5	1	6	3	17
	YENİ BOSNA		1					1
	ÇEKMECE				1	1	1	3
	BEYKOZ				1	1		2
	TEKİRDAĞ				1	1		2
ESENBOĞA	(LİMAN İÇİ)	1	1	4	1	5	4	16
	BAŞPINAR		1					1
	MİRA		1					1
	ÇUBUK				1	1	1	3
	BAĞLUM				1	1		2
	AFYON				1	1	1	3
	AKKÖPRÜ					1	1	2
	BEYPAZARI						1	1
	HAYMANA					1	1	2
	İNEBOLU		1		1	1		3
	GÖLBAŞI						1	1
	ERMENEK		1					1
A. MENDERES	(LİMAN İÇİ)	1	1	2	1	3	2	10
	AKDAĞ		1					1
	ÇATALKAYA				1	1		2
	AYDIN-ÇILDIR						1	1
	KADİFEKALE						1	1
	KULAR				1	1		2
	SELÇUK						1	1
ANTALYA	(LİMAN İÇİ)	1	2	4	2	6	2	17
	GEYİKBAYIRI						1	1
	KUYUTEPE		1					1
ADANA	(MEYDAN İÇİ)			1		1		2
	AKÇADAĞ		1					1
	GÖLBAŞI KÖYÜ				1	1	1	3
DALAMAN	LİMAN İÇİ		1	1	1	2	1	6
	NURİBABA	1	1					2
MİLAS-BODRUM	(MEYDAN İÇİ)			2	1	3	1	7
	K.SUNGUR TEPE	1	1					2
TRABZON	(LİMAN İÇİ)	1	1	1	1	2	1	7
S.DEMİREL	ISPARTA			1	1	2	1	5
N.KAPADOKYA				1	1	2	1	5
ADİYAMAN					1	1	1	3
AĞRI			1	1	1	2	1	6
B. YENİŞEHİR	(MEYDAN İÇİ)			1	1	2	1	5
	YALOVA		1					1
	YALOVA-ŞAHİNTEPEŞİ				1	1		2
	BİGA				1	1		2
ÇANAKKALE					1	1	1	3
ÇORLU				1	1	2	1	5
DENİZLİ-ÇARDAK	ÇARDAK			1	1	2	1	5
DİYARBAKIR				1	1	2	1	5
BATMAN			1	1	1	2	1	6
B.KESİR KOCASEYİT				1	1	2	1	5

HAVA SEYRÜSEFER YARDIMCI CİHAZLARI VE KOLAYLIKLARI
Aralık 2013

MEYDANLAR	BAĞLI SSY İSTASYONU	PSR	SSR	ILS	VOR	DME	NDB	TOPLAM
ELAZIĞ	(MEYDAN İÇİ)			1	1	2	1	5
	HARPUT				1	1		2
ERZİNCAN	(MEYDAN İÇİ)			1	1	2	1	5
	VABEL				1	1		2
	KARADAĞ		1					1
ERZURUM	(MEYDAN İÇİ)			2	1	3	2	8
	KARGAPAZARI		1					1
ESKİŞEHİR	ESKİŞEHİR*			1	1	2	1	5
VAN FERİT MELEN				1	1	2	1	5
GAZİANTEP				1	1	2	1	5
GAZİPAŞA				1		2	1	4
HATAY				1	1	2	1	5
K.MARAŞ					1	1	1	3
KARS				1	1	2	1	5
KAYSERİ				1	1	2	1	5
KONYA	(MEYDAN İÇİ)			1	1	2	1	5
	MUT				1	1		2
MALATYA				1	1	2	1	5
MARDİN					1	1	1	3
MERZİFON			1		1	1	1	4
MUŞ				1	1	2	1	5
S. ÇARŞAMBA				1	1	2	1	5
SİİRT	(MEYDAN İÇİ)					1	1	2
	GÖKÇEBAĞ				1	1		2
SİNOP					1	1	1	3
SİVAS	MEYDAN İÇİ			1	1	2	1	5
	GEMERİK				1	1		2
ŞANLIURFA (GAP)	(MEYDAN İÇİ)			1	1	2	1	5
	KORÇİK		1					1
TOKAT					1	1	1	3
UŞAK					1	1	1	3
BALIKESİR	MERKEZ				1	1	1	3
GÖKÇEADA					1	1	1	3
CENGİZ TOPEL					1	1	1	3
IĞDIR				1	1	2	1	5
ZAFER				2	1	3	1	7
ZONGULDAK	ÇAYCUMA				1	1	1	3
ŞIRNAK Ş.ELÇİ					1	1	1	3
KASTAMONU					1	1	1	3
BİNGÖL					1	1	1	3
TOPLAM	DHMI	7	24	49	66	119	70	335

Sabiha Gökçen	(DHMI envanterinde değildir)			2	1	3	1	7
---------------	------------------------------	--	--	---	---	---	---	---

DHMI	TOPLAM	PSR	SSR	ILS	VOR	DME	NDB	TOPLAM
		7	24	49	66	119	70	335

GENEL TOPLAM	7	24	51	67	122	71	342
--------------	---	----	----	----	-----	----	-----

Not: Eskişehir Havalimanında bulunan ILS Sistemi Anadolu Üniversitesi tarafından tesis edilmiştir.

HAVA SEYRÜSEFER KOLAYLIKLARI

Hava seyrüsefer kolaylığı olarak, 2013 yılı sonu itibarıyla 7 adet PSR (Primary Surveillance Radar-Birincil Gözetim Radarı) ve 24 adet SSR (Secondary Surveil-

lance Radar-İkincil Gözetim Radarı) ile 1 adet ADS-B (Automatic Dependent Surveillance-Broadcast - Otomatik Bağımlı Gözetim -Yayın) sistemi hizmettedir.

1) Merkezi Ankara ACC ile Hava Trafik Kontrol Komplekslerinin Temin ve Tesisi İşi

EUROCONTROL'un tek hava sahası konseptine uygun olarak, Avrupa'da kimi merkezlerde olduğu gibi tüm ülke hava sahasının tek bir ACC merkezinden yönetilmesi ve mevcut ATC sistemlerinin yenilenmesi için 19.09.2006 tarihinde Sözleşmesi imzalanan SMART Projesi (Systematic Modernization of ATM Resources in Turkey) kapsamında, mevcut durumda iki FIR (Flight Information Region/Uçuş Bilgi Bölgesi)'dan oluşan Türkiye Saha Kontrol Hizmeti, bu proje kapsamında yapılacak olan yeni Merkezi Ankara ACC'den sağlanacak olup, İstanbul, Antalya, A.Menderes, Dalaman, Bodrum ATC'ler (Air Traffic Control-Hava Trafik Kontrol) APP (Approach Control-Yaklaşma Kontrol) ve TWR (Tower-Kule) hizmeti verecektir.

Proje kapsamında, Esenboğa, Atatürk, A. Menderes, Dalaman Havalimanlarında mevcut ATC sistemlerinin; SMART Projesine bağlı yeni hava sahası yapısı gerçekleştirilene kadar günümüz hava trafik kapasitesine uy-

gun olarak sağlıklı hava trafik hizmeti verecek şekilde devamlılığının sağlanması amacıyla mevcut ATM (Air Traffic Management-Hava Trafik Yönetim) altyapısının ara modernizasyonu tamamlanarak 04.12.2008 tarihinde geçici kabulü yapılmıştır.

SMART sistemleri kapsamında yapılan yeni Hava Trafik Kontrol merkezi inşaatları tamamlanmış ve 28.07.2009 tarihinde yapım işleri komple geçici kabulleri yapılmıştır.

Ankara, Atatürk, Adnan Menderes, Antalya, Dalaman, Milas-Bodrum ve KKTC Ercan Havalimanı ATC Sistemlerinin kısmi geçici kabulleri Ağustos 2013'te tamamlanmıştır. Tüm merkezlerde halen komple geçici kabul test çalışmaları devam etmektedir. Komple Geçici kabulün tamamlanmasını müteakip geçiş sürecine bağlı olarak 2014'ün ikinci yarısında yeni sistemlerin hava trafik hizmetinde kullanılması planlanmaktadır.

2) Mevcut Radarların Yenilenmesi Projesi

Proje hava trafik kontrol hizmetlerinde 20 seneden fazla süre ile kullanılan radarların yenilenmesini ve kapsama boşluklarının giderilmesi için ilave radar alımlarını kapsamaktadır.

Proje kapsamında 18 SSR, 5 PSR sistemi ile Trabzon Havalimanına APP merkezi tesis edilmesi işi yer almaktadır. SSR radarları Mode-S sorgulama özellikli ve PSR radarları ise solid-state yapıda olacaktır.

İşin ihalesi 07.11.2008 tarihinde yapılmış ve sözleşmesi 16.02.2009 tarihinde imzalanmıştır.

Proje kapsamında tesis edilen Bahçe Akçadağ Mode S SSR, Antalya Mode S SSR radar sistemlerinin Geçici kabulleri 2010 yılında, Dalaman Nuribaba PSR/Mode

S SSR, Adnan Menderes PSR/Mode S SSR, K.K.T.C. Ağırdağ Mode S SSR radar sistemlerinin Geçici kabulleri 2011 yılında, Esenboğa Mira Mode S SSR, İnebolu Mode S SSR, Yenibosna Mode S SSR, Akdağ Mode S SSR, Burdur Eğlence Mode S SSR, Antalya PSR/Mode S SSR radar sistemlerinin Geçici kabulleri 2012 yılında ve Erzurum, Batman, Merzifon, Ermenek, Ağrı Mode S SSR radar sistemleri ile K.K.T.C. Ercan ve Trabzon PSR/Mode S SSR radar sistemleri ve Trabzon APP sisteminin Geçici kabulleri 2013 yılında yapılmış olup, Bahçe Akçadağ, Antalya, Batman, Merzifon, K.K.T.C. Ağırdağ Mode S SSR radar sistemleri ile Dalaman Nuribaba, Adnan Menderes, Antalya PSR/Mode S SSR radar sistemlerinin entegrasyonu yapılarak hava trafik hizmetine verilmiştir.

3) Atatürk, Esenboğa ve Antalya Havalimanlarına A-SMGCS (Yer Radarı) Sistemleri alımı

Atatürk, Antalya ve Esenboğa Havalimanlarında yer hareketlerinin yoğun olduğu ve zaman zaman görüş mesafesinin düştüğü sisli ve yağışlı havalarda yerdeki (pist, apron, taksi) trafik akışının düzenli, emniyetli ve akıcı şekilde gerçekleşmesi sağlanmaktadır. A-SMGCS (Advanced-Surface Movement Guidance and Control System) olarak adlandırılan yer radarı alımı için ihale 21.07.2008 tarihinde yapılmış olup, sözleşmesi ise 28.11.2008 tarihinde imzalanmıştır.

Kesin kabulleri yapılan A-SMGCS sistemlerinin garanti süreci devam etmektedir.

4) Hatay Havaalanına Kuş Tespit Radarı Temin ve Tesisi İş

Hatay Havaalanının kuş göç yolları üzerinde bulunması nedeniyle, Kuş Radarı alımı için 24.09.2010 tarihinde yapılan ihale ve müteakiben imzalanan sözleş-

me ile tesis edilen sistemin kesin kabulü 30.04.2013 tarihinde yapılmış olup, garanti süreci devam etmektedir.

5) İstanbul Atatürk Havalimanına Geliş ve Kalkış Sıralama Yönetim Sistemi (AMAN/DMAN) Tesisi

AMAN (Arrival Manager-Geliş Yöneticisi) yoğun trafiğin yaşandığı hava sahalarında inişe gelen trafiklerin daha etkin bir şekilde yönetilebilmesi için pist başı veya özel olarak belirlenmiş bir noktaya göre sıralanmasına imkan sağlayan, DMAN (Departure Manager-Kalkış Yöneticisi) ise kalkış performanslarının AMAN sistemine bağlı olarak yapılacak modifikasyonlar ile artırılarak, kalkış sıralamasının etkin bir şekilde

yapılmasını sağlayan elektronik sistemlerdir.

İstanbul Atatürk Havalimanına AMAN/DMAN sistemi tesis edilmesine yönelik olarak 30.01.2013 tarihinde ihale yapılmış olup, sözleşme 19.03.2013 tarihinde imzalanmıştır. Proje kapsamında tesis edilen sistemlere yönelik Geçici Kabul çalışmaları devam etmekte olup, 2014 yılı içinde tamamlanması planlanmaktadır.

51

DHMI Haberleşme Telsiz Cihazları (Ver-Yer) ve (Hava-Yer) ve Diğer Sistem ve Cihazlar

"Havalimanları"		"Kara Telsizleri"										"UHF Hava"										"UHF Hava"										Haberleşme Cihazları										GENEL TOPLAM																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
		"Araç Telsizi"					"Hand-Held Radio"					"Sabit Telsiz"					"Relay"					"Trunk Telsizler Trunk Radio"					"Yüksek Frekans-Yüksek Van Bant HF-SSB"					"Sabit"					"Sabit"																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
		"El Telsizi Vehicular Radio"					"El Telsizi Fixed Radio"					"Sabit Telsiz Fixed Radio"					"El Telsizi Hand-Held Radio"					"Araç Telsizi Vehicular Radio"					"Röle Re-lay"					"Verici Transmitter"					"Alıcı Receiver"						"Tx/Rx Transceiver"					"Portatif Takedown"					"El Telsizi Hand-Held Radio"					"Verici Transmitter"					"Alıcı Receiver"					"Tx/Rx Transceiver"					"Kayıt Cihazı Recorder"					"Ses Haberleşme Sistemi VCS"					"Radio Link"					"Telefon Santrali-Switch Board"																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
Kayseri	6	62	1	2																					2	1	1	7	8	2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																

HABERLEŞME İLE METEOROLOJİ SİSTEM VE CİHAZLARI
2013 REVİZE

HAVALİMANI	METEOROLOJİ	HABERLEŞME CİHAZLARI		
	ATIS	TAPE REC	VCS	RADIO LINK
İSTANBUL ATATÜRK	1	2	1	4
ANKARA ESENBOĞA	1	2	2	10
İZMİR ADNAN MENDERES	1	2	1	8
ANTALYA	1	2	1	1
MUĞLA DALAMAN	1	2	1	2
MİLAS-BODRUM	1	2	1	2
ADANA	1	1	1	
TRABZON	1	1	1	1
ISPARTA S. DEMİREL		1	1	
NEVŞEHİR KAPADOKYA	1	1	1	
ERZURUM	1	1	1	
GAZİANTEP	1	1	1	
ADİYAMAN		1	1	
AĞRI		1	1	
AMASYA MERZİFON		2		
BALIKESİR KOCA SEYİT		1	1	
BALIKESİR MERKEZ		1		
BATMAN		1		
BİNGÖL		1		
BURSA YENİŞEHİR		1	1	
ÇANAKKALE		1	1	
ÇANAKKALE GÖKÇEADA		1		
DENİZLİ ÇARDAK		1	1	
DİYARBAKIR		2		
ELAZIĞ		1	1	
ERZİNCAN		1	1	
HATAY		1	1	
IGDIR		1		
KAHRAMANMARAŞ		1	1	
KARS		1	1	
KASTAMONU		1		
KAYSERİ		2		
KOCAELİ CENGİZ TOPEL		1		
KONYA		2		
MALATYA		1		
MARDİN		1	1	
MUŞ		1		
SAMSUN ÇARŞAMBA	1	1	1	1
SİNOP		1		
SİVAS NURİ DEMİRAĞ		1	1	

**HABERLEŞME İLE METEOROLOJİ SİSTEM VE CİHAZLARI
2013 REVİZE**

HAVALİMANI	METEOROLOJİ	HABERLEŞME CİHAZLARI		
	ATIS	TAPE REC	VCS	RADIO LINK
ŞIRNAK		1		
TEKİRDAĞ ÇORLU		1	1	
TOKAT		1		
UŞAK		1		
VAN FERİT MELEN		1	1	
ZONGULDAK		1		
MERKEZ		1		1
DEPO				
TOPLAM	12	59	30	30

Uluslararası Havacılık Organizasyonlarınca (ICAO, FAA, Eurocontrol, vb.) ön görülen standartlarda; tüm uçuş seviyelerinde Hava Trafik Kontrol Merkezlerimizden hava sahamızda seyreden her bir uçak ile telsiz ses haberleşmesinin yapılabilmesi için Hava Limanlarımızda ve çevre istasyonlarda VHF/UHF Hava Yer ve Yer Yer Telsiz cihazları tesis edilmektedir. Telsiz cihazlarının modernizasyonu ve yenilenmesi belirlenen plan çerçevesinde her yıl yapılmaktadır.

2013 yılı Yatırım Programı çerçevesinde;

178 adet VHF Sabit Verici, 198 adet VHF Sabit Alıcı, 100 adet VHF Transceiver, 70 adet UHF Sabit Verici, 84 adet UHF Sabit Alıcı ve 23 adet UHF Transceiver ve 60 adet Hava Yer Araç Telsizi satın alınmıştır.

157 adet Yer Yer Telsiz Cihazı (2 adet Tekrarlayıcı (Role) Telsizi, 119 adet El Telsizi, 30 adet Araç Telsizi, 6 adet Sabit Merkez Telsizi) temin edilerek hizmete verilmiştir.

HAVALİMANLARI GÜVENLİK SİSTEMLERİ TEMİN VE TESİSİ (2010E030050)

Ülkemizin en büyük giriş-çıkış kapıları konumunda bulunan havalimanlarımızın en son teknolojik cihaz, teçhizat ve sistemlerle donatılmasına, her türlü mal ve can güvenliğinin sağlanmasına, ayrıca ülkemizin prestijinin en üst düzeyde tutulmasına kuruluşumuzca büyük önem verilmektedir.

Bu nedenle Genel Müdürlüğümüz Merkez ve hâlihazırda faal durumda bulunan mevcut havalimanlarımız ile yeni hizmete verilecek havalimanlarımızın ihtiyacı

olan 5 adet X-Ray Cihazının temini konusunda ihale yapılmıştır. Diğer taraftan mevcut havalimanlarında ihtiyaç duyulan CCTV-CACS Sistem ve Donanımlarının temini konusunda da yetkiler verilerek ihtiyaçlar karşılanmıştır.

2012 yılında ihalesi, montajı ve geçici kabulleri yapılan Araç altı Görüntüleme Sistemleri ve EDS Sistemi, Kapı Tipi Metal Arama Dedektörlerinin kesin kabulleri 2013 yılında tamamlanmıştır.

Yeniden Yapılanma Sonrası Görev ve Faaliyet Değişiklikleri

2013 yılında gerçekleşen yeniden yapılanma faaliyetleri sonucunda; Elektronik Dairesi Başkanlığı sorumluluk alanında yer alan Bilgi İşlem Müdürlüğü, Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı olarak tesis edilerek Başkanlığımız uhdesinden ayrılmış olup, kendi birim yönetmeliklerine göre faaliyetlerini sürdürmektedirler.

Diğer taraftan, Terminal ve Güvenlik Sistemleri Şube Müdürlüğünün görevlerinden;

EDS, CCTV (Kapalı Devre TV Sistemi), CACS (Kartlı Geçiş), Kapı Dedektörü, İz Dedektörü, Çevre Güvenlik Sistemleri, Alkol Uyuşturucu Tespit Cihazı, Araç Altı Plaka Görüntüleme Sistemi ve Görüntü Aktarma Sistemi, Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Dairesi Başkanlığı; ayrıca Yangın İhbar Sistemi, Anons Sistemi, Saat Sistemi, Uçak Parklama Sistemi ve Gürültü Sistemi ise İşletme Dairesi Başkanlığı uhdesine devre-dilmiştir.

Elektronik Hizmet ve Faaliyetlerine ilişkin GZFT (SWOT) Analizi Tablosu

GÜÇLÜ YÖNLER	FIRSATLAR
1. CNS Sistemlerinden sorumlu personel için Kurumsal olarak eğitimlerin ATSEP Lisans Yönetmeliği gereği sistematik olarak alınması. 2. SMART ve Radarların Yenilenmesi projelerinin tamamlanması, yeni IP Tabanlı Haberleşme Sistemleri temini ve Hava Seyrüsefer Yardımcı Sistemlerinin yaygınlaştırılması ile Hava Trafik Yönetiminde güçlü bir teknik altyapının tesis edilmiş olması ile kapasite, güvenilirlik ve güvenliğin artırılması.	1. CNS sistemlerinde var olan teknolojik gelişmeye paralel olarak Kuruluşumuz tarafından yapılan çalışmalar. 2. Milli ARGE Kuruluşları ile yapılan ve yapılacak olan işbirlikleri.
ZAYIF YÖNLER	TEHDİTLER
1. Bütçe kısıtlamaları nedeniyle; alımı planlanan ILS, Hava Yer Telsiz Cihazları ve VCS Ses Haberleşme Sistemi sayısında kısıntıya gidilmesi, ihtiyaçların tamamının karşılanamaması. 2. Sistemlerin bakım ve idamesinde yaşanan personel sıkıntısı.	1. Sistemlerden sorumlu personelin yaş ortalamasının fazla olması. 2. ATSEP Lisans Yönetmelik kriterleri nedeniyle, yeterli sayıda ve zamanında personel lisanslandırılmasında yaşanabilecek gecikmeler.

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ HİZMET VE FAALİYETLERİ

Yazılım Geliştirme Alanında

1. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile e-imzalı elektronik evrak akışı çalışmalarına başlanmıştır.
2. En güncel teknoloji ile desteklenmiş yeni Web Sistemiz ve Havalimanlarına ait Web Siteleri hizmete verilmiş olup Mobil cihazlardan da sorunsuz olarak görüntülenebilir hale getirilmiştir.
3. İnsan Kaynakları ve Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Daire Başkanlıkları ile koordineli yürütülen çalışmalar neticesinde Genel Müdürlüğümüz kartlı geçiş sistemleri ile entegrasyon sağlanmış ve bu sayede, personel giriş-çıkışlarının DHMIONLINE Sistemi üzerinden izlenmesine ve otomatik personel yoklamalarının alınmasına imkan sağlanmıştır.
4. Kuruluşumuz imkânları ile geliştirilen Uçuş Bilgi Sistemi yazılımı tamamlanmış olup Amasya Merzifon

Havalimanı pilot bölge seçilmiştir. Monitör ve diğer donanımların teminini takiben hizmete verilecektir.

5. Android işletim sistemli Mobil cihazlar üzerinde çalışan e-imzalı evrak uygulaması tamamlanmış olup testleri takiben kullanıma açılacaktır.

6. Uçuş Planları, SITA mesajları, Radar Bilgileri ve Slot bilgileri birleştirilerek otomatik olarak uçuş kayıtlarının oluşturulması testleri tamamlanmış olup yaygınlaştırma çalışmalarına başlanmıştır.

7. İnsan Kaynakları ile Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Birimlerimizin Adalet Bakanlığı Sistemleri üzerinden adli sicil sorgulamasına imkan verecek çalışmalar tamamlanmış ve uygulamaya verilmiştir.

8. Bulut Bilişim (Cloud Computing) internet üzerinden temel yazılımların kullanımına ve veri paylaşımına

olanak sağlayan bir hizmettir. Bölgemizde ve Ülkemizde Kamu kuruluşları arasında ilk olarak Bulut Bilişim Teknolojisi kullanılmaya başlanmıştır. Bu yönü ile Kuruluşumuz birçok Kamu ve Özel Sektör Kuruluşuna örnek olarak gösterilmektedir. Bu teknolojiyi kullanarak yaklaşık 10 adet Kurum/Kuruluş/Firma ile güvenli bilgi paylaşımına geçilmiştir (Başbakanlık, TAV, ICF, Çorlu Hv.Lim. ,Sabiha Gökçen Hv.Lim. ,Eskişehir Anadolu Üniversitesi Hv.Lim. , Alanya Gazipaşa Hv.Lim. ile Zonguldak Çaycuma Hv.Lim.)

9. 2013 yılında gerçekleştirilen sürüm yükseltmeleri ile ayrı ayrı uygulamalarla yapılan Dönemsel ve Operasyonel slot işlemleri tek uygulama ile yapılabilir hale getirilmiştir.

10. Birlikte Karar Alma Projesi (CDM) projesi kapsa-

Bilgi Sistemlerinin Desteklenmesiyle ilgili olarak

1. 2013 Yılı Bilgisayar Sistemleri ve Çevre Donanım alım ihalesi kapsamı ve acil ihtiyaçlar doğrultusunda doğrudan temin yöntemiyle 84 adet sunucu, 730 adet Bilgisayar, 82 Adet Dizüstü Bilgisayar, 7 Adet Dotmatrix yazıcı, 199 Adet A4 Lazer Yazıcı, 68 Adet A4 Renkli Yazıcı, 210 Adet Tarayıcı temin edilmiştir.

2. Başkanlığımız bünyesinde Teknik Destek Merke-

Sistem İletişiminin Sağlanmasıyla ilgili olarak

1. Genel Müdürlük ile Havalimanları arasındaki noktadan noktaya Metro Ethernet hızları; 2012 yılının kullanım istatistiklerine ve personel durumuna göre yükseltildi.

2. Genel Müdürlük ile Telekom arasındaki ana bağlantı hattı 600 Mbps'tan 1 Gbps'a, Büyük limanlar 50 Mbps'tan 100 Mbps'a yükseltildi.

3. Kurumsal FKM kurulum çalışmaları çerçevesinde biri Genel Müdürlük Bilgi Teknolojileri Dairesi sistem odasında, diğeri Esenboğa HTKM binasında yer alacak şekilde 2 adet Veritabanı makinası ve bir adet yedekleme ünitesi 1.786.133 TL bedelle temin edilmiştir.

Bu yatırımla hem FKM kapsamında veri yedekliliği sağlanmış hem de Kurumsal uygulamaların performansında da ciddi artışlar sağlanmıştır.

Kuruluşumuz Bilgi Teknolojileri İş sürekliliğinin sağlanabilmesi ve veri kaynakları yedeklerinin farklı

mında slot verilerinin otomatik olarak paylaşılmasına imkan veren uygulama geliştirilerek devreye alınmıştır.

11. Slot verilerinin Koordinasyondaki Meydanlarımıza otomatik olarak dağıtılmasını gerçekleştiren uygulama geliştirilerek devreye alınmıştır.

12. Yol kontrol ücretlerinin tahsilatını gerçekleştiren uygulama ile Hizmet ve Gelirler Sistemi entegre edilerek uçuş bilgilerinin toplanması ve Eurocontrol'e bildirilmesi konusunda iş gücü ve zaman tasarrufu sağlanmıştır.

13. 2013 Yılı içerisinde evrak otomasyon kapsamında 1.250 adet nitelikli elektronik sertifika ve kart okuyucusu temin edilmiştir.

zi kurulmuş, Kullanıcılardan gelen arızalar sırası ile değerlendirilerek hızlı bir şekilde müdahale edilerek çözüme kavuşturulmakta, ayrıca Havalimanlarından gelen arızalara da telefonla destek verilmektedir. Genel Müdürlüğümüz ve Havalimanları dahil olmak üzere Aylık ortalama 1200 Çağrı için fiili ve telefonla destek sağlanmaktadır.

mekanlara alınabilmesi için FKM kurulumu önem taşımaktadır.

4. Avrupa Havacılık Bilgi Hizmeti Veritabanı (EAD-European AIS Database, BFBOX - Briefing Facility) projesi için; altyapı (PENS - Pan European Network Service) , sistem ve iyileştirme çalışmalarında destek hizmetleri sürdürülmektedir

5. TUBİTAK tarafından geliştirilen, Alçak irtifada VFR uçuş gerçekleştiren ve radar kapsamında bulunmayan helikopter gibi hava araçlarına ACİL durumlarda en kısa zamanda ulaşılmasına katkı sağlayacak olan projenin DHMI Network'üne entegrasyonu sağlanmıştır.

6. Kuruluşumuz network güvenliği için kullanmakta olduğumuz güvenlik duvarının(CheckPoint) donanımları, Kurumsal ağımızın her geçen gün büyümesi, ağ trafiğinin artması sonucu yetersiz kaldığından donanım ve yazılım güncellemesi çalışmaları aralıksız sürdürülmektedir.

7. Kuruluşumuzda mevcut bulunan Cisco Call Manager IP Telefon Santrali / Çağrı Yönetim Sisteminin güncel sürümüne yükseltilmesi tamamlanmıştır.

8. İnternet Trafiğinin Kontrolü ve Bant Genişliği Yönetimi amacıyla 2009 yılından beri kuruluşumuzda kullanılmakta olan sistemler yenilenmiştir.

9. 5651 sayılı kanun ve yönetmelikleri gereği, 2012 yılında 1000 kullanıcı için alınan kurumsal logların toplanması ve yönetilmesi amaçlı INFRASKOPE yazılımlarının lisans sayıları arttırıldı.

10. FEAST (First European AirTraffic Controller Selection Test) Hava Trafik kontrolörü seçme sistemi için donanım ve network destek hizmeti verilmeye devam edilmiştir.

11. Kuruluşumuz bünyesindeki sunucu parkurunun IPv6 yapısına uygun hale getirilmesi için, 2013 yılında alımları yapılan 84 sunucun kurulumları yapıp sisteme dahil edilmesi çalışmaları devam etmektedir.

12. EUROCONTROL tarafından desteklenen İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirilen uçuşlara ait tüm bilgilerin, Havalimanı alt yapısı ve kaynaklarının

tüm tarafların yaraları doğrultusunda ortak kullanımını hedefleyen, Birlikte Karar Alma Projesi (CDM) çalışmalarına sistem ve network bazlı teknik destek verildi. Çalışmalar devam etmektedir

13. Yazılım Tabanlı birleşik İLETİŞİM platformu olan LYNC için; Server kurularak domain kullanıcı adı ve şifresi ile tüm kullanıcılar yetkilendirilmiştir. Bu program DHMİ web sitemiz kurumsal başlığı altından ve Microsoft sitesinden ücretsiz indirilebiliyor. Bu yazılım sayesinde kullanıcılar anlık ileti gönderebilir, sesli görüşme yapabilir, Sesli/video/web konferans görüşmesi başlatabilir, konferansa katılabilir ve alışık oldukları ara yüzü kullanarak, telefon görüşmesi yapabilirler.

14. Kuruluşumuz Merkez ve Taşra teşkilatlarında bulunan tüm bilgisayar donanımları, bilgisayar ağı, internet ağ yapısı, bilgisayar yazılımları ve ilişkili çalışan tüm bilişim kaynaklarının Kuruluşumuz tüm personeli tarafından amacına uygun olarak kullanımına ilişkin Kurumsal Bilgi Güvenliği Politikası Yönergesinin oluşturulması doğrultusunda taslak çalışmalar devam etmektedir.

TİP	HAVALİMANI	BANT GENİŞLİĞİ (MBPS)
FİBER	MERKEZ	1000
R/L	ATATÜRK	100
R/L	ESENBOĞA	100
R/L	ADNAN MENDERES	100
R/L	ANTALYA	100
R/L	ADANA	100
R/L	TRABZON	100
R/L	ERZURUM	60
R/L	GAZİANTEP	60
R/L	SAMSUN	60
FİBER	KAYSERİ	50
R/L	TEKİRDAĞ ÇORLU	50
R/L	DİYARBAKIR	50
R/L	VAN	50

Bilgi Teknolojileri Sistem Sayıları

"Havalimanları"	Bilgisayar Sistemi	Tablet PC	Intel Server	Thin Client	Laptop	Yazıcı	Scanner	Scriber	USB	"TOPLAM"
İstanbul Atatürk	308		12	82	27	240	52		1	722
Ankara Esenboğa	442		3	105	24	267	75	1	1	918
İzmir Adnan Menderes	218		8	87	22	231	75	1	1	643
Antalya	184		2	39	21	147	33		1	427
Muğla Dalaman	110		5	70	9	125	25	1	1	346
Milas-Borum	149		6	65	12	118	23		1	374
Adana	129		2	58	9	96	40		1	335
Trabzon	93		6	54	9	90	39		1	292
Isparta S. Demirel	58		2	15	2	56	12		1	146
Nevşehir Kapadokya	74		5	26	2	48	24		1	180
Erzurum	93		2	18	4	90	25		1	233
Gaziantep	87		3	22	9	70	24		1	216
Adıyaman	45		2	7	5	36	9		1	105
Ağrı	26		2	10	3	36	16			93
Balıkesir Merkez	20				1	16	7			44
Balıkesir Koca Seyit	44			9	7	37	14			111
Batman	39		2		3	27	20		1	92
Bingöl	9					9	6		1	25
Bursa Yenişehir	81		2	12	3	42	10		1	151
Çanakkale	35		1	7	2	26	10			81
Denizli Çardak	49		2	11	1	39	19		1	122
Diyarbakır	44			17	2	37	10		1	111
Elazığ	66		2	18	2	63	15		1	167
Erzincan	73		2	14	9	52	11		1	162
Erzincan	73		2	14	9	52	11		1	162
Gökçeada	17				2	13	6			38
Hatay	54		1		6	43	8		1	113
Iğdır	9					8	4		1	22
Kahramanmaraş	44		2	11	4	36	14		1	112
Kars	50		1	11	3	41	14		1	121
Kastamonu	7					7	6		1	21
Kayseri	84		3	6	5	62	22		1	183
Kocaeli Cengiz Topel	21				3	20	6		1	51
Konya	75		2	8	6	54	9		1	155
Malatya	78		3	13		38	10		1	143
Mardin	40		2	7	1	27	10			87
Amasya Merzifon	31		1		1	29	8			70
Muş	41		2	10	1	44	10			108
Samsun Çarşamba	60		2	26	1	51	14		1	155
Siirt	37		2	12		35	12			98
Sinop	35		1	-	1	23	8			68
Sivas Nuri Demirağ	45		2	2	4	33	6		1	93
Şanlıurfa Gap	67		2	16	5	58	15		1	164
Tekirdağ Çorlu	61		3	6		54	11		1	136
Tokat	41		2		4	35	13			95

Bilgi Teknolojileri Sistem Sayıları										
"Havalimanları"	Bilgisayar Sistemi	Tablet PC	Intel Server	Thin Client	Laptop	Yazıcı	Scanner	Scriber	USB	"TOPLAM"
Uşak	33		1	1	3	30	9			77
Van Ferit Melen	68		2	16	3	71	18		1	179
İstanbul Sabiha Gökçen(*)						1			1	2
Merkez	1.150	32	75	151	352	879	271	4		2.914
"DHMİ TOPLAMI"	4.705	32	182	1.056	602	3.751	1.115	7	37	11.487

(*) DHMİ'nin envanterini belirtmektedir.

Bilgi Teknolojileri Hizmet ve Faaliyetlerine ilişkin GZFT (SWOT) Analizi Tablosu

GÜÇLÜ YÖNLER

1. Genç, dinamik, eğitilmiş ve deneyimli teknik personel ile çalışma.
2. Daha önce Kuruluşumuzca manuel olarak yapılan iş ve işlemlerin elektronik ortamda yapılması.

FIRSATLAR

1. Teknolojiyi bire bir yakından ve yerinde takip edebilme.
2. TÜBİTAK ve Üniversitelerle yapılabilecek iş birliği.
3. İş ve işlemlerin Elektronik ortamda yapılması, zaman, maliyet, verimlilik, hata oranının azalması, istatistik bilgilerin kolayca, hızlı bir şekilde alınabilmesi sayesinde hızlı ve doğru karar verebilme yeteneği.

ZAYIF YÖNLER

1. Sistemi kullanan personelin elektronik ortama adaptasyonu ve yeterliliğinin geliştirilmesi.
2. Personel eksikliği.
3. Bütçe kısıtları nedeniyle zamanında sistem alımı ve güncellemeleri yapılamaması.

TEHDİTLER

1. Kullanıcı bazlı yanlış bilgi girişi ile oluşabilecek hatalı işlemler.
2. Konusunda uzman ve gelişmeye açık personel seçiminin yapılamaması.
3. İş yoğunluğu sebebiyle hata yapabilme riskinin yüksek olması.

1. Sağlık ve Acil Yardım Hizmetleriyle ilgili olarak

- a)** 2 Havalimanında Psikolog hizmeti,
- b)** 16 Havalimanında 24 saat esasına göre personeli sağlık hizmeti,
- c)** 26 Havalimanında uçak iniş-kalkış saatlerine göre saatlik back-up sağlık hizmeti alımı olmak üzere, toplam 44 Havalimanında dışarıdan Sağlık Hizmet Alımı yapılmıştır.
- d)** Milas/Bodrum, Dalaman, Trabzon ve Tekirdağ/

Çorlu Havalimanlarında kullanılmak üzere DMO'dan 4 adet 2013 model Ford Transit marka Acil Yardım Ambulansı satın alınmıştır.

e) Kurumumuz envanterine kayıtlı olan toplam 61 adet ambulansın Ambulans Yönetmeliği gereği yaşı dolan, teknik özelliğini kaybeden vb. nedenlerle uygunluk belgesi alınamayan ambulanslardan 32 adedi binek araca dönüştürülmüş ve 11 adedinin ise dönüştürülme işlemleri devam etmektedir.

2. Koruma ve Güvenlik Hizmetleriyle ilgili olarak

- a)** 2014 yılı içerisinde Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Dairesi Başkanlığı ile 31 Havalimanı Başmüdürlüğü/ Müdürlüklerinde halen hizmet vermekte olan (CACs) Kartlı Geçiş Kontrol Sistemlerinde; havalimanı giriş kartlarının tanziminde kullanılacak olan 100.000 adet Proximity ((ISOProx-II)(Elektronik)) Gi-

riş Kartı, 1.120 adet Ribbon Şerit, 14.000 adet Boş PVC Kartı (Pasif Kart), 37.500 adet Şeffaf Poşet ihale yöntemiyle alınmış ve söz konusu malzemelerin ilgili havalimanlarına dağıtımı yapılmıştır. Ayrıca, 2013 yılında 32.825 adet Tüm Hava Alanları Giriş Kartı ücreti mukabili düzenlenerek, dağıtımı yapılmıştır.

3. İstihdama Yönelik İş Artış ve Eksilişleri

- a)** Özel Güvenlik Hizmet Alımları; 2013 yılında Kuruluşumuza bağlı 41 Havalimanı ile Genel Müdürlük Hizmet Binamıza 2133 kişilik hizmet satın alımı gerçekleştirilmiş olup, 2013 yılında Atatürk Havalimanı Başmüdürlüğünde 23 kişilik iş eksilişi ve Ağrı Havalimanı Müdürlüğüne ise 8 kişilik iş artışı gerçekleştirilmiştir.

re 2148 kişilik ihale gerçekleştirilmiş ve 01.01.2014-31.12.2014 tarihlerini kapsayan bir hizmet sözleşmesi imzalanmıştır. 2013 yılının Aralık ayında gerçekleştirilen Ağrı Havalimanı Müdürlüğüne yönelik 8 kişilik iş artışı yeni dönem içinde gerçekleştirilmiş ve toplamda Ocak ayı itibarıyla dışarıdan Güvenlik Hizmetleri alımında 2156 kişiye istihdam imkanı sağlanmıştır.

- b)** 2014 yılı için; 2013 yılında hizmet aldığımız yerle-

4. 2013 Yılı Yatırım Faaliyetleriyle ilgili olarak;

- a)** 5 adet X-RAY (Küçük Boy) cihazı alımı yapılmış,
- b)** 41 adet Araç Altı İnceleme Dedektörü ile

- c)** 155 adet El Tipi Metal Arama cihazı satın alınarak ilgili Havalimanlarına dağıtımı yapılmıştır.

Güvenlik Sistemleri ve Bilgilendirme Amaçlı Sistemler

Havallimanları	X-Ray Cihazı X-Ray Device	"Kapı Tipi Metal Dedek- törü" "Walk-through Metal Detector"	"Patlayıcı İz Dedektörü" "Explosives Trace Detector (ETD)"	Patlayıcı Tespit Sistemi "Explosive Detection System (EDS)"	Mobil X-Ray Cihazı "Mobile X-Ray Scanner"	El Dedek- törü Hand-Held Metal De- tector	"Kapalı Devre Kamera Sistemi" "Closed Circuit Television (CCTV)"	Kartlı Geçiş Sistemi "Computer- ized Access Control (CACS)"	Yangın İh- bar Sistemi Fire Alarm System	"Anons Sistemi" "Announce- ment System"	"Saat Sistemi" "Clock System"
"DHMI Genel Müdürlik"	1	1	-	-	-	-	4	VAR	VAR	VAR	VAR
İstanbul Atatürk (DHMI)	6	11	1	-	-	1	33	VAR	VAR		
Ankara Esen- boğa (DHMI)	8	11	2	-	-	1	23	VAR	VAR	VAR	
İzmir Adnan Menderes (DHMI)	16	19	-	-	-	1	16	VAR	VAR		VAR
Antalya (DHMI)	5	6	-	-	-	1	6	VAR	VAR		
Muğla Dala- man (DHMI)	7	7	1	-	-	-	10	VAR	VAR	VAR	
Milas-Bodrum	19	17	1	-	-	-	32	VAR	VAR	VAR	VAR
Adana	17	28	1	-	-	1	29	VAR	VAR	VAR	VAR
Trabzon	26	18	1	1	1	-	18	VAR	VAR	VAR	VAR
Isparta Süley- man Demirel	6	7	-	-	-	-	10	VAR	VAR	VAR	VAR
Nevşehir Kapadokya	5	10	1	-	-	-	17	VAR	VAR	VAR	VAR
Erzurum	13	12	-	1	1	-	20	VAR	VAR	VAR	VAR
Gaziantep	13	14	-	1	1	-	36	VAR	VAR	VAR	VAR
Aydın	14	17	-	-	-	-	12	VAR	VAR	VAR	VAR
Ağrı	11	13	1	1	-	-	12	VAR	VAR	VAR	VAR
Balıkesir Merkez	1	1	-	-	-	-	2	VAR	VAR	VAR	VAR
Balıkesir Koca Seyit	14	11	-	-	-	-	8	VAR	VAR	VAR	VAR
Batman	12	8	-	-	-	-	4	VAR	VAR	VAR	VAR
Bingöl	4	4	-	-	-	-	5	VAR	VAR	VAR	VAR
Bursa Yenişe- hir	13	12	-	-	-	-	14	VAR	VAR	VAR	VAR
Çanakkale	3	5	-	-	-	-	8	VAR	VAR	VAR	VAR
Diyarbakır	13	16	1	-	-	-	5	VAR	VAR	VAR	VAR
Elazığ	14	17	1	-	-	-	10	VAR	VAR	VAR	VAR
Erzincan	14	14	-	-	-	-	13	VAR	VAR	VAR	VAR

Güvenlik Sistemleri ve Bilgilendirme Amaçlı Sistemler

Havallimanları

X-Ray Cihazı X-Ray Device	"Kapı Tipi Metal Dedek- törü" "Walk-through Metal Detector"	"Patlayıcı İz Dedektörü" "Explosives Trace Detector (ETD)"	Patlayıcı Tespit Sistemi "Explosive Detection System (EDS)"	Mobil X-Ray Cihazı "Mobile X-Ray Scanner"	El Dedek- törü Hand-Held Metal De- tector	"Kapalı Devre Kamera Sistemi" "Closed Circuit Television (CCTV)"	Kartlı Geçiş Sistemi "Computer- ized Access Control (CACS)"	Yangın İh- bar Sistemi Fire Alarm System	"Anons Sistemi" "Announce- ment System"	"Saat Sistemi" "Clock System"
Gökçeada	2	1	-	-	-	4	VAR	YOK	VAR	VAR
Hatay	6	13	-	-	-	12	VAR	VAR	VAR	VAR
İğdır	4	4	-	-	-	12	VAR	VAR	VAR	VAR
Kahraman- maraş	3	5	-	-	-	8	VAR	YOK	VAR	VAR
Kars	9	13	-	-	-	17	VAR	VAR	VAR	VAR
Kastamonu	3	4	-	-	-	6	VAR	VAR	VAR	VAR
Kayseri	17	24	1	-	-	20	VAR	VAR	VAR	VAR
Kocaeli Cen- giz Topel	4	4	-	-	-	5	VAR	VAR	VAR	VAR
Konya	7	6	-	-	-	17	VAR	VAR	VAR	VAR
Malatya	10	11	-	-	-	21	VAR	VAR	VAR	VAR
Mardin	14	14	-	-	-	11	VAR	VAR	VAR	VAR
Amasya Merzifon	4	3	-	-	-	4	VAR	YOK	VAR	VAR
Muş	4	6	-	-	-	18	VAR	YOK	VAR	VAR
Samsun Çarşamba	12	14	-	-	-	30	VAR	VAR	VAR	VAR
Siirt	3	5	-	-	-	10	VAR	YOK	VAR	VAR
Sinop	4	5	-	-	-	5	VAR	VAR	VAR	VAR
Sivas Nuri Demirağ	10	13	-	-	-	9	VAR	VAR	VAR	VAR
Şanlıurfa GAP	17	13	-	-	-	18	VAR	VAR	VAR	VAR
Şırnak	5	5	1	-	-	5	VAR	VAR	VAR	VAR
Tekirdağ Çorlu	13	9	-	-	-	14	VAR	VAR	VAR	VAR
Tokat	2	3	-	-	-	6	VAR	YOK	VAR	VAR
Uşak	3	4	-	-	-	5	VAR	YOK	VAR	VAR
Van Ferit Melen	13	15	-	-	-	22	VAR	VAR	VAR	VAR
"Diğer (Bakanlık)	1	-	-	-	-	1	VAR	-	-	-
"DHMI Toplamı"	436	485	13	3	5	639	-	-	-	-

İstanbul Atatürk (TAV)	118	109	12	14	-	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Ankara Esenboğa (TAV)	50	51	5	1	-	66	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
İzmir Adnan Menderes (TAV)	35	35	1	1	-	51	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Antalya (ICF)	98	75	7	17	1	120	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Muğla Dalaman (ATM)	36	31	4	1	-		VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Milas- Bodrum (Mondial)	32	31	-	1	-	32	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
İstanbul Sabiha Gökçen (İSG) + (HEAŞ)	77	74	4	1	-	137	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Eskişehir Anadolu Universitesi	5	3	-	-	-	10	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Zonguldak Çaycuma (Z.Ö.S.A.Ş.)	2	2	-	-	-	2	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Antalya Gazi- paşa (TAV)	5	4	1	-	-	4	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
Zafer (İC İÇTAAŞ)	9	8	-	1	-	15	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR	VAR
YİD/KİD/ÖZEL Kapsamında Toplam	467	423	27	20	1	437	-	-	-	-	-	-
"Genel Toplam"	903	908	40	23	6	1.076	-	-	-	-	-	-
Not: Yukarıda belirtilen sayıların dışında ayrıca EDS Sistemi içerisinde de iz Dedektörleri mevcuttur.												

SATIN ALMA VE İKMAL FAALİYETLERİ

Ankara ili Esenboğa Havalimanında kain İkmal Müdür-lüğümüzce;

- M.K.E. kurumuna 215 ton hurda malzeme teslim edilmiştir.
- 28 Ekim 2013 tarihinde 207 kalem oto malzeme-si ve 04 Aralık 2013 tarihinde 921 kalem elektronik malzeme tasfiye edilmiştir.
- Havalimanı ve Merkez ünitelerinde alınan ve kodu bulunmayan 1596 adet malzemeye yeni DHİMİ mal-zeme kodu verilmiştir.
- Toplam 6145 belge tanzim edilerek envanter kayıt-larında takibi yapılmıştır.
- Havayolu ve karayolu ile toplam 2021 nakliye ve kargo hizmeti gerçekleştirilmiştir.

Kuruluşumuz adına 2013 yılı içerisinde, alımı plan-lanan muhtelif sistem, cihaz, araç v.b. malzemelerin yurt içinden / dışından temini ile sabit kıymetlerin sigorta hizmetleri olmak üzere toplam 108 ihale ger-çekleşmiştir.

Çeşitli mal ve hizmet alım hakkında 6 ayrı bakım / onarım sözleşmesi imzalanmıştır.

Merkez mubayaa memurluğu marifetiyle 1.077 satın alma talebinde bulunulmuş, muhtelif malzeme alımı-nın iç piyasadan temini sağlanmış ve hizmete veril-miştir.

Kuruluşumuz adına kayıtlı 2013 yılı içerisinde 132 kalem mal ve kıymet için 8.485,00 TL dahili sigorta hizmetleri için pirim ayrılmıştır.

Satın Alma-İkmal Hizmet ve Faaliyetlerine ilişkin GZFT (SWOT) Analizi Tablosu

GÜÇLÜ YÖNLER

1. Personelin nitelikli ve deneyimli olması.
2. Çalışma barışı ve motivasyonun sağlanmış olması.
3. Personelde yüksek kurumsal aidiyet duygusunun var olması.

FIRSATLAR

1. Otomasyon sisteminden alınabilecek istatistik ve-rilere yönelik yazılımlarının geliştirilmesi.
2. Hizmet içi eğitim ve diğer eğitim faaliyetlerine ağırlık verilmesi.

ZAYIF YÖNLER

1. Orta ve uzun vadede yetiştirilip görevlendirilecek yeterli sayıda genç personel bulunmaması.
2. Taşra Teşkilatında, Satın alma ve İkmal birimlerinde görevlendirilen personelin sıklıkla değişmesi nede-niyle yetişmiş personel sayısının yeterli olamaması.
3. Her türlü işlemin evrak otomasyon sistemi üzerin-den yapılmasına karşılık iş ve işlemlere ilişkin istatis-tiksel verilerin alınmasında hedeflenen tutarlılığın sağlanamamış olması

TEHDİTLER

1. Mal ve Hizmet tedarikine ilişkin mevzuatın kamu-oyunda yeterince bilinmemesi nedeniyle oluşabilen negatif algı.
2. İcra edilen iş ve işlemlerin, satın alma süreci dışın-daki işleri de kapsaması nedeniyle oluşan iş yoğunlu-ğunun kurumsal mevzuatın güncellenmesine yönelik çalışmalara imkan bırakmaması.

Merkez Destek Hizmetleri Faaliyetleri

- » Genel Müdürlüğe fiziksel ortamda gelen ve dışarıya giden evrakların yerlerine zamanında ve doğru olarak ulaşması sağlanmıştır.
- » AIP ve NOTAM gönderileri ile Annual Report vb. toplu/çoklu yayımların iç ve dış adreslere dağıtımı sorunsuz şekilde sağlanmıştır.
- » 2013 yılında fiziksel ortamda 21.212 adet zarf/paket postalanmış ve bu gönderiler için toplam 77.630,65 TL ödeme yapılmıştır.

Ayrıca;

- » Kurum Arşiv hizmetleri kapsamında Merkezde 6 adet Başkanlık ile Taşrada 16 adet Havalimanında ayıklama ve imha çalışması yapılarak, belge niteliği kalmamış önemli ölçüde evrakın kağıt hammadresi olarak geri dönüşümü sağlanmıştır.

Destek Hizmetleri ve Faaliyetlerine ilişkin GZFT (SWOT) Analizi Tablosu

GÜÇLÜ YÖNLER

- 1) Mevcut personelin faaliyet konuları itibariyle yeterli bilgi ve deneyime sahip olması.
- 2) Çalışanların kurumun kendi bünyesi çerçevesindeki sosyal imkanlardan yararlanmasının sağlanması.
- 3) Evrak Otomasyon sisteminde ileri düzeyde bilişim ve iletişim teknolojilerinin kullanılması.

FIRSATLAR

- 1) Genç, dinamik ve eğitilmiş personele sahip olunması ve dışarıda kurumun saygın bir yere sahip olması, Personel çalışmalarına dayalı hizmet alımları yazılımların geliştirilmesi.
- 2) Hizmet içi eğitim ve diğer eğitim faaliyetlerinin düzenli olarak yapılması.

ZAYIF YÖNLER

1. Taşra Teşkilatlarında, Destek Hizmetleri biriminin yeni olması nedeniyle görev ve sorumluluklarının paylaşımında sıkıntı yaşanması.
2. Taşra Teşkilatında görevli personelin hizmet içi eğitimi.

TEHDİTLER

- 1) Kamu Konutları Yönetmeliği mevzuatında oluşan bazı maddelerdeki eksikliklerden dolayı karşılaşılan sorunlar.
- 2) Sosyal Tesislerin tüm personelinimizin ihtiyacını karşılayacak ölçüde yeterli olmaması.

HAVA SEYRÜSEFER GÖREV TANIMLARI, HİZMET VE FAALİYETLERİ

2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu gereğince ihtiyaç duyulan hava sahası düzenlemeleri, hava yolu ağının geliştirilmesi ve her türlü tahditli sahaların etüd ve planlamasını yaparak Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na teklifini sağlamak, Uçuş emniyeti ile ilgili olarak gerekli haberleşme ve seyrüsefer yardımcı cihaz ve sistem ihtiyacını tespit etmek, temin ve tesisleri için öneride bulunmak, diğer Birimlerle koordinasyonu sağlamak, bu cihaz ve sistemlerin tesis edileceği yerlerin etüdü ile ilk hizmete verilmiş ve periyodik uçuş kontrolünün yapılmasını sağlamak, Hava Limanları için aletli alçalma ve standart kalkış/iniş usullerini hazırlamak, Hava Trafik Yönetimi ile ilgili işleri yürütmek,

Uluslararası hava seyrüseferinin emniyet, düzen, kalite ve verimliliğini artırmak için gerekli havacılık bilgi/veri akışını sağlamak üzere havacılık yayınlarını (AIP, AIP AMDT, AIP SUP, AIC, NOTAM, PIB) zamanında hazırlamak ve dağıtmak, Uçuşlara ilişkin uçuş planı ve permi bilgilerini takip etmek ve düzenlemek, Arama ve Kurtarma hizmetlerinin ilgili devlet ve kuruluşlarla koordinasyonunu sağlamak,

Hava hadiselerini incelemek, değerlendirmek, neticelendirmek ve Kaza/Kırım Komisyonlarına eleman tefrik etmek, Personelin yetiştirilmesi için gerekli eğitim planlamasını yapmak, Hava trafik kontrolörlerinin lisans ve derecelendirme işlemlerini ilgili mevzuatları çerçevesinde yürütmek,

Havacılık teknolojisi ve mevzuatında meydana gelen değişiklik ve gelişmeleri takip ederek personelin bilgilendirilmesini sağlamak, gelişmekte olan teknoloji göz önüne alınarak cihaz, sistem ve donanımlar üzerinde gerekli değişiklik tekliflerini yapmak ve bunlar üzerinde projeler hazırlamak,

Havalimanlarında, hava seyrüseferinin sağlanması ile ilgili denetimlerde bulunmak, Havalimanlarında, Hava Seyrüsefer hizmetlerinde görev yapan personelin planlamasını yapmak, ihtiyaçları belirleyip temini için teklifte bulunmak,

Yurt içi ve yurt dışı havacılık kuruluşları ile daimi temas sağlamak, bilgi alış verişinde bulunmak, hizmet alanı ile ilgili seminer, toplantı, eğitime yönelik faaliyetlerde bulunmak, bunlara katılmak, bu konularda ünitelerle koordine ederek bilgilendirmek, Hava sahasının etkin kullanımı için sivil/asker koordinasyonunu geliştirmek,

EUROCONTROL (Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Teşkilatı) ile ilgili işlemlerin adı geçen teşkilatın uluslararası sözleşmesi (Çok Taraflı Anlaşma ve Revizelerle birlikte) ve mevzuatları çerçevesinde yürütülmesini sağlamak, EUROCONTROL ve ICAO'dan alınan dokümanlardan faaliyet alanına girenlerin Kurum içi ve dışı birimlere intikal ettirilmesi ve gerektiğinde koordinasyonunu sağlamak, Yol ücretlerine esas teşkil eden trafik bilgilerinin EUROCONTROL'e gönderilmesi ve Ülkemize ait Milli Maliyet tespit çalışmalarının yürütülmesini sağlamak,

Kuruluş envanterinde yer alan hava araçlarının iş ve işlemleri ile uçuş kontrol hizmetlerini yürütmek, Merkeze bağlı araçlarla ilgili vergilerin ödenmesini sağlamak üzere ilgili Daire Başkanlığına göndermek, ödenekleri temin etmek, izlemek ve tahakkuk/mahsup ve ödemelerini yapmak üzere tahakkukla ilgili Başkanlığa göndermek,

Kalite Yönetim Sistemi konularındaki çalışmalarını takip ederek sistem kurulması, geliştirilmesi ve idamesi hususlarında faaliyetlerde bulunmak,

KKTC ve Ercan tavsiyeli hava sahasına ilişkin olarak hava sahası düzenleme çalışmalarını, hava trafik hizmetlerinin koordinasyonunu yürütmek, tüm havacılık bilgilerini ICAO formatına göre hazırlamak, baskı ve dağıtımını sağlamak ve NOTAM'lama işlemlerini yürütmek,

Hava Seyrüsefer Emniyet Yönetim Sistemi konularındaki çalışmalarını takip ederek sistem kurulması, geliştirilmesi ve idamesi hususlarında faaliyetlerde bulunmaktır.

Hava Seyrüsefer Personeli

- » 1166 ATC Personeli
- » 485 AIM Mermuru
- » 8 Uçuş Kontrol Pilotu
- » 5 Helikopter Pilotu
- » 13 Teknisyen

Hava Seyrüsefer Hizmet Birimleri

- » 3 Saha Kontrol Merkezi
- » 34 Yaklaşma Kontrol Ünitesi
- » 44 Meydan Kontrol Kulesi
- » 2 Akış İdare Pozisyonu (FMP)
- » 1 Uluslararası Notam Ofisi
- » 2 Uçuş Bilgi Mrekezi
- » 48 AIM Ofisi
- » 2 RCC (Kurtarma Kordinasyon Merkezi)
- » 48 Arama Kurtarma Alt Merkez Birimleri

FAALİYETLERİMİZ

ŞUBAT 2013 tarihinde Genel Müdürlüğümüzün yeniden yapılandırılması kapsamında Uçuş Kontrol Şube Müdürlüğü ile Helikopter İşletme Şube Müdürlüğü birleştirilerek Uçuş Kontrol Şube Müdürlüğü adı altında 8 Uçak Pilotu, 5 Helikopter Pilotu, 6 Uçuş Kontrol Elektronik Teknisyeni ve 2 idari personel ile faaliyetlerine devam etmektedir.

Uçuş Kontrol Faaliyetlerimiz;

Hava seyrüsefer yardımcılarının (HSY) havadan kontrolü, iyi eğitilmiş uçuş ekiplerinin ustalıklarını gerekli kılan iki parçalı bir etkinliktir.

İlk bölümü, elektromanyetik sinyalin, (tıpkı bir radyo istasyonu gibi seyrüsefer yardımcısının yayın sinyali

performansının) ve görsel yardımcılarının değerlendirilmesidir. Bu sinyal performansları, ICAO'nun gereklerine göre denetlenir.

İkinci bölüm, kötü havalarda pistlerin pilotlarca emniyetle kullanılmasına olanak sağlayan aletle yaklaşma usullerinin (RNAV SID-STAR) bizzat uçarak onaylamaktır. Hava seyrüsefer yardımcısı (HSY), pist üzerindeki havacılık amaçlı merkez hat çizgisinden uydu sistemine kadar tüm kolaylıkları kapsar.

Türkiye'de Uçuş kontrol hizmetleri, DHMİ Genel Müdürlüğü Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığına bağlı Uçuş Kontrol Şube Müdürlüğü tarafından Uçuş Kontrol Yönergesi'ne DHMİY 26-1'e göre yürütülür. Bu yönergede Türkiye ICAO üyesi olduğundan ICAO DOC

8071'deki yöntemler ve ICAO Annex 10'da izah olunan standartlar temel alınmaktadır.

Bu kapsamda halihazırda toplam 318 adet elektronik HSY'yi ve 106 adet görsel PAPI-VASI nin periyodik uçuş kontrol hizmetini yürütmektedir

Uçuş Kontrol Tipleri

Beş çeşit uçuş kontrol vardır:

1. Yer Seçimi Kontrolü (Site Evaluation Inspection)
2. İlk Hizmete Verme Kontrolü (Commissioning Inspection)

2013 Yılında Uçuş Kontrol Uçakları toplam 851:15 saat, Helikopterler ile toplam 274:30 saat ve Hava Araçları genel toplam 1125:45 saat olarak gerçekleştirilmiştir.

3. Periyodik Uçuş Kontrol (Periodic Inspection)
4. Özel Uçuş Kontrol (Special Inspection)
5. Gözetim Kontrolü (Surveillance Inspection)

Günümüzde uygulanan periyodik kontrol sıklıkları şöyledir:

HSY TİPİ	PERİYODİK SIKLIK
ILS (Aletle İniş Sistemi) Kategori I	180 gün
ILS (Aletle İniş Sistemi) Kategori II-III	120 gün
VOR (Çok Yönlü Çok Yüksek Frekanslı Radyo Yön Vericisi)	365 gün
VOR ALICI KONTROL NOKTASI (VOR Receiver Checkpoint)	1095 gün
NDB (Yönlendirilmemiş Radyo Yön Vericisi)	730 gün
DME (Uzaklık Ölçme Donatısı), LNDB (Konum Belirticiler), VHF/UHF İletişim Frekansları, ALS (Yaklaşma Işıkları)	Destekledikleri HSY cihazları ile birlikte kontrol edilirler.
VGSI (Görsel Yaklaşma Eğimi Işık Sistemi: VASI/PAPI) ve Aletle Uçuş Usulleri	

Hava Sahası Standartları ve Kalibrasyonu İçin Uluslararası Komiten (ICASC) (International Committee for Airspace Standards and Calibration - ICASC), uçuş kontrol konusunda düzenleyici, teknik, işletmesel ve ticari bilgi değiş tokuş sürekliliğini sağlamada önyak olmak üzere, ilki 1984'te gerçekleştirilen, iki yılda bir Uluslararası Uçuş Kontrol Sempozyumu yapmaktadır. DHMI Uçuş Kontrol ekibi, bu sempozyumlara katılarak yenilikleri takip etmektedir.

Hava araçlarında Uçuş Yönetim Sisteminin (FMS) kullanılması, RNAV ve RNP uygulamaları ile birlikte doğru

havacılık bilgi/verisinin sağlanması ve yayınlamasının önemi ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda havacılık bilgi/verilerine uluslararası standartlarda ve zamanında ulaşılması amacı ile ICAO gereği elektronik ortamda da (CD ve Web tabanlı) Havacılık Bilgi Yayınları (AIP) üretimi ve dağıtımı yapılmaktadır.

Türk Hava sahası ve havalimanlarına ilişkin değişiklik, düzeltme ve yenilikleri içeren havacılık bilgi/verilerinin ICAO AIRAC AMDT tarihlerine uygun Türkçe/İngilizce olarak hazırlanması, basımı ve zamanında dağıtım işlemleri kapsamında;

AMHS / AFTN MESAJLARI

- » 2013 yılı içinde toplam 122.431.493 adet AMHS / AFTN devrelerinden alınıp gönderilmiştir.

AIP DEĞİŞİKLİKLERİ VE AIC

- » 2013 yılında mevcut AIP' deki Havacılık bilgilerin değişikliğine yönelik CD ve basılı ortamda her ay olmak üzere toplamda; (AIP düzeltmeleri ortalama 150 sayfadır.)
- » AIP DEĞİŞİKLİKLERİ : 12 Adet
- » SUPPLEMENT : 16 Adet
- » AIC : 3 Adet (Harici), 7 Adet (Dahili) yayımlanmıştır.

PERMİ

- » Esenboğa FIC ofisi tarafından verilen Uçuş Müsadesi (PERMİ) sayısı 4364 adettir.
- » SHGM tarafından verilen Permiye ilave ve değişiklik sayısı 5000'in üzerindedir.

NOTAM

- » 2013 yılında Türk Hava Sahası ve havaalanlarına ilişkin toplam
- » 10301 adet DAHİLİ NOTAM
- » 7269 adet HARİCİ NOTAM
- » 300 Adet KKTC DAHİLİ ve HARİCİ olmak üzere
- Toplam: 17870 adet NOTAM yayımlanmıştır.

Kalite Yönetim Temsilciliğince Gerçekleştirilen İç Tetkikler:

Kalite Yönetim Sistemi çalışmaları gereği; Kalite Yönetim Temsilciliği tarafından 15.04.2013 - 04.07.2013 tarihleri arasında Genel Müdürlüğümüz ve tüm Ha-

valimanlarımız Hava Seyrüsefer Hizmet Birimlerinde 2013 yılı iç tetkikleri yapılmıştır.

Yönetimi Gözden Geçirme Toplantısı:

YGG Toplantısı, 24 - 25.09.2013 tarihlerinde Hv. SSD Başkanı, Kalite Yönetim Temsilciliği, Merkez Şube Müdürleri, Ankara-Esenboğa ve İstanbul-Atatürk Hava Limanları Hava Trafik, Havacılık Bilgi Yönetimi Müdür-

leri ile diğer Hava Limanlarımız Hava Seyrüsefer Müdürlerinin ve/veya Birim Kalite Sistem Sorumlularının katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

TSE Tarafından gerçekleştirilen Belge Yenileme Tetkiki:

Türk Standartları Enstitüsü tarafından 01 - 03.10.2013 tarihlerinde Belge Yenileme Tetkiki ya-

pılmış ve Belgenin geçerliliğinin devamı kararı verilmiştir.

Kalite Yönetim Sistemi Formlarına İlişkin Yapılan Faaliyetler:

2013 yılında Birimlerimizden 20 adet 'UYGUNSUZLUK KAYIT FORMU' elimize ulaşmış olup, 13 adet Uygunsuzluk giderilmiş, 7 adet Uygunsuzluk için girişimde bulunulmuş ve takip edilmektedir.

34 adet 'ÖNERİ VE ŞİKAYET BİLDİRİM FORMU' elimize ulaşmış olup, 31 adet öneri ve/veya şikayet gerekli girişimde bulunularak giderilmiş, 3 adet öneri ve/veya şikayet için işlem başlatılmış olup, takip edilmektedir.

8 adet 'DÜZELTİCİ VE ÖNLEYİCİ FAALİYET TALEP FORMU' elimize ulaşmış olup, 5 adet Uygunsuzluk Faaliyet açılmaksızın giderilmiş, 3 adet Uygunsuzluk için girişimde bulunulmuş ve takip edilmektedir.

2013 yılı içerisinde takip süresi dolması nedeniyle geçmişten günümüze aktarılanlarla birlikte 26 adet Düzeltici Faaliyet açılmış olup, 2 adedi sorun giderilerek kapatılmış, 24 adet Düzeltici Faaliyet ise gerekli girişimlerde bulunularak takip altına alınmıştır.

Hava Trafik Kontrol ve Havacılık Bilgi Yönetimi (AIM) Birimleri ile Hava Seyrüsefer Yardımcı Cihaz ve Kolaylıkları

Havalimanları Airports	Yol Kontrol Merkezi ACC	Yaklaşma Kontrol APP	Kule Kontrol TWR	Uçuş Bilgi Merkezi FIC	Havacılık Bilgi Servisi AIS/AIM	Arama Kurtarma SAR
İstanbul Atatürk	X	X	X	X	X	X
Ankara Esenboğa	X	X	X	X	X	X
İzmir Adnan Men- deres	X	X	X		X	X
Antalya		X	X		X	X
Muğla Dalaman		X	X		X	X
Milas-Bodrum			X		X	X
Adana			X		X	X
Trabzon		X	X		X	X
Isparta Süleyman Demirel			X		X	X
Nevşehir Kapadokya		X	X		X	X
Erzurum		X	X		X	X
Gaziantep		X	X		X	X
Adıyaman			X		X	X
Ağrı		X	X		X	X
Balıkesir Merkez	Askeri	Askeri	Askeri			X
Balıkesir Koca Seyit		X	X		X	X
Batman	Askeri	Askeri	Askeri			X
Bingöl		X	X		X	X
Bursa Yenişehir		X	X		X	X
Çanakkale		X	X		X	X
Denizli Çardak		X	X		X	X
Diyarbakır	Askeri	Askeri	Askeri			X
Elazığ		X	X		X	X
Erzincan		X	X		X	X
Gökçeada			X		X	X(2)
Hatay		X	X		X	X
İğdır		X	X		X	X
Kahramanmaraş		X	X		X	X
Kars		X	X		X	X
Kastamonu		X	X		X	X
Kayseri	Askeri	Askeri	Askeri			X
Kocaeli Cengiz Topel	Askeri	Askeri	Askeri			X
Konya	Askeri	Askeri	Askeri			X
Malatya	Askeri	Askeri	Askeri			X
Mardin			X		X	X
Amasya Merzifon	Askeri	Askeri	Askeri			X
Muş		X	X		X	X
Samsun Çarşamba		X	X		X	X
Siirt		X	X		X	X
Sinop		X	X		X	X
Sivas Nuri Demirağ		X	X		X	X
Şanlıurfa GAP		X	X		X	X

Hava Trafik Kontrol ve Havacılık Bilgi Yönetimi (AIM) Birimleri ile Hava Seyrüsefer Yardımcı Cihaz ve Kolaylıkları

Havalimanları Airports	Yol Kontrol Merkezi ACC	Yaklaşma Kontrol APP	Kule Kontrol TWR	Uçuş Bilgi Merkezi FIC	Havacılık Bilgi Servisi AIS/AIM	Arama Kurtarma SAR
Tekirdağ Çorlu				X		X
Tokat		X	X		X	X
Uşak		X	X		X	X
Van Ferit Melen		X	X		X	X
İstanbul Sabiha Gökçen (*)				X	X	X
Eskişehir Anadolu (*)					X	X(1)
Zonguldak Çaycuma (*)			X		X	X(1)
Antalya Gazipaşa (*)					X	X(1)
Zafer (*)		X	X	X	X	X

(1) AIM Hizmeti DHMİ tarafından verilmemektedir.

(2) AIM Hizmeti DHMİ İzmir Adnan Menderes Havalimanı AIM Birimi tarafından sağlanmaktadır.

(3) AIM Hizmeti DHMİ Gaziantep Havalimanı AIM Birimi tarafından sağlanmaktadır.

Milli Maliyet ve Hizmet Birim Sayısı Verileri

Ülkemizin de üyesi olduğu EUROCONTROL (Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı) kural ve yönetmelikleri uyarınca, genel hava trafiği için hava seyrüseferine yönelik olarak sağlanan tesis ve hizmetlere ait harcamaların hava sahası kullanıcılarından geri alınması temel prensip olup, bu çerçevede anılan Teşkilat'a üye Devletler, her mali yıl için söz konusu harcamalarını içeren Maliyet Tabanı hazırlamaktadırlar. Maliyet tabanı genel olarak; personel maliyetleri, diğer cari giderler, amortismanlar ve sermaye maliyetinden oluşmaktadır.

Ülkemiz milli maliyet tabanına ilişkin gerçekleşme ve tahmini değerler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

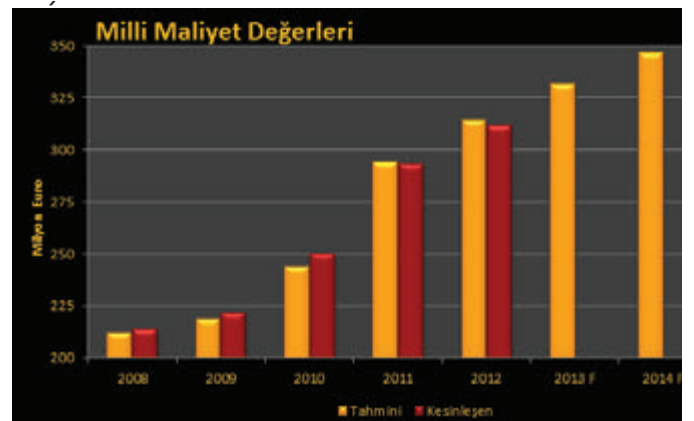
Avrupa'da havacılık sektörü 2013 yılında da beklenen toparlanmayı tam olarak sağlayabilmiş değildir. Sektörün, "talep ve ekonomik büyüme"ye yönelik onaylanan tahmini verilerine göre önceki yıllardan süregelen mali krizin etkisinden henüz çıkamadığı, EUROCONTROL üyesi devletlerde hem milli maliyetler hem de hizmet birim sayısı açısından büyüme yerine "daralma" etkisi yaşandığı görülmektedir.

Öte yandan, güneydoğu sınırlarımızda (Suriye, Irak) yaşanan siyasi istikrarsızlıkların da devam etmesi hava sahama talebi kısmen etkilemiş bulunmaktadır.

Mevcut konjonktüre rağmen, Ülkemize ait hizmet birim sayısı (HBS) ve milli maliyetler ise artışını, EUROCONTROL çapındaki ortalama artıştan çok daha yüksek bir ivmeyle, 2013 yılında da sürdürmüştür.

Özellikle, 2009 yılı sonrasında yakalanan bu hızlı büyüme 2013 yılında da sürdürülmüş; ücretlendirilebilir maliyet tabanı artışına göre Ülkemiz %9,3 ile 2013 yılında da Avrupa'da en yüksek artış kaydeden ülkelerden biri olmuş ve milli maliyetlerimiz 332 milyon Euro'ya ulaşmıştır.

Öte yandan, Birim Fiyatımız artış trendini hala sürdürmektedir. 2012 yılında 30,03 Euro olan Birim Fiyatımız 2013'te **30,99 Euro'ya** yükselerek, artış oranı EUROCONTROL ortalamasının **4 katından fazla** olmuştur.

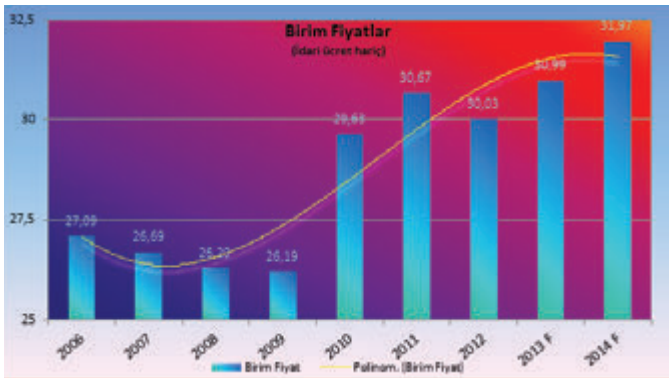
Birim fiyatlar (Euro)

2009 yılı 26,19, 2010 yılı 29,63, 2011 yılı 30,67

2012 yılı 30,03, 2013 yılı 30,99, 2014 yılı 31,97

2013 yılı gerçekleşme rakamları baz alındığında ise Avrupa'da hava sahasına olan talep 2012 yılına göre sadece %2 artarken, Ülkemiz HBS'sı ise %8,4 artışla yine Avrupa'ya göre 4 kattan fazla artış kaydetmiştir. Yaşanan bu gelişme trendiyle Ülkemiz tüm EUROCONTROL üyesi devletler içerisinde HBS sıralamasında tahmini verilere göre yükseldiği 3. sıraya gerçekleşme rakamları açısından da ulaşmış bulunmaktadır.

Yaşanan bu gelişmeler açısından EUROCONTROL istatistik birimlerince Türkiye, Teşkilat çapında en fazla büyüyen ve sistemin de büyümesine katkı sağlayan

Beş yıllık plan (2013-2018) çerçevesinde;

Yol ücretleri gelirlerimizin, 2014'e göre **%33 artış** ile 2018'de **462,4 Milyon Euro'ya** ulaşması beklenmektedir.

Hava Trafik Yönetimi

Avrupa, Asya ve Ortadoğu arasında yaşanan trafik akışında coğrafi konumu itibarıyla önemli bir geçiş noktası olan hava sahamız 982.286 km2 lik bir alanı kapsamaktadır. AB üyesi ülkelerin hava sahaları toplamının yaklaşık onda biri büyüklüğe sahip olması yanında, kıtalararası geçiş bölgesinde yer alması nedeniyle sahip olduğu jeopolitik konum ülkemiz hava sahasının önemini daha da artırmaktadır.

Mevcut durumda; İstanbul, Ankara ve İzmir ACC'leri (Area Control Centre/Saha Kontrol Merkezi) vasıtasıyla hava sahamızın tamamında radarlı saha kontrol

başlıca ülke olma konumunu sürdürmektedir.

Sürdürülebilir gelişme hedefleri çerçevesinde, onaylanan tahmini rakamlara göre 2014 yılında da Ülkemiz ücretlendirilebilir maliyet tabanı %9,4 artış kaydederek, **347,2 milyon Euro'ya** ulaşmış, birim fiyatımız ise tekrar artış kaydederek 30,99 Euro'dan 2014 yılında **31,97 Euro'ya** yükselmiştir.

Mevcut duruma göre 2014 yılı Pazar Payımız **%4,51'e** ulaşmış bulunmakta olup, 2002 yılına (%2,8) göre, olağan maliyet artışlarının üzerinde EUROCONTROL pazarından sağlanan ilave kaynak da **132 Milyon Euro'ya** ulaşmıştır.

Öte yandan, tahmini HBS'ları tüm üye devletler için yıllık bazda EUROCONTROL (STATFOR Birimi) tarafından hesaplanmakta iken, Ülkemiz 2012'de olduğu üzere 2013 ve 2014'te de HBS tahminlerini kendisi hesaplamıştır.

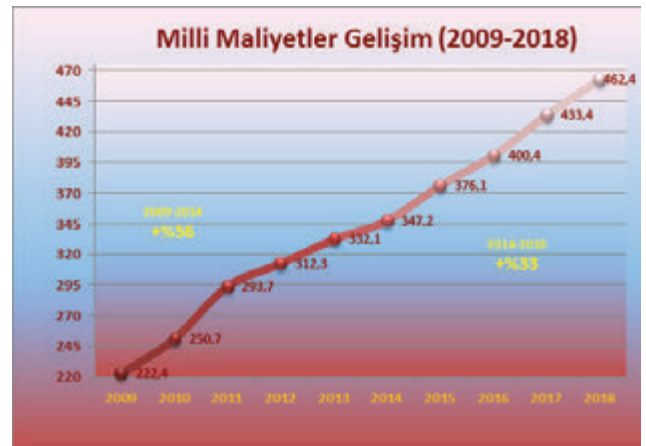
2012 Tutarlılık: EUROCONTROL %96.3, DHİMİ %98.4,

2013 Tutarlılık: EUROCONTROL %96.5, DHİMİ %98.8'dir.

Geçmiş ve Beş yıllık plan

Beş yıllık toplam yol ücretleri gelirlerimizin ise 2 Milyar €'dan fazla olması planlanmaktadır.

Öte yandan, Ukrayna ve Bulgaristan ile imzalanan işbirliği anlaşması kapsamında yol ücretleri sistemi dahilinde yardımlaşma çalışmaları sürdürülmekte, EUROCONTROL nezdindeki etkinlikler çerçevesinde Genişletilmiş Komite, İnceleme Grubu toplantısının da 2014'te Türkiye'de yapılması planlanmaktadır.

hizmeti, yoğun hava trafik akışının yaşandığı havalimanlarımızda (Adnan Menderes, Antalya, Atatürk, Da-

İzmir, Adana, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Konya, Mersin, Samsun, Trabzon, Van, Zeytinburnu) ise radarlı yaklaşma kontrol hizmeti verilmektedir.

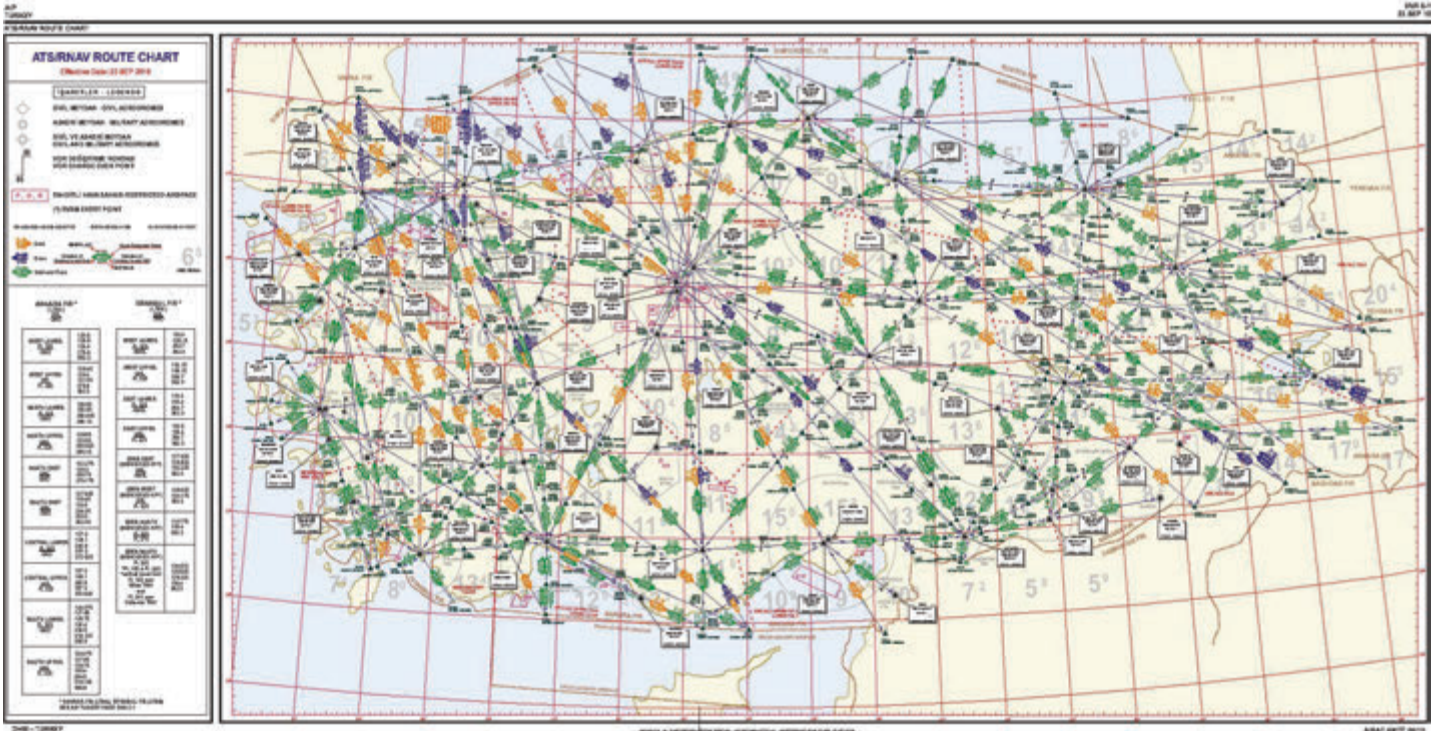
Uluslararası düzeyde yapılan ve bölgesel hava koridorlarının tesisinin de yer aldığı hava sahası düzenlemelerine yönelik çalışmalar ICAO ve EUROCONTROL bünyesinde görüşülmektedir.

Hava sahası düzenlemeleri konusunda yapılan teklifler konusunda ülke çıkarlarımız esas alınarak değerlendirilmekte, stratejiler belirlenmekte, sivil (SHGM, Dışişleri Bakanlığı, Denizcilik ve Havacılık Genel Müdür Yardımcılığı ve DHMİ) ve askeri (Hava Kuvvetleri Komutanlığı [HKK] ve Genelkurmay Başkanlığı) otoritelerimiz arasında ortak görüş oluşturulması için gerekli girişimlerde bulunmaktadır.

EUROCONTROL istatistik ve tahmin birimi tarafından, üye devletler hava sahaları esas alınarak yapılan de-

ğerlendirmeye göre, 2019'da IFR (Instrument Flight Rules/Aletli Uçuş Kuralları) uçak hareketi sayısının 10 ila 12 milyona ulaşması beklenmektedir. Bu öngörü ışığında, AB tarafından 2015 ötesinde yaşanabilecek darboğazların önlenmesi için radikal bazı kararların alınmasına ihtiyaç duyulmuş ve fikir olarak örgütün kuruluşundan itibaren kuvvetli bir şekilde yaşamaya devam eden ancak yasal altyapısı ve temelleri 1999 yılı sonrasında atılan SES (Single European Sky/ Tek Avrupa Hava Sahası) çözüm önerisi sunulmuştur.

SES, AB üyesi devletler tarafından uyulması zorunlu kanun koyucu yaklaşımı ile Avrupa hava ulaşımını etkileyen sorunları çözmeyi, talep kapasite dengesini sağlayabilecek bir hava trafik yönetim sistemi oluşturmayı amaçlamaktadır.

Seyrüsefer Hizmetlerine İlişkin Vizyon Doğrultusunda Alınması veya Sürdürülmesinde Fayda Görülen Önlemler

1. Havalimanlarının yakın çevresindeki yoğun yapılaşmaların seyrüsefer ve gözetim sistemlerine olumsuz etkileri olmaktadır. ICAO EUR Doc 015 dokümanı ve SHGM tarafından 24 Ekim 2012 tarihli ve 28451 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Haberleşme Seyrüsefer Gözetim Sistemleri Mania Kriterleri Hakkında Yönetmelik’te belirtilen kriterlerin ihlal edilmemesi için yapılaşma izinlerinin alınması;

2. RES’lerin haberleşme, seyrüsefer ve gözetim sistemlerinin yayın performansına olumsuz etkileri bulunmaktadır. Kurulması planlanan RES’lerin yer tespit çalışmalarının başlangıç aşamasında mutlaka havacılıkla ilgili otoritelerden gerekli izinlerin alınması yönünde düzenlemelerin yapılması;

3. Uçuş emniyetinin en üst düzeyde sağlanabilmesini teminen uçuşların en-route safhası için ülkelerin ICAO kurallarına uyma zorunlulukları doğrultusunda ve kamu kaynaklarının etkin kul-

lanımı prensibi çerçevesinde, belirli bir yüksekliği aşan yükseltilerin/yapıların (80 m ve üzerinde tesis edilen suni yapılara, yükseltilere ait koordinat, rakım, yükseklik, yapı adı ve bulunduğu bölge ismi gibi bilgilerin) duyurusunun yapılabilmesi için, bu bilgilerin havacılık bilgi yayınlarında yayımlanmasını teminen, sorumlu otorite/kurum/şirket tarafından düzenli olarak bildirilmesini sağlayan gerekli mevzuat çalışmalarının tamamlanması;

4. Ulusal ve uluslararası sivil havacılık mevzuatındaki yükümlülükler ve tavsiyeler doğrultusunda, ihtiyaç duyulan meteorolojik hizmetler ile havalimanının mevcut kategorisi ve gelecekte planlanan kategori göz önünde tutularak, havalimanlarının AWOS, Terminal Doppler Meteoroloji Radarları (TDWR/Terminal Doppler Weather Radar) gibi yüksek teknoloji meteorolojik gözlem sistemleri ile donatılması, kurulu bulunanların günün gereklerine göre yenilenmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir.

Havalimanı İşletmeciliği ve Seyrüsefer Hizmetlerinde Hedefler, Yürütülen Çalışmalar ve Kaydedilen Aşamalar

Sıra	Hedefler/Yürütülen Çalışmalar	DEĞERLENDİRME
1	Ülkemizi havalimanı işletmeciliğinde lider duruma getirmek	Havalimanı işletmeciliğinden elde edilen gelirler bakımından Türkiye, dünyada üst sıralara tırmanmaktadır. YİD modeliyle inşa edilecek ve işletilecek İstanbul Yeni Havalimanı projesi kapsamında dünyanın en büyük havalimanlarından biri hizmete verilecek ve Türkiye bu alanda ekspertizini artırma fırsatı bulacaktır.
2	Havalimanlarının hizmet imajının uluslararası ortamlarda geliştirilmesi	Altyapı bağlamında birçok yatırım projesi hayata geçirilmiş ve tamamlanmış, ayrıca havalimanlarına KÖİ (Kamu-Özel İşbirliği) modeli çerçevesinde özel sektör dinamizmi kazandırılmıştır ki, bu da hizmet kalitesi üzerinde olumlu etkide bulunmuştur.
3	Diğer ülkelerde havalimanları işletme	DHMI’nin (Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü) Ana Statüsü yenilenerek, kuruluşun faaliyet konularına (Ana Statü’nün 4. maddesinin (b) bendi ile) “Yurt dışında şirket kurmak ve/veya kurulmuş şirketlere iştirak etmek.” hususu eklenmiştir.
4	Havayolları yolcu potansiyelini artırmak	Sağlanan ekonomik uçuş imkanları ve sürdürülebilir büyüme sayesinde, başta iç hatlar olmak üzere havayolu ulaşımına olan talep artmış ve artan talep doğrultusunda Türkiye havalimanlarının hizmet altyapısı da yapılan yeni havalimanı, terminal binası, PAT (Pist, Apron ve Taksi Yolu) sahası gibi yatırımlarla geliştirilmiştir.

Sıra	Hedefler/Yürütülen Çalışmalar	DEĞERLENDİRME
5	Yeni havalimanları ile birlikte mevcut Havalimanlarının yolcu kapasitelerini arttırmak	Zafer Havalimanı YİD (Yap-İşlet-Devret) modeli ile inşa edilerek hizmete verilmiştir. YİD modeliyle inşa edilecek İstanbul Yeni Havalimanı'nın ihalesi yapılmıştır. YİD modeli ile yapılacak Çukurova Havalimanı'nın inşaatı başlamıştır. Ayrıca kamu kaynaklarıyla yapılan Kastamonu, Bingöl ve Şırnak Havalimanları 2013 yılı içerisinde hizmete verilmiştir.
6	İki pistli bölgesel havalimanları projesi	Yeni inşa edilecek havalimanlarında potansiyel talepler dikkate alınmakta olup havalimanlarının master planları güncellenirken bu hususların etüd edilerek gerekli çalışmaların yapılması planlanmaktadır.
7	Yolcu ile dost havalimanları projesi insan odaklı ve geliştirilebilen havalimanları projelendirilmesi	İstanbul Yeni Havalimanı projesinin bu anlamda iyi bir örnek olacağı değerlendirilmektedir. Yeşil Havalimanı Projesi kapsamında atıkların sınıflandırılarak ayrıma tabii tutulması için katı atık depolama merkezlerinin yapılması için çalışmalar yapılmaktadır. İstanbul Yeni Havalimanı'nın "engelsiz havalimanı" ve "yeşil havalimanı" konseptlerine uygun olarak inşa edilmesi planlanmaktadır.
8	Havalimanı yapım ve işletiminde KÖİ modelinin yaygınlaştırılması	Günümüzde Zafer, Zonguldak Çaycuma, Antalya Gazipaşa ve Sabiha Gökçen havalimanlarının terminalleri ve PAT sahaları; Atatürk, Antalya, Adnan Menderes ve Esenboğa havalimanlarının iç hat ve dış hat terminal binaları; Milas-Bodrum ve Dalaman havalimanlarının ise dış hat terminal binaları KÖİ modeli çerçevesinde işletilmektedir. Çukurova Havalimanı'nın YİD modeli çerçevesinde inşa edilmesine başlanmıştır. 2013 Yılı içerisinde, YİD modeli çerçevesinde işletilen Milas-Bodrum ve Dalaman Havalimanları ile Nevşehir Kapadokya ile Samsun Çarşamba Havalimanlarının KÖİ kapsamında kiralanması çalışmaları başlatılmıştır.
9	Yeni havalimanlarına geniş gövdeli uçaklar için kolaylıkların planlanması	2013 yılı DHMİ yatırım programında yer alan "Esenboğa Havalimanı PAT Sahaları Onarımı" işi kapsamında A-380 uçak tipine uygun olarak pist yapılması planlanmaktadır. İstanbul Yeni Havalimanı'nın pistlerinin de geniş gövdeli uçakların kullanımına uygun olarak inşa edilmesi planlanmaktadır.
10	Türkiye'nin, bölgesinde hava taşımacılığında transit üst olması	Kuruluşlarca gerekli destekler verilmektedir.
11	Havalimanlarının diğer ulaşım türleri ile entegre edilmesi	AYGM (Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü) Demiryollar Etüt Proje Dairesi Başkanlığınca; • Atatürk Havalimanı ile Sabiha Gökçen Havalimanı Demiryolu Bağlantı Projesi (Marmaray ile bağlantılı) Etüdü tamamlanmış olup, İstanbul Yeni Havalimanı projesi dikkate alınarak değerlendirmeler devam etmektedir. • Yapımı devam eden Çukurova Havalimanı'na ulaşım için havalimanının mevcut demiryoluna bağlanması konusunda etüd işleri tamamlanmış olup, yapım çalışmaları aynı iş kapsamında devam etmektedir. • İstanbul Yeni Havalimanı karayolu-demiryolu bağlantıları ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.
12	Havalimanlarının ticaret merkezi olarak geliştirilmesi	KÖİ uygulamaları ile havalimanlarının ticari potansiyeli açığa çıkmaktadır. İstanbul Yeni Havalimanı projesinde "havalimanı şehri" konseptinin uygulama şansı bulabileceği değerlendirilmektedir.
13	Havalimanları sistem planlaması	UDHB (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı) Ulaştırma Ana Planı güncelleme çalışmaları devam etmektedir.
14	Uluslararası seyrüsefer yönetim uyularına üye olmak	METIS (Mediterranean Introduction of GNSS [Global Navigation Satellite System] Services/GNSS [Küresel Uydu Seyrüsefer Sistemi] Hizmetlerinin Akdeniz Bölgesi'nde Tanıtımı) ve CASCADE (Co-operative ATS Through Surveillance and Communication Applications Deployed in ECAC [European Civil Aviation Conference]/ECAC'de [Avrupa Sivil Havacılık Konferansı] Belirtilen Takip ve Haberleşme Uygulamaları Doğrultusunda Ortak ATS Çalışmaları) projeleri ile SHERPA'da (Support Ad-Hoc to Eastern Region with Pre-operational Actions on GNSS/Doğu Avrupa Bölgesi Ülkelerinde Sivil Havacılığa Yönelik GNSS Uygulamaları) bölgesel bir projeye iştirak edilmiştir.

Sıra	Hedefler/Yürütülen Çalışmalar	DEĞERLENDİRME
15	Askeri Hava sahalarından sivil trafiğin yararlandırılması	Ülkemiz hava sahasının tamamında yaygınlaştırılabilmesi için FUA (Flexible Use of Aerospace/Hava Sahasının Esnek Kullanımı) kapsamında değerlendirilmesi gereken bir konudur. Askeri otorite ile çalışmalar yapılmış olup, askeri amaçlı tahsis edilmiş hava sahaları, deneme amaçlı olarak sivil hava trafiğine açılmıştır. Bu alandaki çalışmalara devam edilmektedir.
16	Seyrüsefer alt yapısında GBAS'ın etkin kılınması	GBAS'a yönelik olarak MLAT (Multilateration/Multilaterasyon) sistemi temel alınarak çağrı dokümanı hazırlanmış, UDHB Strateji Geliştirme Başkanlığına sunulmuştur. Diğer taraftan, IATA (International Air Transport Association/Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği) üyeleri arasında yapılan bir araştırma sonucunda, GBAS ekipmanına sahip uçak sayısının %1'lik bir oranla en az olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu sistemin kullanımının yaygınlaşmasını müteakip, operasyonel açıdan ILS (Instrument Landing System/Aletli İniş Sistemi) kullanımı mümkün ya da verimli olmayan havalimanlarımızın biri pilot havalimanı olarak seçilerek sistemin tesisi sağlanacaktır.
17	En-route gecikmelerin bir dakikanın altına düşürülmesi	2017 yılına kadar yapılan projeksiyonlarda Avrupa hedefi olan ortalama 1 dakikanın altındaki oranların gerçekleşeceği öngörülmektedir.
18	Serbest rota ile uçuş projesi	Türkiye'nin üyesi olduğu EUROCONTROL (European Organisation for The Safety of Air Navigation/Hava Seyrüsefer Emniyeti İçin Avrupa Teşkilatı) organizasyonu ile ortak çalışmalar yapılmaktadır. Mevcut hava sahası yapımızın değerlendirilmesi, serbest rota uygulaması ile yeni hava sahası yapısının geliştirilmesi, sektörizasyon ile ilgili düzenlemeler, gerçek zamanlı simülasyon gibi çalışmalar kapsamındaki projenin tamamlanması ve belirli bir uçuş seviyesinin üzerinde uygulamaya geçiş için 2015-2016 yılları hedeflenmiştir.
19	Seyrüsefer uygulamalarında uyduya dayalı teknolojik gelişmelerin kullanımının yaygınlaştırılması	P-RNAV (Precision Area Navigation/Duyarlı Saha Seyrüseferi) kalkış (SID [Standard Instrument Departure/Standart Aletli Kalkış]) ve geliş (STAR [Standard Arrival Route/Standart Geliş Yolu]) usulleri, İstanbul Atatürk, Sabiha Gökçen ve Antalya havalimanlarında kullanılmaktadır. 2013-2014 yıllarında radarlı yaklaşma kontrol hizmeti sağlayan 4 adet havalimanımız için P-RNAV, SID ve STAR'lara dayalı usullerin tasarlanabilmesi kapsamında planlamalar yapılmaktadır. RNP (Required Navigation Performance/Gerekli Seyrüsefer Performansı) yaklaşmalarının operasyonel olarak uygulanması kapsamında, Van Ferit Melen Havalimanı pilot bölge olarak seçilmiştir. Van Ferit Melen Havalimanı'ndaki uygulamanın sonuçları değerlendirilerek, ardından Dalaman, Trabzon, Kahramanmaraş, Siirt, Erzincan, Antalya Gazipaşa, Iğdır havalimanları için de benzer alçalma usullerinin tasarlanabilmesi amacıyla 2013 yılı içinde etüt çalışmalarına başlanılmıştır. Buna ek olarak uydu seyrüsefer alıcısı için milli Ar-Ge (Araştırma-Geliştirme) projesi başlatılmıştır.
20	Havalimanlarının modern meteorolojik radarlarla donatılması	Uçuş emniyeti açısından büyük önem taşıyan meteorolojik hizmetler etkin hizmet verebilmesi amacıyla gerekli güncellemeler ve ilk kurulumlar yapılmaktadır. Havalimanlarının modern meteorolojik radarlarla donatılması konusunda ilgili kurum ve kuruluşlardan oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuştur.

Sıra	Hedefler/Yürütülen Çalışmalar	DEĞERLENDİRME
21	Yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanma	İzmir Çatalkaya VOR (Very High Frequency Omni Directional Range/Çok Yüksek Frekanslı Tüm Yönlü Radyo Verici İstasyonu) İstasyonu Hibrit Enerji Sistemi Temin ve Tesisi İşi kapsamında 23.12.2010 tarihinde sözleşme yapılmış olup, 05.09.2011 tarihinde anılan iş bitirilmiştir. Antalya Merkez Radar, Burdur Kuyutepe Radar, Dalaman Merkez, Dalaman Nuri Baba Tepesi Radar, Adana Akçadağ Radar İstasyonlarına yenilenebilir enerji sistemleri tesisi için 15.11.2012 tarihinde ihale yapılmıştır.
22	Hava sahasında yakıt ve zaman tasarrufu sağlayacak düzenlemelerin yapılması	Direkt rotaların planlanabilmesi ile ilişkilendirildiği için FUA (Hava sahasının Esnek Kullanımı) kapsamında değerlendirilmesi gereken bir konudur. Bu kapsamda, gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla girişimlerde bulunmuş olup ilgili kurumların.
23	Uygun havalimanlarının hava kargo için serbest bölgeye dönüştürülmesi	İlgili merciler tarafından yapılacak çalışmalar doğrultusunda havalimanlarında "havacılık serbest bölgesi" kurulmasına karar verilmesi durumunda, konu meri mevzuat çerçevesinde ilgili kuruluşlarca değerlendirilebilecektir.

KURULUŞUMUZ AR-GE FAALİYETLERİ

• Ar-Ge faaliyetleri ile havacılık sektöründe gereksinimleri karşılayan sistem ve teknolojileri özgün olarak araştırıp geliştirmek ve üretmek; dünya ölçeğinde rekabet edebilirlik, işbirliği ve karşılıklı çalışabilirlik imkanlarının sağlanması amaçlanmıştır.

ULUSAL KAPSAMLI PROJELER

AR-GE : Hava Aracı Takip Sistemi (HATS)

Alçak irtifalarda uçuş yapan hava araçlarının (uçak, helikopter vb.) yeterince takip edilememesi önemli bir sorundur. Bu sorunu ortadan kaldırmak amacıyla geliştirilen HATS isimli sistem bir yandan hava sahası güvenliğini artırırken diğer yandan kaza kırım hallerinde ilgili hava aracına daha hızlı şekilde ulaşılabilmesini sağlayacaktır.

HATS adı verilen sistem ile;

- Hava aracının pozisyon, hız, kimlik ve irtifa bilgileri sık aralıklarla Hava Trafik Kontrol Merkezine GSM şebekesi üzerinden gönderilerek gerçek zamanda takip imkanı sağlanacaktır,
- Hava Trafik Kontrol Esenboğa Havalimanı FIC (Uçuş Bilgi Merkezinde) Merkezindeki konuşlandırılmış

• DHMI Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen projelerde stratejik hedefimiz dışarıya bağımlı olmayan, %100 yerli ve projenin nihayetlenmesini müteakip tüm dünya ülkelerine pazarlanabilir son teknoloji cihaz ve sistemler geliştirmektir.

olan takip sistemi dahilindeki harita üzerinde hassas tespit yapılabilecektir,

- Acil durum ve kaza-kırım durumlarında merkez otomatik uyarılacaktır,
- Hava aracının permisi ile ilgili sorun olması halinde uçuş rotası yol boyunca kayıt altına alınabilecektir.

Proje, 2012 yılında tamamlanarak hedeflenen 5 adet donanım üretilmiş ve 2'si 2013 yılında helikopterlerimize monte edilmiş olup uluslararası geçerlilik ve kullanılabilirlik için gerekli EASA sertifikasyonu tamamlanmıştır. Proje kapsamında Ülke içerisinde VFR uçuş yapan daha çok sayıda helikoptere söz konusu sistemin teçhiz edilmesi yönünde SHGM ile çalışmalar yapılmaktadır.

Ar-Ge : KONSEY (Hava Trafik Kontrolörü Seçme Yazılımı ve ATCO Derece Yenileme ve Uzaktan Eğitim Modülü)

Proje için donanım ve yazılımların test işlemleri, kabulü ve kullanıcı eğitimleri tamamlanarak 18 aylık proje süreci başarıyla bitirilmiştir. Söz konusu yazılım, yaklaşık 2 senedir Hava Trafik Kontrolörlerimizin derece yenileme sınavlarında aktif olarak kullanılmaktadır. KONSEY'in Rusça bir versiyonunun hazırlanarak

daha geniş bir pazarda tanıtılması düşünülmektedir. Ayrıca Kuruluşumuzun uzaktan eğitim ve bilgi paylaşım imkanlarına destek sağlamak amacıyla yeni bir portal projesine başlanması hedeflenmektedir. anılan proje 2014 yatırım programımıza konulmuştur.

Hava Trafik Kontrol Simülatörü kapsamında geliştirilen ÇARE (Çok Amaçlı Radar Editörü) Yazılımı

• ÇARE'nin kabulü Haziran 2013 itibarıyla yapılmış olup, ilk olarak Ankara ATC Radar Bilgi İşlem Merkezinde Radar verilerinin plot ve track olarak 24 saat boyunca kesintisiz kayıt edilip arşivlenmesi için kullanımına başlanmıştır.

Hava Trafik Kontrol Simülatörü (ATCSIM)

• TÜBİTAK ile birlikte AR-GE projesi olarak başlatılan Simülatör Sistemi sadece eğitim simülatörü projesi olmayıp, aynı zamanda Hava Trafik Kontrol Sistemlerinin alt yapısının geliştirilmesi yönünde yürütülecek projelere temel teşkil edecektir. Söz konusu Projenin çalışmalarına 27 Ekim 2010 tarihinde başlanmıştır. Türkiye hava sahası kontrolü ile ilgili eğitim ihtiyaçlarını karşılamakla beraber aynı zamanda bölge ülkelerinin de eğitim ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte ve kapasitede olan sistemin ilk safhası 22 Kasım 2013 tarihinde "Geçici Kabul" testleri yapılarak başarı ile neticelendirilmiştir. Esenboğa Havalimanı Simülatör Eğitim Tesislerine test platformu kurularak 2014 yılı başında sistemin kısmen kullanımına başlanması ve tanıtımının yapılması planlanmıştır. Projenin bir

• SSR, PSR, Mode-S, MRT, ARTASADS-B, A-SMGCS ve MLAT gibi çeşitli gözetim kategorilerinin halihazırda desteklendiği ÇARE'nin ileride geliştirilmesine devam edilerek uluslararası bir ürün haline getirilmesi, operasyonel olarak ise milli CWP (Controller Working Position)'nin ilk adımını oluşturması hedeflenmektedir.

ileri safhası olan ve 360 derece arkadan yansıtma-
lı projektörleri ihtiva eden kurulum aşamasına ise 2014 yılı içerisinde yeni bir sözleşme imzalanarak başlanması hedeflenmektedir.

KUŞRAD (Kuş Radarı Ar-Ge Projesi)

48 aylık sürece sahip projede, KUŞRAD ve MGR (Milli Gözetim Radarı) ürünleri geliştirilmektedir. Projenin 37. ayına gelmiş olup, KUŞRAD'ı oluşturan yatay ve dikey radar bileşenlerinin tüm testleri 20 Kasım 2013 tarihinde başarıyla gerçekleştirilmiş ve kabulü yapılmıştır. KUŞRAD Projesinde elde edilen teknik başarımın, dünyada bu alanda hazır diğer ürünler ile kıyaslandığında müstesna bir konuma geldiği görülmektedir. Kuş hareketliliğinin bulunduğu bir Havalimanına kurularak hem test ve geliştirmenin devam ettirilmesi hem de referans olarak gösterilmesi planlanmaktadır.

KUŞRAD projesinin yan bir ürünü olan MGR'nin (Milli Gözetim Radarı) 2014 yılı ilk yarısında solid state verici katının gösterimi ve 2014 yılı ikinci yarısında da kabulünün yapılması beklenmektedir. Şu an için MGR'nin alıcı, verici ve sinyal işleme modülleri şekillenmeye başlamış olup, ülkemizde bu tür bir radarın

geliştirildiği SSM (Savunma Sanayii Müsteşarlığı)'na ulaştırılmıştır. Böylece Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın ihtiyaçları için yurtdışından alınması planlanan 11 adet ASR (Airport Surveillance Radar) ihtiyacının yurt içerisinden teminine gidilmesi planlanmaya başlanmıştır.

FOD Radarı

• FOD (Yabancı Obje Hasarı) genellikle uçaklardan düşen parçalar, rüzgar ile sürüklenen atıklar, hayvan ölümleri, havaalanı teknik çalışanlarından düşen aletler/eşyalardan kaynaklanmaktadır. FOD Radarı Projesi ile trafik akışını etkilemeden pist yüzeyinde sürekli olarak gözetim ve ikaz sağlayacak şekilde pist üzerindeki yabancı cisimlerin tespitine yarayan bir sistem geliştirilmiş olacaktır.

Uluslararası Projeler

1. SHERPA Projesi: Avrupa Birliği 7. Çerçeve programı dahilindeki projelerden birisi olan SHERPA (Support Ad-Hoc to Eastern Region with Pre-Operational Actions on GNSS - GNSS Uygulamalarında Operasyon öncesi Hazırlık Çalışmaları için Doğu Avrupa Bölgesi-ne Yönelik Destek Projesi) Mart 2012 tarihinde başlamış olup projenin süresi 18 aydır. Proje hazırlıkları 2010 yılında başlanmış, anılan proje "Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programı, Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Demo Aktiviteleri" kapsamında hazırlanarak desteklenmiştir. SHERPA, Doğu Avrupa Bölgesi ülkelerinde sivil havacılığa yönelik GNSS uygulamalarında, özellikle de EGNOS (European Geostationary Navigation Overlay Service - Avrupa Sabit Uydulu Seyrüsefer Kapsama Sistemi / Hizmeti) ile ilgili olarak yapılan seyrüsefer operasyonlarına destek amaçlı geliştirilecek olan bölgesel bir projedir. Anılan Proje, Sivil Havacılık sektöründe GNSS'in kullanımı öncesinde, bölgesel olarak Doğu Avrupa Ülkelerini işbirlikçi bir yaklaşımla desteklemektedir. Projenin temel amacı; katılımcı Ülkelerde çalışma grupları oluşturularak, bir havalimanı ve potansiyel bir havayolu şirketi ile seçilen bir ulusal senaryo üzerinde EGNOS uygulamaları öncesi çalışmalar gerçekleştirmek olmuştur. SHERPA projesi uygulama safhasını kapsamamakta olup, teorik bir çalışma niteliğindedir. Proje çalışmaları 15 Kasım 2013 tarihinde sonuçlandırılmıştır.

2.RESILIENCE 2050 Projesi: Avrupa Birliği 7. Çerçeve programı dahilindeki projelerden birisi olan **Resilience 2050** "Esneklik Kazandırılmış Hava Trafik Sistemleri 2050 Projesi" 13 Haziran 2013 tarihinde başlamış olup proje süresi 36 aydır. Söz konusu proje çalışmaları 2011 yılı içerisinde başlamış, anılan proje Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programı Havacılık ve Hava Ulaştırması kapsamında hazırlanarak desteklenmektedir. SESAR ve benzeri ATM araştırma çalışmaları normal koşullarda, daha verimli ATM sistemleri elde etmek üzerine yapılan çalışmalardır. Bahse konu çalışmalar ile genelde mevcut ATM sistemlerindeki verimsiz koşulların azaltılması amaçlanmaktadır. SESAR programı 2020 yılına kadar sistematik olarak yapılacak araştırmaları belirlemiştir. Resilience 2050 Projesi, SESAR sonrası, olağanüstü durumlara daha mukavim ve esnek ATM sistemlerinin geliştirilmesi

için yapılacak çalışmaları kapsamaktadır.

3.NASCIO Projesi: SESAR (Tek Avrupa Sahası ATM Araştırmaları) programı dahilindeki projelerden birisi olan NASCIO (Navigation SESAR Concept Integrated flight trials involving Operators / SESAR Seyrüsefer Konsepti Havayolu Operatörlerinin de Katıldığı Uçuş Denemeleri) Projesi, 4 Eylül 2012 tarihinde başlamış olup proje süresi 24 aydır. Söz konusu proje ön çalışmaları 2011 yılı içerisinde başlamış olan proje, "SESAR ortak girişimi entegre uçuş denemeleri ve gösterim çalışmaları programı" kapsamında hazırlanarak desteklenmektedir. Bahse konu projede, SESAR projesi kapsamında sunulan, gelecekteki ATM sistemlerinin operasyonel olarak kullanımını artırmak ve kabulünü hızlandırmak için PBN (Performance Based Navigation/Performans Tabanlı Seyrüsefer Sistemleri) ve uydu temelli yaklaşma sistemleri hakkında denemeler yapmak ve söz konusu denemeler sonucunda elde edilecek olan verileri tüm dünya ile paylaşmak amaçlanmaktadır.

4.SECURE DATA CLOUD Projesi: SESAR (Single European Sky ATM Research -Tek Avrupa Hava Sahası ATM araştırmaları) WP E (Workpackage E - İşpaketi E) programı dahilindeki projelerden birisi olan SecureDataCloud "Güvenli Bilgi Bulutu" projesi, 19 Eylül 2013 tarihinde başlamıştır ve proje süresi 24 aydır. Söz konusu proje çalışmaları 2012 yılı içerisinde başlamış olup, anılan proje SJU (SESAR Joint Undertaking-SESAR Ortak Girişimi) kapsamındaki projeler doğrultusunda hazırlanarak desteklenmektedir. SESAR tarafından önerilen yeni operasyonel kavrama göre, hava taşımacılık sisteminin daha verimli ve güvenli olması için operasyonda yer alan Kuruluş ve paydaşlar arasında sürekli bir bilgi akışı gerekmektedir. Örneğin uçak tarafından gelecekteki rota/yol niyetlerinin paylaşımı, havayolları tarafından slot değişimi için görüşmeler, ya da küresel hareketliliğin ve CO2 emisyonunun sürekli izlenmesi gibi. Bunun için de geçmişteki hava hadise ve kazalarının araştırılarak daha güvenli sistemlerin geliştirilmesi için yeni emniyet kurallarının tasarlanması gerekmektedir. Söz konusu emniyet kuralları için öncelikle tüm bilgilerin bir (veya birden fazla) Kuruluş tarafından paylaşılabilir olması gerekir. Fakat aynı zamanda bu bilgiler

hassas verileri içerebilir. Örneğin geçmişteki emniyet olaylarının analiz verilerini içeren bir bilgi, Havayolu ya da Hava Seyrüsefer Sağlayıcısını ticari açıdan zarara uğratmak için kullanılabilir. Söz konusu proje ile anılan bilgi paylaşımı sorunlarına yenilikçi bir çözüm bulunması amaçlanmakta ve veri güvenliği garanti edilerek ATM kapsamında yüksek düzeyli bilgi paylaşımı sağlanabileceği düşünülmektedir. Anılan bilgi

paylaşımını sağlamak için yapılacak çalışmalar güvenli hesaplama yöntemleri (yazılımlar/kripto-şifreleme programları) kullanılarak gerçekleştirilecektir. Söz konusu proje ile SESAR projesi kapsamındaki SWIM (System Wide Information Management- Sistem Geniş Ölçekli Bilgi Yönetimi) çalışmalarına da katkıda bulunulacaktır.

Ar-Ge Faaliyetleri Açısından GZFT (SWOT) Analizi Tablosu

Güçlü Yönler

Büyüyen ve gelişen ekonomik yapı paralelinde büyüyen iç pazar

Havacılık ve uzay sanayilerine yönelik yurt içinde alt-yapı oluşturulması ve deneyim kazanılmasına yönelik devlet politikaları ve destekleri

Havacılık ve uzay sanayine olan desteğin devlet politikasına dönüşmüş olması

Üniversitelerin havacılık ve uzay alanına artan ilgisi

Havacılık ve uzay sanayinin ülkemizdeki hızlı gelişimi

Genç nüfusa ve beyin gücüne sahip olunması

Türkiye’de Ar-Ge maliyetlerinin gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında daha düşük olması

Ülkemizde Ar-Ge kültürünün oluşmaya başlaması

Ülkemizin coğrafi konumu

Savunma sistem ve yazılım geliştirme ve test ortamlarının sivil uygulamalara uyarlanabilecek durumda olması

Havacılık ve uzay sanayinde kurumsallaşmış, büyümekte olan ve gelişen kuruluşların varlığı

Havacılık ve uzaya yönelik araştırma geliştirme çalışmalarının yürütülmesini sağlayacak altyapıların oluşuyor olması

Havacılık ve uzay (uydu) sistemleri alanında, milli tasarımlarla gerçekleştirilen ürün geliştirme projeleri ile önemli bir bilgi birikimi ve deneyim elde ediliyor olması

Sivil havacılık sertifikasyon süreçleri ve uygulamaları hakkında bilgi ve deneyim birikiminin oluşmakta olması

Başka sanayilerde gelişmiş yan sanayinin havacılık sektöründe değerlendirilme imkanı

Sivil hava taşımacılığı sektörünün hızlı gelişimi

Ar-Ge Faaliyetleri Açısından GZFT (SWOT) Analizi Tablosu**Zayıf Yönler**

Sektördeki aktörler arası işbirliği ve koordinasyonun zayıf olması

Kapsamlı bir ulusal regülasyon sisteminin eksikliği

Usul ve yöntemlerde, üretim sertifikasyonunda, malzeme ve teçhizat tedarikinde ve bilimsel ve teknolojik açılardan dışa bağımlılık

Ar-Ge için ayrılan kamu kaynaklarının kullanımındaki bürokratik zorluklar

Fırsatlar

Dış ticaret pazarlarının çeşitlenmesi, özellikle Asya, Ortadoğu ve Afrika pazarlarındaki muhtemel genişleme

Güçlenen ekonomiyle beraber oluşan küresel oyuncularla işbirliği fırsatları

Küresel Ar-Ge ağlarında yer almayı mümkün kılacak ilişkilerin tesisi edilmiş olması

AB Çerçeve Programlarının içinde yer alınmış olması

Küresel alanda havacılık ve uzay sektörlerinde mevcut ve oluşan tekeller

Uluslararası büyük ve güçlü firmalarla rekabet etme zorluğu ve zorunluluğu

Bölgemizde siyasi istikrarsızlığın varlığı

Tehditler

Yurt dışından temin edilen malzeme ve bileşenlerin üçüncü ülkelere satışında kısıtlamalar bulunması

Havacılık ve uzay sistemlerinin sözleşme öncesi, geliştirme ve sertifikasyon süreleri ve dolayısıyla yüksek maliyetleri

Çin, Singapur vb. ülkelerin hızlı gelişimi

Sivil havacılıkta sertifikasyon için gerekli olacak uluslararası tasarım ve üretim organizasyon onay süreçlerinin uzun olması ve ilave maliyet gerektirmesi

İNSAN KAYNAKLARI İLE DİĞER ÖNEMLİ FAALİYETLER

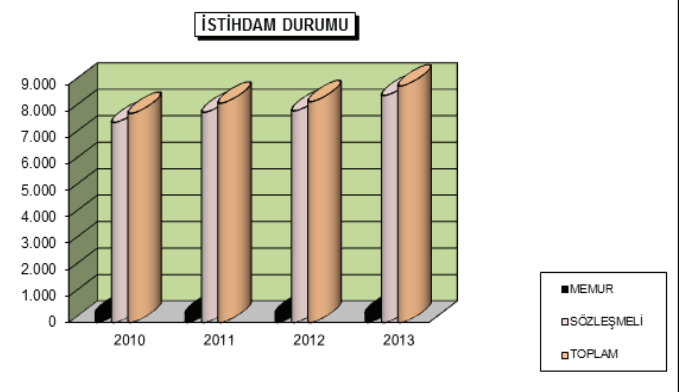
BÖLÜM

3

PERSONEL BİLGİLERİ

A. İSTİHDAM DURUMU

Kuruluşumuz personel ihtiyacı, bunların kadro, unvan, sayı ve yerleri iş programı ile belirlenmektedir. İşin gerektirdiği niteliklere haiz elemanların işe alınması, yapacağı işe uygun olarak yetiştirilmesi, verimlilik ve karlılık ilkelerine bağlı olarak maliyet bilinci içinde çalıştırılması, göreve devamı özendirecek özlük hakları sisteminin gerçekleştirilmesi, yaratıcılığı, girişimciliği, başarı ve çabanın maddi ve manevi olarak değerlendirilmesini teşvik ilkelerine dayanan Kuruluşumuz personel politikası, 2013 yılında da titizlikle uygulanmıştır. Kuruluşumuzda çalışan personelin büyük bir bölümü 233 sayılı KHK ve bu kararnamenin personele ilişkin hükümlerini değiştiren 399 sayılı KHK hükümlerine göre sözleşmeli olarak çalışanlardan, küçük bir bölümü memurlardan oluşmaktadır.

2013 Yılı İş Programı ile yıl içinde; 11.079 sözleşmeli ve 472 memur (I sayılı cetvel dahil) olmak üzere ortalama 11.551 kişinin istihdam edilmesi programlanmış olup, buna karşılık 8.577 sözleşmeli ve 357 memur olmak üzere ortalama 8.934 toplam kişi istihdam edilmiştir.

DHMI İSTİHDAM DURUMU 2013				
İSTİHDAM TÜRÜ	PROGRAM	GERÇEKLEŞME		
	(ORTALAMA) İLK DURUM	YIL ORTALAMASI REVİZE	YIL SONU	
A. KADROLU MEMUR	451	472	351	357
1. 657'ye tabi Memur Hiz.	1	1	1	1
2. I Sayılı Cetvel	450	471	350	356
B. SÖZLEŞMELİ (II sayılı cetvel)	10.989	11.079	8.286	8.577
TOPLAM	11.440	11.551	8.637	8.934

2013 yılı personel durumu dönem başı-dönem sonu olarak incelendiğinde, dönem başında; 345 memur ve 7.995 sözleşmeli olmak üzere toplam 8.340 kişi ile faaliyete başlayan Kuruluşumuza, dönem içinde 821 kişi giriş yapmış, buna karşılık çeşitli nedenlerle

227 kişi ayrılmış olup, dönem sonunda 357 memur ve 8.577 sözleşmeli olmak üzere toplam 8.934 kişi çalışmıştır. Dönem başına göre dönem sonunda 594 kişilik personel artışı meydana gelmiştir.

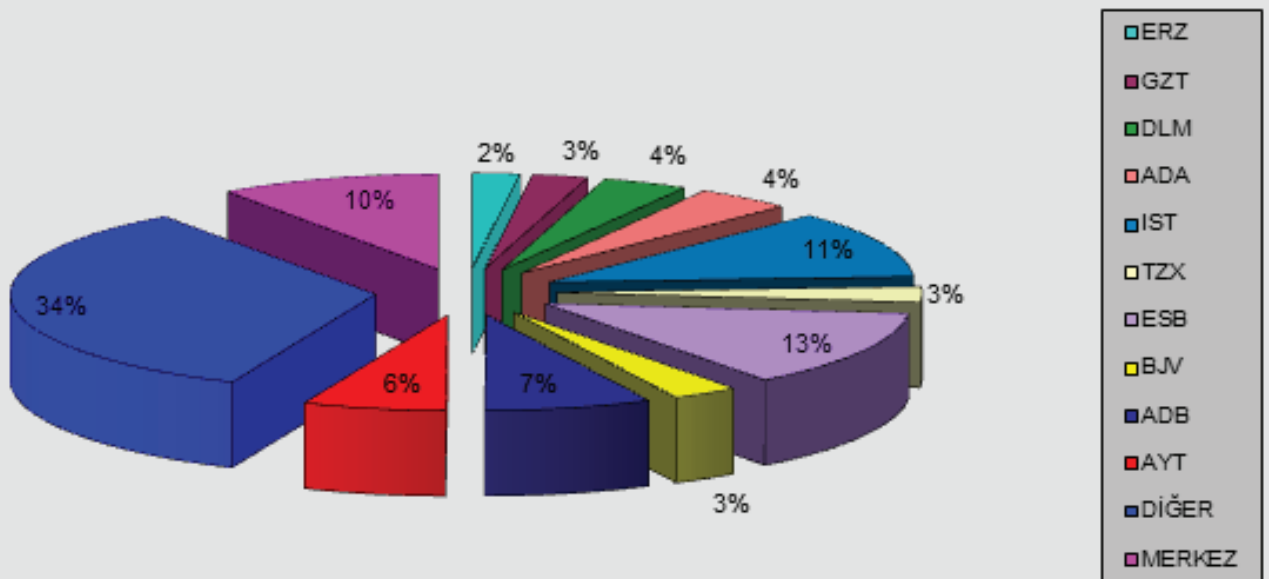
DHMI PERSONEL HAREKETLERİ 2013

İSTİHDAM TÜRÜ	MEMUR	SÖZLEŞMELİ	TOPLAM
A. YILBAŞI MEVCUDU	345	7.995	8.340
B. YIL İÇİ GİRİŞLERİ	25	796	821
1. Açıktan Tayin	2	586	588
2. Nakil			0
3. Askerlik Dönüşü		120	120
4. Diğer	23	90	113
C. YIL İÇİ ÇIKIŞLARI	13	214	227
1. İstifa		39	39
2. Nakil			
3. Askerlik		96	96
4. Emekli	7	44	51
5. Vefat	2	9	11
6. Diğer	4	26	30
D. YIL SONU MEVCUDU	357	8.577	8.934

Havalimanlarında çalışan personelin dörtte birine yakını Atatürk ve Esenboğa Havalimanlarında toplanmıştır. En çok personel yoğunluğu 39 memur ve 1.131 sözleşmeli olmak üzere toplam 1.170 personel

ile Esenboğa Havalimanında bulunurken en az personel sayısı 5 kişi ile Hakkari Havalimanında gerçekleşmiştir.

PERSONELİN MEYDANLARA DAĞILIMI

PERSONEL VE EĞİTİM BİLGİLERİ

Havalimanları	2012			2013			2013/2012 Artış/ Azalış(%)
	I Sayılı Cetvel	II Sayılı Cetvel	Toplam	I Sayılı Cetvel	II Sayılı Cetvel	Toplam	
Genel Müdürlük	117	738	855	123	752	875	2%
İstanbul Atatürk	27	949	976	26	995	1.021	5%
Ankara Esenboğa	39	1.167	1.206	39	1.131	1.170	-3%
İzmir Adnan Menderes	21	626	647	22	640	662	2%
Antalya	20	526	546	18	545	563	3%
Muğla Dalaman	13	319	332	13	325	338	2%
Milas-Bodrum	16	224	240	15	246	261	9%
Adana	17	348	365	19	364	383	5%
Trabzon	11	216	227	14	219	233	3%
Isparta Süleyman Demirel	5	72	77	1	82	83	8%
Nevşehir Kapadokya	8	100	108	2	100	102	-6%
Erzurum	5	172	177	7	181	188	6%
Gaziantep	11	192	203	16	203	219	8%
Adıyaman	1	57	58	1	68	69	19%
Ağrı	1	47	48	1	56	57	19%
Balıkesir Merkez	1	28	29	1	35	36	24%
Balıkesir Koca Seyit	1	97	98	1	103	104	6%
Batman	1	53	54	1	59	60	11%
Bingöl			-	1	29	30	
Bursa Yenişehir	1	136	137	1	152	153	12%
Çanakkale	1	66	67	1	74	75	12%
Denizli Çardak	1	84	85	1	100	101	19%
Diyarbakır	1	99	100	1	104	105	5%
Elazığ	1	125	126	1	128	129	2%
Erzincan	1	71	72	1	81	82	14%
Gökçeada	1	12	13		27	27	108%
Hatay	1	70	71	1	83	84	18%
Hakkari			-		5	5	
Hava Trafik Kontrol Merk.Bşm.			-	7	76	83	
Iğdır	1	10	11	1	40	41	273%
Kahramanmaraş	1	78	79	1	83	84	6%
Kars	1	68	69	1	71	72	4%
Kastamonu			-	1	40	41	
Kayseri	1	106	107	1	116	117	9%
Konya	2	133	135	1	143	144	7%

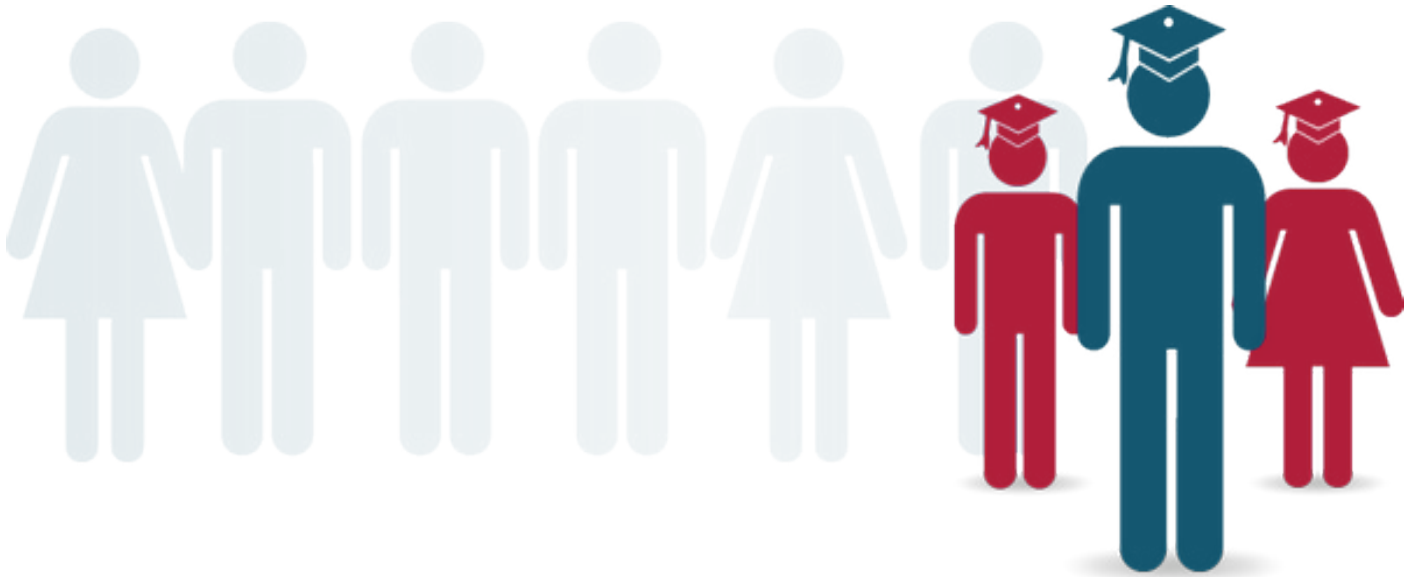
PERSONEL VE EĞİTİM BİLGİLERİ

2012

2013

2013/2012
Artış/
Azalış(%)

Havalimanları	I Sayılı Cetvel	II Sayılı Cetvel	Toplam	I Sayılı Cetvel	II Sayılı Cetvel	Toplam	
Malatya	1	99	100	1	102	103	3%
Mardin	2	47	49	2	48	50	2%
Amasya Merzifon	1	48	49	1	53	54	10%
Muş	1	50	51	1	55	56	10%
Samsun Çarşamba	2	162	164	1	167	168	2%
Siirt	1	36	37	1	40	41	11%
Sinop	1	51	52	1	49	50	-4%
Sivas Nuri Demirağ	1	73	74	1	86	87	18%
Şanlıurfa GAP	1	92	93	1	101	102	10%
Şırnak Şerafettin Elçi			-	1	31	32	
Tekirdağ Çorlu	1	96	97	1	107	108	11%
Tokat	1	49	50	1	52	53	6%
Uşak	1	56	57	1	53	54	-5%
Van Ferit Melen	1	106	107	1	122	123	15%
DHİMİ Toplamı	345	7.995	8.340	357	8.577	8.934	7%

**HİZMET ALIMI YOLUYLA İSTİHDAM EDİLEN PERSONEL SAYISI
(2013 ARALIK AYI İTİBARIYLA)**

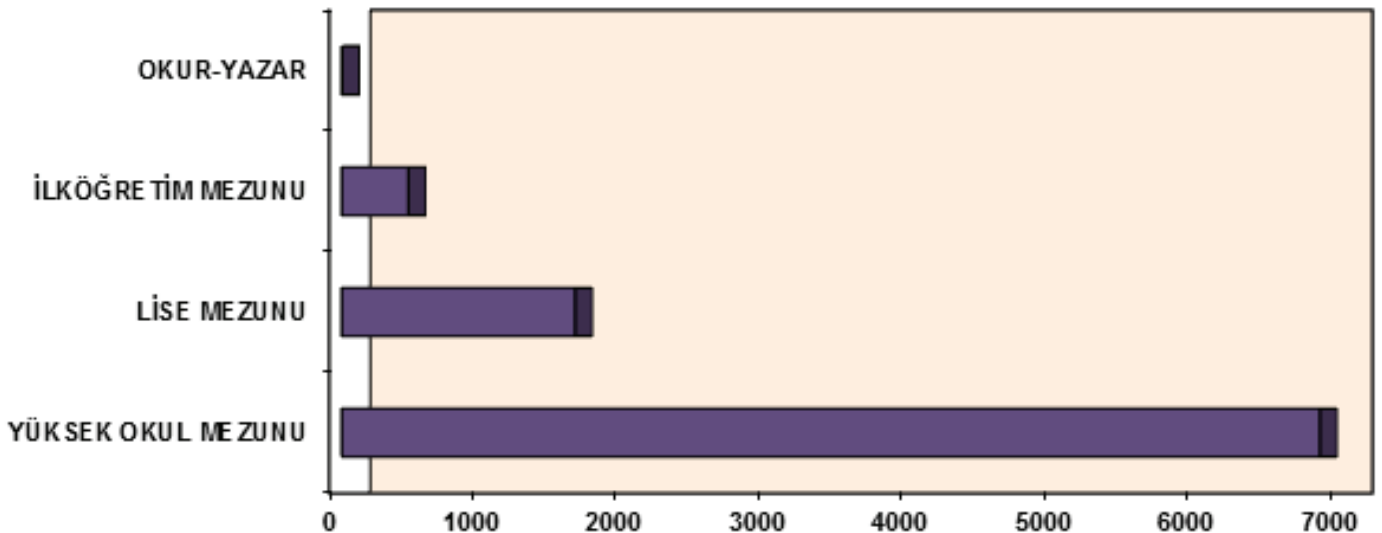
1) Teknik İşletimi Destek Hizmet Personel Sayısı	587
2) Özel Güvenlik Personel Sayısı	1928
3) Sağlık Hizmetleri Personel Sayısı	224
4) Temizlik Hizmetleri Personel Sayısı	1688
5) Taşıma Hizmetleri Personel Sayısı	10

Kuruluşumuz çalışanları içinde çoğunluğu 6.834 kişi ile yüksek okul mezunları oluşturmaktadır. Personelimizin 2013 yılı itibarıyla %76,5'ine tekabül eden

Yüksek okul mezunlarının sayısı önceki yıllara göre artış göstermeye devam etmektedir.

**DHİMİ
PERSONELİN ÖĞRENİM DURUMU**

YIL	2010	2011	2012	2013
YÜKSEK OKUL MEZUNU	5405	5939	6180	6834
LİSE MEZUNU	1967	1840	1671	1631
İLKÖĞRETİM MEZUNU	522	504	487	467
OKUR-YAZAR	2	2	2	2
TOPLAM	7569	8285	8340	8934

PERSONELİN ÖĞRENİM DURUMU

B. PERSONEL ÜCRET VE GİDERLERİ

2013 yılı İşletme Bütçesi ile personel ücret ve giderleri için 520.000.000 TL ödenek ayrılmış olup; bilahare bu ödenek 568.811.000 TL olarak revize edilmiştir. 2013 yılı İşletme Bütçesi ile personel ücret ve giderleri 574.377.000 TL olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı personel ücret ve giderleri geçmiş yıl ile mukayese edildiğinde; 2012 yılında havacılık tazmi-

natı 2010 ve 2011 yılları farkı 61.904.439,41 TL hariç 504.303.548,27 TL olan personel ücret ve giderlerine göre artış yüzdesi yaklaşık 12,0'dir. 2013 yılında personel ücret ve giderlerinde yıl içerisinde ocak ayında %3,14 ile temmuz ayında ise % 4 oranlarında iki defa artış olmuştur.

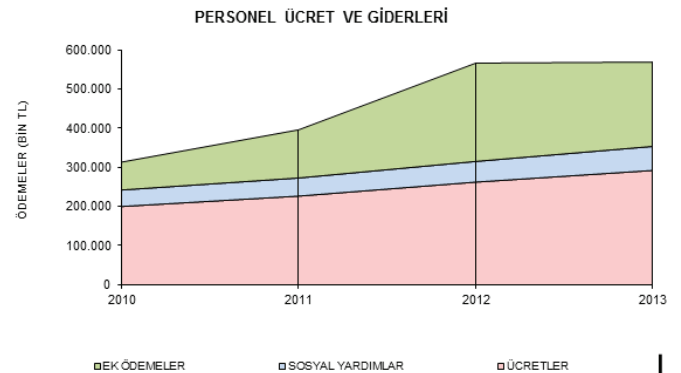
PERSONEL ÜCRET VE GİDERLERİ

YILLAR	2012G	2013P	2013R	2013G
A. MEMUR ÜCRET VE GİDERLERİ	26.514	26.920	27.052	26.939
1. Temel Maaş Giderleri	5.194	5.700	5.664	5.713
2. Ek Ücretler	18.017	17.506	17.701	17.589
3. Sosyal Yardımlar	1.502	1.698	1.671	1.685
4. Emeklilik Ödemeleri	1.801	2.016	2.016	1.952
B. SÖZLEŞMELİ ÜCRET VE GİDER.	539.694	493.080	541.759	547.438
1. Sözleşme Tutarı	257.129	273.430	286.433	290.738
2. Ek Ücretler	232.967	168.421	197.557	199.252
3. Sosyal Yardımlar	17.910	18.661	20.335	21.071
4. Emeklilik Ödemeleri	31.688	32.568	37.434	36.377
T O P L A M	566.208	520.000	568.811	574.377

1. MEMUR ÜCRET VE GİDERLERİ (I SAYILI CETVEL DAHİL)

Memurlar ile ilgili işlemler, 657 sayılı Kanun ve 233 sayılı KHK ile bunların ek ve değişikliklerine göre yürütülmektedir. Memurlar aylık ve özlük hakları bakımından da 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile bunun ek ve değişikliklerine tabidir. Bu kapsamda;

5.713.000,00 TL katsayı tutarı, 17.589.000,00 TL ek ücret, 1.685.000,00 TL sosyal yardım ve 1.952.000,00 TL emeklilik ödemeleri olmak üzere 2013 yılında memurlara toplam 26.939.000,00 TL ödeme yapılmıştır. 2013 yılında ortalama memur başına düşen aylık ücret ve gider tutarı 6,5 bin TL olarak gerçekleşmiştir.

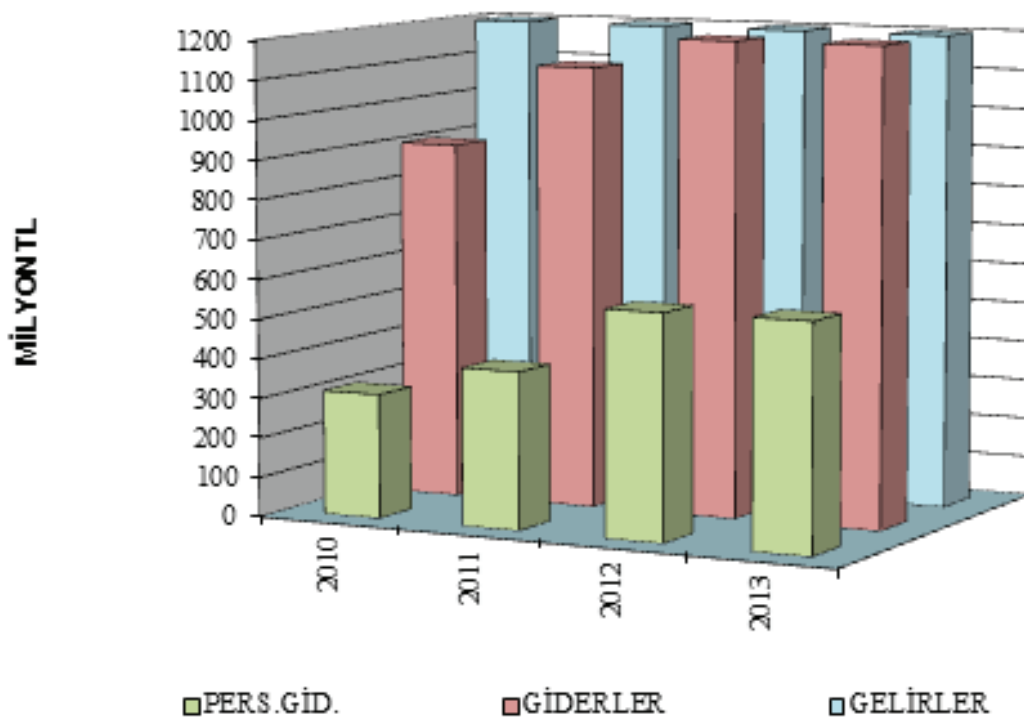
2. SÖZLEŞMELİ ÜCRET VE GİDERLERİ

Kuruluşumuzdaki sözleşmeli personelin tamamı 399 sayılı KHK'nin 3/c maddesine göre çalıştırılan ve 399 sayılı KHK'ye ekli I sayılı cetvele tabi olmayan personeldir. Sözleşmeli personel 399 sayılı KHK'de belirtildiği üzere, genel idare esasları dâhilinde yürütülen hizmetlerin yine 399 sayılı KHK'de belirtilen esaslara göre akdedilecek bir sözleşme ile çalıştırılan ve işçi statüsünde olmayan personeldir. Sözleşmeli personele ödenecek olan sözleşme ücretlerinin tavanı her yıl Bütçe Kanunu ile belirlenmekte olup, sözleşmeli personel sosyal güvenlik yönünden 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortasına tabidir. Bu kapsamda;

2013 yılı içinde 290.738.000,00 TL sözleşme tutarı, 199.252.000,00 TL ek ücret, 21.071.000,00 TL sosyal yardım ve 36.377.000,00 TL emeklilik ödemeleri olmak üzere toplam 547.438.000,00 TL sözleşmeli personel gideri gerçekleşmiştir. 2013 yılı tutarı, 2012 yılı tutarı olan (havacılık tazminatı 2010 ve 2011 yılları farkı hariç) 479.373.000,00 TL ile mukayese edildiğinde, artış yüzdesi % 13'tür. 2013 yılında ortalama, sözleşmeli personel başına düşen aylık ücret ve gider 5,5 bin TL olarak gerçekleşmiştir. Sözleşmeli personel ücret ve giderleri, personel ücret ve giderlerinin % 95'ini teşkil etmektedir.

PERSONEL GİDERLERİ				
2013				
(BİN TL)				
İSTİHDAM TÜRÜ	TOPLAM GİDER	ORTALAMA ÇALIŞAN SAYISI	KİŞİ BAŞINA YILLIK GİDER	KİŞİ BAŞINA AYLIK GİDER
MEMUR	26.939	351	77	6,5
SÖZLEŞMELİ	547.438	8.286	66	5,5
T O P L A M	574.377	8.637	67	5,6

PERSONEL GİDERLERİ MUKAYESESİ

C. EĞİTİM FAALİYETLERİ

Günümüz teknoloji toplumunda havacılık sistemini tanımlayabilecek anahtar kelimelerden biri sürekli eğitimidir. Tüm kaynakları, verimlilik ve kârlılık esasına göre kullanmak ve değerlendirmek hususunda gereken gayret ve basireti göstermekle sorumlu olan Kuruluşumuz personeli, bu yükümlülüğünü yerine en iyi şekilde getirebilmesi için ihtiyaç duyulan alanlarda eğitime tabi tutulmaktadır. Gerek havacılıkla ilgili yeni teknolojilerin tanınması gerekse mevcut teknoloji ile eskiyen bilgilerin yenilenmesi amacı ile kuruluş içinde seminer, kurs düzenlemekte veya kuruluş dışında düzenlenen yurt içi ve yurt dışı kurs ve seminerlere iştirak edilmektedir.

Bu hususu teminen, Ana Statümüzün 4.maddesinin 6.bendi ile Kuruluşumuza; Sivil Havacılık ihtisas alanlarında, dünya standartlarına göre personel yetiştirmek üzere eğitim tesisleri işletmek amaç olarak verilmiş olup, hava seyrüsefer, işletme, teknik ve idari konularda ihtiyaç duyulan hizmet içi eğitimler merkez ve havalimanlarında gerçekleştirilmektedir. Havalimanlarımızda yer alan lisan, hava trafik, kule ve yaklaşma kontrol laboratuvarları, TV/Video odası, derslikler, bay-bayan kursiyer yatakhaneleri, eğitim hizmetleri için tüm yıl faal durumdadır.

Esenboğa Havalimanında yer alan Simülâtör Binası ve Eğitim Tesisleri Müdürlüğünde Radar Simülâtörleri ve Kule Simülâtörü sistemleri vasıtasıyla hava trafik kontrolör adaylarına temel hava trafik kursları, hava trafik kontrolörlerine ise tekamül kursları ve işbaşı eğitimleri ile diğer eğitimler, AFTN, elektronik, bilgisayar ve lisan laboratuvarlarının yanı sıra genel amaçlı dersliklerimizde verilmektedir. Ayrıca, taşra teşkilatlarımızdan katılan personelimizin sosyal ihtiyaçlarının karşılanması için eğitim tesisimizde 2'şer kişilik 62 adet ve 4 adet suit oda yer almaktadır. Bunların yanı

sıra brifing salonu, toplantı salonu, spor kompleksi ile lokal ve yemekhane kursiyerlerimize hizmet vermektedir. Atatürk Havalimanı Eğitim Sitesinde 1 adet brifing salonu, 22 adet 2'şer kişilik odalardan oluşan misafirhane ve 1 adet kafeterya yer almaktadır. Adana, Atatürk, Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Antalya, Erzincan, Erzurum, Hatay, Ankara Esenboğa Muğla Milas Bodrum, Gaziantep ve Trabzon Havalimanlarında toplamda 25 derslik, 6 eğitim/konferans salonu ve 11 laboratuvar mevcuttur. Erzincan Havalimanında ise ARFF personeline yönelik Yangın Simülâtörü Eğitim Merkezi açılarak hizmete sunulmuştur.

2013 yılında, 127 adet kurs ve seminer yapılacağı programlanmıştır. Dönem sonuna kadar 123 adet yurt içi kurs ve seminer gerçekleştirilmiş olup, yurt dışında gerçekleştirilen 28 adet kurs-seminer ile birlikte toplam 4.952 personelimiz kurs ve seminer görmüştür.

2013 yılında, Havacılık Bilgi Yönetimi (AIM) Hizmetlerinin özel sektör tarafından işletilen havalimanlarında kendi personeline sağlanan ve bu havalimanlarında yaşanan AIM personeli yetersizliği/eksikliğini gidermek amacıyla sektörden gelen talepler doğrultusunda 19 kişiye "Temel AIM Kursu" verilmiştir.

Ayrıca, Güney Sudan Cumhuriyeti Sivil Havacılık Kurumu personeline 2013 yılında, Esenboğa Havalimanı Simülâtör Binası ve Eğitim Tesisinde 20 havalimanı personeline, Kuruluşumuz öğretim görevlilerince bir ay süreyle "Sivil Havacılık Eğitimi" verilmiştir.

Diğer yandan, Genel Müdürlüğümüz bünyesinde bulunan kütüphane hizmetlerini daha etkin ve verimli bir hale getirebilmek için, kütüphane programı yaptırılmış olup, bu programda kayıtlı 2868 kitap ve 669 dergi bulunmaktadır.

Kurs - Seminer Açan Başkanlık	2012 Yılı Eğitimleri		2013 Yılı Eğitimleri	
	Kurs Süresi (Gün)	Tamamlayan Personel Sayısı	Kurs Süresi (Gün)	Tamamlayan Personel Sayısı
Hava Seyrüsefer	972	328	1339	254
İşletme	268	1398	286	1983
Elektronik	205	542	192	638
Pazarlama ve Ticaret	10	77	6	50
Strateji Geliştirme	5	105	2	56
Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik	16	48	9	3
Kurum Dışı Kurs ve Seminer	634	928	176	1106
Yurt Dışı	420	336	2123	228
İnsan Kaynakları	15	169		
Mali İşler	24	188	12	163
Satın Alma ve İkmal	12	133	22	170
Bilgi Teknolojileri			18	5
Genel	33	190	70	296
Genel Toplam	2.614	4.442	4.255	4.952

DHİMİ 2013 EĞİTİM FAALİYETLERİ AYRINTILARI

Kurslar	Kurs Süresi (Gün)	Kursiyer Sayısı	Kurs Yeri
Hava Seyrüsefer	1.339	254	Esenboğa Hvl.
İşletme	286	1.983	Esenboğa, M.Dalaman, Erzincan
Elektronik	192	638	Esenboğa Hvl.
Pazarlama ve Ticaret	6	50	Antalya
Strateji Geliştirme	2	56	Esenboğa Hvl.
Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik	9	3	Atatürk, Esenboğa, Ş.Urfa, Ankara
Kurum Dışı Kurs ve Seminerler	176	1.106	Ankara, TEİAŞ, Başmüdürlük
Satın Alma ve İkmal	22	170	Dalaman-Esenboğa Hvl.
Muhasebe	12	163	Antalya
Personel	-----	-----	-----
Bilgi Teknolojileri	18	5	Ankara
Genel	70	296	Ankara, İstanbul, Muğla
Yurt Dışı	2.123	228	Lüksemburg, ABD, Kanada, İngiltere
GENEL TOPLAM	4.255	4.952	

ERZİNCAN HAVALİMANI YANGIN SİMÜLASYON VE EĞİTİM TESİSİ

Türkiye'nin ilk Yangın Söndürme ve Simülasyon Eğitim tesisi olma özelliğini içeren ve 2013 tarihinde tamamlanan bu proje ile ARRF personelimiz uçak yangınları konusunda gerçeğe yakın simülasyonlarla eğitim görme imkanına kavuşmuştur.

2013 yılı içerisinde 981 adet ARFF personeli söz konusu simülatörde yangınla mücadele eğitimine tabi tutulmuştur.

İnsan Kaynakları Faaliyetlerine ilişkin GZFT (SWOT) Analizi Tablosu

GÜÇLÜ YÖNLER	FIRSATLAR
1) Ana faaliyet konuları olan hava seyrüsefer ve havalimanı işletme hizmetlerinde 76 yıllık deneyime sahip olunması. 2) Mevcut personelin faaliyet konuları itibariyle yeterli bilgi ve deneyime sahip olması. 3) Çalışanlarına kurumun kendi imkan ve programları çerçevesinde gerekli mesleki eğitimleri verebilmesi. 4) Kuruluş iş ve işlemlerinde otomasyona geçilmesi ve ileri düzeyde bilişim ve iletişim teknolojilerinin kullanılması.	1)Genç, dinamik ve eğitimli personele sahip olunması ve dışarıda kurumun saygın bir yere sahip olması. 2)Şimdiye kadar birçok eğitim kurumundan eğitim alınması sonucunda piyasa tecrübesi kazanılması ve kurumun eğitim verebilecek hale gelmesi.
ZAYIF YÖNLER	TEHDİTLER
1.Yürürlükte bulunan mevzuatlar gereği personel istihdamında istenilen nicelik ve nitelikte eleman alımının sağlanamaması. 2.Personel istihdamının dış etkilere açık bulunması.	1) Personelin büyük havalimanlarında yoğunlaşması, diğer havalimanlarında personelin yoğun tayin talebinde bulunması. 2) Havalimanlarındaki faaliyetleri olumsuz etkileyen ve yetki karmaşasına yol açan farklı idari ve yasal düzenlemelerin mevcudiyeti.

DHMI 2013 ÇALIŞAN MEMNUNİYETİ DEĞERLENDİRMESİ

"Çalışan Memnuniyeti Anketi" kapsamında gerçekleştirilen uygulamayla 44 havalimanı ve Genel Müdürlük personelinin toplam 5890 kişi katılmış, ancak cevaplamaması gereken kontrol sorularından en az birine cevap veren 750 kişi çalışmanın güvenilirliği için çalışmadan çıkarılmış ve sonuçlar 5140 kişi üzerinden verilmiştir.

Anketteki tüm sorular dikkate alındığında, 2013 yılı

anket sonuçları 2012 yılı anket sonuçlarına kıyasla daha pozitif bir görüntü ortaya koymakta olup, gözlemlenen iyileşme ölçümlenen tüm hususlara homojen şekilde dağılmıştır.

Firma tarafından yapılan ankette ayırt edici spesifik sorular;

Yaş/Hizmet süresi, Cinsiyet, Eğitim durumu, Merkez/ Taşra parametrelerine göre tasarlanmıştır.

Katılımcı Profili ve Demografik Özellikler:

-Ankete katılanların büyük çoğunluğunu %43 ile hizmet süresi 10 - 20 yıl arası olan personel oluşturmaktadır. Kurumda 20 yıldan daha uzun süredir görev yapmakta olan personel oranı ise yaklaşık %22'dir.

-Ankete katılanların cinsiyet ayrımına göre büyük çoğunluğunu %80'lik oranla erkek personel teşkil etmektedir.

-Anketi yanıtlayanların %75'i yüksek okul ve üniversite mezunudur. Lisansüstü dereceye sahip katılımcı personel oranı ise %5 olarak gerçekleşmiştir. Kurum genelinde eğitim düzeyinin yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

-Katılımcıların görev yapılan lokasyona göre %21'i Merkezde, %77'si Havalimanlarında görev yapmaktadır.

A) Kurum ile İlgili Genel Değerlendirmeler

1) Katılımcılar, DHMI'nin durumunun %53,9'u oranında daha iyiye gittiği, %33'ü ise geçtiğimiz yıla göre fark olmadığı yönünde görüş bildirmiş olup, yarıdan fazla personelin Kurumun daha iyiye gittiğini değerlendirdiği gözlemlenmiştir.

2) Katılımcıların %51,2'si DHMI'de çalışmayı arkadaşlarına kesinlikle tavsiye edeceklerini ifade ederken, %23,3'ü tavsiye edebileceklerini, %19,2'si ise muhtemelen tavsiye edebileceklerini belirtmişlerdir.

3) Bugün işe girecek olsam yine DHMI'de çalışmak üzere kesinlikle başvururdum eğiliminde olan katılımcı oranı %54,7 iken muhtemelen (%22,9) ve başvurabilirdim (%15,7) seçeneklerini işaretleyen katılımcı oranı ise toplamda %38,6 olarak gerçekleşmiştir.

4) Çalışılan Bölümdeki Motivasyon ve Çalışma İsteği sorusuna katılımcıların %36'sı Normal, %28,9'u yüksek, %17'si ise çok yüksek yanıtını vermiştir. Bu durum, kurum genelinde çalışanların motivasyonlarının oldukça yüksek olduğuna işaret etmektedir.

5) Katılımcılar DHMI'nin şuanki Kurum Performansını %39,7 oranında İyi seviyesinde değerlendirirken, %14'ü performansı Mükemmel bulduklarını, %27,2 ise Çok İyi bulduklarını ifade etmişlerdir.

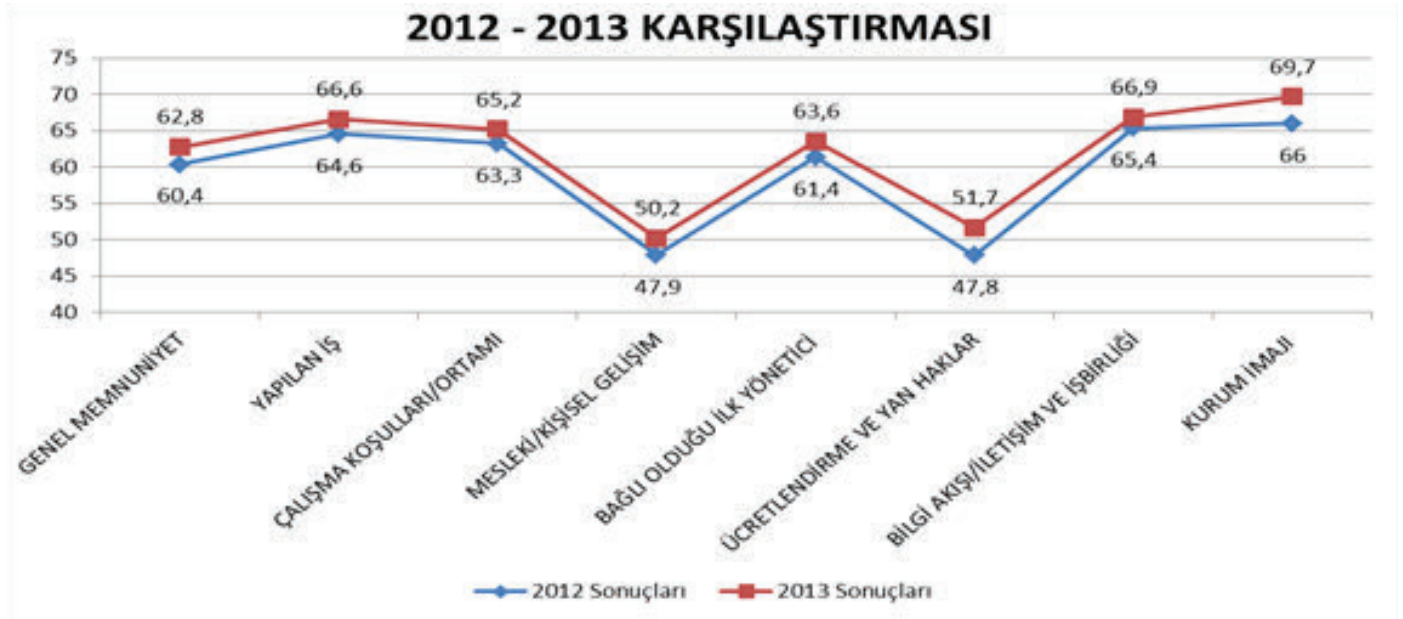
6) Katılımcıların %36,5'i DHMI'de çalışmaktan memnun olduklarını belirtmiş; Çok memnunum diyenlerin oranı %25,2 iken Son derece memnun olduğunu düşünenlerin oranı ise %26,2 olarak gerçekleşmiştir. Çalışanların memnuniyeti toplamda %80'nin üzerindedir.

7) Kendini DHMI Ailesinin bir ferdi olarak gördüğüne tamamen katılan personel oranı %26,2, katılanların oranı %29,9, kısmen katılanların oranı ise %26,4 olarak gözlemlenmiştir. Çalışanlar toplamda %80 oranla kendilerini bu büyük ailenin bir ferdi olarak görme eğilimindedir.

8) Katılımcılar, DHMI'yi diğer kamu kuruluşları ile karşılaştırdıklarında Kuruluşumuzu %38,5 oranında daha iyi konumda gördüklerini, %36'sı ise çok daha iyi konumda gördüğünü belirtmiş, bu tespiti kısmen katılanların oranı ise %19,5'le sınırlı kalmıştır.

9) Ankete katılan personel %31,5'lik bir oranla Kurumu en çok ekonomiye olan katma değeri nedeniyle beğendiğini ifade ederken, %28'i üstlendiği misyon ve görevlerin önemine işaret etmiş, %18,7'lik dilim ise Kurumun Kamuoyundaki olumlu imajını en sevdiği seçenek olarak değerlendirmiştir.

Genel Memnuniyet ve Alt Boyutların Karşılaştırılması

2013 yılında genel memnuniyette ve tüm alt boyutlarda 2012 yılına göre artış görülmüştür.

B) Memnuniyet İndeksi Değerlendirmeleri

1) Genel Memnuniyet değerlendirmesinde katılımcılar %69,7'lik oranla en çok Kurum İmajından duydukları memnuniyeti dile getirirken, en az %51,7'lik oranla Ücretlendirme ve yan haklar, %50,2 oranla ise mesleki/kişisel gelişim imkanlarının yetersizliği hususlarına yönelik değerlendirmede bulunmuşlardır.

2) Çalışanların hizmet süreleri referans alınarak yapılan değerlendirmede genel memnuniyet seviyesi en yüksek kesim %71,1'lik oranla kurumdaki hizmet süresi 1 yıldan az olan personel iken memnuniyet seviyesi en düşük seviyede olan kesim %59,1'lik oranla hizmet süresi 5-10 yıl arasında olan personeldir. Diğer taraftan, gerek Merkez ve Havalimanları gerekse kadın-erkek personel ve eğitim düzeyi ayrımına göre memnuniyet seviyesinde kaydadeğer bir fark olmadığı gözlemlenmiş olup, memnuniyetin kurum geneline homojen dağıldığı müşahade edilmektedir.

3) Çalışanlar yaptıkları işten ve işin özelliklerinden

asgari %64,5 ile azami %69,3 oranlarında memnun olduklarını beyan etmişlerdir.

4) Ücretlendirme ve yan haklardan ortalama %58,2'lik oranla en çok hizmet süresi 1 yıldan kısa olan kesim ile 20 yıl üstü olan personel memnun görünürken, hizmet süresi 1-10 yıl arasındaki personelin memnuniyet seviyelerinin ortalama %48,35 olarak gerçekleştiği gözlemlenmiştir.

5) Bilgi akışı/iletişim ve işbirliğinden memnuniyet seviyesi genelde yüksek olup, dağılım aralığı en yüksekte %74,4 (hizmet süresi 1 yıldan az olanlar) ile en düşük %64,1 (hizmet süresi 5-10 yıl arasında olanlar) arasında seyretmektedir.

6) Kurum imajından memnuniyet seviyesi genelde yüksek olup, dağılım aralığı en yüksekte %79,6 (hizmet süresi 1 yıldan az olanlar) ile en düşük %65,1 (hizmet süresi 5-10 yıl arasında olanlar) arasında seyretmektedir.

SAĞLIK HİZMETLERİ

Kuruluşumuzun sağlık hizmetleri; Merkez, havalimanlarında kurulmuş olan veya dışarıdan hizmet alımı suretiyle çalışmalarını sürdüren sağlık birimleri tarafından yürütülmektedir. Sağlık birimleri, uçak kazalarında asli görev olarak yapılacak müdahaleler ile insan hayatı söz konusu olan acil müdahaleler hariç

diğer tüm hasta kabullerini DHMİ muayene ve tedavi ücret tarifesinde belirlenen ücretlere göre yapmaktadır. Havalimanlarında yolcuya yönelik kurulmuş olan sağlık birimlerimizde yolcudan ayrı olarak personelimizin bakmakla yükümlü bulunduğu aile fertlerine de ücretsiz olarak sağlık hizmeti verilmektedir.

SOSYAL TESİSLER

Merkez ve yurt sathındaki 15 havalimanında personelimize tahsis edilmiş lojman daire sayısı toplam 456 olup, tamamı Kuruluşumuza aittir. Merkezde bulunan 30 adet lojman satışa çıkarılmış olup, 2014 yılı içerisinde satışın tamamlanması planlanmaktadır.

Ayrıca, Kuruluşumuzun Karaburun Akdağ Radar Personeli Eğitim Tesisleri mevcuttur. Bu tesis aynı zamanda personelimizin moral olarak verimliliğini artırma bakımından dinlenme tesisi ve kamp yapma yeri olarak da kullanılabilen, talep eden personele yaz döneminde ücret karşılığında tahsis edilebilmektedir.

Merkez ve Havalimanlarında personelimizce yararlanılan yemekhane ve misafirhaneler bulunmaktadır. Merkez ve Havalimanları sathında Kuruluşumuzca yurdun dört bir yanında geçici görevli personel düşünlerek tesis edilmiş bulunan toplam 25 misafirhane faaliyetine devam etmektedir.

BALIKESİR KOCASEYİT HAVALIMANI MİSAFİRHANESİ

Muğla - DALAMAN LOJMAN
- MİSAFİRHANE - EĞİTİM TESİSLERİ

AĞRI HAVALİMANI LOJMANLARI

BASIN, HALKLA İLİŞKİLER VE BAŞLICA ETKİNLİKLER

DHİMİ 80. YILINI KUTLADI

Çok Çalıştık, Çok Ürettik; 80 yılda Zirveye Yerleştik

DHİMİ 'İstikbal Göklerde Arama' felsefesiyle 20 Mayıs 1933 tarihinde yalnızca iki havaalanı ile çıktığı hizmet yolculuğunun 80.yıl dönümünü Esenboğa Havalimanı üst düzey katılımı ile kutladı. Kutlamada söz alan konuşmacılar tarafından özellikle son 10 yılın

büyük bir yatırım ve atılım devri olduğu kaydedilerek, 2023 Hedefi doğrultusunda Türkiye'yi küresel havacılığın merkezi haline getirmek doğrultusunda kararlı ve emin adımlarla geleceğe yürüyüşümüzün devam edeceği vurgulandı.

DHİMİ'YE YILIN KAMU KURUMU ÖDÜLÜ VERİLDİ

Turizm ve Tanıtma Platformu TUTAP'ın düzenlediği 'Beyaz Küre Ödülleri' töreninde, son yıllarda hizmete açılan yeni havalimanları ile modern bir şekilde dizayn edilmesi sağlanan havalimanları sayesinde ülkenin tanıtımına büyük katkı sağlayan ve ülke imajını olumlu yönde değiştiren Kuruluşumuza 'Yılın Kamu Kurumu' ödülü verildi.

Türkiye-ABD Ekonomik ve Ticari Stratejik İşbirliği çerçevesinde, İstanbul Atatürk ile Chicago O'Hare International Havalimanları arasında 22/08/2013 tarihinde imzalanan Kardeş havalimanı anlaşması ile teknolojik gelişmeler, kargo taşımacılığı, yer hizmetleri, bilgi işlem ve güvenlik hizmetleri gibi birçok alanda paylaşımda bulunulması hususunda mutabık kalındı.

Bu iki küresel devin işbirliğinin her iki taraf açısından yeni fırsat ve imkanların önünü açarak özellikle Atatürk Havalimanının küresel bir hub olma yolunda cazibe merkezi haline gelmesine katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

DHİMİ TECRÜBESİNİ KARDEŞ ÜLKE KIRGIZİSTAN

(JSC MANAS ULUSLARARASI HAVALİMANI) İLE PAYLAŞTI

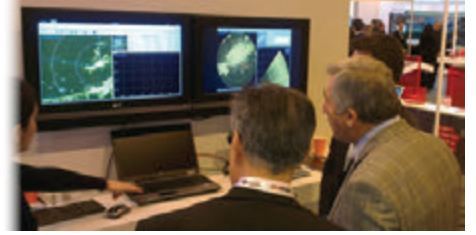

Kirgizistan'da bulunan bütün havalimanlarını bünyesinde barındıran Manas Uluslararası Havalimanı yetkilileri, yap-işlet-devret ve havalimanı işletmeciliği alanında tecrübe paylaşımı programı çerçevesinde Eylül ayında Ankara ve İstanbul'da bir hafta süreli ziyaretlerde bulundular.

DHMI AR-GE PROJELERİ DÜNYA HAVACILIK FUARINDA

12-14 Şubat 2013 tarihlerinde İspanya'da düzenlenen Hava Trafik Yönetimi (ATM) Dünya Havacılık Fuarına DHMI dört projesiyle ilk kez sergileyici statüsünde katılım sağladı. Fuarda, tamamı yerli olarak üretilen Hava Trafik Kontrol Simülâtörü, Hava Araç Takip Sistemi, Kuş Radar Projesi ve FOD Radarı ziyaretçilerin ilgi odağı oldu.

14-17 Mayıs 2013 tarihleri arasında İstanbul/Swiss otelde 62 ülkeden 300'den fazla katılımcı ile Küresel AIM Kongresi, ICAO EUR/MID ve EUROCONTROL AIM/SWIM Toplantıları gerçekleştirilmiştir.

2003 - 2013 YILLARI ARASI GELİŞMELER

ULUSLARARASI BAŞARILAR

GENEL MÜDÜRLÜK

- » 2013 Beş Kıta Toplam Kalite Yönetimi ve Mükemmeliyet Ödülü, Cenevre

ATATÜRK HAVALİMANI

- » "Yolcu Trafiği en çok artan Havalimanı dalında birinci" Euro Annies 2013
- » "Güney Avrupa'nın en iyi Havalimanı" 2013: Skytrax, Cenevre
- » "Yılın Havalimanı" 2013: ATN News Ödülleri, Kanada
- » "Transit Uçuşların Cazibe Merkezi" 2009-2010: En iyi 50 Seyahat Merkezi Ödülleri, Monocle Dergisi
- » "Güney Avrupa'nın En İyi 2. Havalimanı" 2009 İngiltere -Skytrax
- » "Yüksek Övgüye Değer Ödülü" 2007: 13. Dünya Güzergâh Geliştirme Forumu, Routes
- » "En İyi 2. Havalimanı" 2003: www.travelquality.com
- » "Avrupa'nın En Konforlu Dış Hatlar Terminali" 2002: Deutsche Aeroconsult
- » "Mühendislik Akademi Ödülü" 2002: ACEC-Amerikan Mühendislik Konseyi
- » "Orta Doğu ve Balkanlar'ın En Güvenli Havalimanı" 2001: Amerikan Sivil Havacılık Otoritesi (FAA)

ESENBOĞA HAVALİMANI

- » ACI (Airports Council International) tarafından 2009 yılında Avrupa'nın en iyi havalimanı seçilmiştir.

DALAMAN HAVALİMANI

- » Mimarisiyle 2006 yılında Londra'da "Çevreye Duyarlılık" ödülü kazanmıştır.
- » Ayrıca; Havalimanımızın Dış Hatlar Yolcu Terminali hizmete girdiği 2006 yılında "Dünya'nın En İyi Terminalleri" sıralamasında 13. sırada yer almıştır.

ANTALYA HAVALİMANI

- » 10 Ekim 2012 tarihinde yapılan Dünyanın karbon salınımı en düşük 8 havalimanı arasına girmeyi başaran Antalya Havalimanı, "Havalimanı Karbon Akreditasyon Optimisation" sertifikası ile ödüllendirildi.
- » Antalya Havalimanı 2011 yılında Avrupa Havalimanları Birliği (ACI Europe) tarafından "10-25 milyon yolcu" kategorisinde "Avrupa'nın En İyi Havalimanı" seçilmiştir.
- » Sürdürdüğü çevre yönetim sistemleri ve kalite politikalarıyla İş Sağlığı, Kalite Yönetimi, Çevre Yönetimi ve Müşteri Memnuniyeti alanlarında dört farklı TSE belgesine sahip tek havalimanı olan ICF Airports Antalya Havalimanı, bir defa da karbon emisyonu azaltımından ötürü 17 Haziran 2011 tarihinde Lizbon'da ACI Avrupa tarafından belgelendirildi.

ADNAN MENDERES HAVALİMANI

- » Ekolojik ve Yenilik Açısından En İyi Havalimanı" Emerging Markets Airport Awards 2011
- » "Eko-Yenilik Ödülü" 2010: ACI Europa
- » «Yeşil Havalimanı dalında 1. Havalimanı» DOHA Havacılık-2009- KATAR

MİLAS-BODRUM HAVALİMANI

- » WAF - Dünya Mimarlık Festivalinde, Milas-Bodrum Uluslararası Havalimanı projemiz yarışmaya katıldığı "Ulaşım" kategorisinde 2012 yılının büyük ödülüne layık bulundu.

"ENGELSİZ" HAVAALANI BELGESİ ALAN HAVALİMANLARI (2013)

- » Antalya, Atatürk, Erzincan, Kocaeli Cengiz Topel, Zafer, Çanakkale, Dalaman, Sivas Nuri Demirağ, Hatay, Gaziantep Hava Limanları

2003 - 2013 YILLARI ARASI YATIRIMLAR

- » Bursa-Yenişehir Havalimanı Tevsii İnşaatı İşi
- » Gaziantep Havalimanı Yeni Terminal Binası, Vip Binası Ve Müteferrik İşler İnşaatı
- » Erzurum Havalimanı Terminal Binası, Apron Bağlantı Taksirutu Ve Diğer Destek Binaları İle Otopark Yapımı İşi
- » Malatya Havalimanı Terminal Binası 2 Aks Büyütülmesi Ve Mütemmimleri İnşaatı
- » Çanakkale Havalimanı Prefabrik Terminal Binası Ve Otopark İnşaatı
- » Kayseri Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası, Destek Binaları İle Otopark Ve Apron İlavesi İnşaatı
- » Denizli-Çardak Havalimanı İnşaatı
- » Şanlıurfa-Gap Havalimanı
- » Tokat Havalimanı Geçici Prefabrik Gelen Yolcu Terminali İnşaatı
- » Trabzon Havalimanı Yeni Terminal Binası Ve Otopark İnşaatı
- » Amasya Merzifon Havalimanı Terminal Binası Ve Mütemmimleri İnşaatı
- » Trabzon Havalimanı İç Hatlar Terminal Binası Ve Otopark İnşaatı
- » Gökçeada Havalimanı İnsani Yardım Amaçlı Giriş Ünitesi Yapılması İşi
- » Kayseri Havalimanı İç Hatlar Terminal Binası Ve Vip Binası Yapımı
- » Malatya Havalimanı Terminal Binasına Aks İlavesi
- » Batman Havalimanı Terminal Binası ve Mütemmimleri, Sedde İstinat Duvarı Ve Apron Yapımı
- » Erzincan Havalimanı Yeni Terminal Binası Yapımı
- » Hatay Havalimanı Terminal Binası Yapımı
- » Sivas-Nuri Demirağ Havalimanı Yeni İç Ve Dış Hatlar Terminal Binası Ve Mütemmimleri
- » Elazığ Havalimanı Terminal Binası Yapımı
- » Iğdır Havalimanı
- » Adana Havalimanı Çelik Konstrüksiyon Gelen Yolcu Salonu Yapılması
- » Adıyaman Havalimanı Terminal Binası Yapımı
- » Kastamonu Havalimanı
- » Bingöl Havalimanı
- » Şırnak-Şerafettin Elçi Havalimanı
- » Van Ferit Melen Havalimanı Aks İlavesi
- » Adnan Menderes Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası (Yid)
- » Esenboğa Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası Ve Mütemmimleri İnşaatı Yapımı (Yid)
- » Dalaman Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası Yapımı (Yid)
- » Antalya Havalimanı Dış Hatlar Terminal Binası Ve Mütemmimleri (Yid)
- » Gazipaşa Havalimanı İşletme Haklarının Kiralanmak suretiyle verilmesine ilişkin Kiracı Tarafından Yapılacak/Yaptırılacak Her Türlü Tadilat, Onarım İle İlave Tesis İnşaatı (Kid)
- » Atatürk Hava Limanı Dış Ve İç Hatlar Terminal Binası, Katlı Otopark İle Genel Havacılık Terminalinin İşletme Hakkının Kiralanmak Suretiyle Verilmesi Kapsamında Yapılan İşler (Kid)
- » Antalya Havalimanı I.ve II. Dış Hatlar Terminalleri, Cıp, İç Hatlar Terminali İle Mütemmimlerinin İşletme Hakkının Kiralanmak Suretiyle Verilmesi (İşi Bünyesinde Yeni Terminal Binası Yapımı) (Yid)
- » Milas Bodrum Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası Ve Mütemmimleri İşi (Yid)
- » Zafer Havalimanı (Yid)
- » Dalaman Havalimanı Pat Sahaları Onarımı
- » Gaziantep Havalimanı Alt Yapı İnşaatı
- » Adnan Menderes Havalimanı Pat Sahaları Onarımı
- » Trabzon Havalimanı Apron Tevsii Ve Müteferrik İşler İnşaatı
- » Van-Ferit Melen Havalimanı Pat Sahası Büyük Onarımı Ve Müteferrik İşler İnşaatı
- » Antalya Havalimanı II. Pist İnşaatı Ve İlave Apron Yapımı
- » Gökçeada Havalimanı Pist, Taksirut, Apron İnşaatı
- » Esenboğa Havalimanı 03L-R / 21L-R Pist Başı Yaklaşma Işıklarının Icao Standartlarına Getirilmesi İşi

- » Trabzon Havalimanı 11/29 Yaklaşma Işıklarının ICAO Standartlarına Getirilmesi Ve Regülatör Binası Yapımı
- » Tokat Havalimanı 22/04 Pistinin Rehabilitasyonu İnşaatı
- » Gaziantep Havalimanı Pistinin Standartlara Uygun Hale getirilmesi işi
- » Antalya Havalimanı Pat Sahaları Onarımı
- » Atatürk Havalimanı Pat Sahaları Onarımı
- » Kahramanmaraş Havalimanı Pist Yaklaşma Işıklarının Icao Standartlarına Getirilmesi
- » Kars Havalimanı Pat Sahaları Onarımı
- » Van Ferit Melen Havalimanı Pat Sahaları Onarımı, Apron genişletilmesi, Pist Sonu Cebi Yapılması
- » Sivas Nuri Demirağ Havalimanı Pist Genişletilmesi Ve Müteferrik İşler İnşaatı
- » Mardin Havalimanı Apron Büyütülmesi Ve Pat Sahaları Onarımı
- » Hatay Havalimanı Alt Yapı İkmal İnşaatı
- » Malatya Havalimanı Apron Büyütülmesi Ve Pat Sahaları Onarımı İnşaatı
- » Antalya Havalimanı Askeri Pist Restorasyonu Ve Pat Sahaları Onarımı ve 18/36 Pisti Paralel Taksiyolu Banket Genişletilmesi Ve Pat Sahaları Onarımı
- » Çanakkale Havalimanı Apron Büyütülmesi işi
- » Malatya Havalimanı Paralel Taksiyolunun Piste Dönüştürülmesi
- » Samsun-Çarşamba Havalimanı İlave Apron Büyütülmesi Ve Pat Sahaları Onarımı İkmal İnşaatı
- » Elazığ Havalimanı Yeni Pist Yapımı Ve Müteferrik İşler İnşaatı
- » Uşak Havalimanı Pat Sahaları Onarımı, Pist Ve Apron Genişletilmesi, Pist Aydınlatılması
- » Adana Havalimanı Pat Sahaları Onarımı
- » Esenboğa Havalimanı Pistinin Cat Ilı Standartlarına Getirilmesi işi
- » Kahramanmaraş Havalimanı Pat Sahalarının Genişletilmesi işi
- » Erzurum Havalimanı Pistinin Cat Ilı Standartlarına Getirilmesi Ve Pat Sahaları Onarımı, Tadili Ve Apron Yapılması
- » Balıkesir-Koca Seyit Havalimanı Pat Sahaları, Altyapı Tesisleri İnşaatı
- » Siirt Havalimanı Pist Uzatılması Ve Pat Sahalarının Onarımı İnşaatı
- » Atatürk Havalimanı 05-23 Pist Onarımı Ve Uzatılması işi ve Florya Yolunun Ötelenmesi İnşaatı ile Önü Katlı Kavşak Ve Bağlantı Yollarının Düzenlenmesi işi
- » Konya Havalimanı Apron Yapımı
- » Erzincan Havalimanı Pat Sahaları Onarımı
- » Iğdır Havalimanı Altyapı İkmal Ve Müteferrik İşler İnşaatı
- » Ağrı Havalimanı Pist Genişletilmesi
- » Eskişehir Havalimanı Pat Sahalarının Genişletilmesi
- » Trabzon Havalimanı Apron Büyütülmesi
- » Adıyaman Havalimanı Pist Genişletilmesi İle Apron Ve Taksiyolu Yapımı
- » Kastamonu Havalimanı Pat Sahaları Onarımı Ve Tevsii

SPOR FAALİYETLERİ

DHİMİ Spor Kulübü 1985 yılında kurulmuş olup, kuruluş amacı üyelerine ve Kurum personelinin çocuklarına çeşitli sporları yapma imkanı sağlamak, karşılıklı sevgi ve saygıyı geliştirmek, ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı yetişmelerine katkıda bulunmak, gençlerin boş zamanlarının değerlendirilmesini spor yoluyla sağlamaktır.

DHİMİ Spor Kulübü 1986 yılında futbol, voleybol, güreş, yüzme, boks ve masa tenisi branşlarında faaliyetlerine başlamış olup, tarihinde pek çok başarıya imza atmıştır.

Genel Müdürlüğümüz ile havalimanlarında DHİMİ spor Kulübünün 475 üyesi bulunmaktadır. Kulüp futbol, voleybol, masa tenisi ve taekwon-do branşlarında 225 lisanslı sporcuya sahiptir.

Ayrıca;

- Yaz tatili döneminde personel çocuklarına yönelik profesyonel eğitimler eşliğinde yaz okulu faaliyeti düzenlenmekte,
- Çeşitli turnuvalar düzenlenmek suretiyle personel arasındaki kaynaşma sağlanmakta,
- Kondisyon merkezi 09.00-21.00 saatleri arasında personel tarafından kullanılabilir.

İSTATİSTİKLER

BÖLÜM

4

TRAFİKLER

A. UÇAK TRAFİĞİ

a. İç hat - Dış hat Ayrımına Göre ve Havalimanları Bazında Uçak Trafiği

Türkiye Genelinde 52 havalimanına inen-kalkan uçak trafiği 2013 yılında; iç hatlarda 682.685 ve dış hatlarda 541.110 olmak üzere, toplam 1.223.795 olarak gerçekleşmiş olup, 2012 yılına göre toplam uçak trafiğinde %12'lik artış kaydedilmiştir. 2013 yılında iç hat uçak trafiğinde %13,6 'lık, dış hat uçak trafiğinde %9,9'luk artış olmuştur. 2012 yılında iç hat uçak trafiğinin toplam uçak trafiği içindeki payı %55 iken, 2013 yılında %56'ya yükselmiştir.

2013 yılında en çok uçak trafiği İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleşmiştir. İstanbul Atatürk Havalimanı'nı, Antalya ve İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanları izlemektedir. En az uçak trafiğinin gerçekleştiği havalimanı PAT Sahaları Yatırımı nedeni ile bir süre trafiğe kapatılan Sinop Havalimanı'dır.

UÇAK TRAFİĞİ (2009 - 2013)															
HAVALİMANLARI	2009			2010			2011			2012			2013		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İSTANBUL ATATÜRK	108.252	175.701	283.953	104.662	183.584	288.246	118.588	206.621	325.209	127.013	237.309	364.322	139.043	267.274	406.317
ANKARA ESENBOĞA	50.347	12.273	62.620	59.509	14.420	73.929	67.513	15.452	82.965	69.335	16.548	85.883	80.107	16.711	96.818
İZMİR ADNAN MENDERES	40.492	13.705	54.197	46.206	16.972	63.178	51.700	18.627	70.327	55.013	18.139	73.152	58.658	18.207	76.865
ANTALYA	28.436	98.800	127.236	34.240	114.581	148.821	39.061	125.671	164.732	39.760	121.224	160.984	44.479	127.064	171.543
MUĞLA DALAMAN	6.474	17.540	24.014	7.478	19.592	27.070	9.888	17.977	27.865	11.183	17.372	28.555	11.170	19.150	30.320
MİLAS-BODRUM	11.292	12.179	23.471	12.815	13.001	25.816	13.952	14.011	27.963	15.755	13.375	29.130	16.457	13.590	30.047
ADANA	22.357	3.885	26.242	26.615	3.727	30.342	29.624	5.342	34.966	33.220	5.400	38.620	37.129	4.801	41.930
TRABZON	11.700	3.192	14.892	14.528	3.267	17.795	16.529	3.025	19.554	17.681	2.274	19.955	18.170	2.618	20.788
ISPARTA S. DEMİREL	1.965	140	2.105	5.698	123	5.821	8.838	32	8.870	4.865	396	5.261	10.295	805	11.100
NEVŞEHİR KAPADOKYA	1.231	293	1.524	1.361	392	1.753	1.743	274	2.017	1.848	204	2.052	2.340	63	2.403
ERZURUM	5.034	196	5.230	6.657	171	6.828	7.531	330	7.861	7.121	210	7.331	7.044	252	7.296
GAZİANTEP	6.791	1.370	8.161	8.749	1.669	10.418	10.064	3.035	13.099	10.690	2.324	13.014	14.002	1.324	15.326
ADIYAMAN	880		880	1.123	1	1.124	578		578	1.237		1.237	1.337		1.337
AĞRI	179		179	6		6	1.334		1.334	1.409	2	1.411	1.576		1.576
BALIKESİR MERKEZ	94		94	50		50	313		313	346		346	185	1	186
BALIKESİR KOCA SEYİT				983		983	2.499	33	2.532	3.288	40	3.328	5.265	49	5.314
BATMAN	1.409		1.409	1.849	2	1.851	1.597		1.597	3.922		3.922	3.802	11	3.813
BİNGÖL													300		300
BURSA YENİŞEHİR	1.978	250	2.228	3.389	511	3.900	4.964	601	5.565	6.041	330	6.371	6.193	361	6.554
ÇANAKKALE	1.282	44	1.326	1.266	18	1.284	2.680	19	2.699	2.482	19	2.501	548		548
DENİZLİ ÇARDAK	1.741	33	1.774	1.736	18	1.754	2.234	65	2.299	2.970	55	3.025	5.230	60	5.290
DIYARBAKIR	8.774	123	8.897	11.196	139	11.335	13.735	174	13.909	11.031	130	11.161	13.819	159	13.978
ELAZIĞ	2.520	24	2.544	4.020	240	4.260	4.289	288	4.577	5.578	291	5.869	6.514	294	6.808
ERZİNCAN	1.667		1.667	1.789		1.789	2.485	2	2.487	2.511	2	2.513	2.609		2.609
GÖKÇEADA				28		28	132		132	182		182	104		104
HATAY	2.201	901	3.102	4.124	1.449	5.573	5.030	1.313	6.343	4.344	1.514	5.858	6.155	1.798	7.953
IĞDIR										526		526	1.730		1.730
KAHRAMANMARAŞ	1.133		1.133	673	2	675	1.492		1.492	1.638		1.638	1.692		1.692
KARS	2.252	24	2.276	2.764	34	2.798	2.976	2	2.978	3.209	5	3.214	3.654	3	3.657
KASTAMONU													433		433
KAYSERİ	5.215	2.066	7.281	6.492	2.104	8.596	9.006	1.985	10.991	9.133	1.844	10.977	11.834	2.036	13.870
KOCAELİ CENGİZ TOPEL							121		121	1.737	3	1.740	700	10	710
KONYA	3.729	321	4.050	5.753	640	6.393	5.693	827	6.520	6.480	663	7.143	7.050	721	7.771
MALATYA	4.353	213	4.566	5.805	156	5.961	6.769	167	6.936	6.842	167	7.009	7.030	110	7.140
MARDİN	2.098		2.098	2.839		2.839	1.252		1.252	2.468	1	2.469	2.945		2.945
MERZİFON	416	3	419	650	4	654	557	5	562	822	15	837	1.064	9	1.073

UÇAK TRAFİĞİ (2009 - 2013)															
HAVALİMANLARI	2009			2010			2011			2012			2013		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
MUŞ	1.095	16	1.111	1.750	11	1.761	1.797	7	1.804	1.796	16	1.812	2.163	12	2.175
SAMSUN ÇARŞAMBA	7.202	654	7.856	8.267	1.050	9.317	9.658	956	10.614	9.750	912	10.662	10.352	804	11.156
SİİRT	164		164	128		128	748		748	874		874	572		572
SİNOP	581	1	582	770		770	781		781	855		855	26		26
SİVAS NURİ DEMİRAĞ	1.200	32	1.232	1.234	47	1.281	2.300	82	2.382	2.410	81	2.491	2.885	80	2.965
ŞANLIURFA GAP	1.886	28	1.914	2.561	83	2.644	2.396	78	2.474	3.307	119	3.426	4.535	92	4.627
ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ													453		453
TEKİRDAĞ ÇORLU	15.974	1.507	17.481	18.640	1.612	20.252	21.734	1.473	23.207	15.252	1.319	16.571	20.322	1.278	21.600
TOKAT	37		37	496		496	852	1	853	823		823	510		510
UŞAK	288		288	314	10	324	701	5	706	683	11	694	1.203	2	1.205
VAN FERİT MELEN	6.710	10	6.720	7.900	23	7.923	10.217	53	10.270	8.415	39	8.454	9.420	84	9.504
DHİMİ TOPLAM	371.429	345.524	716.953	427.113	379.653	806.766	495.951	418.533	914.484	515.845	442.353	958.198	583.104	479.833	1.062.937
İSTANBUL SABİHA GÖKÇEN	40.684	23.065	63.749	64.690	41.272	105.962	77.676	43.731	121.407	77.483	48.560	126.043	91.848	58.727	150.575
ESKİŞEHİR ANADOLU	7.161	402	7.563	5.381	422	5.803	5.577	354	5.931	6.952	490	7.442	5.382	306	5.688
ZONGULDAK ÇAYCUMA	112	56	168	386	200	586	167	162	329	171	251	422	210	284	494
ANTALYA GAZİPAŞA	36		36	292	2	294	117	101	218	309	575	884	965	1.760	2.725
ZAFER										58		58	1.176	200	1.376
TÜRKİYE GENELİ	419.422	369.047	788.469	497.862	421.549	919.411	579.488	462.881	1.042.369	600.818	492.229	1.093.047	682.685	541.110	1.223.795

b. Overflight Uçak Trafiği

Overflight uçuşlar 2013 yılında %0,8 azalarak 281.178 olarak gerçekleşmiştir.

2009 - 2013 YILLARI OVERFLIGHT UÇAK TRAFİĞİ									
AYLAR	2009	2010	Artış (10/09)	2011	Artış (11/10)	2012	Artış (12/11)	2013	Artış (13/12)
OCAK	21.012	23.052	9,7%	23.723	2,9%	21.607	-8,9%	20.759	-3,9%
ŞUBAT	18.658	20.245	8,5%	19.125	-5,5%	19.802	3,5%	18.474	-6,7%
MART	22.257	24.977	12,2%	21.708	-13,1%	22.309	2,8%	22.117	-0,9%
NİSAN	23.031	22.482	-2,4%	22.825	1,5%	23.047	1,0%	23.175	0,6%
MAYIS	23.049	25.044	8,7%	24.122	-3,7%	24.108	-0,1%	24.866	3,1%
HAZİRAN	23.045	24.730	7,3%	24.392	-1,4%	24.745	1,4%	25.706	3,9%
TEMMUZ	25.751	26.748	3,9%	26.639	-0,4%	26.530	-0,4%	26.821	1,1%
AĞUSTOS	25.642	26.614	3,8%	27.266	2,4%	26.411	-3,1%	26.297	-0,4%
EYLÜL	23.277	25.289	8,6%	28.173	11,4%	25.090	-10,9%	24.225	-3,4%
EKİM	24.942	25.962	4,1%	29.306	12,9%	25.350	-13,5%	24.803	-2,2%
KASIM	23.769	24.426	2,8%	23.317	-4,5%	22.543	-3,3%	21.978	-2,5%
ARALIK	23.151	24.145	4,3%	22.220	-8,0%	21.897	-1,5%	21.957	0,3%
TOPLAM	277.584	293.714	5,8%	292.816	-0,3%	283.439	-3,2%	281.178	-0,8%

c. Sivil Ticari Uçak Trafiği

Sivil ticari uçak trafiği, iç hatlarda 554.166 ve dış hatlarda 505.225 olmak üzere, toplam 1.059.391 olarak gerçekleşmiş olup, 2012 yılına kıyasla %11,9'luk bir artış söz konusudur.

TİCARİ UÇAK TRAFİĞİ (2009 - 2013)

HAVALİMANLARI	2009				2010				2011				2012				2013			
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam		
İSTANBUL ATATÜRK	95.816	169.943	265.759	94.964	178.862	273.826	103.938	197.580	301.518	114.767	231.293	346.060	126.566	259.432	385.998					
ANKARA ESENBOĞA	41.150	10.131	51.281	51.657	11.734	63.391	59.957	11.795	71.752	61.594	13.266	74.860	72.026	13.051	85.077					
İZMİR ADNAN MENDERES	36.423	13.145	49.568	41.664	16.184	57.848	44.908	17.494	62.402	49.339	17.078	66.417	52.599	16.617	69.216					
ANTALYA	25.840	96.600	122.440	30.947	112.088	143.035	33.375	121.994	155.369	33.447	117.684	151.131	38.022	120.825	158.847					
MUĞLA DALAMAN	4.611	16.635	21.246	5.109	18.581	23.690	5.682	16.453	22.135	7.003	15.863	22.866	6.816	17.450	24.266					
MİLAS BODRUM	8.731	11.268	19.999	10.409	11.855	22.264	10.892	12.329	23.221	12.301	11.477	23.778	12.718	11.215	23.933					
ADANA	16.158	3.756	19.914	19.059	3.436	22.495	20.211	4.361	24.572	22.960	4.995	27.955	26.963	4.387	31.350					
TRABZON	11.206	701	11.907	13.713	618	14.331	15.484	789	16.273	16.852	531	17.383	17.141	910	18.051					
ISPARTA S.DEMİREL	64	120	184	328	66	394	462	8	470		382	382	196	703	899					
NEVŞEHİR KAPADOKYA	823	271	1.094	956	351	1.307	1.159	205	1.364	1.300	135	1.435	1.704	20	1.724					
ERZURUM	4.130	151	4.281	5.433	157	5.590	5.902	119	6.021	5.663	134	5.797	5.934	168	6.102					
GAZİANTEP	6.236	1.344	7.580	7.897	1.541	9.438	8.906	2.751	11.657	9.088	1.784	10.872	12.033	1.164	13.197					
ADIYAMAN	820		820	1.044		1.044	518		518	1.113		1.113	1.223		1.223					
AĞRI	150		150				1.178		1.178	1.251		1.251	1.441		1.441					
BALIKESİR MERKEZ	2		2				183		183	304		304	85		85					
BALIKESİR KOCA SEVİT				714		714	1.022	20	1.042	728	3	731	1.379	5	1.384					
BATMAN	1.409		1.409	1.550		1.550	1.468		1.468	3.546		3.546	3.273	2	3.275					
BİNGÖL													270		270					
BURSA YENİŞEHİR	851	180	1.031	970	405	1.375	1.222	444	1.666	1.319	157	1.476	1.262	182	1.444					
ÇANAKKALE	294		294	343	2	345	1.248		1.248	1.060		1.060	158		158					
DENİZLİ ÇARDAK	1.503	25	1.528	1.488	18	1.506	1.581	35	1.616	1.740	27	1.767	2.373	25	2.398					
DIYARBAKIR	7.609	118	7.727	9.957	123	10.080	11.654	146	11.800	9.149	95	9.244	12.276	96	12.372					
ELAZIĞ	2.294	16	2.310	3.495	225	3.720	3.690	269	3.959	4.506	266	4.772	5.891	245	6.136					
ERZİNCAN	1.188		1.188	1.124		1.124	1.773		1.773	1.912		1.912	2.217		2.217					
GÖKÇEADA							38		38	52		52	50		50					
HATAY	2.000	897	2.897	3.776	1.395	5.171	4.482	1.250	5.732	3.680	1.374	5.054	5.380	1.662	7.042					
İÇDİR										452		452	1.653		1.653					

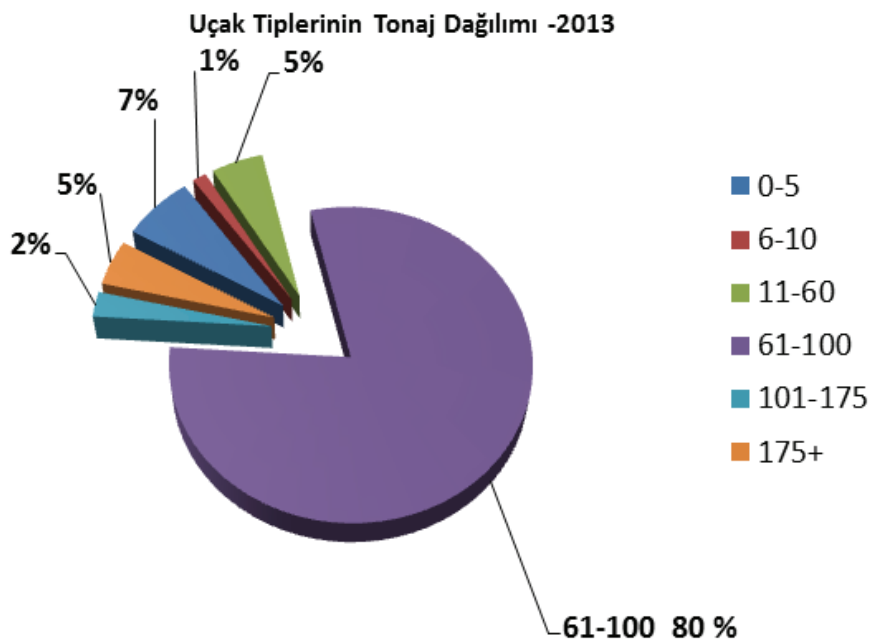
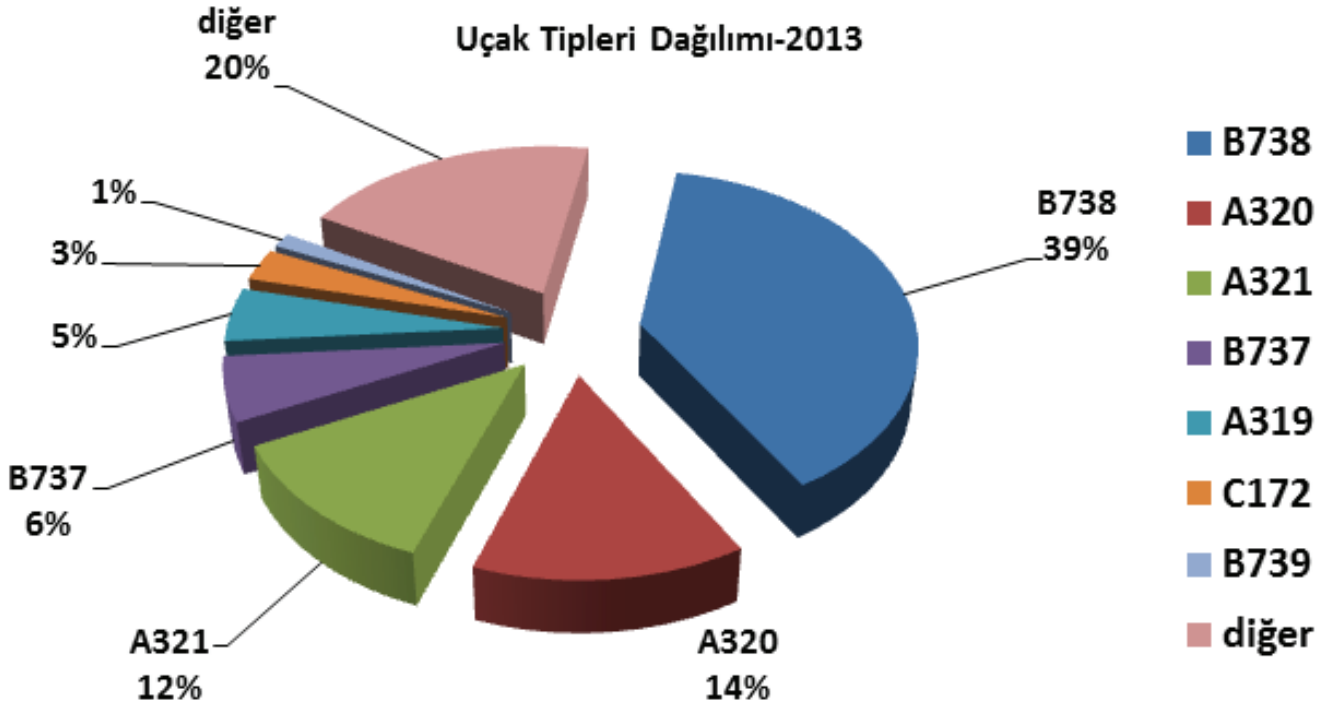
TİCARİ UÇAK TRAFİĞİ (2009 - 2013)

HAVALİMANLARI	2009		2010		2011		2012		2013			
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
KAHRAMAN-MARAŞ	966		966	584		584	1.103	1.085	1.085	1.404		1.404
KARS	2.108	24	2.132	2.472	25	2.497	2.652	2.678	2.678	3.202		3.202
KASTAMONU										327		327
KAYSERİ	4.926	1.992	6.918	5.914	1.973	7.887	8.052	1.828	9.880	8.287	1.663	9.950
KOCAELİ CENGİZ TOPEL							114		114	1.178		1.178
KONYA	2.324	296	2.620	4.470	345	4.815	4.246	395	4.641	4.380	362	4.742
MALATYA	3.713	210	3.923	3.877	144	4.021	4.067	151	4.218	3.961	123	4.084
MARDİN	1.844		1.844	2.405		2.405	977		977	2.005		2.005
MERZİFON	393	3	396	612	4	616	470		470	714	8	722
MUŞ	908	16	924	1.447	11	1.458	1.455	4	1.459	1.429	15	1.444
SAMSUN	6.432	572	7.004	7.117	559	7.676	7.934	752	8.686	8.444	657	9.101
ÇARŞAMBA												
SİİRT				36		36	620		620	682		682
SİNOP	536		536	660		660	668		668	695		695
SİVAS NURİ DEMİRAĞ	1.026	24	1.050	905	39	944	2.011	56	2.067	1.959	43	2.002
ŞANLIURFA GAP	1.660	28	1.688	2.090	80	2.170	1.855	61	1.916	2.638	84	2.722
ŞIRNAK												
ŞERAFETTİN ELÇİ												
TEKİRDAĞ ÇORLU	368	1.434	1.802	615	1.514	2.129	903	950	1.853	665	911	1.576
TOKAT				384		384	694		694	633		633
UŞAK	164		164	236		236	410		410			
VAN FERİT MELEN	4.817	8	4.825	5.795	19	5.814	7.527	17	7.544	6.562	13	6.575
DHİMİ TOPLAM	301.493	329.908	631.401	346.216	362.354	708.570	386.691	392.256	778.947	413.121	420.423	833.544
İSTANBUL SABİHA GÖKÇEN	37.655	22.975	60.630	62.119	36.770	98.889	71.986	40.242	112.228	70.051	41.864	111.915
ESKİŞEHİR ANADOLU	747	394	1.141	491	415	906	264	334	598	138	441	579
ZONGULDAK ÇAYCUMA		38	38	364	200	564	16	154	170	44	196	240
ANTALYA GAZİPAŞA				212		212	102	94	196	46	532	578
ZAFER										41		41
TÜRKİYE GENELİ	339.895	353.315	693.210	409.402	399.739	809.141	459.059	433.080	892.139	483.441	463.456	946.897

d. Uçak Tiplerine ve Tonajlarına Göre Uçak Trafiği

2013 yılında havalimanlarına inen-kalkan uçak trafiğinde B-738 modeli ve orta gövdeli uçak tiplerinin ağırlıklı olarak kullanılmış ve bunu A-320 ve A-321 modelleri takip etmiştir.

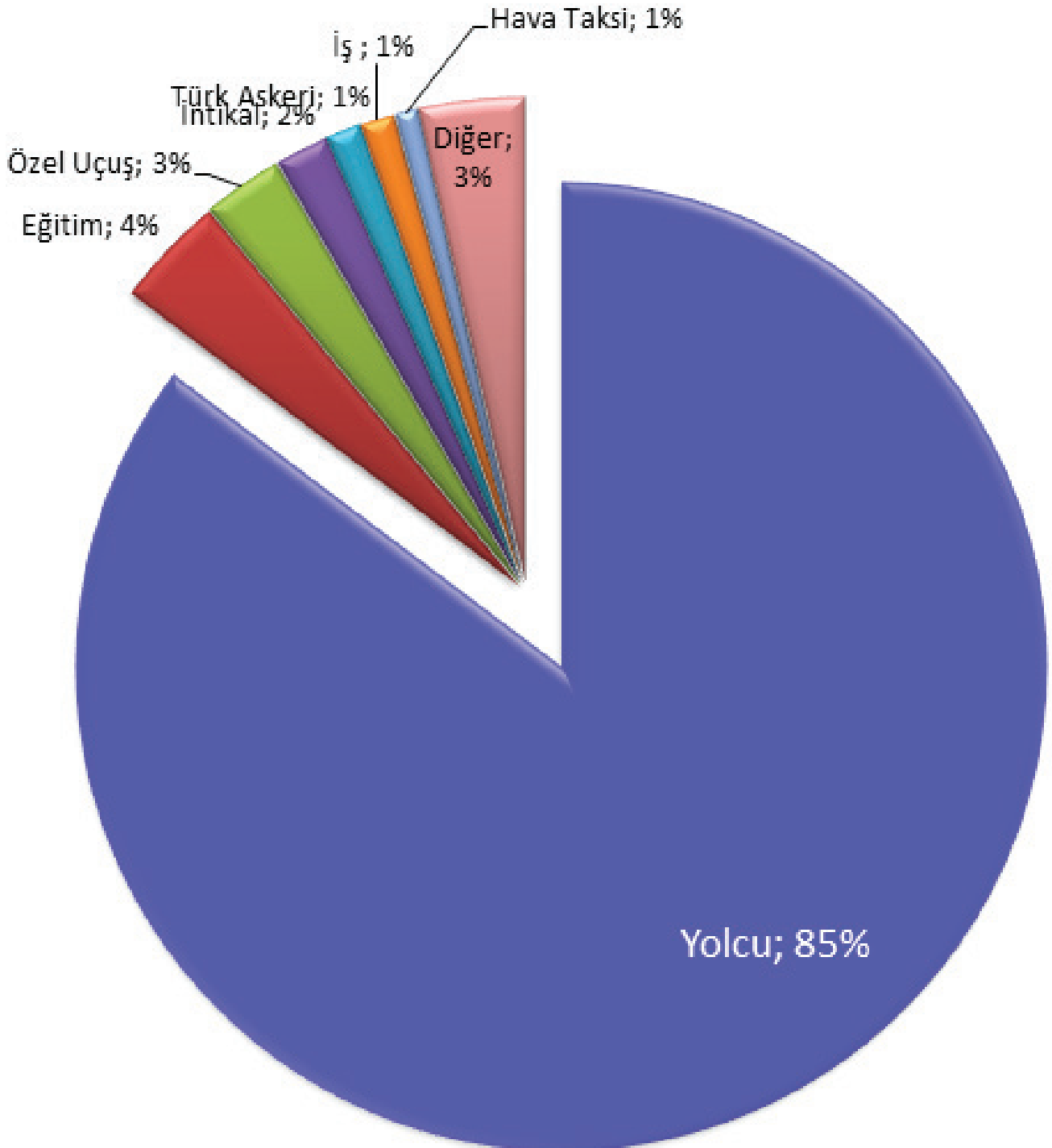
Tonajlarına göre uçak trafiğine bakıldığında ise, geçen yıl olduğu gibi, 61 ile 100 ton aralığındaki uçakların, toplam iniş - kalkışların % 80'nini oluşturduğu görülmüştür.

e. Uçuş Amaçlarına Göre Uçak Trafiği

2013 yılında uçuşların % 85'i yolcu taşıma amacıyla yapılmış, bunu sırasıyla, eğitim, özel, intikal, Türk Askeri, iş ve hava taksi uçuşları takip etmiştir.

Uçuş Amaçları -2013

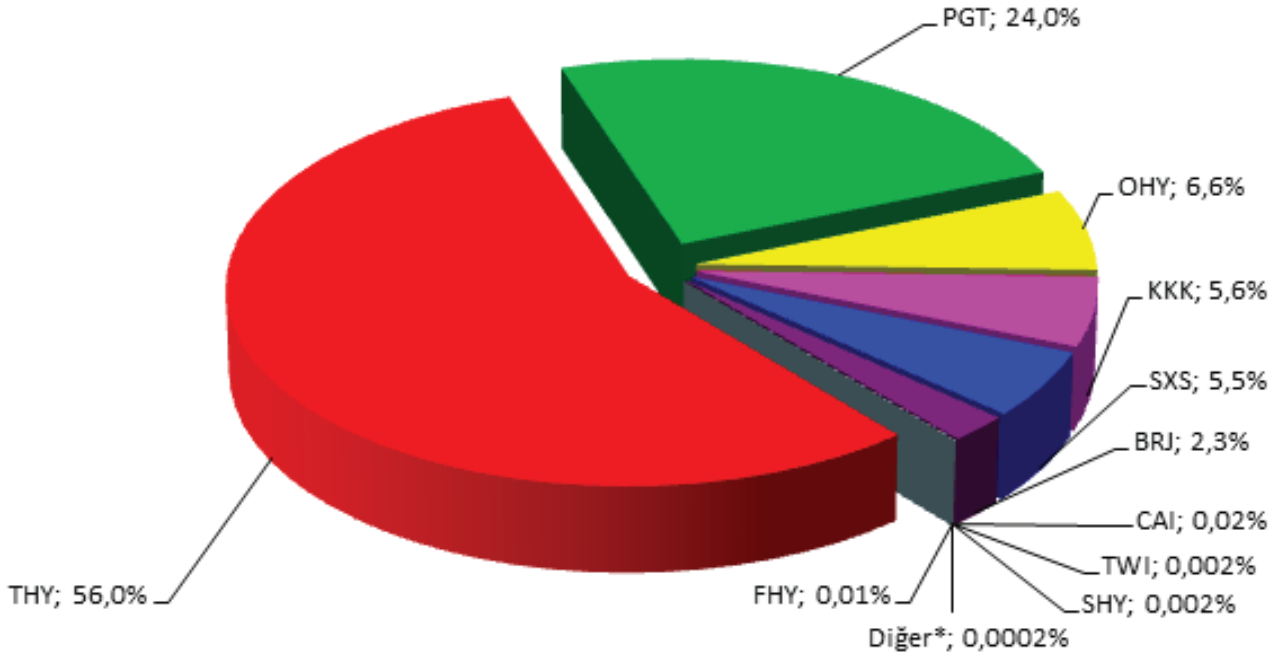

f. Şirketler Bazında Uçak Trafiği

2013 yılı şirketler bazında iç hat uçak trafiği grafik dağılımına bakıldığında , Türk Hava Yollarının %56 oranla toplamda diğer şirketlere göre en büyük paya sahip olduğunu görmekteyiz. THY'yi (TÜRK HAVA YOLLARI) sırasıyla %24 payla PGT (PEGASUS HAVA

TASIMACILIĞI A.Ş.), %6,6 payla OHY (ONUR HAVA TAŞIMACILIK) , %5,6 payla KKK (ATLAS JET), %5,5 payla SXS (GÜNEŞ EKSPRES HAVACILIK A.Ş.), %2,3 payla BRJ (BORA JET) takip etmektedir.

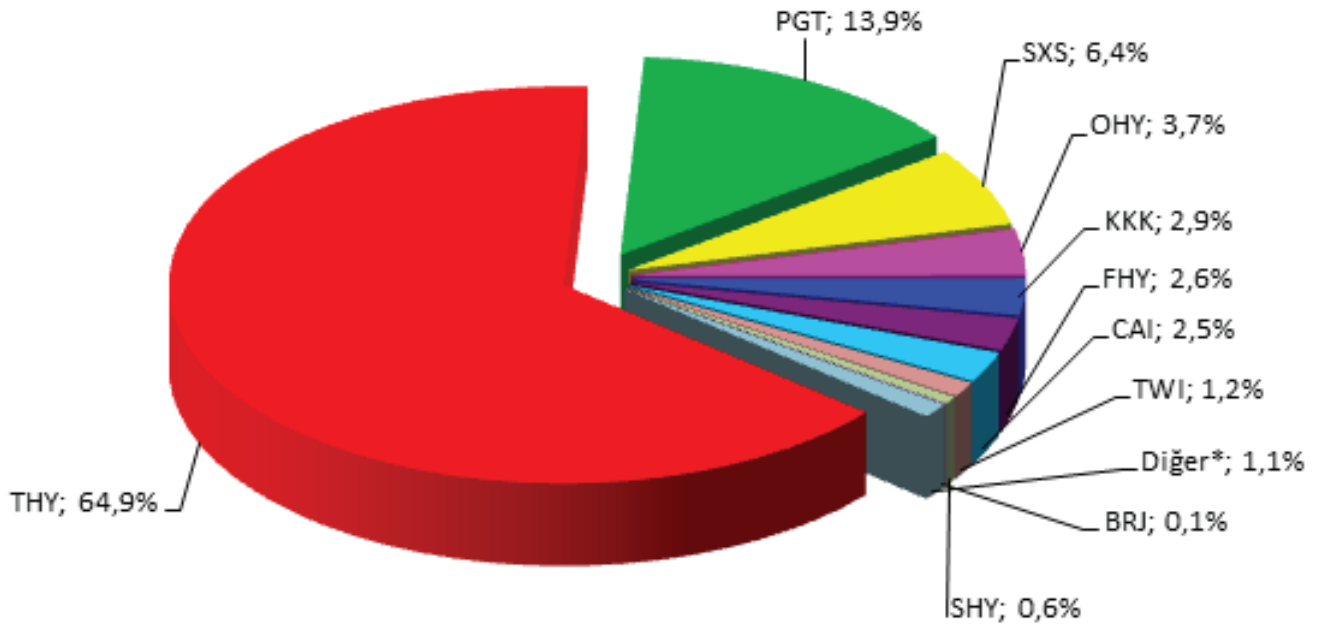
İç hat Uçak Trafiği Şirket Payları (%)

2013 yılı şirketler bazında dış hat uçak trafiğinde Türk şirketlerinin paylarına bakıldığında, Türk Hava Yollarının %64,9 oranla toplamda diğer şirketlere göre en büyük paya sahip olduğunu görmekteyiz. THY'yi (Türk

Hava Yolları) sırasıyla %13,9 payla PGT (PEGASUS HAVA TASIMACILIĞI A.Ş.), %6,4 payla SXS (GÜNEŞ EKSPRES HAVACILIK A.Ş.), %3,7 payla OHY (ONUR HAVA TAŞIMACILIK), %2,9 payla KKK (ATLAS JET) takip etmektedir.

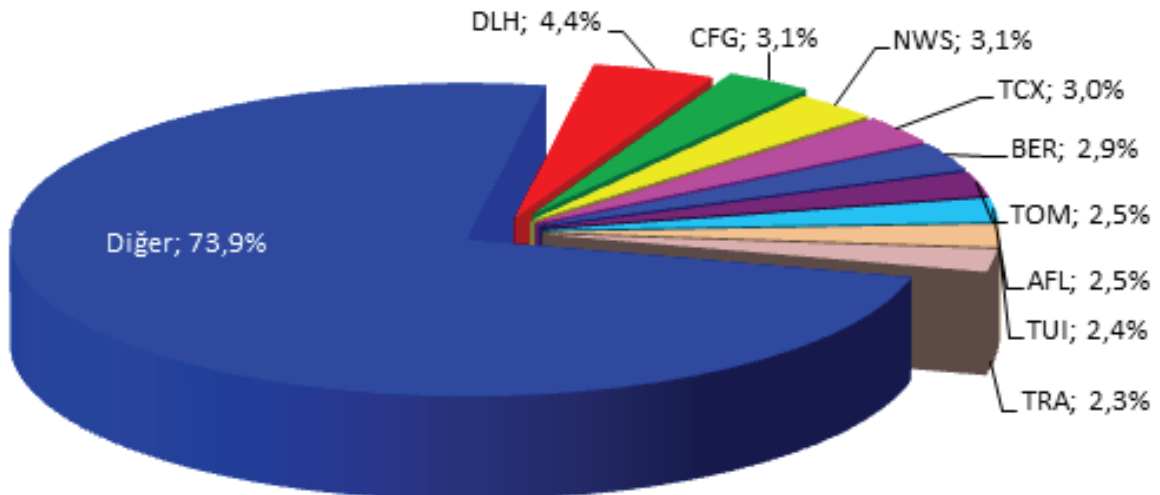
Dış hat Uçak Trafiği Türk Şirketleri Payları (%)

2013 yılı yabancı şirket dış hat ticari uçak paylarında ilk sırayı %4,4 payla DLH (DEUTSCHE LUFTHANSA,

A.G.), %3,1 payla CFG(CONDOR FLUGDIENST GMBH), %3,1 payla NWS (NORD WIND) takip etmektedir

Dış hat Uçak Trafiği Yabancı Şirketler Payları (%)

g. Havalimanlarının Uçak Trafiği Profili

Tarifeli dışhat trafiğe açık havalimanları için 2013 yılına ait pik gün uçak trafikleri ile ticari sefer düzenleyen şirket sayıları aşağıda gösterilmiştir.

Bilgi	Atatürk	Sabiha Gökçen	Esenboğa	Adnan Menderes	Antalya	Dalaman	Adana	Trabzon	Milas Bodrum	Süleyman Demirel	Nevşehir Kapadokya	Erzurum	Gaziantep
SEFER DÜZENLEYEN TİCARİ ŞİRKET SAYISI	93	121	47	69	145	73	25	25	73	11	5	14	11
EN ÇOK UÇAN YB.ŞİRKET	DLH	AHY	DLH	DLH	NWS	TCX	GMI	UTA	TOM	IRM		TVP	GMI
PİK GÜN UÇAK TRAFİĞİ	1245	595	328	276	983	220	182	85	258	92	23	32	61

Tabloya göre pik gün trafiği en çok olan havalimanı 1.245 iniş-kalkış ile İstanbul Atatürk Havalimanı'dır.

Ülkemize en çok sefer düzenleyen yabancı havayolu taşıyıcısı DLH-Lufthansa Hava Yolları olmuştur.

B. YOLCU TRAFİĞİ

a. İç Hat - Dış Hat Ayrımına Göre ve Havalimanları Bazında Yolcu Trafik

Türkiye Geneline 52 havalimanına gelen-giden yolcu trafiği 76.148.526 iç hat ve 73.281.895 dış hat olmak üzere toplam 149.430.421 olarak gerçekleşmiş olup, 2012 yılına göre toplam yolcu trafiğinde %14,6'lık artış söz konusu olmuştur. 2013 yılında iç hat ve dış hat yolcu trafiğindeki artış sırasıyla %17,7 ve %11,7 olmuştur. 2012 yılında iç hat yolcu trafiğinin toplam yolcu trafiği içindeki payı %50 iken, 2013 yılında %51'e yükselmiştir. 565.447 Direkt transit yolcu ile birlikte toplam havalimanı yolcu sayısı 149.995.868 olmuştur.

2013 yılında en çok yolcu trafiği İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleşmiştir. İç hatlarda İstanbul Atatürk Havalimanı'nı İstanbul Sabiha Gökçen ve Ankara Esenboğa Havalimanları izlemekte; dış hatlarda ise İstanbul Atatürk Havalimanı'nı Antalya ve İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanları izlemektedir. En az yolcu trafiğinin gerçekleştiği havalimanı, Gökçeada Havalimanı'dır.

YOLCU TRAFİĞİ (2009- 2013)						
HAVALİMANLARI	2009			2010		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İSTANBUL ATATÜRK	11.416.838	18.396.050	29.812.888	11.800.833	20.342.986	32.143.819
ANKARA ESENBOĞA	4.990.134	1.094.270	6.084.404	6.435.221	1.328.693	7.763.914
İZMİR ADNAN MENDERES	4.534.339	1.667.455	6.201.794	5.357.610	2.127.488	7.485.098
ANTALYA	3.135.139	15.210.554	18.345.693	3.694.085	18.318.942	22.013.027
MUĞLA DALAMAN	464.729	2.883.267	3.347.996	593.660	3.192.119	3.785.779
MİLAS-BODRUM	970.337	1.810.607	2.780.944	1.166.018	1.919.169	3.085.187
ADANA	2.065.779	416.623	2.482.402	2.417.630	423.540	2.841.170
TRABZON	1.531.780	65.125	1.596.905	1.895.601	67.568	1.963.169
ISPARTA S.DEMİREL	3.192	13.269	16.461	25.848	7.563	33.411
NEVŞEHİR KAPADOKYA	83.109	39.644	122.753	97.474	40.435	137.909
ERZURUM	583.789	15.228	599.017	749.999	15.083	765.082
GAZİANTEP	708.673	124.329	833.002	944.661	95.311	1.039.972
ADIYAMAN	85.112		85.112	108.507		108.507
AĞRI	14.169		14.169			
BALIKESİR MERKEZ	256		256			
BALIKESİR KOCA SEYİT				37.236		37.236
BATMAN	165.482		165.482	185.888		185.888
BİNGÖL						
BURSA YENİŞEHİR	60.219	13.277	73.496	63.824	33.710	97.534
ÇANAKKALE	19.207		19.207	24.160	18	24.178
DENİZLİ ÇARDAK	148.131	2.649	150.780	133.116	1.889	135.005
DİYARBAKIR	1.048.875	11.506	1.060.381	1.390.165	14.425	1.404.590
ELAZIĞ	343.348	1.496	344.844	444.391	25.658	470.049
ERZİNCAN	127.030		127.030	130.892		130.892
GÖKÇEADA						
HATAY	234.828	90.479	325.307	437.793	136.820	574.613
İÇDİR						
KAHRAMANMARAŞ	81.420		81.420	53.698		53.698
KARS	285.880	2.128	288.008	329.811	2.475	332.286
KASTAMONU						
KAYSERİ	568.106	210.533	778.639	720.297	219.948	940.245
KOCAELİ CENGİZ TOPEL						
KONYA	267.518	34.206	301.724	499.000	46.497	545.497
MALATYA	439.057	23.827	462.884	503.774	16.683	520.457
MARDİN	233.288		233.288	305.914		305.914
MERZİFON	39.392	185	39.577	64.007	386	64.393
MUŞ	114.268	1.527	115.795	178.705	1.103	179.808
SAMSUN ÇARŞAMBA	779.794	87.068	866.862	891.492	65.899	957.391
SİİRT				937		937
SİNOP	47.147		47.147	57.454		57.454
SİVAS NURİ DEMİRAĞ	122.158	1.979	124.137	107.386	4.071	111.457
ŞANLIURFA GAP	178.144	3.011	181.155	216.192	4.842	221.034
ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ						
TEKİRDAĞ ÇORLU	30.629	10.149	40.778	64.176	10.228	74.404
TOKAT				13.723		13.723
UŞAK	10.327		10.327	15.889		15.889
VAN FERİT MELEN	744.447	1.046	745.493	890.376	1.674	892.050
DHMI TOPLAM	36.676.070	42.231.487	78.907.557	43.047.443	48.465.223	91.512.666
İSTANBUL SABİHA GÖKÇEN	4.510.895	2.006.591	6.517.486	7.489.479	3.700.199	11.189.678
ESKİŞEHİR ANADOLU	39.994	38.329	78.323	27.650	35.960	63.610
ZONGULDAK ÇAYCUMA		5.142	5.142	6.170	23.584	29.754
ANTALYA GAZİPAŞA				4.684		4.684
ZAFER						
TÜRKİYE GENELİ	41.226.959	44.281.549	85.508.508	50.575.426	52.224.966	102.800.392

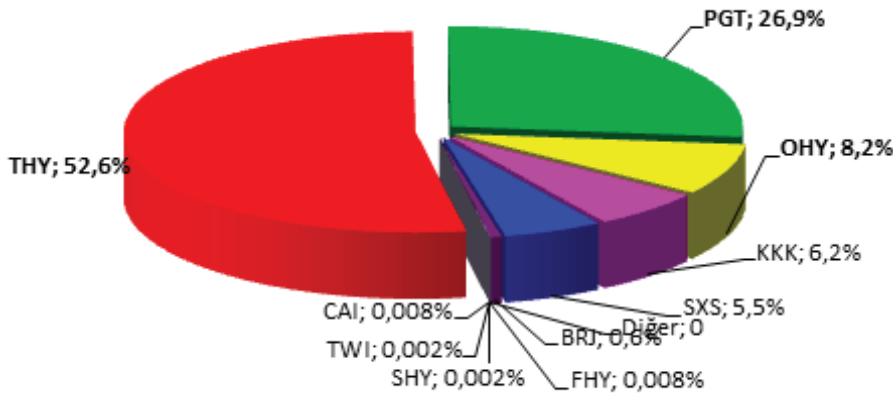
YOLCU TRAFİĞİ (2009- 2013)								
2011			2012			2013		
İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
13.421.536	23.973.158	37.394.694	15.279.655	29.812.307	45.091.962	17.218.672	34.079.118	51.297.790
7.080.072	1.405.395	8.485.467	7.679.371	1.593.737	9.273.108	9.369.832	1.572.228	10.942.060
6.125.076	2.398.457	8.523.533	6.945.044	2.410.858	9.355.902	7.753.983	2.479.157	10.233.140
4.516.485	20.511.172	25.027.657	4.943.308	20.152.836	25.096.144	5.526.485	21.492.138	27.018.623
696.644	3.035.730	3.732.374	827.197	2.984.761	3.811.958	851.704	3.203.926	4.055.630
1.396.493	1.991.842	3.388.335	1.614.314	1.916.146	3.530.460	1.738.027	1.890.293	3.628.320
2.651.873	589.094	3.240.967	3.136.143	628.014	3.764.157	3.754.227	561.551	4.315.778
2.190.503	89.514	2.280.017	2.330.510	73.640	2.404.150	2.528.990	91.897	2.620.887
20.724	835	21.559		50.062	50.062	21.043	126.617	147.660
127.730	30.062	157.792	153.776	20.202	173.978	194.234	2.594	196.828
788.128	17.209	805.337	772.700	16.520	789.220	852.616	23.505	876.121
1.170.025	144.483	1.314.508	1.268.715	174.254	1.442.969	1.662.457	166.342	1.828.799
45.346		45.346	100.522		100.522	118.124		118.124
134.519		134.519	154.035		154.035	181.921		181.921
6.674		6.674	11.573		11.573	2.876		2.876
56.933	2.723	59.656	46.180	415	46.595	90.581	997	91.578
173.943		173.943	497.418		497.418	419.852	318	420.170
						29.443		29.443
67.410	44.140	111.550	54.161	25.595	79.756	43.818	23.111	66.929
60.543		60.543	49.240		49.240	7.737		7.737
168.260	6.367	174.627	187.337	4.771	192.108	277.047	4.596	281.643
1.714.423	18.951	1.733.374	1.270.613	15.211	1.285.824	1.782.827	15.826	1.798.653
513.804	35.250	549.054	642.819	38.598	681.417	805.062	32.293	837.355
207.074		207.074	233.580		233.580	281.502		281.502
1.106		1.106	1.666		1.666	1.726		1.726
553.527	136.059	689.586	506.433	157.459	663.892	747.749	216.958	964.707
			55.225		55.225	216.715		216.715
95.740		95.740	102.046		102.046	140.938		140.938
377.584		377.584	376.147		376.147	430.175		430.175
						35.126		35.126
968.942	254.818	1.223.760	1.096.883	232.943	1.329.826	1.414.826	218.186	1.633.012
11.851		11.851	62.311		62.311	13.200		13.200
530.509	70.362	600.871	590.615	68.594	659.209	767.123	68.828	835.951
553.142	17.463	570.605	572.599	16.864	589.463	628.892	10.915	639.807
122.912		122.912	278.590		278.590	359.809		359.809
48.035		48.035	81.362	1.388	82.750	112.659	799	113.458
195.784	762	196.546	205.740	1.508	207.248	266.635	1.519	268.154
1.064.301	90.857	1.155.158	1.151.368	86.323	1.237.691	1.258.740	73.408	1.332.148
31.420		31.420	33.740		33.740	16.896		16.896
58.438		58.438	67.404		67.404			
221.049	7.550	228.599	237.120	6.890	244.010	331.771	6.959	338.730
224.677	6.646	231.323	332.306	15.020	347.326	532.580	13.047	545.627
						39.074		39.074
42.839	281	43.120	26.250	7	26.257	74.844	3.021	77.865
30.516		30.516	25.425		25.425	17.796		17.796
15.267		15.267						
1.055.358	1.774	1.057.132	999.223	2.121	1.001.344	1.120.522	4.218	1.124.740
49.537.215	54.880.954	104.418.169	55.000.664	60.507.044	115.507.708	64.040.856	66.384.365	130.425.221
8.704.249	4.420.421	13.124.670	9.710.105	4.975.947	14.686.052	11.928.074	6.593.688	18.521.762
12.508	30.530	43.038	2.940	44.288	47.228	1.955	32.445	34.400
160	20.302	20.462	572	27.139	27.711	3.179	22.563	25.742
4.192	9.938	14.130	3.854	75.886	79.740	110.590	227.932	338.522
			3.181		3.181	63.872	20.902	84.774
58.258.324	59.362.145	117.620.469	64.721.316	65.630.304	130.351.620	76.148.526	73.281.895	149.430.421

b. Şirketler Bazında Yolcu Trafiği

2013 yılında iç hat yolcu trafiğinde en çok paya sahip olan şirket %52,6 payla THY (TÜRK HAVAYOLLARI) olup, bunu sırasıyla % 26,9 luk ve % 8,2 lik paylar-

la PGT ((PEGASUS HAVA TASIMACILIGI A.S.) ve OHY (ONUR HAVA TAŞIMACILIK) izlemektedir.

İç hat Yolcu Trafiği Şirket Payları (%)

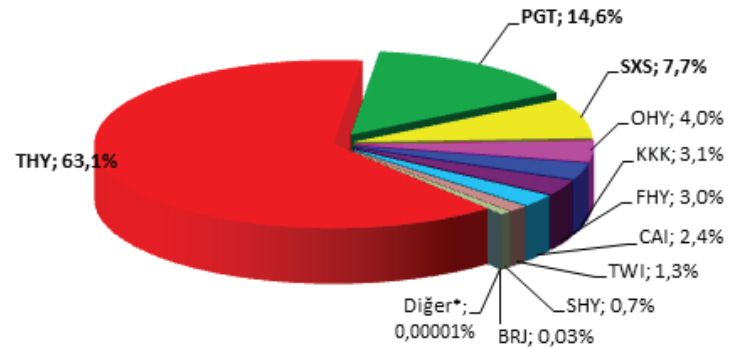
THY : Türk Hava Yolları
PGT : Pegasus Hava Yolları
OHY : Onur Hava Yolları
KKK : Atlas- Jet Hava Yolları
SXS : Sun Express Hava Yolları
BRJ : Borajet Hava Yolları
CAI : Turistik Hava Taşımacılık
FHY : Free Bird Hava Yolları
SHY : SKY Hava Taşımacılık
TWI: TAILWIND Hava Yolları

Türk Şirketlerine göre dış hat yolcu trafiğinde en çok paya sahip olan şirket %63,1 payla THY (TÜRK HAVAYOLLARI) olup, bunu sırasıyla %14,6 ve %7,7'lik paylarla PGT ((PEGASUS HAVA TASIMACILIGI A.S.) ve SXS (SUNEXPRESS) Hava Yolları izlemektedir.

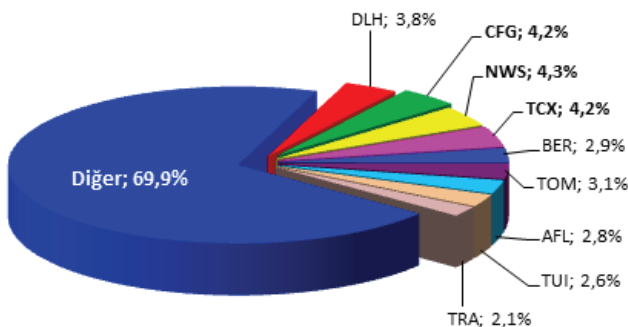
• Kargo Taşımacılığı Ruhsatlı MNB, KZU ve RUN Hava yolu Taşıyıcıları Diğer'de belirtilmiştir.

2013 yılı yabancı şirket dış hat yolcu trafiği paylarında ise ilk sırayı %4,3 payla NWS(NORD WIND), %4,2 payla TCX(THOMAS COOK AIRLINES (UK) LTD), %4,2 payla CFG (CONDOR FLUGDIENST GMBH, FRANKFURT) takip etmektedir.

Dış hat Yolcu Trafiği Türk Şirketleri Payları (%)

Dış hat Yolcu Trafiği Yabancı Şirketler Payları (%)

NWS : NORD WIND
TCX : THOMAS COOK AIRLINES (UK) LTD
CFG : CONDOR FLUGDIENST GMBH
DLH : DEUTSCHE LUFTHANSA
TOM : THOMSON AIRWAYS LTD.
BER : AIR-BERLIN GMBH & CO. LUFTVERKEHRS KG
AFL : AEROFLOT RUSSIAN AIRLINES
TUI : TUIFLY GMBH
TRA : TRANSVIA AIRLINES C.V.

C. YÜK TRAFİĞİ

a. İç hat - Dış hat Ayrımına Göre ve Havalimanları Bazında Yük (Kargo+Posta+Bagaj) Trafiki

Türkiye Geneli 52 havalimanında, 744.028 tonu iç hat ve 1.851.289 tonu dış hat olmak üzere, toplam 2.595.317 ton yük (kargo+posta+bagaj) trafiği gerçekleşmiş olup, önceki yıla göre %15,4'lük bir artış söz konusudur. 2013 yılında iç hat yük trafiğinde %17,5 bir artış söz konusu iken dış hatta ise yük trafiğinde %14,6'lık bir artış gerçekleşmiştir.

2013 yılında en çok yük(Kargo+Posta+Bagaj) trafiği İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleşmiştir. Toplam yük trafiğinde (Kargo+Posta+Bagaj) İstanbul Atatürk Havalimanı'nı Antalya ve İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanları izlemektedir.

YÜK TRAFİĞİ (Kargo+Posta+Bagaj) (2009 - 2013)(TON)

HAVALİMANLARI	2009			2010			2011			2012			2013		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İSTANBUL ATATÜRK	145.650	680.656	826.306	148.416	795.257	943.673	158.822	910.834	1.069.656	185.105	1.046.398	1.231.504	211.442	1.221.711	1.433.153
ANKARA ESENBOĞA	43.562	29.870	73.432	53.424	35.531	88.955	56.996	35.932	92.928	65.474	30.043	95.517	78.507	30.369	108.876
İZMİR A.MENDERES	48.319	31.352	79.671	56.425	38.293	94.718	58.508	42.284	100.792	66.867	41.843	108.710	76.697	44.674	121.371
ANTALYA	77.705	306.610	384.315	78.333	369.147	447.480	96.733	411.807	508.540	48.743	276.619	325.362	54.754	290.552	345.307
MUĞLA DALAMAN	5.351	40.973	46.324	6.119	45.619	51.738	7.170	42.540	49.710	8.550	41.438	49.987	8.871	43.926	52.797
MİLAS-BODRUM	9.784	26.077	35.861	11.201	27.056	38.257	13.328	27.849	41.177	15.244	27.367	42.610	16.396	26.526	42.922
ADANA	24.027	8.246	32.273	25.811	11.014	36.825	26.401	9.839	36.240	30.160	10.314	40.474	34.945	8.865	43.810
TRABZON	15.305	1.597	16.902	18.208	1.679	19.887	20.627	1.974	22.601	21.659	3.058	24.718	23.749	10.576	34.325
ISPARTA S. DEMİREL	24	184	208	192	109	301	148	11	159		661	661	185	1.783	1.967
NEVŞEHİR KAPADOKYA	852	559	1.411	1.194	556	1.750	1.540	344	1.884	1.753	284	2.037	2.105	34	2.139
ERZURUM	5.254	286	5.540	6.531	299	6.830	7.097	464	7.561	6.848	397	7.246	7.745	548	8.293
GAZİANTEP	7.798	2.782	10.580	9.838	2.123	11.961	11.522	2.830	14.352	13.134	3.674	16.808	16.763	3.247	20.010
ADİYAMAN	752		752	877		877	357		357	899		899	1.048		1.048
AĞRI	168		168				1.370		1.370	1.514		1.514	1.784		1.784
BALIKESİR MERKEZ							48		48	101		101	25		25
BALIKESİR KOCA SEYİT				402		402	452	30	482	371	9	380	714	21	735
BATMAN	1.578		1.578	1.723		1.723	1.700		1.700	4.671		4.671	4.072	8	4.080
BİNGÖL													297		297
BURSA YENİŞEHİR	634	677	1.311	648	810	1.458	652	982	1.634	470	585	1.055	341	646	988
ÇANAKKALE	176		176	203		203	421		421	394		394	65		65
DENİZLİ ÇARDAK	1.120	64	1.184	986	48	1.034	1.490	140	1.630	1.822	111	1.933	2.544	105	2.650
DİYARBAKIR	10.556	300	10.856	12.890	348	13.238	15.001	466	15.467	10.697	370	11.067	15.447	413	15.860
ELAZIĞ	3.254	40	3.294	4.185	488	4.673	5.212	796	6.008	6.263	943	7.206	7.433	819	8.253
ERZİNCAN	1.511		1.511	1.380		1.380	2.074		2.074	2.344		2.344	2.780		2.780
GÖKÇEADA							9		9	17		17	15		15
HATAY	2.619	1.336	3.955	4.551	2.152	6.703	5.478	2.359	7.837	5.482	2.832	8.314	7.714	3.942	11.656
İĞDIR										616		616	2.419		2.419
KAHRAMANMARAŞ	822		822	527		527	949		949	986		986	1.311		1.311
KARS	3.604	65	3.669	4.036	64	4.100	3.952		3.952	4.059		4.059	4.566		4.566
KASTAMONU													263		263
KAYSERİ	6.949	5.136	12.085	8.523	5.265	13.788	10.051	5.844	15.895	11.962	5.623	17.585	14.662	5.285	19.947
KOCAELİ CENGİZ TOPEL							85		85	521		521	107		107
KONYA	2.517	874	3.391	4.172	1.071	5.243	4.650	1.465	6.115	5.512	1.513	7.024	6.775	1.596	8.371
MALATYA	4.535	605	5.140	5.671	439	6.110	5.125	435	5.560	5.460	435	5.895	6.063	285	6.348
MARDİN	2.446		2.446	3.230		3.230	1.224		1.224	3.067		3.067	3.550		3.550
MERZİFON	362	8	370	529	9	538	358		358	674	29	702	959	18	977
MUŞ	1.155	35	1.190	1.752	23	1.775	1.901	20	1.921	2.080	39	2.119	2.696	36	2.732
SAMSUN ÇARŞAMBA	7.168	1.805	8.973	7.909	2.009	9.918	9.479	2.262	11.741	10.475	2.160	12.635	11.476	1.937	13.414
SİİRT				5		5	230		230	241		241	123		123
SİNOP	485		485	549		549	577		577	688		688			
SİVAS NURİ DEMİRAĞ	1.244	47	1.291	1.107	74	1.181	2.087	161	2.248	2.258	149	2.407	3.136	158	3.295
ŞANLIURFA GAP	1.474	94	1.568	1.822	147	1.969	1.921	156	2.077	2.770	379	3.149	4.241	323	4.564

YÜK TRAFİĞİ (Kargo+Posta+Bagaj) (2009 - 2013)(TON)															
HAVALİMANLARI	2009			2010			2011			2012			2013		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ													435		435
TEKİRDAĞ ÇORLU	162	12.490	12.652	528	15.104	15.632	300	14.964	15.264	181	12.756	12.937	446	10.914	11.360
TOKAT				117		117	251		251	219		219	155		155
UŞAK	87		87	140		140	112		112						
VAN FERİT MELEN	7.462	38	7.500	8.722	40	8.762	10.630	99	10.729	9.220	51	9.271	10.114	89	10.203
DHMI TOPLAM	446.471	1.152.806	1.599.277	492.876	1.354.774	1.847.650	547.039	1.516.887	2.063.925	559.570	1.510.080	2.069.651	649.936	1.709.406	2.359.342
İSTANBUL SABİHA GÖKÇEN	38.051	87.648	125.699	61.508	110.016	171.524	70.665	113.348	184.013	73.428	103.322	176.750	92.481	136.907	229.387
ESKİŞEHİR ANADOLU	311	929	1.240	252	971	1.223	119	762	881	22	1.060	1.083	17	775	792
ZONGULDAK ÇAYCUMA		129	129	60	605	665	1	525	526	4	630	634	28	510	538
ANTALYA GAZİPAŞA				14		14	11	117	128	29	964	993	1.002	3.208	4.210
ZAFER										23		23	563	483	1.046
TÜRKİYE GENELİ	484.833	1.241.512	1.726.345	554.710	1.466.366	2.021.076	617.835	1.631.639	2.249.473	633.076	1.616.057	2.249.133	744.027	1.851.289	2.595.317

b. Havalimanları İç hat-Dış hat Kargo Trafiği

Türkiye genelindeki 52 Havalimanında 2013 yılında, 100.097 tonu iç hat ve 631.865 tonu dış hat olmak üzere, toplam 731.962 ton kargo trafiği gerçekleşmiş olup, önceki yıla göre % 23'lük bir artış söz konusudur. 2013 yılında iç hat kargo trafiğinde %23 ve dış

hat kargo trafiğinde % 23'lük artış gerçekleşmiş, iç hat kargonun toplam kargoya oranı 2012'de % 13,6 iken 2013'de % 13,7 olmuştur. 2013 yılında kargo trafiğinin %47'sini gelen kargo oluşturmaktadır.

2013 YILI KARGO TRAFİĞİ (Ton)							
İÇ HAT KARGO			DIŞ HAT KARGO			TOPLAM KARGO (Ton)	
HAVALİMANI	GELEN	GİDEN	TOPLAM	GELEN	GİDEN	TOPLAM	
İstanbul Atatürk	20.966	23.394	44.360	273.059	313.260	586.319	630.679
Ankara Esenboğa	7.157	4.890	12.047	973	1.541	2.514	14.561
İzmir Adnan Menderes	6.822	12.330	19.152	441	1.645	2.087	21.239
Antalya	2.756	2.285	5.041	322	1.276	1.598	6.639
Muğla Dalaman	143	25	169	8	13	20	189
Milas-Bodrum	116	23	139	0,19	-	0,19	139
Adana	2.936	2.971	5.907	118	68	186	6.093
Trabzon	1.911	379	2.290	8.601	26	8.627	10.918
Isparta Süleyman Demirel	2	-	2	-	-	-	2
Nevşehir Kapadokya	14	1	15	-	-	-	15
Erzurum	533	48	580	-	-	-	580
Gaziantep	1.037	895	1.931	4	1	4	1.936
Adıyaman	22	23	45	-	-	-	45
Ağrı	21	8	28	-	-	-	28
Balıkesir Merkez	-	-	-	-	-	-	-
Balıkesir Koca Seyit	0,262	-	0,262	-	-	-	0,262
Batman	197	94	291	-	-	-	291

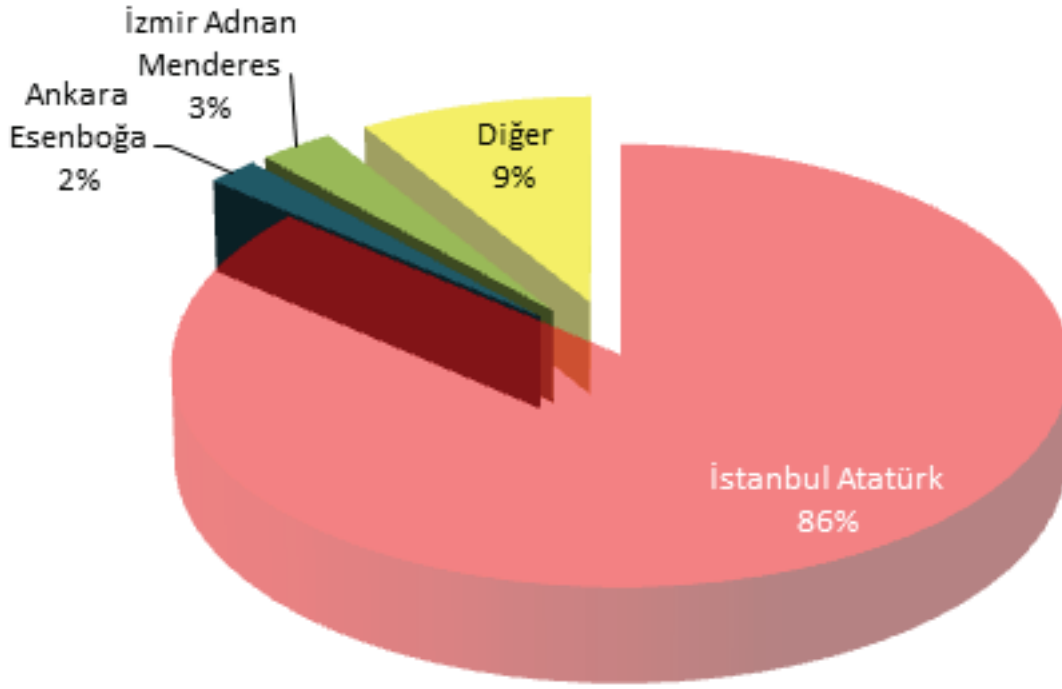
2013 YILI KARGO TRAFİĞİ (Ton)

İÇ HAT KARGO			DIŞ HAT KARGO			TOPLAM KARGO (Ton)	
HAVALİMANI	GELEN	GİDEN	TOPLAM	GELEN	GİDEN	TOPLAM	
Bingöl	5	2	7	-	-	-	7
Bursa Yenişehir	-	-	-	133	-	133	133
Çanakkale	-	-	-	-	-	-	-
Denizli Çardak	119	180	299	-	-	-	299
Diyarbakır	837	260	1.097	-	-	-	1.097
Elazığ	135	19	154	-	-	-	154
Erzincan	41	6	48	-	-	-	48
Gökçeada	-	-	-	-	-	-	-
Hatay	62	10	72	1	-	1	72
Iğdır	22	9	31	-	-	-	31
Kahramanmaraş	19	17	37	-	-	-	37
Kars	36	14	51	-	-	-	51
Kastamonu	5	0,018	6	-	-	-	6
Kayseri	352	271	623	2	-	2	625
Kocaeli Cengiz Topel	1	-	1	-	-	-	1
Konya	186	59	245	-	-	-	245
Malatya	318	128	447	-	-	-	447
Mardin	78	25	103	-	-	-	103
Amasya Merzifon	13	0,349	14	-	-	-	14
Muş	73	38	111	-	-	-	111
Samsun Çarşamba	436	198	635	65	-	65	700
Siirt	-	-	-	-	-	-	-
Sinop	-	-	-	-	-	-	-
Sivas Nuri Demirağ	54	8	62	-	-	-	62
Şanlıurfa Gap	61	11	72	-	-	-	72
Şırnak Şerafettin Elçi	7	-	7	-	-	-	7
Tekirdağ Çorlu	3	1	4	200	767	967	971
Tokat	-	-	-	-	-	-	-
Uşak	-	-	-	-	-	-	-
Van Ferit Melen	358	70	428	-	-	-	428
DHMI TOPLAMI (Ton)	47.854	48.694	96.548	283927	318598	602525	699.073
İstanbul Sabiha Gökçen	1.927	1.619	3.545	12625	16715	29340	32.885
Eskişehir Anadolu	-	-	-	-	-	-	-
Zonguldak Çaycuma	-	-	-	-	-	-	-
Antalya Gazipaşa	0,1	-	0,1	-	-	-	0,1
Zafer	3	0,28	3	0,186	-	0,186	3
GENEL TOPLAM (Ton)	49.784	50.313	100.097	296552	335313	631865	731.962

2013 yılında en çok kargo trafiği İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleşmiştir. İç hatlarda İstanbul Atatürk Havalimanı'nı İzmir Adnan Menderes ve Ankara Esenboğa Havalimanları izlemekte; dış hatlarda

ise İstanbul Atatürk Havalimanı'nı Ankara Esenboğa ve İzmir Adnan Menderes Havalimanları izlemektedir.

2013 YILI KARGO TRAFİĞİ (Ton)

HİZMET SATIŞI

BÖLÜM

5

HİZMET SATIŞI

A. PAZARLAMA

Kuruluşumuz, Sivil Havacılık faaliyetlerinin gereği olan; hava taşımacılığı, meydanların işletilmesi, meydan yer hizmetlerinin yapılması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi hizmetlerini, 2013 yılında da ekonomik ve sosyal gereklere uygun olarak verimlilik ilkesi doğrultusunda yürütmüştür.

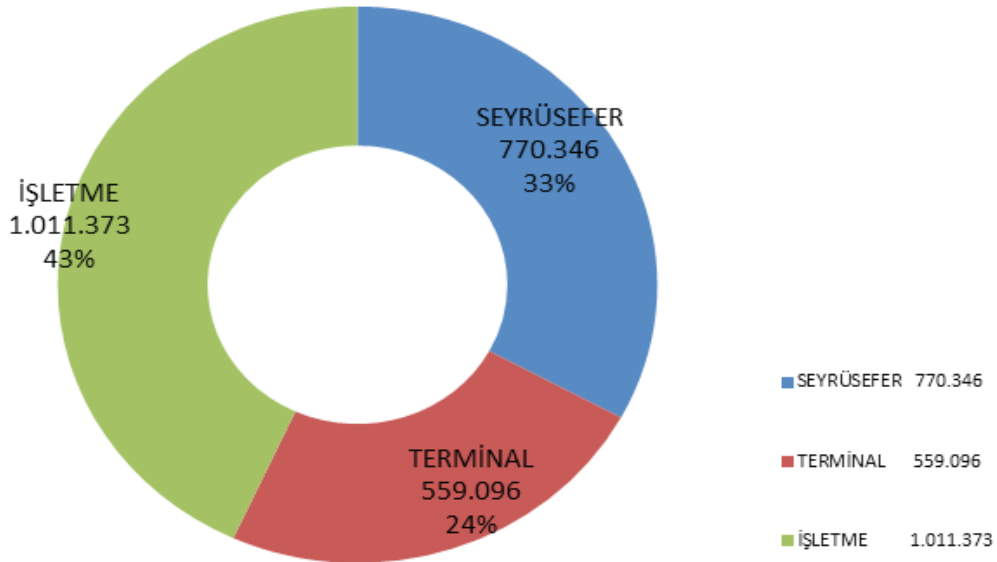
Kuruluşumuzun pazarlama işleri; İşletme Daire Başkanlığı, Pazarlama ve Ticaret Daire Başkanlığı, Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı ve hava meydanlarındaki uzantıları tarafından yapılmıştır. İşletme Daire Başkanlığı'nca; terminal binalarının kullanım planlarının hazırlanması, yer tahsislerinin yapılması, ticari hacimlerin belirlenmesi suretiyle gelir artırıcı faaliyetlerin düzenlenmesi, Sivil Havacılık alanındaki gelişmelerin takip edilerek gerekli tedbirlerin alınması, uluslararası kurallara uygun olarak hava meydanları-

nın gelişiminin sağlanması, ücret tarifelerinin günün şartlarına uydurulması yönündeki çalışmalara 2013 yılında da devam edilmiştir.

Bu hususların dışında kalan, gelir tahakkuk işlemlerinin yapılması, Eurocontrol ile ilgili tahakkuk işlemleri ve koordinenin sağlanması, Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı'nca, pazarlama faaliyetleri konusunda araştırmalar yaparak gelir kaynaklarının arttırılması yönündeki çalışmalar Pazarlama ve Ticaret Daire Başkanlığı'nca yapılmaktadır. Ayrıca pazarlama hizmetlerinin daha etkili olması amacı ile Pazarlama ve Ticaret Komisyonu hizmet vermektedir.

Kuruluşumuzca verilen hizmetler karşılığı elde edilecek gelirlerin tahakkuk ve kayıt işlemlerinde uygulanacak usul ve esaslar Hasılat Yönergesi'nde belirtilmiş olup, tüm ticari işlemler bu yönergeye göre yürütülmüştür.

HİZMET SATIŞ GELİRLERİ (BİN TL)

2013 yılında verilen hizmetler 3 grupta toplanmıştır:

1. SEYRÜSEFER HİZMETLERİ

1.1 Yol Kontrol Hizmetleri: Türkiye Hava Sahasını kullanarak Türkiye üzerinden transit geçen, yurt dışından bir Türk hava meydanına gelen veya bir Türk hava meydanından yurt dışına giden ve bir Türk hava meydanından diğer bir Türk hava meydanına giden hava araçlarına verilen navigation ve over flight hizmetleridir. Bu hizmetlerle ilgili ücretler, Eurocontrol teşkilatı tarafından tespit ve tahsil edilecektir. Eurocontrol sisteminde uçaklara verilecek hizmet karşılığı ücretler bir birim fiyata bağlanmıştır. Eurocontrol bölgesinde uçan bir uçak için o FIR hattında tespit edilen birim fiyat uygulanmaktadır. Eurocontrol tarafından belirlenen formatlara göre üye ülkelerin seyrüsefer maliyetleri tespit edilmekte, tespit edilen bu maliyetler ile hizmet birim sayısından faydalanılarak uygulanacak ülke birim fiyatı bulunmaktadır.

2013 yılı içinde 326.333.720,15 EUR'luk tahakkuk yapılmış olup, Türk Lirası karşılığı 840.284.873,78 TL'dir. Buna karşılık 2013 yılı içinde 320.265.855,65 EUR tahsilat yapılmış olup, bu tutarın TL olarak kar-

şılığı 815.733.732,54 TL'dir. 2013 yılı içinde tahsil edilmeyen 735.278,56 EUR alacağımız silinmiştir. 2013 yılı sonu itibarıyla EUROCONTROL'dan 61.127.231,40 EUR karşılığı 179.500.114,92 TL alacağımız devretmiştir.

EUROCONTROL teşkilatı, yaptığı hizmetlerin karşılığı olarak üye ülkelerden katkı payı almaktadır. Kuruluşumuz 2013 yılında EUROCONTROL'e 17.289.197 EUR karşılığı 42.669.738,20 TL aidat ödemiş olup, bunun 1.320.274,48 EUR karşılığı 3.258.437,41 TL'si Devlet Meteoroloji İşleri'ne aittir.

1.2 AIS Yayınları: Kuruluşumuz tarafından basılan ve dağıtımı yapılan AIS yayınları hizmetlerini kapsamakta olup, 2013 yılında 50.082,19 TL gelir elde edilmiştir.

1.9 Diğer Seyrüsefer Hizmetleri: Yukarıda sayılan seyrüsefer hizmetleri dışında verilen diğer seyrüsefer hizmetlerini kapsamakta olup, 2013 yılında 2.275.764,77 TL gelir elde edilmiştir.

DHMi	EUROCONTROL BİLGİLERİ				
	2012 G	2013 B	2014 P	2015 P	2016 P
TOPLAM MALİYET(EURO)	312.260.717	332.074.520	347.240.554	376.050.294	400.361.509
DHMi (EURO) *	287.439.920	305.237.950	319.779.527	345.721.151	368.515.909
DMi (EURO)	22.293.642	23.829.619	24.403.117	27.118.337	28.474.254
SHGM (EURO)	2.527.155	3.006.951	3.057.910	3.210.806	3.371.346
ÜCRETLENDİRİLEBİLİR HİZMET BİRİM SAYISI (ADET)	9.657.769	10.374.477	11.007.550	11.643.787	12.430.907
BİRİM MALİYETİ **					
1. İdari Ücret Dahil (EURO)	30,17	31,14	32,12	-	-
2. İdari Ücret Hariç (EURO)	30,03	30,99	31,97	31,97	31,90

2. TERMİNAL HİZMETLERİ

2.1 Hava Terminal Hizmetleri

2.1.1 Hava Terminal Konma Hizmetleri: Havalimanlarımızı yurt içi ve yurt dışı uçuş amacıyla kullanan Türk ve yabancı tescilli hava araçlarına verilen konma hizmetlerini kapsamakta olup, 2013 yılında 344.915.754,25 TL gelir elde edilmiştir.

2.1.2 Hava Terminal Yönlendirme Hizmetleri: Havalimanları PAT sahalarında araç ile verilen hava aracı

ve kara taşıtlarını yönlendirme hizmetlerini kapsamakta olup, 2013 yılında 2.883.427,29 TL gelir elde edilmiştir.

2.1.3 Hava Terminal Hava Aracı Yangınlarına Karşı Emniyet Tedbiri Hizmetleri: Havalimanlarına iniş-kalkış yapan tüm hava araçlarına itfaiye tarafından verilen emniyet tedbiri hizmetlerini kapsamakta olup, 2013 yılında 1.934.023,13 TL gelir elde edilmiştir.

2.1.4 Hava Terminal Yaklaşma Hizmetleri: Havalimanımızı yurt içi ve yurt dışı uçuş amacıyla kullanan Türk ve yabancı tescilli hava araçlarına verilen yaklaşma hizmetlerini kapsamakta olup, 2013 yılında 21.950.203,47 TL gelir elde edilmiştir.

2.1.5 Hava Terminal Aydınlatma Hizmetleri: Havalimanımızı yurt içi ve yurt dışı uçuş amacıyla kullanan Türk ve yabancı tescilli hava araçlarına verilen aydınlatma hizmetlerini kapsamakta olup, 2013 yılında 16.760.334,67 TL gelir elde edilmiştir.

2.1.6 Hava Terminal Meydan Çalışma Saatinin Uzatılması: Havalimanlarımızda meydan çalışma saatinin uzatılması sebebiyle verilen hizmetleri kapsamakta olup, 2013 yılında 811.375,09 TL gelir elde edilmiştir.

2.2 Yer Terminal Hizmetleri

2.2.1 Yer Terminal Konaklama Hizmetleri: Havalimanımızı yurt içi ve yurt dışı uçuş amacıyla kullanan Türk ve yabancı tescilli hava araçlarına verilen konaklama hizmetlerini kapsamakta olup, 2013 yılında 19.747.967,37 TL gelir elde edilmiştir.

2.2.2 Yer Terminal Yer Hizmetleri: Kuruluşumuz koordine ve kontrolünde, yer hizmet kuruluşlarınınca verilen yolcu trafik, yük kontrol ve haberleşme, ramp, uçak hat bakım, uçuş operasyon, ikram servisi, temsil, uçak özel güvenlik, kargo, yer hizmet çalışma ruhsatı, araç özel plakası hizmetlerini kapsamakta olup, 2013 yılında 104.357.374,39 TL gelir elde edilmiştir.

2.2.3 Yer Terminal Akaryakıt İkmali İmtiyazı Hizmetleri: Havalimanlarında akaryakıt ikmal hizmeti yapan şirketlerin çalışmaları ile ilgili olarak Kuruluşumuzun yapmış olduğu kontrol ve koordine hizmetlerini kapsamakta olup, 2013 yılında 27.407.771,39 TL gelir elde edilmiştir.

2.2.4 Yer Terminal Yer Tahsisleri Hizmetleri: Havalimanlarında hava yolu ve yer hizmet şirketleri ile diğer kurum / kuruluşlara arazi ve / veya üzerinde yer alan bina, hangar, kargo, antrepo, sundurma, depo, akaryakıt ve hidrant tesislerinin tahsisi ile ilgili hizmetleri kapsamakta olup, 2013 yılında 18.329.444,45 TL gelir elde edilmiştir.

2.2.9 Yer Terminal Diğer Yer Terminal Hizmetleri: Yukarıda sayılan yer terminal hizmetleri dışında Kuruluşumuzca verilen diğer yer terminal hizmetlerini

kapsamakta olup, 2013 yılında gelir elde edilmemiştir.

3. İŞLETME HİZMETLERİ

3.1 İşletme Yolcu Servis Hizmetleri:

Havalimanlarımızdan yurt dışı ve yurt içi seyahat eden yolculardan hava meydanlarında sağlanan kolaylıklar ve verilen hizmetleri kapsamakta olup, 2013 yılında 135.768.542,80 TL gelir elde edilmiştir. (YİD yolcu hizmet gelirleri hariç)

3.2 İşletme Terminal Hizmetleri:

Havalimanlarında hava araçlarına verilen köprü, 400 Hz. ve su hizmetlerini kapsamakta olup, 2013 yılında 528.343,97 TL gelir elde edilmiştir.

3.3 İşletme Tahsis Hizmetleri:

Havalimanlarında hizmet vermekte olan hava yolu ve yer hizmet şirketleri ile diğer kurum / kuruluşlara terminal ve binalarında tahsis edilen büro, duty free, cafe-bar, restaurant, satış standı, rent-a-car, ATM, banka, emanet eşya, taksi durağı, ciro, hasılat payı, GGKP, check-in kontuarı, daimi ve transit kontuar, konferans-CIP-VIP salonları, karşılama bankoları, otopark ve reklam hizmetlerini kapsamakta olup, 2013 yılında 161.181.802,25 TL gelir elde edilmiştir. (YİD ve KİD kapsamında olanlar hariç)

3.4 İşletme İletişim Hizmetleri:

Havalimanlarındaki DHMİ telefon, diyafon, teleks, anons ve B sınıfı mesaj sistemlerinden yararlanan kurum ve kuruluşlara verilen hizmetler, hava taşıyıcıları ve yer hizmet kuruluşlarının genel uçuş bilgi sistemi monitörü kullanım hizmetleri, uçuş bilgi sistemlerinde reklam vermek isteyen kişi ve kuruluşlara verilen hizmetleri kapsamakta olup, 2013 yılında 356.326,90 TL gelir elde edilmiştir.

3.5 İşletme Yap İşlet Devret Hizmetleri (YİD):

Yap İşlet Devret sistemi ile işletilen terminallerde, görevli şirket/işletici ile yapılan sözleşme kapsamında sağlanan yolcu servis hizmetleri, aynı sözleşmeler kapsamında oluşturulan ticari alanlara ait hizmetler ile diğer YİD hizmetlerini kapsamakta olup, 2013 yılında 23.076.793,41 TL gelir elde edilmiştir.

3.6 İşletme Kirala- İşlet Devret (KİD) Hizmetleri:

5335 Sayılı Kanun hükümlerine göre işletilmek üzere kiralanan meydanlar, terminaller vb. mekanlardan elde edilen kiralara, ilave ticari gelirler, yolcu hizmet gelirleri gibi gelirleri kapsamakta olup, 2013 yılında 659.161.599,11 TL gelir elde edilmiştir.

3.9 İşletme Diğer İşletme Hizmetleri:

Havalimanlarında hizmet veren kuruluşların personeline verilecek olan hava meydanı giriş kartı için verilen hizmetler, hava meydanlarında kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından tüketilecek elektrik, su, sıcak su, buhar, soğuk depoların soğutulması, ısıtma ve havalandırma hizmetleri, DHMİ sağlık ünitelerinin kişi ve kuruluşlara verdiği sağlık hizmetleri, terminaller arası ve terminal-otopark arasında bagaj taşınması ile ilgili hizmetleri kapsamakta olup, 2013 yılında 31.298.805,66 TL gelir elde edilmiştir.

Havalimanlarımızda faaliyet göstermekte olan yerli ve yabancı hava taşıyıcıları, yer hizmet kuruluşları ile diğer kurum ve kuruluşlara sağlanan kolaylıklar, verilen hizmetler ve sistem kullanımları karşılığı uygulanacak ücretleri içeren DHMİ tarifeleri 233 sayılı KHK, Sivil Havacılık Kanununun 37. maddesi ve SHY-22 Hava Alanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğinin 24. maddesine istinaden, kuruluşumuzca hazırlanmakta ve Ulaştırma

Bakanlığı'nın onayı ile yürürlüğe konulmaktadır. DHMİ Ücret Tarifeleri her yıl olduğu gibi 2013 yılında uygulanmak üzere gözden geçirilerek yeniden hazırlanmıştır. 2013 yılı içinde 23 adet tarife kullanılmıştır. 2014 yılında uygulanacak tarifeler 14.11.2013 tarih ve 122 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile 01.01.2014 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

CIP Salonu, muayene ve tedavi, uçuş bilgi sistemi, reklam, araç-gereç, malzeme, personel tahsis, fotoğraf-film çekme, otopark ve bagaj taşıma ücret tarifelerinin çıkarılması Hasılat Komisyonuna bırakılmıştır. Hasılat Komisyonunun Havalimanı/havaalanlarında gelir getirecek bütün yer hizmetlerinin uluslararası standartlara uygun şekilde değerlendirilmesi için prensip kararları oluşturma, kiralanan ve yer tahsis isteklerini inceleme, kiraya verme, gelir artışı, fesih, tasfiye, ihale akdi ve kanuni süresi bulunan işleri inceleyip sonuçlandırma, örnek sözleşmeler hazırlama gibi görevleri vardır. Pazarlama ve Ticaret Komisyonu 2013 yılında yapmış olduğu toplantılarda 334 adet karar almıştır.

GELİRLER

Kuruluşumuz gelirleri, Sivil Havacılık faaliyetlerinin gereği olan, **Seyrüsefer hizmetleri, Terminal hizmetleri** ve **İşletme hizmetleri** karşılığında elde edilen **hizmet satış hasılatı** ile **diğer hasılat ve karlardan** oluşmaktadır.

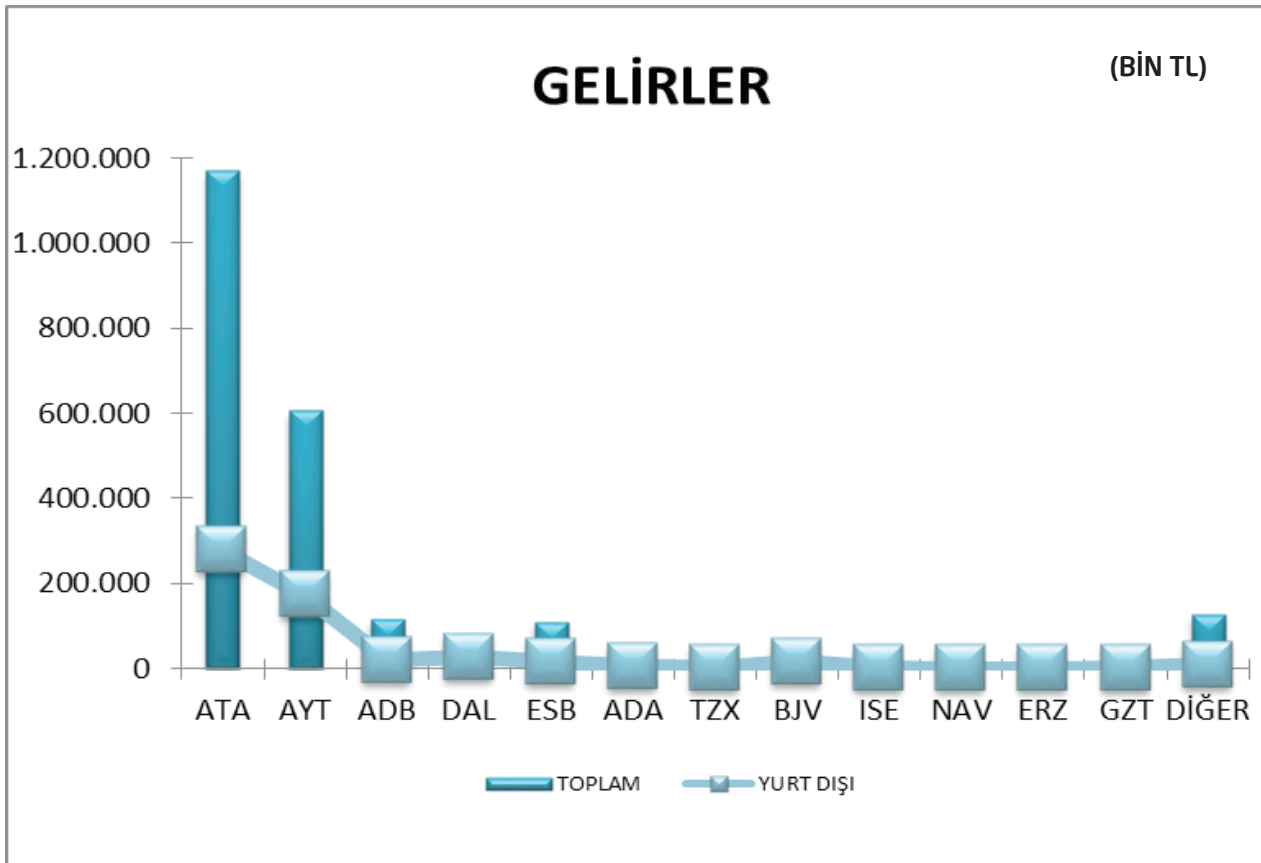
DHMİ		GELİRLER		
		(BİN TL)		
YILLAR		2012G	2013R	2013G
GELİR TÜRÜ				
A. BRÜT SATIŞLAR		1.963.045	2.233.076	2.340.816
1. YURT İÇİ SATIŞLAR		1.518.159	1.704.091	1.784.632
SEYRÜSEFER		310.362	348.373	383.389
TERMİNAL		309.293	347.172	392.905
İŞLETME		898.504	1.008.546	1.008.338
2. YURT DIŞI SATIŞLAR		440.138	524.087	551.360
SEYRÜSEFER		307.443	366.083	386.957
TERMİNAL		129.072	153.690	161.369
İŞLETME		3.623	4.314	3.034
3. DİĞER HASILAT		4.748	4.898	4.824
GÖREV ZARARLARI		4.748	4.898	4.824
B. DİĞ.FAAL.OLAĞ.GEL.VE KAR.		166.435	161.034	154.840
C. OLAĞANDIŞI GELİR VE KAR.		12.563	13.483	23.782
D. BRÜT GELİR TOPLAMI		2.142.043	2.407.593	2.519.438
E. SATIŞ İNDİRİMLERİ		188.843	211.911	220.385
SATIŞTAN İADELER		258	0	195
DİĞER İNDİRİMLER		188.585	211.911	220.191
F. TOPLAM SAFİ GELİR		1.953.200	2.195.682	2.299.052

2013 yılı İşletme Bütçesi ile 2.499.499.000 TL hizmet satış geliri, 173.642.000 TL diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar, 11.512.000 TL olağan dışı gelir ve kar olmak üzere toplam 2.684.653.000 TL gelir elde edileceği programlanmıştır. Yıl içinde hizmet satış gelirleri 2.233.076.000 TL, diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar 161.034.000 TL, olağan dışı gelir ve karlar 13.483.000 TL olmak üzere toplam 2.407.593.000 TL olarak revize edilmiş olup ilgili tablodan da görüleceği üzere dönem sonunda 2.340.815.505,93 TL hizmet satış geliri, 154.839.888,56 TL diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar, 23.782.116,31 TL olağandışı gelir ve karlar olmak üzere toplam 2.519.437.510,80 TL gayri safi

gelir elde edilmiştir. Bu gelirden 220.385.739,33 TL indirim düşüldüğünde safi dönem geliri 2.299.051.771,47 TL olmaktadır. 2012 yılı safi geliri ile mukayese edildiğinde gelirden % 17,7'lik artış olduğu görülmüştür.

Hizmet satış hasılatı, Tekdüzen Hesap Planına uygun olarak 'Hizmet Satış Yerlerine' göre detaylandırılmıştır. Her hizmet satış yeri kendi içerisinde üç alt başlık altında 'Hizmet Satış Türleri' olarak izlenmiştir. Hizmet satış gelirleri, hizmet satış türleri ve hizmet satış yerlerine göre aşağıda gösterilmiştir. Tablonun incelenmesinden de anlaşılabileceği üzere yurt dışı satışlar toplam satışın % 23,5 'ini oluşturmaktadır.

DHMI GAYRİ SAFİ SATIŞ GELİRLERİ 2013 (BİN TL)				
YERİ \ TÜRÜ	SEYRÜSEFER HİZMETLERİ	TERMİNAL HİZMETLERİ	İŞLETME HİZMETLERİ	TOPLAM
YURT İÇİ	383.389	392.905	1.008.338	1.784.632
YURT DIŞI	386.957	161.369	3.034	551.360
DİĞER	0	4.824	0	4.824
TOPLAM	770.346	559.098	1.011.372	2.340.816

DHMİ HİZMET SATIŞ GELİRLERİ 2013 (BİN TL)					
HAVALİMANLARI	TÜRÜ	SEYRÜSEFER HİZMETLERİ	TERMİNAL HİZMETLERİ	İŞLETME HİZMETLERİ	TOPLAM
İSTANBUL ATATÜRK		321.013	349.912	499.313	1.170.238
ANKARA ESENBOĞA		68.954	15.825	24.515	109.294
İZMİR ADNAN MENDERES		61.219	17.763	37.934	116.916
ANTALYA		139.294	122.502	344.343	606.139
MUĞLA DALAMAN		21.075	20.847	13.265	55.187
ADANA		25.765	4.459	16.087	46.311
TRABZON		16.025	2.727	11.203	29.955
MİLAS-BODRUM		21.911	13.690	13.945	49.546
ISPARTA SÜLEYMAN DEMİREL		352	840	588	1.780
NEVŞEHİR KAPADOKYA		1.321	187	221	1.729
ERZURUM		5.337	352	3.100	8.789
GAZİANTEP		10.015	1.297	7.332	18.644
ADIYAMAN		1.025	64	242	1.331
AĞRI		1.153	132	296	1.581
AMASYA MERZİFON		659	71	236	966
BALIKESİR KOCA SEYİT		674	110	295	1.079
BALIKESİR MERKEZ		280	4	8	292
BATMAN		3.270	189	1.168	4.627
BİNGÖL		0	14	57	71
BURSA YENİŞEHİR		1.360	146	261	1.767
ÇANAKKALE		977	35	60	1.072
ÇANAKKALE GÖKÇEADA		48	2	2	52
DENİZLİ ÇARDAK		1.627	175	1.009	2.811
DİYARBAKIR		8.518	353	4.308	13.179
ELAZIĞ		4.398	340	1.960	6.698
ERZİNCAN		1.763	127	686	2.576
HATAY		4.661	1.110	3.596	9.367
IĞDIR		413	29	511	953
KAHRAMANMARAŞ		1.000	45	237	1.282
KARS		2.458	120	1.232	3.810
KASTAMONU		0	31	51	82
KAYSERİ		9.171	1.474	6.594	17.239
KOCAELİ CENGİZ TOPEL		1.086	56	78	1.220
KONYA		4.369	672	1.887	6.928
MALATYA		3.763	264	1.701	5.728
MARDİN		1.849	111	498	2.458
MUŞ		1.331	131	401	1.863
SAMSUN ÇARŞAMBA		8.384	637	4.959	13.980
SİİRT		629	17	42	688
SİNOP		641	2	12	655
SİVAS NURİ DEMİRAĞ		1.845	211	902	2.958
ŞIRNAK		0	1	30	31
ŞANLIURFA GAP		2.511	344	1.237	4.092
TEKİRDAĞ ÇORLU		1.454	1.201	933	3.588
TOKAT		584	15	43	642
UŞAK		0	7	27	34
VAN FERİT MELEN		6.055	457	2.912	9.424
MERKEZ		109	0	1.055	1.164
TOPLAM		770.346	559.098	1.011.372	2.340.816

DHMI HİZMET SATIŞ GELİRLERİ 2013 (BİN TL)				
GELİR TÜRLERİ	YURTIÇİ	YURTDIŞI	DİĞER	TOPLAM
1. SEYRÜSEFER HİZMET GELİRLERİ	383.389	386.957	0	770.346
1.1 YOL KONTROL HİZMET GELİRLERİ	381.077	386.943	0	768.020
1.2 AIS YAYIN GELİRLERİ	36	14	0	50
1.9 DİĞER SEYRÜSEFER HİZMET GELİRLERİ	2.276	0	0	2.276
2. TERMİNAL HİZMET GELİRLERİ	392.906	161.368	4.824	559.098
2.1 HAVA TERMİNAL HİZMET GELİRLERİ	236.442	148.002	4.811	389.255
2.1.1 Konma Hizmet Gelirleri	208.689	132.197	4.029	344.915
2.1.2 Yönlendirme (Follow-me) Hiz.Gelirleri	266	2.616	1	2.883
2.1.3 Hava Aracı Yang.Karş.Emn.Ted.Hiz.Gel.	1.192	557	186	1.935
2.1.4 Yaklaşma Hizmet Gelirleri	13.883	7.658	409	21.950
2.1.5 Aydınlatma Hizmet Gelirleri	12.051	4.524	186	16.761
2.1.6 Meydan Çalışma Saatinin Uzatılması	361	450	0	811
2.1.9 Diğer Hava Terminal Hizmet Gelirleri	0	0	0	0
2.2 YER TERMİNAL HİZMET GELİRLERİ	156.464	13.366	13	169.843
2.2.1 Konaklama Hizmet Gelirleri	8.683	11.052	13	19.748
2.2.2 Yer Hizmet Gelirleri	102.043	2.314	0	104.357
2.2.3 Akaryakıt İkmali İmtiyazı Gelirleri	27.408	0	0	27.408
2.2.4 Yer Tahsisleri Gelirleri	18.330	0	0	18.330
2.2.9 Diğer Yer Terminal Hizmet Gelirleri	0	0	0	0
3. İŞLETME HİZMET GELİRLERİ	1.008.337	3.035	0	1.011.372
3.1 YOLCU SERVİS HİZMET GELİRLERİ	132.930	2.839	0	135.769
3.2 TERMİNAL HİZMET GELİRLERİ	528	0	0	528
3.3 TAHSİS GELİRLERİ	161.052	130	0	161.182
3.4 İLETİŞİM GELİRLERİ	348	8	0	356
3.5 YAP İŞLET DEVRET HİZMET GELİRLERİ	23.077	0	0	23.077
3.6 KİRALA İŞLET DEVRET GELİRLERİ	659.161	0	0	659.161
3.9 DİĞER İŞLETME HİZMET GELİRLERİ	31.241	58	0	31.299
4. DİĞER GELİRLER	0	0	0	0
TOPLAM	1.784.632	551.360	4.824	2.340.816

**YATIRIMLAR, PROJELER VE
PERFORMANS HEDEFLERİ**

BÖLÜM

6

2013 YILI YATIRIM HARCAMALARI

Sivil Havacılık Faaliyetlerinin gereği olan; Havalimanlarının işletilmesi, Meydan yer hizmetlerinin yapılması, Hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, Seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetler ile ilgili diğer tesis ve sistemlerin kurulması, işletilmesi en son teknoloji ile donatılması, eski olanların modernize edilmesi, çağdaş havacılık düzeyine çıkartılması ve yeni havalimanlarının inşaa edilip, sektöre kazandırılmasını sağlamak amacıyla Kuruluşumuza 2013 yılı Genel Yatırım ve Finansman Programı ile 35 proje için 450.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, 04.12.2013 tarih ve 5664 sayılı Kalkınma Bakanlığı onayıyla tahsis edilen 33.000.000 TL ek ödenek ile toplam ödenek 483.000.000 TL'ye yükselmiştir. 2013 yılı Yatırım Programımızda yer alan söz konusu 35 projeden 26 adedi devam eden, 9 adedi de yeni projedir

Yıl içerisinde; yatırım programımızda yer alan projelerin uygulama durumlarının değerlendirilmesi neticesinde; ihale sürecinin devam ettiği ya da ihalesi yapıp, sözleşmeye bağlandığı halde harcama imkânı olmayan işler ile bazı ihalelerin gerçekleştirilememiş olması ya da çeşitli nedenlerden dolayı ihaleleri iptal edilmiş/vazgeçilmiş işlere ait harcanamayacağı tespit edilen bir kısım ödeneklerin ihtiyaç duyulan projelere, 2013 yılı Yatırım Programının Uygulama, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair 2012/3839 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesinin ilgili hükümleri uyarınca 08.02.2013 tarih ve 10675 sayılı Bakanlık Oluru ile Genel Müdürlüğümüze verilen yetki çerçevesinde yatay, proje içi ve projeler arası aktarma yapılarak, sonuçtan ilgili merciler bilgilendirilmiştir. 2013 yılsonu itibariyle toplam 479.876.630 TL harcama yapılmış olup % 99,4 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.

A) ETÜD PROJE İŞLERİ VE MÜŞAVİRLİK TOPLAMI

b) 2013 yılından sonraya kalanlar

1. ETÜD-PROJE VE MÜŞAVİRLİK İŞLERİ (2008E030010)

» **Çanakkale Havalimanı** Terminal Binası yapılması işine ait zemin etütlerinin yapılması işi,

- » **Hatay Havalimanı** Taşkın Koruma Projesinin Hazırlanması işine ait Her Branşta Gerekli Avan, Kesin Uygulama Projeleri Teknik Şartname ve Metrajların Hazırlanması işi,
- » **Atatürk Havalimanı** PAT Sahaları Onarımı ve Tevsi işi bünyesinde Atatürk Havalimanında Askeriye Ait Binaların Yapımı işine Ait Mimari, Statik, Altyapı, Elektrik-Elektronik ve Mekanik Sistemlerine Ait Kesin ve Uygulama Projelerinin Teknik Şartname ve Metrajların Hazırlanması işi,
- » **Esenboğa Havalimanı** PAT Sahaları Onarımı işine ait Elektrik Özel Aydınlatma ve Altyapısına Ait Avan Kesin Uygulama Projelerinin ve Metrajlarının Hazırlanması işi,
- » **Adıyaman Havalimanı** RESA Dolgularının İyileştirilmesi, Drenaj ve ILS Alt Yapı Projelerinin Hazırlanması işi,
- » **Uşak Havalimanı** Mevcut Kurtarma ve Yangın İstasyonu Binası üzerine ATC Kulesinin Revizyonu ve Anten Kulesi Yapımı işine ait Mimari, Statik, Altyapı, Elektrik-Elektronik, Mekanik Sistemlerin Kesin ve Uygulama Projeleri ve Teknik Şartname ve Metrajların Hazırlanması işi,
- » **Balıkesir Merkez Havalimanı** Terminal Binası ve Müteemmimlerinin Yapılması İşinde Zemin Etütlerinin Yapılması işi,
- » **Muş Havalimanına** Yeni Terminal Binası Yapılması İşine Ait Zemin Etütlerinin Yapılması işi,
- » **Esenboğa Havalimanında** Bulunan Eski CIP Binasının Tadil Edilerek Yeniden Düzenlenmesi işine ait Zemin Etüdü Yapılması, Statik Rölöve Çıkartılması Beton Karot Numunelerinin Alınması, Donatı Röntgen Cihazı ile Tespiti, Temel Çukurunun Açılması ve Temel Tipinin Belirlenmesi, Performans Analizi Yapılarak Deprem Tahkiklerinin Yapılması, Geoteknik Rapor Hazırlanması, Üniversite Onayının alınması işi,
- » **Tekirdağ Çorlu, Balıkesir Koca Seyit ve Çanakkale Havalimanlarının** Genel Vaziyet Planlarına Altlık Oluşturulması Amacıyla Teknik Şartnamesine Uygun Olarak Digital Halihazır Haritalarının Yapılması işi,

- » **Muğla Dalaman Havalimanı** İç Hatlar Terminal Binası İşine ait Mimari Avan Projeleri ve Genel Vaziyet Planlarının Hazırlanması işi,
- » **Sinop Havalimanı** Teknik Blok-Kule Binası, Yangın İstasyonu Binası, Genel ve Özel Maksatlı Garaj Binalarının Yapımının Gerçekleşmesini Teminen Uygulama Projeleri, Metrajlar ve Teknik Şartnamelerinin Hazırlanması işi,
- » **Sinop Havalimanı** Terminal Binası Yapımını Teminen Uygulama Projeleri Metraj ve Teknik Şartnamelerin Hazırlanması işi,
- » **Gaziantep Havalimanı** Güç Merkezi Binası Yapımı Uygulama Projeleri Teknik Şartnamelerin Metrajların Hazırlanması işi,
- » **Trabzon Havalimanına** Kuvvet Santrali Yapılması işine ait Mim. Statik, Altyapı, Elektrik, Elektronik, Mekanik ve Çevre Düzenlemesine ait avan kesin Uygulama Proj. Teknik Şartname ve Metrajların Hazırlanması işi,
- » **Çanakkale Gökçeada Havalimanı** İtfaiye ve Garaj Binası Yapımı işine ait Mim. Statik, Altyapı, Elektrik, Elektronik, Mekanik ve Çevre Düzenlemesine ait kesin Uygulama Projeleri Metraj ve Teknik Şartname Hazırlanması işi,
- » **Ağrı Havalimanı** Giriş Nizamiye Binası Yapımı işine ait Mimari, Statik, Altyapı Elektrik, Elektronik, Mekanik ve Çevre Düzenlenmesine ait Kesin ve Uygulama Projelerinin Teknik Şartname ve Metrajlarının Hazırlanması işi,
- » **Çanakkale Havalimanı** Terminal Binası ve Mütemimleri Yapımının Gerçekleşmesini Teminen, Uygulama Projeleri, Metraj ve Teknik Şartnamelerinin Hazırlanması işi,
- » **Balıkesir Merkez Havalimanı** Terminal Binası Ve Mütemimleri Yapımının Gerçekleşmesini Teminen Uygulama Projeleri, Metrajlar Ve Teknik Şartnamelerinin Hazırlanması işi,
- » Vahşi Hayat ve Kuşla Mücadele Bölgeleme Haritası Yapımı işi ile,
- » **Adnan Menderes Havalimanı** Mülkiyeti İdaremize Ait Muhtelif Binaların Mevcut Durumlarının Deprem Etkilerine Karşı Değerlendirilmesi ve Performans Analizlerinin Yapılması işleri tamamlanmıştır.

Bu proje sari proje olduğu için proje kapsamında geçen yıl ihalesi yapılarak sözleşmeye bağlanmış olan işler ile bu yıl yeni ihalesi yapılarak sözleşmeye bağlanan işler için 2013 yılında 1.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş, ancak yıl içerisinde ihtiyaç duyulan 434.550 TL ilave ödenek, diğer projelerdeki atıl ödeneklerden projeler arası aktarma yapılmış olup, projenin ödeneği 1.434.550 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibarıyla bu projede 1.431.550 TL harcama yapılarak % 99,8 oranında nakdi gerçekleşme sağlanmıştır.

2. HAVAALANLARI MASTER PLANLARI (2009E030010)

Ülkemizin yolcu ve uçak trafiğinin, Dünya istatistiklerinin de üstünde bir artış trendi gösteriyor olması nedeniyle; kısa, orta ve uzun vadede ülkemiz havaalanlarının alt ve üst yapısının, artan bu trafiklere uygun standartlarda cevap verebilmesi; yanı sıra da gelişen ve büyüyen havaalanlarının gelişen ve büyüyen kentlerle ilişkisi ve etkileşiminin sağlıklı bir planlamaya oturtulması amacıyla 20 yılı kapsayan bir Master Plan çalışması başlatılmıştır.

Bu kapsamda; 2009 yılında Atatürk, Esenboğa, Dalaman, Trabzon ve Adana Havalimanı Master Planları tamamlanmıştır.

2011 yılında Antalya, Milas-Bodrum ve Adnan Menderes Havalimanlarına ait Master Planlarının yapılması işi için ihaleye çıkmış, 27.11.2012 tarihi itibarıyla tamamlanmıştır.

Bu proje için 1.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup ödeneğin tamamının yılsonuna kadar harcanamayacağı düşünülen 999.999 TL'lik kısmının, ihtiyaç duyulan projelere aktarılması ile bu projenin 2013 yılı ödeneği 1 TL'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibarıyla harcama yapılmamıştır.

3. HAVA TRAFİK SİSTEM AR-GE PROJELERİ (2010E030010)

Bu proje kapsamında yer alan işlerden;

1. Hava Trafik Kontrol Simülatörü: Hava Trafik Kontrolörü eğitimlerinde ve Hava Trafik Yönetiminde kapsamlı analiz çalışmaları gerçekleştirilebilecek yazılımın TÜBİTAK ile geliştirilmesi işidir. DHMİ Genel

Müdürlüğü ve TÜBİTAK arasında imzalanan ATM Ar-Ge işbirliği anlaşması kapsamında olan söz konusu projenin çalışmalarına 27 Ekim 2010 tarihinde başlanmış olup, ilk safhasının (yazılım geliştirme) bedeli 5.250.00 TL'dir. İşin süresi 30 aydır. Proje 2013 yılı Aralık ayında tamamlanmıştır. 2014 yılında Esenboğa Simülatör ve Eğitim tesislerine kurulması planlanmıştır.

Proje çalışmaları ile yazılım gelişimi tamamlanmış, hem bir kamu kuruluşunun elinde istendiği takdirde kullanabileceği, hem de ülkemiz adına tüm dünyaya pazarlanabilecek ürünlerin, fikri ve mülki hakları ile yazılımlara ait kaynak kodlarının da elde bulundurularak yurtdışına bağımlılığın ortadan kaldırıldığı bir eğitim aracı elde edilmiştir. Kaynak kodlarının DHMI Genel Müdürlüğü'nün elinde bulunması ile; her türlü gelişim, ek fonksiyon eklenebilmesi ve değişiklik gibi unsurların her hangi bir kurum ya da şirkete bağlı kalınmadan gerçekleştirilebilmesi imkanı sağlanmıştır.

2. Kuş Radarı: Kuş radarının kendi imkanlarımızla TÜBİTAK ile birlikte üretiminin sağlanması ve gerek duyulan havalimanlarında kuş sürülerinin kontrol kulelerinde ilgili personel tarafından kuş radarı ile tespit edilerek pilotlara ön bilgi verilmesi ile kuş sürülerinin uçuş güvenliğine yönelik oluşturduğu tehdidin azaltılması amaçlanmıştır. Söz konusu proje süresince S bandında çalışan milli bir PSR (birincil gözetim radarı) radar da geliştirilecektir. Proje bedeli 9.000.000 TL'dir.

Kuş Radarı sistemi donanımsal olarak (bir S band darbe radarı ve bir X band FMCW radarı) geliştirilmiştir. Yazılımsal olarak iki ayrı radardan gelen verilerin birleştirilmesi ve daha kullanışlı bir kontrolör çalışma pozisyonu geliştirilmesi aşamasındadır. Kuş Radarının geçici kabul işlemi yapılmış olup, diğer taraftan MGR (Milli Gözetim radarı)'nın geliştirilmesine başlanmıştır.

3. FOD Radarı: Pist kontrolleri dünyada yaygın olarak uygulandığı şekliyle ülkemizde de bu iş için tahsis edilmiş apron araçlarıyla günlük belirlenmiş zaman aralıklarında görsel olarak yapılmaktadır. PAT (Pist-Apron-Taksiyolu) sahalarında uçuş emniyet seviyesini üst düzeye taşımak amacıyla TÜBİTAK ile yapılan çalışmalar neticesinde milimetre dalga boyu esasına dayalı ve optik sensörler ile desteklenen milli bir FOD RADARİ geliştirilmesi amaçlanmıştır. Yakın bir gelecekte oldukça yaygınlaşması beklenen

ve halen geliştirilmesi devam etmekte olan söz konusu sistemlerin, milli imkanlar ile geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, ülkemiz adına hem uçuş emniyeti unsurunun daha da artırılmasını hem de geliştirmeye açık bir alt yapı ile yeni nesil teknolojik bir ürünün elde edilmesini sağlayacaktır. 48 ay sürecek projenin hazırlık çalışmaları devam etmekte olup teknik şartname yazım aşamasındadır. 2014 yılında sözleşmesi imzalanarak çalışmalarına başlanması planlanmış olan FOD Radarı Ar-Ge projesine ait hazırlıklar tamamlanma aşamasındadır.

Bu proje kapsamındaki işler için 2013 yılında toplam 3.000.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde bu proje için ihtiyaç duyulan 800.000 TL ilave ödenek, diğer projelerdeki atıl ödeneklerden projeler arası aktarma yapılarak karşılanmış olup projenin 2013 yılı ödeneği 3.800.000 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibarıyla 3.800.000 TL harcama yapılarak % 100 oranında nakdi gerçekleştirme sağlanmıştır.

4. HAVA ULAŞIMI GENEL ETÜDÜ (2013E030010)

2013 yılı yatırım programına dahil edilmiş bu proje kapsamında Hava Ulaşımı Genel Etüdü (HUGE) Hazırlama komisyonu oluşturulmuş olup, şartname ve sözleşme hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

Bu proje için 1.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup ödeneğin tamamının yılsonuna kadar harcamayacağı düşünülen 999.999 TL'lik kısmının, ihtiyaç duyulan projelere aktarılması ile bu projenin 2013 yılı ödeneği 1 TL'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibarıyla harcama yapılmamıştır.

5. ELEKTRONİK ARAZİ VE MANİA TESPİT PROJESİ (2013E030020)

Kuruluşumuz bünyesinde halihazırda çalışmaları yürütülen "Mania Tespit Çalışmaları" ve "Elektronik Arazi ve Mania Verileri" (e-TOD) projeleri ile Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün (SHGM) yürüttüğü "Havalimanı onaylı mania planı kapsamında kalan maniaların tespiti" çalışmalarının birleştirilerek yeniden düzenlenmesi ve benzer yönlerinin tek çatı altında toplanması amacıyla ihtiyaç duyulan bilgilerin Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü aracılığıyla temin edilerek, kıymetlendirilmesi ve onaylanarak Kurulu-

şumuza aktarılması ve Kuruluşumuzca da sektörün kullanımına sunulması sağlanacaktır.

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü ve Harita Genel Komutanlığı ile Kuruluşumuz arasında proje için gerekli arazi ve mania verilerinin temini ile ilgili olarak protokol çalışmaları devam etmektedir.

Bu proje için 1.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, ödeneğin tamamının yılsonuna kadar harcanamayacağı düşünülen 999.999 TL'lik kısmının, ihtiyaç duyulan projelere aktarılması ile bu projenin 2013 yılı ödeneği 1 TL'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibarıyla harcama yapılmamıştır.

B) DEVAM EDEN PROJELER TOPLAMI

a) 2013 yılında bitenler:

6. KARS HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI (DAP) (2008E030260)

Bu proje kapsamındaki işler için 2009 tarihinde ihale gerçekleştirilmiş, ancak sözleşme aşamasında iken ihaleye katılan firmalardan birinin itirazı üzerine konu KİK'e intikal etmiş olması ve itiraz sürecinin uzun sürmesi nedeniyle 2010 tarihinde YKK ile 47.499.526,14 TL anahtar teslimi götürü bedelle ihalesi yapılarak, sözleşmeye bağlanmış olup yer teslimi yapılarak işe başlanmıştır. İş devam ederken ihale süreci ile ilgili olarak 23.07.2010 tarihinde yürütmeyi durdurma kararı alınmış olup, terminal binası inşaatı Mahkeme Kararı ile durdurulmuştur. 03.12.2010 tarihine itibar edilerek 07.01.2011 tarihli Makam Onayı ile işin kesin hesabı çıkarılarak iş tasfiye edilmiştir. Tasfiye edilen işle ilgili bakiye kalan avans tutarı olan 3.743.041,98 TL Kuruluşumuz hesabına 04.01.2011 tarihli dekontla iade edilmiştir.

Kars Havalimanı İç Hatlar ve Dış Hatlar Terminal Binası Yapımı İkmal İnşaatı, Yönetim Kurulu Kararı ile 37.991.015 TL bedel üzerinden anahtar teslimi götürü usulü ile yeniden ihalesi gerçekleştirilmiş, 06.04.2011 tarihinde sözleşmeye bağlanıp yer teslimi yapılarak kaldığı yerden işe başlanılmıştır. İşin süresi 429 gündür. Proje kapsamındaki işlerin bitimi her ne kadar 12.06.2012 olarak belirlenmiş ise de % 6,7327 oranında iş artışı (2.557.808,56 TL) ve 28 gün de ek süre verilmiştir. 21.11.2012 ve

06.03.2013 tarihli Makam Onayı ile de toplam 66 günlük ek süre ve 579.474,55 TL'lik iş artışı verilmiş olup toplam ihale bedeli 41.128.398,11 TL'ye yükseltilmiştir. Geçici kabulü 31.05.2013 tarihi itibarıyla yapılmıştır.

2013 yılı için bu proje 1.708.000 TL tahsis edilmiş olup, yıl içerisinde ihtiyaç duyulan 2.573.137 TL ilave ödenek, diğer projelerdeki harcanamayacak ödeneklerden projeler arası aktarma yoluyla karşılanarak projenin ödeneği 4.281.137 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibarıyla 4.281.136 TL harcama yapılarak % 100 oranında nakdi gerçekleşme sağlanmıştır.

7. DEVLET HAVA ARAÇLARI HANGARI İLE YABANCI KONUKLAR KÖŞKÜ İNŞAATI (2008E030090)

Bu proje 2008 yılında yatırım programımıza dahil edilmiş olup, sarı bir projedir. Bu projenin alt başlığında yer alan;

Yabancı Konuklar Köşkü Yapımı: 2010 yılında 12.372.000 TL anahtar teslimi götürü bedel üzerinden ihalesi yapılmış, ancak iş devam etmekte iken Kamu İhale Kurulunun 2011/MK-146 sayılı kararı ile inşaat durdurulmuştur. Firmaya bu iş için 2011 Yatırım Programından 1 nolu hakediş bedeli olarak 1.035.067 TL ödenmiştir. 2012 yılında 2 nolu Tasfiye Hakedişi ile yüklenici firmaya 565.166 TL ödenmiştir.

Yabancı Konuklar Köşkü Yapımı işi, 2010/19077-4 sayılı İhale Komisyon Kararı ve 09.02.2012/12 sayılı Y.K.K. ile 11.405.927,42 TL anahtar teslimi götürü bedelle ihale edilmiştir. İşin süresi yer teslimine müteakip 358 gün olup, işin bitiş tarihi 11.05.2013 olarak belirlenmiştir. 06.05.2013/32312 sayılı Makam Onayı ile % 4,77'lik iş artışı verilmiş 544.044,35 TL ilave bedelle toplam ihale bedeli 11.949.971,77 TL yükselmiştir. İşin bitiş tarihi 06.07.2013 olarak revize edilmiştir. Firmaya 04.07.2013/50239 sayılı Makam Onayı ile % 2,0818'lik iş artışı verilmiş olup, iş artışına tekabül eden 237.451,20 TL ile toplam ihale bedeli 12.187.422,97 TL'ye yükseltilmiştir. İşin süresi 14.07.2013 tarihine kadar uzatılmıştır. 21.10.2013/76155 sayılı Makam Onayı ile 151.701,47 TL'lik iş artışı verilmiş olup, ihale bedeli 12.339.124,44 TL, işin bitiş tarihi 15.12.2013 olarak

belirlenmiştir. Geçici kabulü 15.11.2013 tarihi itibarıyla yapılmıştır.

Bu proje için 2013 yılında 1.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içerisinde ihtiyaç duyulan 7.544.585 TL ilave ödenek, diğer projelerdeki harcanamayacak ödeneklerden projeler arası aktarma yoluyla karşılanarak projenin ödeneği 8.544.585 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibarıyla 8.544.584 TL harcama yapılarak % 100 oranında nakdi gerçekleştirme sağlanmıştır.

8. ADIYAMAN HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI YAPIMI (GAP) (2010E030110)

2010 yılında yatırım programımızda yer alan bu proje, 20830 m2 büyüklüğünde inşa edilecek şekilde planlanmış olup, 16.02.2011 tarihinde 26.259.800 TL bedel üzerinden ihalesi yapılarak sözleşmeye bağlanmış, yer teslimi yapılarak işe başlanılmıştır. İşin bitiş tarihi 09.10.2012 olarak belirlenmiştir. İş devam ederken 03.10.2011/64099 sayılı Makam Oluru ile %7,7419 oranında (2.033.008,63 TL) iş artışı, 171 gün de ek süre verilerek işin bitiş tarihi 29.03.2013 tarihine ötelenmiş ise de 27.09.2012 tarih ve 68539 sayılı Makam Onayı ile ikinci kez %2,2591 oranında (592.971,37 TL) iş artışı ile toplam ihale bedeli 28.885.780 TL ve işin bitiş tarihi 12.04.2013 olarak belirlenmiştir. Geçici kabulü 06.12.2012 tarihi itibarıyla yapılarak 28.01.2013'de onaylanmıştır. Yeni terminal binasının açılışı 14.09.2013 tarihinde yapılmıştır.

Bu proje için 2013 yılında 2.000.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Ancak yılsonuna kadar bu ödeneğin harcanamayacağı tespit edilen 727.326 TL'lik kısmı, ödenek ihtiyacı olan diğer projelere aktararak projenin ödeneği 1.272.674 TL'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibarıyla toplam 1.272.674 TL harcama yapılarak %100 oranında nakdi gerçekleştirme sağlanmıştır.

9. AĞRI HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI YAPIMI (DAP) (2010E030120)

Ağrı Havalimanı Terminal Binası Yapımı işinin 2010 yılında 35.750.000 TL bedel üzerinden ihalesi gerçekleştirilmiş olup, işin süresi 600 gündür. 15.04.2011 tarihinde yer teslimi yapılarak işe başlanılmıştır. İşin bitiş tarihi 04.12.2012 olarak belirlenmiştir. 03.12.2012 tarih ve 40579888/755-85777 sayılı Makam onayı ile Engelsiz Havalimanı Kapsamında 6 günlük ek süre uzatımı ile işin bitiş tarihi 10.12.2012 olarak belirlenmiş ve % 0.87 (310.829,92 TL) iş artışı verilerek proje tutarı 36.060.829,92 TL'ye yükseltilmiştir. 28.01.2013 tarihinde, 88 gün bir ek süre daha verilmiştir.

2013 yılında bu proje için 1.542.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde ihtiyaç duyulan 2.000.000 TL ilave ödenek, diğer projelerdeki atıl ödeneklerden aktarma yapılarak karşılanmış olup, projenin 2013 yılı ödeneği 3.542.000 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibarıyla projedeki ödeneğin tamamı harcanarak %100 oranında nakdi gerçekleştirme sağlanmıştır.

10. HAVALİMANLARI VE SSY İSTASYONLARI ELEKTRİK SİSTEMLERİNİN YENİLENMESİ (2010E030090)

ENH ve YG-AG Dağıtım Sistemlerinin Revizyonları kapsamında 2012 yılında 2.258.000 TL bedel üzerinden ihale edilen Isparta Süleyman Demirel Havalimanı YG-AG Sistemlerinin Revizyonu işi geçici kabul aşamasındadır.

Yenilenebilir Enerji Sistemlerinin Temin ve Tesisi kapsamında ise Adana, Antalya ve Dalaman Havalimanları Radar İstasyonlarına Yenilenebilir Enerji Temin ve Tesis işi 2012 yılında 1.574.000 Euro bedelle ihale edilmiş olup geçici kabul aşamasındadır.

Bu proje için 2013 yılında toplam 5.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içerisinde ihtiyaç duyulan 1.097.094 TL ilave ödenek, diğer projelerdeki harcanamayacak ödeneklerden projeler arası aktarma yoluyla karşılanarak projenin ödeneği 6.097.094 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibarıyla 6.097.047 TL harcama yapılarak % 100 oranında gerçekleştirme sağlanmıştır.

11. GEMEREK VOR BİNASI YAPIMI (2012E030040)

Sivas Nuri Demirağ Havalimanı Gemerek VOR Binası Yapımı işi 2012/14611-134 sayılı İhale Komisyon Kararı ile 1.357.279 TL bedel üzerinden ihale edilmiş olup, işin süresi yer teslimini müteakip 313 gündür. İşe başlama tarihi 21.02.2013, işin bitiş tarihi 31.12.2013 olarak belirlenmiş olup, iş geçici kabul aşamasındadır.

2013 yılında bu proje için 1.680.000 TL ödenek tahsis edilmiş, ödeneğin tamamının yılsonuna kadar harcanamayacağı düşünülen 302.452 TL'lik kısmının, ihtiyaç duyulan projelere aktarılması ile bu projenin 2013 yılı ödeneği 1.377.548 TL'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibarıyla 1.377.547 TL harcama yapılarak % 100 oranında gerçekleştirme sağlanmıştır.

12. ERZİNCAN HAVAALANI YANGIN SİMÜLASYON VE EĞİTİM TESİSİ YAPIMI (2012E030050)

Türkiye'nin ilk Yangın Söndürme ve Simülasyon Eğitim tesisi olma özelliğini içeren bu proje ile ARRF per-

sonelimiz Uçak yangınları konusunda gerçeğe yakın simülasyonlarla eğitilecektir.

Erzincan Havalimanı Yangın Simülasyon ve Eğitim Tesisi Yapılması işinin ihalesi 2012 yılında 7.296.127,00 TL anahtar teslimi götürü bedelle gerçekleştirilmiş olup, işin bitiş süresi yer teslimini müteakip 500 gündür. 24.12.2013 tarih ve 76968 sayılı Makam Oluru ile % 6,8516 'lık keşif artışı verilmiş olup, işin ihale bedeli 7.796.028,96 TL yükselmiştir. Keşif artışına tekabül eden 35 gün ek süre verilerek işin bitiş tarihi 06.05.2014 olarak belirlenmiştir.

2013 yılında bu proje için 4.300.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içerisinde ihtiyaç duyulan 579.000 TL ilave ödenek, diğer projelerdeki harcanamayacak ödeneklerden projeler arası aktarma yoluyla karşılanarak projenin ödeneği 4.879.000 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibarıyla 4.878.958 TL harcama yapılarak % 100 oranında gerçekleştirme sağlanmıştır.

b) 2013 yılından sonraya kalanlar

13. VAN-FERİT MELEN HAVALİMANI YENİ TERMİNAL BİNASINA AKS İLAVESİ İLE TEKNİK BLOK VE KULE YAPIMI (2010E030130)

2010 yılında yatırım programımıza dâhil edilen 13.365 m2 büyüklüğünde Van-Ferit Melen Havaalanı Terminal Binasına Aks İlavesi işinin, 25.03.2010 tarihinde 16.921.854,39 TL bedel üzerinden ihalesi yapıp, 07.10.2010 tarihinde sözleşme imzalanmış olup, yer teslimi yapılarak işe başlanılmıştır. İş devam ederken 23.11.2011 tarihinde Van ili ve çevresinde meydana gelen deprem nedeniyle projeden sorumlu Yüklenici, Kontrol Teşkilatı ile Üniversite ve Yetkili Kurumların düzenlemiş olduğu raporlarda, projenin ihale edildiği şekliyle ikmalinin mümkün olamayacağı ve bu nedenle 15.05.2012 tarih ve 60 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile proje kapsamındaki işler tasfiye edilmiştir.

Proje, günün koşullarına göre yeniden gözden geçirilmiş olup, "Van-Ferit Melen Havalimanı Yeni Terminal Binasına Aks İlavesi ile Teknik Blok ve Kule Yapımı" olarak yeni bir proje adı altında mevcut terminalin yıkılıp İtfaiye Binası ve Kuvvet Santrali ile Isı Merkezinin Güçlendirilmesi ve hasar gören diğer iş yerlerinin de tamiratını kapsayacak şekilde yeniden ihaleye

çıkılmasına 25.06.2012 tarih ve 84 sayılı Yönetim Kurulunca karar verilmiştir.

18.10.2012 tarihinde 24.000.000 TL yaklaşık maliyetle Kamu İhale Kanunu'nun 19/a maddesi hükümlerine uygun olarak 17.265.000 TL bedel üzerinden ihalesi gerçekleştirilmiş, 01.03.2013 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. 08.03.2013 tarihinde yer teslimi yapılarak işe başlanılmış olup, işin bitim tarihi 08.09.2014 tür. İş devam etmektedir.

Bu proje için 2013 yılında 5.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içerisinde ihtiyaç duyulan 3.045.955 TL ilave ödenek, diğer projelerdeki harcanamayacak ödeneklerden projeler arası aktarma yoluyla karşılanarak projenin ödeneği 8.045.955 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibarıyla 8.045.955 TL harcama yapılarak % 100 oranında gerçekleştirme sağlanmıştır.

14. TÜRKİYEDEKİ ATM KAYNAKLARININ SİSTEMATİK MODERNİZASYONU (SMART) (2002E030180)

Ülkemizde artan hava trafiğinin kapasite talebini karşılamak, Hava Trafik Kontrolünün yeni fonksiyonlara kavuşturularak hava trafik hizmetinde güvenilirlik ve kalitenin artırılmasını sağlamak, Hava Trafik Kontrol Sisteminin alt yapısının tamamen yenilenmesi, modernizasyonu ve tüm ülke hava sahasını tek bir Hava Trafik Kontrol Merkezinden kontrol etmek, ayrıca; EUROCONTROL Teşkilatının Tek Hava Sahası (One SKY) konseptine uyum sağlamak amacıyla Kuruluşumuzca kısaca (SMART) olarak adlandırılan Türkiye'deki ATM (Hava Trafik Yönetimi) Kaynaklarının Sistematik Modernizasyonu projesi olarak planlanan bu proje hayata geçirilmiştir.

SMART projesi kapsamında;

1. Merkezi Ankara ACC (Saha Kontrol Merkezi) ile Hava Trafik Kontrol Komplekslerinin Temin ve Tesisi: Proje kapsamında; mevcut durumda iki FIR (Flight Information Region /Uçuş Bilgi Bölgesi)'dan (Ankara ve İstanbul) oluşan Türkiye Saha Kontrol Hizmeti, bu proje kapsamında yeni merkezi Ankara ACC'den sağlanması planlanmıştır. Bununla birlikte; İstanbul, Antalya, A.Menderes, Dalaman, Bodrum ATC (Air Traffic Control-Hava Trafik Kontrol)'ler APP (Yaklaşma Kontrol) ve TWR (Tower-Kule) hizmeti ve-

recektir. Ayrıca KKTC Hava Sahası, Ercan ACC-APP tarafından kontrol edilecektir. Bu proje kapsamında mevcut 6 merkezdeki yaklaşma ünitelerinin de teknik altyapıları ile birlikte yenilenmesi (Ara Modernizasyon) planlanmıştır.

Mevcut Hava Trafik Kontrol Sistemlerinin SMART projesi gerçekleşene kadar devamlılığının sağlanması amacıyla projenin ilk aşaması olan Esenboğa, Atatürk, A.Menderes, Dalaman Havalimanlarında Mevcut ATC Sistemlerinin; SMART projesine bağlı yeni hava sahası yapısı gerçekleştirilene kadar günümüz hava trafik kapasitesine uygun olarak sağlıklı hava trafik hizmeti verecek şekilde devamlılığının sağlanması amacıyla mevcut ATM (Air Traffic Management-Hava Trafik Yönetimi) alt yapısının 2006 yılında ihalesi yapıp sözleşmeye bağlanan "Ara Modernizasyonu" kısmı tamamlanmış olup, 04.12.2008 tarihinde geçici kabulü yapılmıştır.

Ara Modernizasyon kapsamında bulunmayan Antalya ve KKTC Havalimanları ACC/APP Sistemlerinin geçici kabulleri sırası ile 20.05.2009 ve 22.06.2009 tarihlerinde yapılmıştır. SMART Sistemleri kapsamında yapılan Hava Trafik Kontrol Merkezi inşaatları (Ankara, İstanbul, İzmir, KKTC, Dalaman Havalimanları Binaları) tamamlanmış, 28.07.2009 tarihinde yapım işlerinin komple geçici kabulleri yapılmıştır.

SMART Projesi Merkezi Ankara ACC ile Hava Trafik Kontrol Komplekslerinin Temin ve Tesisi işine ait sözleşme kapsamında 26.09.2009 tarihi olan işin tamamlanma süresi geçmiş olup, SMART projesi teknik şartnamesinde yapılması istenen Hava Trafik Kontrol Yazılımının bu tarih itibarıyla gerçekleştirilmesi nedeniyle geçici kabul işlemlerine başlanılamamıştır. Bu nedenle yüklenici firmaya 30.09.2010 tarihine kadar cezalı olarak işi geçici kabule hazır hale getirmesi için noter kanalı ile ihtarname çekilmiştir. Firma, ihtarlı süre dolmadan Ankara ATC sistemleri için kısmi geçici kabule hazır olduğunu bildirmiştir.

Merkezi Ankara ACC-ATC Sistemlerine ait kısmi geçici kabul çalışmaları, oluşturulan Ankara SMART ATC Sistemleri Kısmi Geçici Kabul Komisyonunca yüklenici firma ile beraber 22.07.2010 tarihinde başlatılmıştır.

Sistemlerin yeterliliğine yönelik, Firma tarafından verilen test prosedürleri doğrultusunda sistem üzerinde teknik ve operasyonel uygunluk testleri yapıl-

miştir. Ayrıca Firma tarafından verilen test prosedürlerinde yer almayan ancak sistemlerin yeterliliğine yönelik Komisyonca uygun görülen teknik ve operasyonel testler yapılmıştır. Kısmi geçici kabulleri yapılmış olup, komple geçici kabul çalışmaları devam etmektedir.

Söz konusu projenin tamamlanması ile birlikte ülkemiz, Eurocontrol' e üye olan ve çok az ülkede bulunan hava trafik güvenliğine yönelik çok modern bir tesise kavuşmuş olacaktır.

2. Radarların Yenilenmesi: Halen Hava Trafik Hizmetlerinin 18 yıldan fazla süredir kullanılmakta olan mevcut radarların yenilenmesi ve kaplama boşluklarının giderilmesi için ilave radar alımlarını kapsamaktadır.

Proje kapsamında 18 SSR, 5 PSR radarı ve Trabzon Havalimanına APP (yaklaşma) Hava Trafik Merkezi kurulması planlanmıştır. İşin sözleşmesi 16.02.2009 tarihinde 38.500.000 Euro bedel üzerinden imzalanmış olup, yapım işleri için 7.224.290 Euro iş artışı yapılarak toplam bedel 45.724.290 Euro olmuştur. İşin süresi 3 yıl olarak belirlenmiş ise de yüklenici firmadan kaynaklanmayan sebeplerden dolayı firmanın talebi üzerine 14.09.2012 tarihine kadar süre uzatımı verilmiştir. İşler tamamlanmış olup, geçici kabul çalışmaları devam etmektedir. Radar İstasyonlarından tamamlananların geçici kabulleri yapılarak 2010, 2011, 2012 ve 2013 yıllarında hizmete verilmiştir.

Hâlihazırda ülkemiz +(KKTC) hava sahasına; 18+1 SSR, 6+1 PSR, Radarlı olarak 2+1 ACC/APP ve 3 APP hizmet vermekte olup, bu proje ile mevcut 18+1 SSR ve 6+1 PSR İstasyonundan 11 SSR ile 3 PSR İstasyonu yenilenerek ilave olarak 7 SSR, 2 PSR ve 1 APP tesis edilecektir. Proje sonunda daha önceki mevcut Radarlarla birlikte 22+2 SSR, 7+1 PSR, 1+1 ACC ve 6 APP Merkezi ülkemiz hava sahasına hizmet vermektedir.

Bu proje kapsamındaki işler için 2013 yılında toplam 11.000.000 TL (DİŞ) ödenek tahsis edilmiştir. Bu proje için tahsis edilen ödeneğin yıl içerisinde ihtiyaç duyulan 1.558.748 TL ilave ödenek, diğer projelerdeki harcanamayacak ödeneklerden projeler arası aktarma yoluyla karşılanarak projenin ödeneği 12.558.748 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibarıyla bu proje kapsamındaki işler için toplam 12.558.533 TL harcama yapılarak % 100 oranında nakdi gerçekleşme sağlanmıştır.

15. MUHTELİF MEYDANLARA İTFAİYE VE GARAJ BİNALARI YAPIMI (2004E030240)

Bu proje, havalimanlarımızdaki itfaiye ve garaj binalarının ihtiyaçlarını karşılamak üzere 2004 yılı yatırım programımıza dahil edilmiştir. Proje sari proje olduğu için ihalesi önceki yıllar yapıp da bu yıl bitirilmesi planlanan Muş Havalimanı İtfaiye Binası Yapımı ile Kastamonu Havalimanı İtfaiye ve Binası Yapım inşaatları tamamlanarak hizmete verilmiştir.

Ayrıca Hatay Havalimanı Garaj Binası Yapımı, Denizli Çardak Havalimanı Garaj Binası Yapımı, Kars Havalimanı Garaj Binası Yapımı, Amasya Merzifon Havalimanı Garaj Binası Yapımı ile Mardin Havalimanı İtfaiye Binasına Aks İlavesi yapımlarının muhtelif tarihlerde ihaleleri yapılarak sözleşmeleri imzalanmış ve yapılan sözleşmeler gereği devam eden inşaatların belirlenen sürelerde tamamlanıp hizmete verilerek sektöre kazandırılması planlanmıştır.

Öte yandan; proje çalışmaları devam eden Çanakkale Havalimanı Garaj Binası Yapımı, Çanakkale-Gökçeada Havalimanı İtfaiye ve Garaj Binası Yapımı ile Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı İtfaiye Binası Yapımı işlerinin 2014 yılında ihalelerine çıkılması planlanmaktadır.

Bu projenin alt detayında yer alan tüm işler için 2013 yılında 26.047.000 TL ödenek tahsis edilmiş; ancak ödeneğin tamamının yılsonuna kadar harcanamayacağı düşünülen 13.880.663 TL'lik kısmının, ihtiyaç duyulan projelere aktarılması ile bu projenin 2013 yılı ödeneği 12.166.337 TL 'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibarıyla bu projede 12.166.072 TL harcama yapılarak % 100 nakdi gerçekleşme sağlanmıştır.

16. HAVALİMAN VE MEYDANLARIN PAT SAHALARININ YENİLENMESİ (2005E030140)

Bu proje 2005 yılında yatırım programımıza dahil edilmiştir. Proje sari bir projedir. Projenin alt başlıklarında yer alan bazı işlerin geçmiş yıllarda ihaleleri yapılarak sözleşmeye bağlanmış olup, devam eden işlerden Hatay Havalimanı Apron Genişletilmesi ile Şerit Sahalarının Standart Hale Getirilmesi, Gaziantep Havalimanı Apron Genişletilmesi, Tekirdağ-Çorlu Havalimanı PAT Sahaları Genişletilmesi Onarımı ve 05 Pist Başı Aydınlatma Sistemlerinin CAT II Standartlarına Dönüştürülmesi, Esenboğa Havalimanı Hızlı Taksi Yolları ve Apron Yapımı, işlerinin geçici kabulü onaylanmış; Sinop Havalimanı Pist Onarımı ve Tevsi ile Apron ve Taksiyolu Yapımı, Milas -Bodrum Havalimanı Taksiyolunun Piste Dönüştürülmesi ile Hızlı Taksiyolu Yapımı işleri ise geçici kabul aşamasındadır.

Öte yandan, daha önceki yıllar ihalesi yapıp, sözleşmeye bağlanarak bitim tarihleri önümüzdeki yıllar olarak belirlenen işler ile bu yıl ihalesi yapıp, sözleşmeye bağlanarak devam eden işlerden, Çanakkale

le Havalimanı Pist Uzatılması Genişletilmesi ve PAT Sahaları Onarımı, Atatürk Havalimanı PAT Sahaları Onarım ve Tevsi İnşaatı, Gaziantep Havalimanı Pist Rehabilitasyonu işlerinin inşaatları devam etmekte olup, önümüzdeki yıllarda bitirilip hizmete verilmesi planlanmıştır.

Ayrıca; projenin alt başlıklarında yer alan Esenboğa Havalimanı PAT Sahaları Onarımı ve Tevsi, Adnan Menderes Havalimanı Apron ve Taksiyolları Yapımı, Balıkesir-Koca Seyit Havalimanı Drenaj Kanallarının Rehabilitasyonu ile Resa ve Şerit Sahalarının Tanzimi, Van-Ferit Melen Havalimanı 03 Pist Başı Bataklık Alanının Doldurulması ve Şerit Sahalarının Düzenlenmesi ile Bursa Yenişehir Havalimanı PAT Sahalarının Onarımı işlerinin ise ihaleye çıkmak üzere gerekli hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

2013 yılında bu proje için 135.966.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içerisinde bu proje kapsamında yer alıp devam eden inşaatlar için mevcut ödeneğin yeterli olmayacağı, ilave 31.623.100 TL ödeneğe ihtiyaç olduğu tespit edilmiş, bu ödenek talebi diğer projelerdeki atıl ödeneklerden projeler arası aktarma yapılarak, projenin 2013 yılı ödeneği 167.589.100 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibarıyla 167.588.631 TL harcama yapılarak % 100 oranında nakdi gerçekleşme sağlanmıştır.

17. MUHTELİF MEYDANLARA TEKNİK BLOK, KULE VE SEYRÜSEFER SİSTEMLERİ İNŞAATLARI ALTYAPI YAPIMI (2008E030070)

Bu proje sari proje olup, Kuruluşumuz yatırım programına 2008 yılında dahil edilmiştir. Projenin alt kalemlerinde yer alan geçmiş yıllarda ihalesi yapıp, sözleşmeye bağlanıp, yer teslimi yapılarak işe başlanan Hatay Havalimanı Teknik Blok ve Kule Yapımı işi tamamlanarak, geçici kabul aşamasına gelinmiştir.

Öte yandan 2012 yılında ihalesi yapıp, sözleşmeye bağlanıp, yer teslimi yapılarak inşaatı devam eden Sivas Nuri Demirağ Havalimanı Teknik Blok ve Kule Yapımı işinin 2014 yılında bitirilip hizmete verilmesi planlanırken; proje hazırlık çalışmaları devam eden Muş Havalimanı Teknik Blok ve Kule Yapımı, Milas-Bodrum Havalimanı Teknik Blok ve Kule Yapımı işlerinin ihalelerine çıkılması planlanmaktadır.

2013 yılında bu proje kapsamında yer alan ve inşaatları devam eden işler için toplam 12.244.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu ödeneğin tamamının yılsonuna kadar harcanamayacağı tespit edilmiş, mevcut ödeneğin 3.768.046 TL' lik kısmı, ihtiyaç duyulan diğer projelere projeler arası aktarma yapılarak, projenin ödeneği 8.475.954 TL'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibariyle bu projede 8.475.633 TL harcama yapılarak % 100 oranında nakdi gerçekleşme sağlanmıştır.

18. MEYDAN HİZMET ARAÇLARI TEMİNİ (2009E030030)

Trafiğe açık mevcut havalimanlarımız ile yeni hizmete verilecek havalimanlarımızın ihtiyaçlarını karşılamak üzere alımları planlanan Meydan Çevre Tanzim, Bakım ve Temizlik Araçları (Traktör, Terminal İçi Yüksekselebilir Platform, Forklift, Follow- Me, Araç Üstü Yüksekselebilir Platform (sky worker), Ağaç Sökme Dikme Makinesi, Çöp Kamyonu, Pist Frenleme Ölçüm Cihazı, Vakumlu Süpürge, Kombine Kanal Temizleme Aracı, Pist Frenleme Ölçüm Cihazı, Greyder, Kazıyıcı-Yükleyici), Muhtelif Kar Mücadele Aracı (Çeker Tip Kombine Kar Mücadele Aracı, Rotatif, Kar Küreme ve De-İcing Sıvı Serpme Aracı, Uçak ve Köprü Altı Kar Mücadele Aracı), Yangın Söndürme Aracı (Yangın Söndürme Aracı, Arazöz, Pist Köpükleme Aracı), Ambulans ile Özel Maksatlı Araçlar Kullanma Simülatörü temin ve tahsisleri için yıl içerisinde muhtelif tarihlerde yapılan ihaleler sonuçlandırılıp sözleşmeye bağlanmıştır. 11 adet terminal içi yüksekselebilir platform, 4 adet forklift, 7 adet greyder, 14 adet çeker tip kombine kar mücadele aracı, 10 adet yangın söndürme aracı, 27 adet arazöz, 4 adet ambulans alımı işleri sonuçlandırılmış olup, planlandığı şekilde ihtiyaç yerlerine tahsisleri yapılmıştır.

2013 yılında bu proje için 31.493.000 TL' si dış olmak üzere toplam 44.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş,

ancak mevcut ödeneğin kifayet etmeyeceği ilave 381.079 TL ödeneye ihtiyaç olduğu tespit edilerek, projeden sorumlu Daire Başkanlığının talebi üzerine ihtiyaç duyulan ödenek, diğer projelerdeki atıl ödeneklerden projeler arası aktarma yapılarak karşılanmış olup, projenin 2013 yılı ödeneği 44.381.079 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibariyle ödeneğin tamamı harcanarak % 100 oranında nakdi gerçekleşme sağlanmıştır.

19. MUHTELİF TEÇHİZAT VE ENERJİ TEMİNİ İLE TESİSİ (2009E030040)

Genel Müdürlük Merkez birimleri ve Havaliman/Meydanları ile SSY İstasyonlarına ait terminal ve hizmet binalarında temizlik, bakım, ot mücadelesi, yangın söndürme, baskül ve çeşitli hizmetlerde kullanılan mekanik, hidrolik, pnomatik, muhtelif malzeme ve teçhizatların temin ve tahsisleri için yıl içerisinde ihaleleri yapılarak, siparişleri verilmiş olup, alımlar gerçekleştirilerek planlandığı şekilde ihtiyaç yerlerine tahsisleri yapılmıştır.

Ayrıca; taşıma sistemleri ve otomatik kapı yapımları, mevcut ve yeni yapılan tesisler için su deposu yapılması, su kuyuları açılması, su isale hattı yapılması, bahçe sulama sistemleri, hidrofor sistemleri yapılması, arıtma sistemleri, su yumuşatma sistemleri yapılması ve mevcutların revizyonu ve her türlü pompa alımları, klima ve havalandırma sistemi alınması ve merkezi hale dönüştürülmesi, mevcut ve yeni yapılan kalorifer sistemlerinin merkezi hale ve doğalgaza dönüşümü, her türlü tesisatın revizyonu, kalorifer kazanı ve brülör alımı, mobil akaryakıt pompa istasyonları ve otomasyon sistemi yapılması, elektrojen grupları, elektrik cihaz ve teçhizat temin ve tesisi işlerinin yıl içerisinde muhtelif tarihlerde ihaleleri yapılarak, sözleşmelere bağlanmış, alımlar gerçekleştirilerek talepler karşılanmıştır.

Kuş Kovma Sistemi Temin ve Tesisleri için taslak şartname hazırlanmış olup yaklaşık maliyet belirleme çalışmaları devam etmektedir.

Trabzon Havalimanı Kuvvet Santrali Yapımı işinin 25.09.2013 tarihinde ihalesi gerçekleştirilmiş olup 25.12.2013 tarihinde sözleşmesi imzalanarak yer teslimi yapılmıştır. 2014 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

Esenboğa Havalimanı YG-AG Enerji Revizyonu ile Güç Merkezi Yapımı işinin ise 2014 yılı içerisinde ihalesinin yapılması planlanmaktadır.

2013 yılında bu proje için 13.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş, ancak ödeneğin tamamının yılsonuna kadar harcanamayacağı tespit edilmiş olup, atıl kalacak 7.721.232 TL ödenek, ihtiyaç duyulan projelere projeler arası aktarma yapılarak projenin 2013 yılı ödeneği 5.278.768 TL'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibarıyla 5.275.501 TL harcama yapılarak % 100 oranında nakdi gerçekleşme sağlanmıştır.

20. HAVA SEYRÜSEFER, HABERLEŞME VE TERMİNAL SİSTEMLERİ TEMİN TESİSİ VE MODERNİZASYONU (2010E030020)

Mevcut ve yeni hizmete verilecek, seyrüsefer yardımcı cihaz ve sistemlerin uluslararası standartlara ulaştırılması amacıyla geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da ihtiyaç duyulan cihaz, sistem ve teçhizatların modernizasyonu yapılmıştır.

Ayrıca, seyrüsefer yardımcı sistemleri montajı, konturpua ve shelter vb.cihazların temini ve tesisi, modernizasyonu (CVOR, DME, NDB, ILS) alımları, seyrüsefer yardımcı cihazların altyapı inşaatları, hava haberleşme sistemlerinin temin ve modernizasyonları, test ölçü cihazları, avadanlık, anten güç kaynakları, klimalar, sinevizyon ve aksesuarları vb. ihtiyaçların (yurtiçi) alımları gerçekleştirilmiş olup, ihtiyaç yerlerine tahsis edilmiştir. Dış alımlar için ihaleler yapıp sözleşmelere bağlanarak siparişleri verilmiş, imalatlara başlanmış, akreditifleri açılmıştır.

AMAN/DMAN (Geliş ve Kalkış Sıralama Yönetim Sistemi) Temin ve Tesisi işi için 30.01.2013 tarihinde ihalesi gerçekleştirilmiş olup, 19.03.2013 tarihinde firma ile kuruluşumuz arasında sözleşme imzalanmıştır. Malzemenin geçici kabul çalışmaları devam etmektedir.

2013 yılında bu proje için 22.180.000 TL (dış) olmak üzere toplam 26.150.000 TL ödenek tahsis edilmiş; ancak ödeneğin tamamının yılsonuna kadar harcanamayacağı tespit edilmiş olup, atıl kalacak 5.649.143 TL ödenek, ihtiyaç duyulan projelere projeler arası aktarma yapılarak projenin 2013 yılı ödeneği 20.500.857 TL'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibarıyla bu proje 20.497.015 TL harcama yapılarak

% 100 oranında nakdi gerçekleşme sağlanmıştır.

21. HAVAALANLARI GÜVENLİK SİSTEMLERİ TEMİN VE TESİSİ (2010E030050)

Ülkemizin en büyük giriş-çıkış kapıları konumunda bulunan havalimanlarımızın en son teknolojik cihaz, teçhizat ve sistemlerle donatılmasına, her türlü mal ve can güvenliğinin sağlanmasına, ayrıca ülkemizin prestijinin en üst düzeyde tutulmasına kuruluşumuzca büyük önem verilmektedir.

Bu nedenle Genel Müdürlüğümüz Merkez ve hâlihazırda faal durumda bulunan mevcut havalimanlarımız ile yeni hizmete verilecek havalimanlarımızın ihtiyacı olan X-Ray Cihazları, CCTV-CACS Sistemleri Donanımları, EDS Sistemi, Elektronik Çevre Güvenlik Sistemleri ve Donanımları ile güvenlikle ilgili havalimanlarımızdaki cihaz ve sistemlerin modernizasyonlarıyla ilgili alımların ihaleleri gerçekleştirilmiş olup; 5 adet X-Ray cihazı, 41 adet araç altı izleme dedektörü ve CCTV kamera sistemi alımı işleri sonuçlandırılıp, ihtiyacı olan havalimanlarına dağıtımı yapılmıştır.

Bu proje için 2013 yılında 7.500.000 TL'si (dış) olmak üzere, 10.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu ödeneğin tamamının yılsonuna kadar harcanamayacağı tespit edilmiş, mevcut ödeneğin 9.463.928 TL'lik kısmı, ihtiyaç duyulan diğer projelere projeler arası aktarma yapılarak, projenin ödeneği 536.072 TL'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibarıyla 526.072 TL harcama yapılarak % 98,1 oranında nakdi gerçekleşme sağlanmıştır.

22. BALIKESİR-KOCA SEYİT HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI YAPIMI (2011E030050)

Balıkesir Koca Seyit Havalimanı Terminal Binası Yapımı işi dahilinde 23.000 m2 büyüklüğünde terminal binası yapımı için 14.07.2011 tarihinde, 38.883.647,73 TL anahtar teslimi götürü bedel üzerinden ihalesi gerçekleştirilip sözleşmeye bağlanarak, 17.11.2011 tarihinde işe başlanılmıştır. İş devam etmekte olup, işin süresi 700 iş günüdür. Söz konusu işin bitiş tarihi 16.10.2013 olarak belirlenmiştir. 23.12.2013 tarih ve 62900 sayılı Makam Onayı gereği % 5,47 'lik iş artışına karşılık gelen 2.128.192,50 TL iş artışı verilmiş olup, işin süresi 31.12.2013 olarak belirlenmiştir.

Bu proje için 2013 yılında 10.000.000 TL ödenek

tahsis edilmiş, ancak yıl içerisinde mevcut ödeneğin yeterli olmayacağı tespit edilerek ihtiyaç duyulan 2.925.000 TL ilave ödenek, diğer projelerdeki atıl ödeneklerden aktarma yapılarak karşılanmış olup, projenin ödeneği 12.925.000 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibarıyla 12.924.520 TL harcama yapılarak % 100 oranında nakdi gerçekleştirme sağlanmıştır.

23. DİYARBAKIR HAVALİMANI YENİ TERMİNAL BİNASI YAPIMI VE MÜTEMMİMLERİ İLE PAT SAHALARININ YAPIMI (2011E030060)

Bu proje; 2011 yılı yatırım programımıza dahil edilen sari bir proje olup 23.08.2012 tarih ve 2012/16 sayılı YPK Kararıyla, 2005E030140 nolu "Havaliman ve Meydanların PAT Sahalarının Yenilenmesi" projesinin alt harcama kaleminde yer alan **"Diyarbakır Havaalanı Apron ve Taksiyolu Yapımı"** işi, mevcut ödeneği ile birlikte 2011E030060 nolu "Diyarbakır Havaalanı Terminal Binası Yapımı" projesi ile birleştirilmiş olup, projenin yeni adı **"Diyarbakır Havalimanı Yeni Terminal Binası Yapımı ve Müteimmimleri ile PAT Sahalarının Yapımı"** olarak revize edilmiştir.

Proje kapsamındaki **"Diyarbakır Havalimanı Apron ve Taksiyolu Yapımı"** işinin 27.03.2012 tarihinde yer teslimi yapılarak işe başlanmıştır. 11.10.2013 tarihi itibarı ile geçici kabulü yapılmış olup, 25.12.2013 tarihinde Makamca onaylanmıştır.

"Diyarbakır Havalimanı Yeni Terminal Binası Yapımı" işinin ise 15.01.2013 tarihinde ihalesi 195.400.000,00 TL bedelle gerçekleştirilmiştir. 06.03.2013 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır. 21.03.2013 tarihi itibarıyla yer teslimi yapılarak işe başlanılmıştır. İşin bitim tarihi 30.12.2014 tür. Yine bu proje kapsamında **"Diyarbakır Havalimanı İtfaiye ve Garaj Binası ile Apron Bariyer Binası Yapımı"** işi için münferit olarak 17.04.2013 tarihinde 7.1670.000,00 TL bedelle ihalesi gerçekleştirilmiş olup, 16.07.2013 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır. İşin yer teslimi 26.07.2013 tarihinde gerçekleştirilmiş, bitiş tarihi 07.12.2014 olarak belirlenmiştir.

2013 yılında bu proje için 31.152.000 TL ödenek tahsis edilmiş, ancak ödeneğin tamamının yılsonuna kadar harcanamayacağı tespit edilmiş, mevcut ödeneğin 1.118.837 TL'lik kısmı, ihtiyaç duyulan diğer

projelere projeler arası aktarma yapılarak, projenin ödeneği 30.033.163 TL'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibarıyla 30.033.158 TL harcama yapılarak % 100 oranında gerçekleştirme sağlanmıştır.

24. MARDİN HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI YAPIMI (2011E030070)

Bu proje 2011 yılında yatırım programımıza dahil edilen sari bir projedir. 33.150 m² den oluşan Mardin Havalimanı Terminal Binası Yapımı işinin 03.08.2011 tarihinde 45.746.047 TL bedel üzerinden ihalesi yapılmış, 08.12.2011 tarihinde sözleşmeye bağlanmış, 09.12.2011 tarihinde de yer teslimi yapılarak işe başlanılmıştır. İş devam etmekte olup bitiş tarihi 07.11.2013 olarak belirlenmiştir. 07.06.2012 tarih ve 42148 sayılı Makam Onayı ile 115.122,09 TL imalat azalışı yapılmış olup, toplam ihale bedeli 45.630.924,91 TL düşürülmüştür. 20.03.2013 tarih ve 21380 sayılı Makam Onayında % 3,5837'lik keşif artışına tekabül eden 26 günlük süre verilmiştir. 1.639.423,69 TL ilave artış ile toplam ihale bedeli 47.270.348,86 TL 'ye yükselmiştir. İş artışına karşılık gelen 26 günlük ek süre ile işin bitim tarihi 02.12.2013 olarak belirlenmiştir. İşin süresi bittiği için firma cezalı çalışmaktadır.

2013 yılında bu proje için 15.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş, ancak yıl içerisinde mevcut ödeneği yeterli olmayarak ihtiyaç duyulan 4.899.000 TL ilave ödenek, diğer projelerden projeler arası aktarma ile karşılanarak, projenin 2013 yılı ödeneği 19.899.000 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibarıyla 19.898.785 TL harcama yapılarak % 100 oranında nakdi gerçekleştirme sağlanmıştır.

25. KONYA HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI YAPIMI (2011E030080)

Bu proje yatırım programımıza 2011 yılında dahil edilmiş olup, sari bir projedir. Konya Havalimanına 24.175 m² büyüklüğünde yeni terminal binası yapımı için 11.05.2011 tarihinde 44.634.000 TL bedel üzerinden ihalesi gerçekleştirilmiş, 01.08.2012 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. İşin süresi yer teslimini müteakip 700 gün olup, işe başlama tarihi 02.08.2012 işin bitiş tarihi 02.07.2014 olarak belirlenmiştir. 25.10.2013 tarih ve 78042 sayılı Makam Onayı ile 624.779,48 TL'lik iş eksilişi verilmiş olup, toplam iha-

le bedeli 44.009.220,52 TL'ye düşürülmüştür.

Bu proje için 2013 yılında 25.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş, ancak yıl içerisinde mevcut ödeneği yeterli olmayarak ihtiyaç duyulan 6.865.221 TL ilave ödenek, diğer projelerden projeler arası aktarma ile karşılanarak, projenin 2013 yılı ödeneği 31.865.221 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibariyle ödeneğin tamamı harcanarak % 100 oranında nakdi gerçekleşme sağlanmıştır.

26. HAVA SEYRÜSEFER HİZMETLERİ EĞİTİM KOMPLEKSİ (2011E030090)

Bu proje yatırım programımıza 2011 yılında dahil edilerek sari bir proje olarak düşünülmüştür. Hava Seyrüsefer Hizmetleri Eğitim Hizmetleri Kompleksi Yapımı işi ile ilgili imar düzenlemesinin neticelendirilme çalışmaları süreci devam ederken 11.10.2011 tarih ve 2349 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla Genel Müdürlük Merkez binamızın yanındaki Kuruluşumuza ait söz konusu taşınmazın bedelsiz olarak Diyanet İşleri Başkanlığına devredilmiş olması nedeniyle bu proje kapsamındaki Eğitim Kompleksi yapımına başlanamamıştır.

Bu proje için 2013 yılında 10.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş ise de Kuruluşumuz taşınmazının başka kuruma bedelsiz devredilmesi nedeniyle, bu projede harcama yapılamayacağı düşünüldükçe 1 TL iz bedel bırakılmış, 9.999.999 TL'si de ihtiyaç duyulan projelere projeler arası aktarma yapılmıştır. Bu nedenle projede dönem sonu harcama gerçekleştirilememiştir.

27. SSR İSTASYONLARI ERİŞİM YOLLARI YAPIMI VE ONARIMI (2011E030100)

Bu proje 2011 yılında Kuruluşumuz yatırım programına dahil edilmiştir. Sari proje olduğu için 2011 yılında ihalesi yapıp sözleşmeye bağlanan işler ile 2013 yılında yeni ihaleleri yapıp sözleşmeleri imzalanarak başlanılan işlerden bir kısmı tamamlanıp hizmete verilmiş, bir kısmı halen devam etmektedir. (Batman Beşiri Radar İstasyonu Erişim Yolu Onarımı, Esenboğa Havalimanı Çubuk Mira ve Çubuk VOR İstasyon Yollarının Onarımı işleri)

Bu proje için 2013 yılında 3.000.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Ancak yılsonuna kadar bu ödeneğin harcanamayacağı tespit edilen 2.124.902 TL'lik

kısmı, ödenek ihtiyacı olan diğer projelere aktararak projenin ödeneği 875.098 TL'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibariyle ödeneğin tamamı harcanarak % 100 oranında bir gerçekleşme sağlanmıştır.

C) YENİ PROJELER TOPLAMI

a) 2013 yılında bitenler:

28. BİLGİ İŞLEM SİSTEMLERİ DONANIM VE YAZILIM TEMİN VE TESİSİ (2013E030030)

Bu proje yıllık bir proje olup, proje kapsamında Genel Müdürlük Merkez ve Havalimanlarının Bilgi İşlem ve Sistemleri ile Donanımlarını karşılamak üzere; 2013 yılında temin ve tesisleri planlanan yeterli sayıda notebook, yazıcı, tarayıcı, sunucu ve bilgisayar alımları gerçekleştirilmiş olup ihtiyaç yerlerine tahsisleri yapılmıştır. Ayrıca Felaket Kurtarma Merkezi Amaçlı Merkezi Veri Tabanı Yönetim Sistemi ve Yedekleme Ünitelerinin Temini işi, Çağrı Yönetim Sistemi ve Bant Genişliği Yönetim Sistemi Donanım ve Yazılım Sürümleri Güncellenmesi işi ile Çevre Donanımları ile Yazılım Lisanslarının Temini işi, v.b. alımlar yapılmıştır.

2013 yılında bu proje için 4.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup yıl içerisinde mevcut ödeneğe ilave olarak ihtiyaç duyulan 1.750.000 TL ödenek, diğer projelerdeki atıl ödeneklerden projeler arası aktarma yapılarak, projenin 2013 yılı yatırım programı ödeneği 5.750.000 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibariyle toplam 5.421.619 TL harcama yapılarak % 94,3 oranında bir gerçekleşme sağlanmıştır.

29. HAVAALANLARI İDAME VE YENİLEME PROJESİ (2013E030040)

Bu proje yıllık bir proje olup, Genel Müdürlük Merkez ve havalimanları ile yeni hizmete verilecek havalimanlarının Demirbaş Mefruşat ve İmalat Malzemeleri Andakondü Alımı ve Müteferrik İşlerle ilgili talepleri projenin alt birinci kaleminden karşılanarak ihtiyaç yerlerine gönderilmiştir.

İkinci harcama kaleminden ise Batman, Balıkesir Merkez, Denizli Çardak ve Erzincan Havalimanlarındaki PAT Sahaları Onarımı, Tadili ve Tevsii işleri yapılmıştır.

Üçüncü harcama kaleminden de Adnan Menderes, Erzincan, Erzurum, Hatay ve Uşak Havalimanlarında-

ki Mevcut Tesislerin Tevsii Onarımı ve Tadili işleri ile Van Ferit Melen Havalimanı Lojman Binası Güçlendirme Yapımı işi Havalimanı Başmüdürlükleri ve Müdürlüklerine verilen yetki çerçevesinde gereken bakım onarımlar gerçekleştirilmiştir.

2013 yılında bu proje için 13.601.000 TL ödenek tah-

sis edilmiş olup, ancak yıl içerisinde harcanamayacağı tespit edilen 10.032.597 TL ödenek, ihtiyaç duyulan diğer projelere projeler arası aktarma yapılarak projenin ödeneği 3.568.403 TL'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibarıyla projede toplam 3.548.874 TL harcama yapılarak % 99,5 oranında nakdi gerçekleştirme sağlanmıştır.

30. YIL İÇİNDE BELİRECEK ZARURİ HARCAMALAR İLE GEÇMİŞ YILLARA AİT EKSİK İŞLERİN TAMAMLANMASI, KESİN HESAP FARKLARI VE İTHALAT ÖDEMELERİ (2013E030050)

Bu proje yıllık bir proje olup, geçmiş yıllarda ihalesi yapıp sözleşmeye bağlanan cihaz, sistem, teçhizat, iş makineleri (Yangın Söndürme, Kar Küreme v.b) gibi siparişleri verilen, imalatları yapılan yurtdışı alımlarla ilgili akreditifler açılmış, sözleşmeleri gereği belirlenen söz konusu alımlarla ilgili Kur farkları, Gümrük, Navlun, Sigorta bedelleri ve Muhabir banka masraflarına ilişkin ödemeler bu projenin birinci alt başlığından karşılanmıştır.

Yıl içerisinde Aniden Zuhur Edecek Doğal Afetler (Deprem, Yangın, Sel, Hortum, Fırtına v.b) Genel Müdürlük Merkez ve Mevcut Havalimanlarımızda oluşabilecek olumsuzlukların ivedi olarak giderilmesini karşılamak, ayrıca geçmiş yıllarda ihaleleri yapıp sözleşmeleri imzalanıp tamamlanan yatırım programı stoklarımızdan düşen projeler kapsamında yapılan işlerin kesin hesap farklarının ödemeleri de bu projenin ikinci harcama kaleminden yapılmıştır.

2013 yılında bu proje için 500.000 TL'si dış olmak üzere toplam 5.610.000 TL ödenek tahsis edilmiş

olup, yıl içerisinde ihtiyaç duyulan 44.062.651 TL ilave ödenek, diğer projelerdeki harcanamayacak atıl ödeneklerden projeler arası aktarma ile karşılanarak projenin 2013 yılı yatırım programı ödeneği 49.672.651 TL'ye yükseltilmiştir. Dönem sonu itibarıyla toplam 49.642.920 TL harcama yapılarak % 99,9 oranında nakdi gerçekleştirme sağlanmıştır.

b) 2013 yılından sonraya kalanlar

31. SİNOP HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ (2013E030060)

2013 yılı yatırım programına dahil edilen Sinop Havalimanı Terminal Binası ve Müteammimleri işine ilişkin proje çalışmaları tamamlanmış olup işin ihale hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Proje kapsamında terminal binasının yanı sıra; apron, A kapısı apron bariyer binası, apron taksiyolu bağlantısı, giriş kontrol binası, teknik blok ve kule, ısı ve güç merkezi, itfaiye binası ve genel maksatlı garaj binası yapımı da planlanmaktadır.

2013 yılında bu proje için 2.500.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içerisinde harcanamayacağı tespit edilen 2.499.999 TL ödenek ihtiyaç duyulan projelere projeler arası aktarma yapılarak projenin ödeneği 1 TL 'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibarıyla harcama yapılmamıştır.

32. ÇANAKKALE HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ (2013E030070)

2013 yılı yatırım programına dahil edilen Çanakkale Havalimanı Terminal Binası ve Mütemmimleri işine ilişkin ihale hazırlık çalışmaları devam etmekte olup, proje kapsamında terminal binasının yanı sıra apron ve nizamiye binası yapımı da bulunmaktadır.

2013 yılında bu proje için 3.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içerisinde harcanamayacağı tespit edilen 2.999.999 TL ödenek ihtiyaç duyulan projelere projeler arası aktarma yapılarak projenin ödeneği 1 TL 'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibarıyla harcama yapılmamıştır.

A) ETÜD PROJE İŞLERİ VE MÜŞAVİRLİK TOPLAMI

a) 2013 yılında bitenler:

31. LOJMAN YAPIMI ETÜD-PROJE HAZIRLIĞI (2013G000160)

Bu proje kapsamında; havalimanlarımızda görev yapan personelimizin kullanımına verilmek üzere yapılacak lojmanların etüd-proje hazırlıklarına ilişkin hizmet alımları gerçekleştirilmektedir.

2013 yılında bu proje için 260.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, proje kapsamında harcama yapılmamıştır.

B) DEVAM EDEN PROJELER TOPLAMI

a) 2013 yılında bitenler:

32. LOJMAN YAPIMI (2012G000340)

Bu proje kapsamında Şanlıurfa GAP, Adıyaman, Sinop, Muş, Gaziantep ve Van Ferit Melen Havalimanlarına lojman yapımları planlanmıştır.

» **18 Daire ve Altyapısı Şanlıurfa GAP Havalimanı Lojman Binası Yapımı** işinin 2.260.000 TL bedel üzerinden ihalesi yapılmış, 15.11.2012 tarihinde de sözleşmeye bağlanılarak işe başlanılmıştır. İş devam etmekte olup, işin bitiş tarihi 08.02.2014 olarak belirlenmiştir.

» **Adıyaman ve Sinop Havalimanları Lojman Binası Yapımı** işleri; 2013 yılı Yatırım Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair 2012/3839 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesinin 6.2 ve 7.e maddeleri hükümleri çerçevesinde

2013 yılı Yatırım Programından çıkarılarak, ödenekleri; 2005E030140 nolu "Havaliman ve Meydanların PAT Sahalarının Yenilenmesi" projesinin 11. alt başlığı "Atatürk Havalimanı PAT Sahaları Onarımı ve Tevsii İnşaatı" işine aktarılmıştır.

» **24 Dairelik Muş Havalimanı Lojman Binası ve Altyapı Yapımı** işinin 06.08.2012 tarihinde 3.333.000 TL bedel üzerinden ihalesi yapılmış, 30.10.2012 tarihinde de sözleşmeye bağlanmıştır. İş devam etmekte olup, işin bitiş tarihi 17.05.2014 olarak belirlenmiştir. 12.12.2013 tarih ve 87950 sayılı Makam Onayı ile yüklenici firmaya 0,78048 'lik iş artışı verilmiş olup, toplam ihale bedeli 3.359.013,44 TL ve işin bitiş tarihi 22.05.2014 olarak belirlenmiştir.

» **24 Dairelik Gaziantep Havalimanı Lojman Binası ve altyapı Yapımı** işinin 27.08.2012 tarihinde 3.117.000 TL bedel üzerinden ihalesi yapılmış, 18.12.2012 tarihinde de sözleşmeye bağlanılmıştır. İş devam etmekte olup, işin bitiş tarihi 15.05.2014 olarak belirlenmiştir.

» **24 Dairelik Ferit Melen Havalimanı Lojman Binası ve Altyapı Yapımı** işinin 27.08.2012 tarihinde 3.249.000 TL bedel üzerinden ihalesi yapılarak 09.11.2012 tarihinde de sözleşmeye bağlanmıştır. İş devam etmekte olup, işin bitiş tarihi 26.05.2014 olarak belirlenmiştir.

2013 yılında bu proje kapsamındaki işler için toplam 18.416.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Ancak Adıyaman ve Sinop Havalimanları Lojman Binası Yapımı işlerinin 2013 yılı yatırım programından çıkartılmasıyla 2013 yılı ödeneği 12.066.000 TL'ye düşürülmüştür. Dönem sonu itibarıyla toplam 10.926.449 TL harcama yapılarak % 90,6 oranında nakdi gerçekleşme sağlanmıştır.

C) YENİ PROJELER TOPLAMI

b) 2013 yılından sonraya kalanlar

33. LOJMAN YAPIMI-ESENBOĞA (2013G000170)

Bu proje 2013 yılında Kuruluşumuz yatırım programına dahil edilmiştir. Esenboğa Havalimanı 40 Dairelik Lojman Binası ve Altyapısı yapımı planlanmıştır.

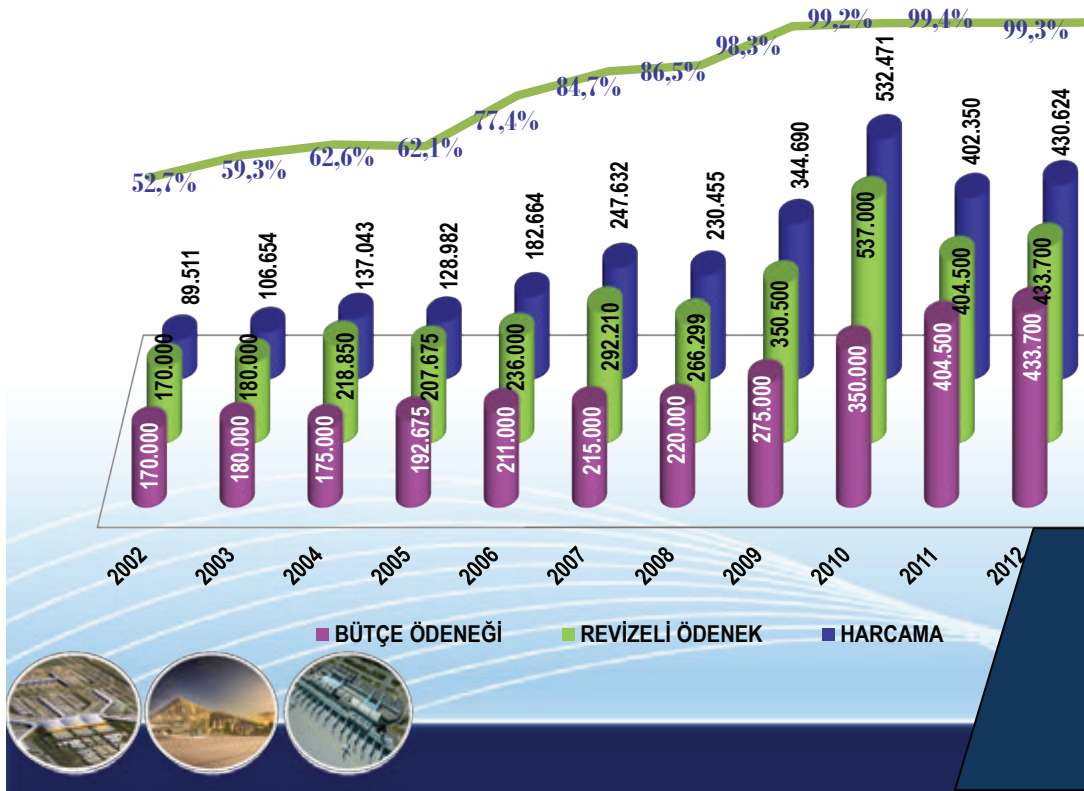
2013 yılında bu proje için 1.324.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yılsonu itibarıyla bu projeden harcama yapılmamıştır.

2013 YATIRIM PROGRAMI (Özet Tablo)

PROJE NO	PROJE ADI	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	REVİZE ÖRNEĞİ	GERÇEKLEŞME
2008E030010	ETÜD - PROJE VE MÜŞAVİRLİK İŞLERİ	1.000	1.435	1.432
2009E030010	HAVALANLARI MASTER PLANLARI	1.000	0	0
2010E030010	HAVA TRAFİK SİSTEM AR-GE PROJELERİ	3.000	3.800	3.800
2013E030010	HAVA ULAŞIMI GENEL ETÜDÜ	1.000	0	0
2013E030020	e-TOD VE MANİA TESPİT PROJESİ	500	0	0
2008E030260	KARS HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI (DAP)	1.708	4.281	4.281
2008E030090	DEVLET HAVA ARAÇLARI HANGARI İLE YABANCI KONUKLAR KÖŞKÜ İNŞAATI	1.000	4.281	4.281
2010E030110	ADIYAMAN HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI YAPIMI (GAP)	2.000	1.273	1.273
2010E030120	AĞRI HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI YAPIMI (DAP)	1.542	3.542	3.542
2010E030090	HAVALİMANLARI VE SSY İSTASYONLARI ELEKTRİK SİSTEMLERİNİN YENİLENMESİ	5.000	6.097	6.097
2012E030040	GEMEREK VOR BİNASI YAPIMI	1.680	1.377	1.377
2012E030050	ERZİNCAN HAVALİMANI YANGIN SİMÜLASYON EĞİTİM TESİSİ YAPIMI	4.300	4.879	4.879
2010E030130	VAN-FERİT MELEN HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI AKS İLAVESİ İLE TEKNİK BLOK VE KULE YAPIMI	5.000	8.046	8.046
2002E030180	TÜRKİYEDEKİ ATM KAYNAKLARININ SİSTEMATİK MODERNİZASYONU (SMART)	11.000	12.559	12.559
2004E030240	MUHTELİF MEYDANLARA İTFAİYE VE GARAJ BİNALARI YAPIMI	26.047	12.166	12.166
2005E030140	HAVALİMAN VE MEYDANLARIN PAT SAHALARININ YENİLENMESİ	135.966	167.589	167.589
2008E030070	MUHTELİF MEYDANLARA TEKNİK BLOK KULE VE SEYRÜSEFER SİSTEMLERİ İNŞAATLARI ALT YAPI YAPIMI	12.244	8.476	8.476
2009E030030	MEYDAN HİZMET ARAÇLARI TEMİNİ	44.000	44.381	44.381
2009E030040	MUHTELİF TEÇHİZAT VE ENERJİ TEMİNİ İLE TESİSİ	13.00	5.279	5.275
2010E030020	HAVA SEYRÜSEFER HABERLEŞME VE TERMİNAL SİSTEMLERİ TEMİN TESİSİ VE MODERNİZASYONU	26.150	20.501	20.497
2010E030050	HAVAALANLARI GÜVENLİK SİSTEMLERİ TEMİN TESİSİ	10.000	536	526
2011E030050	BALIKESİR-KOCA SEYİT HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI YAPIMI	10.000	12.925	12.925
2011E030060	DİYARBAKIR HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ İLE PAT SAHALARININ YAPIMI	31.152	30.033	30.033
2011E030070	MARDİN HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI YAPIMI	15.000	19.899	19.899
2011E030080	KONYA HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI YAPIMI	25.000	31.865	31.865
2011E030090	HAVA SEYRÜSEFER HİZMETLERİ EĞİTİM KOMPLEKSİ	10.000	0	0
2011E030100	SSR İSTASYONLARI ERİŞİM YOLLARI YAPIMI VE ONARIMI	3.000	875	875
2013E030030	BİLGİ İŞLEM SİSTEMLERİ DONANIM VE YAZILIM TEMİNİ VE TESİSİ	4.000	5.750	5.421
2013E030040	HAVALANLARI İDAME VE YENİLEME PROJESİ	13.601	3.568	3.549
2013E030050	YIL İÇİNDE BELİRECEK ZARURİ HARCAMALAR İLE GEÇMİŞ YILLARA AİT EKSİK İŞLERİN TAMAMLANMASI, KESİN HESAP FARKLARI VE İTHALAT ÖDEMELERİ	5.610	49.673	49.673
2013E030060	SİNAOP HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ	2.500	0	0
2013E030070	ÇANAKKALE HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ	3.000	0	0
2013G000160	LOJMAN YAPIMI ETÜD-PROJE HAZIRLIĞI	260	260	0
2012G000340	LOJMAN YAPIMI	18.416	12.066	10.926
2013G000170	LOJMAN YAPIMI-ESENBOĞA	1.324	1.324	0
	TOPLAM	450.000	483.000	479.877

ÖZKAYNAK YATIRIM GERÇEKLEŞMELERİ

DHMİ 2013 YATIRIMLAR			BİN TL
	İÇ	DIŞ	TOPLAM
A. BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	377.327	72.673	450.000
B. REVİZE ÖDENEK	438.379	44.621	483.000
C. GERÇEKLEŞME	435.279	44.598	479.877
D. GERÇEKLEŞME ORANI	99,3	99,9	99,4

Kuruluşumuz işletmesinde bulunan havalimanlarında terminal binalarının yapımında bölgesel özellikler dikkate alınarak çevreci bir yaklaşımla inşa edilmelerine özen gösterilmiştir.

Bu kapsamda; gerek öz kaynak gerekse KÖİ Modeli ile terminal binaları yapılmış standartları ve kapasitelerinin artırılması sağlanmıştır.

Bu kapsamda; 2012 yılında 32 proje için 433.700.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve yıl sonunda %99,3 oranında gerçekleşme sağlanarak 430.624.000 TL harcama yapılmıştır.

2013 yılında ise 35 Proje için 450.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş ek ödenek ile birlikte 483.000.000 TL'ye ulaşmıştır. Yılsonu hedefi olarak %99,9'dur.

2013 yılında ise 35 Proje için 450.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş ek ödenek ile birlikte 483.000.000 TL'ye ulaşmıştır. Yılsonu hedefi olarak %99,9'dur.

Son 10 yılda Ülkemize gelen yabancıların ilk karşılaştıkları yer olan terminal binaları ile tüm havalimanlarımızın çehresi değişmiş,

Havalimanı altyapılarına yönelik olarak; uluslararası standartların yükseltilmesi hedeflenmiştir.

Bu zaman içerisinde öz kaynaklarımız ile 27 adet terminal binası yenilenerek hizmete sunulmuş,

55 adet Havalimanı PAT sahalarının standartları yükseltilerek hizmet kalitesinin artırılması sağlanmıştır.

TAMAMLANAN ÖZKAYNAK YATIRIMLARI

ELAZIĞ HAVALİMANI

İĞDIR HAVALİMANI

ŞIRNAK HAVALİMANI

BİNGÖL HAVALİMANI

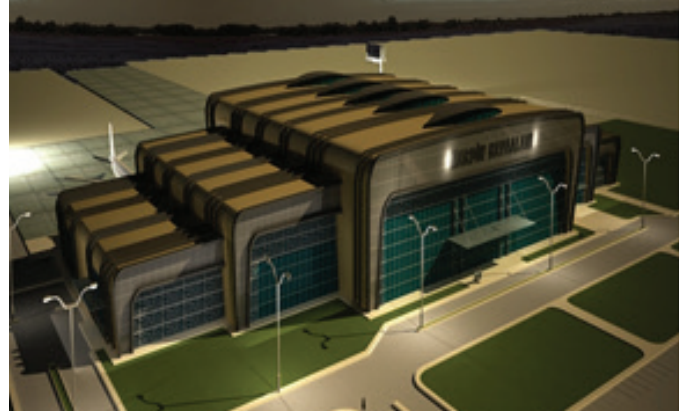

KASTAMONU HAVALİMANI

2013 yılında Yapımı devam eden yatırımlarımıza göz atacak olursak;

Ağrı Havalimanı Terminal Binası Yapımı

Mardin Havalimanı Terminal Binası Yapımı

Balıkesir-Koca Seyit Havalimanı Terminal Binası Yapımı

Konya Havalimanı Yapımı

Kars Havalimanı Yapımı

Van Ferit Melen Havalimanı Terminal Binası ile Teknik Blok ve Kule Yapımı

Diyarbakır Havalimanı Terminal Binası

2013 yılı içerisinde Devam eden PAT Sahası yatırımlarına bakacak olursak;

- » Esenboğa Havalimanı Hızlı Taksiyolları ve Apron Yapımı (Geçici Kabul Aşamasındadır.)
- » Milas-Bodrum Havalimanı Taksiyolunun Piste Dönüştürülmesi ile Hızlı Taksiyolu Yapımı (Geçici Kabul Aşamasındadır.)
- » Sinop Havalimanı Pist Onarımı ve Tevsii ile Yeni Apron ve Taksiyolu Yapımı
- » Çanakkale Havalimanı Pist Uzatılması, Genişletilmesi ve Pat Sahaları Onarımı
- » Diyarbakır Havalimanı Apron ve Taksiyolu Yapımı (Geçici Kabul Aşamasındadır.)
- » Atatürk Havalimanı Pat Sahaları Onarımı ve Tevsii
- » Gaziantep Havalimanı Pist Rehabilitasyonu

ATATÜRK HAVALİMANI: PAT SAHALARI SON DURUMU

- » Yatırımın maliyeti 267 milyon TL'dir.
- » 26.07.2013 tarihinde işe başlanılmıştır.
- » Askeri bölgedeki apron imalatı ve dolguları tamamlanmıştır.

İnşaat-Emlak Hizmet ve Faaliyetlerine İlişkin GZFT (SWOT) Analizi Tablosu

GÜÇLÜ YÖNLER	FIRSATLAR
1. Genç, dinamik, eğitilmiş ve deneyimli teknik personel ile çalışılması, 2. Sivil Hava Ulaştırma sektöründeki gelişmeler, 3. Ülkemizin jeopolitik ve coğrafik olarak önemi bir konumda yer alması, 4. Hava ulaşımının hızlı, emniyetli ve gelişen teknolojilere ayak uydurarak büyümesi, 5. Gelişen hava ulaşımının uluslararası platformda hak ettiği yeri alması.	1. Gelişen havacılık sektöründe gelişime yönelik projelerin üretilmesi, 2. Türkiye'nin gelişen havacılık sektörüne önem vermesi, 3. Sivil havacılık sektöründe uluslararası işbirliğinin sağlanması.
ZAYIF YÖNLER	TEHDİTLER
1. Tüm projelerimizin Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü (AYGM) tarafından onaylanması, 2. Hızlı gelişen ulaşım sektöründe AYGM tarafından belirlenen altyapı şartnamelerindeki unsurların eski teknolojilere ait olması.	1. Serbest piyasa tehditlerinden kaynaklanan kontrolsüz fiyat dalgalanması, 2. Petrol fiyatlarındaki dalgalanmaların serbest piyasa koşullarına olumsuz etkisi, 3. Yapılan yatırımların gerçekleştirilmesinde en önemli faktörün insan odaklı olması ve bunun neticesinde hata yapabilme olasılığının yüksek olması, 4. İş yoğunluğu sebebiyle hata yapabilme riskinin yüksek olması.

KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ PROJELERİ

Günümüzde Türkiye’de KÖİ uygulama sözleşmelerinin tutarları itibarıyla sektörel dağılımına bakıldığında, en büyük payı havalimanı projeleri almaktadır.

Türkiye’de havalimanı tesislerinin işletmeciliğine yönelik uygulanan KÖİ projeleri, bu tesislerin kapasitelerinin havacılık sektörünün büyümesine paralel olarak artırılabilmesine imkan tanımıştır. Ayrıca KÖİ uygulamalarıyla havalimanı tesislerine ileri teknoloji ürünleri kazandırılmıştır. Özel sektörün getirdiği dinamizm ile beraber işletmecilikte etkinlik ve esneklik artmış,

havalimanlarının ticari potansiyeli açığa çıkmıştır.

Türkiye’de havalimanı altyapısı ve hizmetlerinde kamu-özel işbirliği projelerinin başarıyla uygulandığı, kamu yararı ve ekonomik açıdan olumlu sonuçlar doğurduğu ifade edilebilirse de, dünya ekonomisinin içine girmiş olduğu yeni paradigma çerçevesinde normlar gözden geçirilerek ülke yararı açısından realiteye uygun pozisyon alınması gerekmektedir. Bunu başarabilmek ise ancak objektif, nitel ve nicel analizleri gerçekleştirmekle mümkündür.

	PROJE ADI	KİRA TUTARI	İŞLETME SÜRESİ	İŞLETME SÜRESİ BİTİŞ TARİHİ
İŞLETME HAKKI DEVRİ PROJELERİ	ANTALYA HAVALİMANI YOLCU TERMİNALLERİ	3.000.740.000 \$	15,5 yıl	03.01.2021
	ANTALYA HAVALİMANI YOLCU TERMİNALLERİ	3.192.678.980 \$	I. Etap 17 yıl 3 ay 17 gün II. Etap 15 yıl 3 ay 8 gün	31.12.2024
	ZONGULDAK ÇAYCUMA HAVALİMANI	Cirosunun % 01,06 kira bedeli + 32.291 \$ tesis kullanım bedeli 807.275 \$	25 yıl	20.08.2032
	ANTALYA GAZİPAŞA HAVALİMANI	Net karının % 65’i kira bedeli + 50.000 \$ tesis kullanım bedeli 1.250.000 \$	25 yıl	01.02.2033
	İZMİR ADNAN MENDERES HAVALİMANI MEVCUT DIŞ HATLAR TERMİNALİ, CIP, İÇ HATLAR TERMİNALİ VE MÜTEMMİMLERİ	930.000.000 \$	İç Hatlar 20 yıl 11 ay 29 gün Dış Hatlar 17 yıl 11 ay 21 gün	31.12.2032
	AYDIN ÇILDIR HAVALİMANI	Elde edilecek net dönem karının % 7 + KDV	20 yıl	20.07.2032
	TOPLAM KİRA TUTARI (\$)	7.125.477.255		

Havalimanı İşletmeciliğinde Kamu-Özel İşbirliği (KÖİ)

- » Kuruluşumuz ülkemizde Kamu-Özel-İşbirliği projelerinin öncüsü olmuş ve bu kapsamda 2013 yılında kadar toplam 16 adet KÖİ Projesini hayata geçirmiştir.
- » Bu projelerin 10 adedi YİD Modeli, 6 adedi ise İşletme Hakkı devrine ilişkin projelerdir.
- » YİD Projeleri ile Kamu Kaynağı kullanılmadan bu güne kadar gerçekleştirilen yatırımların tutarı; 1.7 milyar \$’dır.
- » Bu projelerde garanti edilen yolcu sayısı üzerinde gerçekleşen İdareimiz gelirleri 2012 yıl sonuna kadar 444 milyon \$ olmuştur.
- » Kuruluşumuz KÖİ Modeli kapsamında; elde ettiği toplam gelir 7.125.477.255 \$’dır.

PROJE ADI	YATIRIM/KİRA TUTARI MALİYETİ (İŞ ARTIŞI DAHİL)	İŞLETME SÜRESİ	İŞLETME SÜRESİ BİTİŞ TARİHİ
ANTALYA HAVALİMANI I.DIŞ HATLAR TERMİNALİ	75.902.000 \$	9 yıl 45 gün	13.09.2007
ANTALYA HAVALİMANI II.DIŞ HATLAR TERMİNALİ	85.386.000 \$	3 yıl 5 ay 26 gün	22.09.2009
ATATÜRK HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ	397.793.500 \$	4 yıl 10 ay 15 gün	02.07.2005
DALAMAN HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ	91.997.688 \$	8 yıl 2 ay 17 gün	28.04.2015
ADNAN MENDERES HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ	138.886.782 € (181.941.685 \$)	7 yıl 4 ay 26 gün	10.01.2015
ESENBOĞA HAVALİMANI İÇ VE DIŞ HATLAR TERMİNALİ	188.702.557 € (247.200.350 \$)	15 yıl 8 ay	24.05.2023
MİLAS -BODRUM HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ	88.643.000 € (116.122.330 \$)	3 yıl 9 ay	22.10.2015
ZAFER BÖLGESEL HAVALİMANI	50.000.000 € (65.500.000 \$)	29 yıl 11 ay	21.03.2044
ÇUKUROVA HAVALİMANI	357.000.000 € (467.670.000 \$)	9 yıl 10 ay 10 gün	YATIRIM DEVAM ETMEKTEDİR. BİTİŞ TARİHİ: 15.03.2016
TOPLAM (\$)	1.729.513.553		

YAP-İŞLET-DEVRET PROJELERİ

Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkındaki 3996 sayılı Kanun ve Bu Kanunun Uygulama Usul ve Esaslarını Belirleyen 2011/1807 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, Kuruluşumuz tarafından YİD Projesi kapsamında 8 önemli terminal projesi; görsel mimari zenginlik, işlevsellik, son sistem teknoloji ve işletme kolaylığı fonksiyonlarıyla donanımlı olarak Hava Ulaştırma Sektörüne kazandırılmıştır.

Bu projeler;

1. ANTALYA HAVALİMANI I. DIŞ HATLAR TERMİNALİ

YİD Modeli ile 08.10.1993 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 5 Milyon Yolcu/Yıl kapasiteli Antalya Havalimanı I.Dış Hatlar Terminali 01.04.1998 tarihinde hizmete verilmiştir. Söz konusu Terminalin işletim süresi 13.09.2007 tarihinde sona ermiştir.

2. ATATÜRK HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ

YİD Modeli ile 16.05.2007 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 14 Milyon Yolcu/Yıl kapasiteli Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminal Binası 10.01.2000 yılında hizmete girmiş, mevcut kapasiteyi 20 milyon yolcuya çıkaran ilave tesis ise 22.05.2004 tarihinde hizmete verilmiştir. Söz konusu Terminalin işletim süresi 02.07.2005 tarihinde sona ermiştir.

3. ANTALYA HAVALİMANI II. DIŞ HATLAR TERMİNALİ

Artan uçak trafiğine gerekli hizmetlerin verilmesini sağlamak amacıyla YİD modeli ile 04.11.2003 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 5 Milyon Yolcu/Yıl Kapasiteli Antalya Havalimanı II. Dış Hatlar Terminal Binası 07.04.2005 tarihinde hizmete verilmiştir. Söz konusu Terminalin işletim süresi 22.09.2009 tarihinde sona ermiştir.

4. DALAMAN HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ

YİD Modeli ile 02.12.2003 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 5 Milyon Yolcu/Yıl kapasiteli Dalaman Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası 01.07.2006 tarihinde hizmete verilmiştir Havalimanının işletim süresi 28.04.2015 tarihinde sona erecektir.

5. ESENBOĞA HAVALİMANI İÇ HATLAR VE DİŞ HATLAR TERMİNALİ

YİD Modeli ile 12.04.2004 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 10 Milyon Yolcu/Yıl kapasiteli Esenboğa Havalimanı İç-Dış Hatlar Terminali 24 ay gibi kısa bir sürede tamamlanarak 16.10.2006 tarihinde hizmete verilmiş olup, 24.05.2023 tarihinde işletme süresi sona erecektir.

6. ADNAN MENDERES HAVALİMANI DİŞ HATLAR TERMİNALİ

YİD Modeli ile 16.08.2004 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 5 Milyon Yolcu/Yıl kapasiteli Adnan Menderes Havalimanı Dış Hatlar Terminali'nin açılışı 09.09.2006 tarihinde yapılarak, 13.09.2006 tarihinde işletme süresi başlamıştır. Söz konusu terminalin işletme süresi bitim tarihi 10.01.2015'dir.

7. MİLAS-BODRUM HAVALİMANI DİŞ HATLAR TERMİNALİ

Yap-İşlet-Devret Modeli ile 02.08.2006 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 5 Milyon Yolcu /Yıl kapasiteli Milas-Bodrum Havalimanı Dış Hatlar Terminal Binası 16.05.2012 tarihinde hizmete verilmiş olup, anılan terminalin işletme süresi bitim tarihi 22.10.2015'dir.

8. ZAFER HAVALİMANI

YİD Modeli çerçevesinde 28.07.2010 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 2 Milyon Yolcu/Yıl kapasiteli Zafer Havalimanının IC İÇTAŞ Zafer Bölgesel Havaalanı Yatırım ve İşletme A.Ş.'ce yapımı tamamlanarak 24.11.2012 tarihinde hizmete verilmiş olup, anılan Havalimanının 21.03.2044 tarihinde işletme süresi sona erecektir.

YAPIMI DEVAM EDEN PROJELER

9. ÇUKUROVA HAVALİMANI

Mersin ve Adana İlleri ile Çukurova Bölgesine hizmet vermek amacıyla, konvansiyonel boyutlarda yapımı planlanan Çukurova Havalimanının YİD Modeli ile ihale edilebilmesini teminen Kuruluşumuzca 22.08.2011 tarihinde ihale ilanına çıkmış olup, ihalesi 15.12.2011 tarihinde ihalesi gerçekleştirilmiştir.

Görevli Şirket "Çukurova Bölgesel Havaalanı Yatırım, Yapım ve İşletim A.Ş." ile Kuruluşumuz arasında 25.01.2012 tarihinde Uygulama Sözleşmesi imzalanmıştır. Görevli Şirkete söz konusu Havalimanının yer teslimi yapılarak 07.03.2013 tarihi itibarıyla 36 ay'lık yapım süresi başlatılmıştır. Anılan işin işletme süresi 9 yıl 10 ay 10 gün'dür.

YAPIMINA HENÜZ BAŞLANMAMIŞ PROJELER

10. İSTANBUL YENİ HAVALİMANI PROJESİ

Ülkemizin jeopolitik konumu nedeniyle Doğu ile Batı, Kuzey ile Güney Bölgeleri arasında yolcu transfer merkezi olarak köprü konumunda bulunan Atatürk Havalimanının kapasitesinin dolacağından hareketle İstanbul'un Avrupa Yakasında yeni bir Havalimanı yapımı gündeme gelmiş ve yapılması planlanan yeni Havalimanı projesinin, 3996 sayılı Kanun ve 2011/1807 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde; uluslararası ihalesine çıkılabilmesi için Yüksek Planlama Kurulunun 21.01.2013 T-1 no.lu Kararı ile Kuruluşumuz yetkilendirilmiştir.

Kuruluşumuzca anılan işin ihale hazırlık çalışmaları tamamlanarak, 24.01.2013 tarihinde ihale ilanına çıkmış ve ilan edildiği üzere 03.05.2013 tarihinde Cumhuriyet tarihimizin en büyük ihalesi gerçekleştirilmiştir. İstanbul Yeni Havalimanı, Türkiye havacılık

sektörünün 2023 hedeflerinin gerçekleştirilmesi ve bölgesinde lider bir havacılık merkezi olabilmesi bakımından önemli bir mihenk taşıını teşkil etmektedir.

İhale sonucunda; İstanbul Yeni Havalimanının **Yap-İşlet-Devret modeli** ile 10.247.000.000 € bedelle yatırımı, **ilk etabının en geç 42 ayda tamamlanarak işletmeye verilmesi** ve 25 yıllık işletme süresi karşılığında en yüksek bedeli (22.152.000.000 € + KDV) teklif eden Limak İnş. San. ve Tic. A.Ş./Kolin İnş.Tur. San. ve Tic. A.Ş./Cengiz İnş.San. ve Tic. A.Ş./Mapa İnş. ve Tic. A.Ş./Kalyon İnş. San. ve Tic. A.Ş. Ortak Girişimi **görevlendirilmiş olup, Görevli Şirketçe kurulan yeni şirket "İGA Havalimanı İşletmesi Anonim Şirketi"** ile İdaremiz arasında **19.11.2013 tarihinde Uygulama Sözleşmesi imzalanmıştır. Kamulaştırma çalışmalarının, proje sahası içinde ve çevresindeki maden sahalarının boşaltılması işlemlerinin ve Orman ve Su İşleri Bakanlığından proje sahasında faaliyet yapılabilmesi için gereken kesin izin çalışmalarının tamamlanmasını müteakip yer teslimi yapılacak ve 42 aylık yapım dönemi başlayacaktır.**

• Proje kapsamında,

- » 3 adet teknik blok ve hava trafik kontrol kulesi,
- » 8 adet ramp kontrol kulesi,
- » 6 pist, 16 adet paralel taksiyolu,
- » 500 uçak park yeri bulunan apron,
- » VIP, kargo ve genel havacılık terminali, Devlet Konuk Evi
- » Yaklaşık 70.000 araç kapasiteli açık ve kapalı otoparklar tesis edilmesi planlanmaktadır.

1. ETAP**3. ETAP****2. ETAP****4. ETAP**

İŞLETME HAKKI DEVRİ (İHD) ROJELERİ

1. ATATÜRK HAVALİMANI İÇ-DIŞ HATLAR TERMİNAL BİNASI, KATLI OTOPARK VE GENEL HAVACILIK TERMİNALİ

Yap-İşlet-Devret Modeli kapsamında gerçekleştirilen projelerin, işletme sürelerinin bitimini müteakip; 21.04.2005 tarih ve 5335 sayılı kanunun 33. maddesinin kuruluşumuza verdiği yetkiye istinaden 10.06.2005 tarihinde gerçekleştirilen ihale sonucunda 03.07.2005 tarihi itibarıyla "Atatürk Havalimanı İç - Dış Hatlar Terminal Binası Katlı Otopark ve Genel Havacılık Terminali" olarak TAV İstanbul Terminal İşletmeciliği A.Ş.'ye 15,5 yıl süre ile KDV dahil 3.000.740.000 \$ karşılığında işletme hakkı devredilmiştir

Diğer taraftan, Sözleşme çerçevesinde İdareміzle ilgili Şirket arasında 06.11.2008 tarihinde imzalanan Ek Mukavele uyarınca "Atatürk Havalimanı Gelişim Projesi" adı verilen projelere hayatiyet kazandırılmış, bu kapsamda terminaller ve otopark alanında önemli ölçüde kapasite artışının sağlanması amaçlanmıştır. Tamamı Şirket tarafından karşılanan söz konusu projenin toplam yatırım tutarı 35.440.000 Euro'dur.

Anılan Havalimanının işletme süresi 03.01.2021 tarihinde sona erecektir.

2. ANTALYA HAVALİMANI I. VE II. ETAP DIŞ HATLAR TERMİNALLERİ, CIP, İÇ HATLAR TERMİNALİ İLE MÜTEMMİMLERİ

Antalya Havalimanı I. ve II. Etap Dış Hatlar Terminalleri, CIP, İç Hatlar Terminali ile Mütemmimlerinin 12.04.2007 tarihinde ihalesi gerçekleştirilmiştir.

I.Dış Hatlar Terminal Binası ve İç Hatların işletme hakları devir süresi 14.09.2007 tarihinde başlamış olup, II. Dış Hatlar Terminal Binasının işletmeye başlama tarihi 23.09.2009'dur.

Fraport-IC İçtaş Antalya Havalimanı Terminal Yatırım ve İşletmeliği A.Ş. tarafından KDV dahil 2.371.800.000 € bedel ile işletilecek olan Antalya Havalimanının işletme süresi 31.12.2024 tarihinde sona erecektir.

Diğer taraftan, Sözleşme çerçevesinde İdareміzle Şirket arasında 21.01.2009 tarihinde imzalanan Ek Mukavele uyarınca Yeni bir İç Hatlar Terminal Binasının yapımı tamamlanarak 17.04.2010 tarihinde hizmete verilmiştir.

3. ZONGULDAK/ÇAYCUMA HAVALİMANI

Zonguldak/Çaycuma Havalimanı İşletme Hakkının Devri ihalesi; 15.09.2006 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, ihaleyi "Zonguldak Özel Sivil Havacılık Sanayi ve Ticaret A.Ş." kazanmıştır. Söz konusu Havalimanı 20.08.2007 tarihinde hizmete girmiş olup, 25 yıl işletimden sonra Kuruluşumuza devredilecektir

Şirket, 25 yıllık süre dahilinde her işletme yılı için 32.291 \$ + KDV yıllık sabit ödemenin yanı sıra ilgili şirketin elde edeceği brüt satışların ihalede ciro paylaşım oranı olarak belirlenen % 01,06 (binde bir nokta sıfır altı) + KDV'yi idareye ödeyecektir.

4. ANTALYA/GAZİPAŞA HAVALİMANI

Antalya Gazipaşa Havalimanının ihalesi 31.08.2007 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, ihaleyi "TAV Gazipaşa Yatırım, Yapım ve İşletme A.Ş." kazanmıştır.

Anılan Havalimanı işletme hakları; 25 yılına 50.000.- \$+KDV tesis kullanım tutarının yanı sıra, her işletme yılı için dönem net karından %65 pay alınarak devredilmiştir.

Söz konusu Havalimanı 13.07.2009 tarihinde hizmete verilmiş olup, işletme süresinin bitim tarihi 13.07.2034'dür.

5. İZMİR ADNAN MENDERES HAVALİMANI MEVCUT DIŞ HATLAR TERMİNALİ, ÇİP, İÇ HATLAR TERMİNALİ VE MÜTEMMİMLERİ

İşletme dönemi 10.01.2015 tarihinde sona erecek olan Adnan Menderes Havalimanı Dış Hatlar Terminali ile Genel Müdürlüğümüzce işletilmekte olan İç Hatlar Terminalinin, yeni bir iç hatlar terminali inşasını kapsayacak şekilde işletme haklarının özel sektöre devri hususunda Kuruluşumuz tarafından ilgili mevzuatlar kapsamında başlatılan çalışmalar tamamlanarak, 09.09.2011 tarihinde ihale ilanına çıkmış ve ilan edildiği şekliyle ihale 17.11.2011 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

İhaleyi en yüksek işletme hakkı bedeli olan KDV hariç 610.000.000.-(altıyüzonmilyon) EURO teklif eden TAV Havalimanları Holding A.Ş. kazanmıştır. Sözleşme gereği kazanan firma tarafından kurulan yeni şirket "TAV Ege Terminal Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş." ile İdaremiz arasında 16.12.2011 tarihinde İşletme Hakkı Devri Sözleşmesi imzalanmış, bilahare 24.07.2013 tarihinden geçerli olmak üzere İmtiyaz Sözleşmesi imzalanarak mevcut Sözleşme iptal edilmiştir.

Tesisin işletilmek üzere devri 02.01.2012 tarihinde gerçekleştirilmiştir. İşletme süresinin bitiş tarihi 31.12.2032'dir.

Adnan Menderes Havalimanının yolcu terminallerinin işletme hakkının devri ihalesinin İzmir ilinin hava yolu ulaşımına getireceği yüksek standartlı hizmet kalitesinin yanı sıra ülkemiz ekonomisine sağlayacağı faydalara bakacak olursak; ihaleyi kazanan firma yeni bir iç hatlar terminalinin de yapımını üstlenmiş olmaktadır. Şirket bir yandan KDV hariç 610.000.000.-(altıyüzonmilyon) EURO bedeli ödeyecek, diğer yandan 15.06.2012 tarihinde temel atma töreni gerçekleştirilen 245.856.000.- EURO'luk yatırım tutarlı yeni bir iç hatlar terminalini 24 ay gibi bir sürede yaparak işletmeye alacaktır.

6. AYDIN-ÇILDIR HAVALİMANI

Kuruluşumuz envanterinde yer almakta iken 15.08.2002 tarihli protokol ile Jandarma Genel Komutanlığına geçici olarak tahsis edilen Aydın-Çıldır Havalimanının sivil trafiğe açılması gündeme gelmiş ve söz konusu havalimanının kuruluşumuza devri ve Aydın Jandarma Filo Komutanlığı ile ortak kullanımına yönelik olarak 17.10.2011 tarihinde yeni bir protokol imzalanmıştır.

Söz konusu Havalimanının işletme haklarının devri-

ne imkan veren ve bu konuda Kuruluşumuzu yetkili kılan 5335 sayılı kanunun 33. maddesi çerçevesinde; mevcut sınırları dahilinde; sivil havacılığa yönelik sportif havacılık, havacılık eğitimi ve mevcut piste uygun uçaklarla operasyonlar düzenlenmek üzere işletme haklarının devredilmesi işine ilişkin ihale 09.04.2012 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu ihaleyi; belirlenen işletme dönemi içinde, her işletme yılı için, elde edilecek net dönem karının %7'sini teklif eden Türk Hava Yolları A.O. kazanmıştır. Ayrıca, şirket tarafından ilgili devir tutarı dışında 20.000.- EURO tesis kullanım bedeli de her yıl idareye ödenecektir.

İhale sonucunun onaylanmasını müteakip THY Aydın Çıldır Havalimanı İşletme A.Ş. ile Kuruluşumuz arasında 26.06.2012 tarihinde işletme hakkı devri sözleşmesi imzalanmıştır.

Anılan Havalimanının 20.07.2012 tarihinde devir-teslimi gerçekleştirilmiş olup, ilgili Şirket tarafından 20 yıl işletilerek 20.07.2032 tarihinde Kuruluşumuza devri gerçekleştirilecektir.

OCAK 2014 İTİBARIYLA İHALE SÜRECİ DEVAM EDEN İHD PROJELERİ

7. DALAMAN HAVALİMANI MEVCUT DIŞ HATLAR TERMİNALİ, İÇ HATLAR TERMİNALİ VE MÜTEMMİMLERİ

Yap-İşlet-Devret modeli çerçevesinde ATM Havalimanı yapım ve işletme A.Ş. tarafından inşa edilerek, hâlihazırda işletilmekte olan Dalaman Havalimanı dış hatlar terminal binası 01.07.2006 tarihinde hizmete açılmış olup, söz konusu terminalin işletme süresi 28.04.2015 tarihinde sona erecektir.

Bu çerçevede, 28.04.2015 tarihinde işletme dönemi sona erecek olan Dalaman Havalimanı mevcut dış hatlar terminali ile Genel Müdürlükçe işletilmekte olan iç hatlar terminali ve müteemmimlerinin işletme hakkının devri ihalesi için 30.12.2013 tarihinde ilana çıkmış olup, ihale tarihi 07.03.2014 olarak belirlenmiştir.

8. MİLAS-BODRUM HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ, CIP/GENEL HAVACILIK TERMİNALİ İLE İÇ HATLAR TERMİNALİ İLE MÜTEMMİMLERİ

Yap-İşlet-Devret Modeli çerçevesinde Mondial Milas-Bodrum Havalimanı Uluslararası Terminal İşletmeciliği ve Yatırım A.Ş. tarafından inşa edilerek, hâlihazırda işletilmekte olan Milas-Bodrum Havalimanı Dış Hatlar Terminal Binası 16.05.2012 tarihinde hizmete açılmış olup, söz konusu terminalin işletme süresi 22.10.2015 tarihinde sona erecektir.

Bu çerçevede, Milas-Bodrum Havalimanı mevcut dış hatlar terminali ile Genel Müdürlükçe işletilmekte olan iç hatlar terminali, CIP/Genel Havacılık Terminali ve mütemmimlerinin işletme hakkının devri ihalesi için 15.01.2014 tarihinde ilana çıkmış olup, ihale tarihi 21.03.2014 olarak belirlenmiştir.

2014 YILINDA İHALESİ PLANLANAN PROJELER

1. KOCAELİ-CENGİZ TOPEL HAVALİMANI

Kocaeli-Cengiz Topel Havalimanının işletme hakkının devrine ilişkin ihale çalışmaları sürdürülmektedir.

2. SAMSUN/ÇARŞAMBA HAVALİMANI

Samsun/Çarşamba Havalimanının işletme hakkının devrine ilişkin ihale hazırlık çalışmaları sürdürülmektedir.

3. NEVŞEHİR/KAPADOKYA HAVALİMANI

Nevşehir Havalimanının işletme hakkının devrine ilişkin ihale hazırlık çalışmaları sürdürülmektedir.

GELECEĞE YÖNELİK ÖNGÖRÜ VE BEKLENTİLER

Havayolu Ulaşımının Gelişim Ekseninin Doğu'ya Kayması

2011-2031 Hava Trafiği Çekim Noktaları

Havalimanı bazında toplam yolcu sayısının coğrafi ortalamasının 1971-2031 arası gelişimi incelendiğinde, yolcu trafiğinin ağırlık merkezi Amerika ve Av-

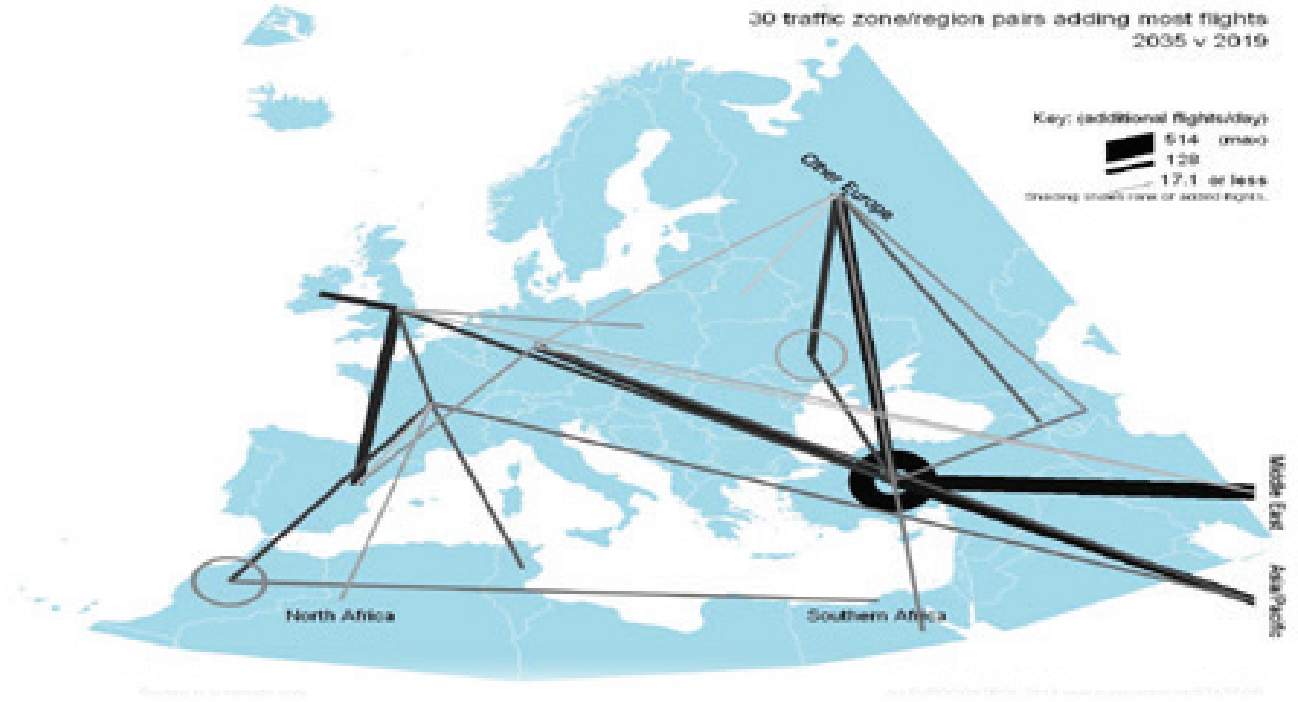
rupa'daki hublardan Ortadoğu ve Asya'daki hublara doğru kaymakta olduğu gözlenmektedir.

Türkiye'nin Havayolu Taşımacılığında Hub Olma Potansiyeli

Türkiye'nin hub olma potansiyelinin en net şekilde açığa çıkmakta olduğu yer İstanbul'dur. İstanbul'un ekonomik dinamizmi ve coğrafi konumu sayesinde, İstanbul'da yer alan havalimanlarının hava ulaşımı anlamında bir cazibe merkezi ve transit noktası olmak anlamında önemlerini artırmaları beklenmektedir. Orta menzilli filolarla (3000 NM) İstanbul'dan dünyanın yaklaşık 111 ülkesine, uzun menzilli uçaklarla (8000-8200 NM) ise hemen hemen dünyanın bütün noktalarına uçuş düzenlenmesi mümkün ol-

maktadır.

İstanbul özelinde hub olma potansiyeli önündeki en büyük engel olan kapasite darboğazının aşılmasına yönelik olarak "İstanbul Yeni Havalimanı" çalışmaları devam etmekte olup, söz konusu projenin ihalesi gerçekleştirilmiş durumdadır. Bu proje ile İstanbul'un Avrupa yakasının kuzeyinde Karadeniz kıyısında nihai aşamada yıllık yolcu kapasitesi 100 milyonun üzerinde olan ve 6 piste sahip bir havalimanı inşa edilmesi planlanmaktadır.

EUROCONTROL 2019-2035 Türkiye Hava Sahası Potansiyeli

Havalimanı Altyapısına ve Hizmetlerine İlişkin Öngörüler

Havalimanlarının yolcu ve yük taşımacılığında etkin, hızlı ve kesintisiz olabilmesi diğer modlarla (karayolu, demiryolu, denizyolu) bütünleşik kullanımı ile sağlanabilmektedir. Bu nedenle havalimanlarının ulaşım bağlantılarının etkinliği ve kolaylaştırıcı olanakları yalnızca hava ulaşım yolcusunun/yükün erişimini kolaylaştırmakla kalmayacak, bu bağlantılarla çevre bölgeler ve kentlerin de birbirleri ile bağlantılarını sağlayacağından, bölgeler arası sosyal, ticari ve turistik hareketlenmeyi de beraberinde getirecektir.

Havalimanı Şehirleri Konsepti

Kent ve havalimanının mekansal olarak ortak bir zeminde oturduğu ve çok kanallı ulaşım ile bütünleştiği, "Aerotropolis" veya "Aviapolis" gibi isimlerle de anılan "havalimanı kentleri (Airport City)" konsepti, gelişmiş ve gittikçe üzerinde stratejik olarak düşünülen bir gelişim modeli olarak görülmeye başlanmıştır. Estetik anlamda tatmin edici, ekonomik anlamda verimli, sosyal ve çevresel anlamda sürdürülebilir bir model olma fırsatı sunan aerotropolisler geleceğin şehirleridir.

Hava Kargo Taşımacılığına İlişkin Beklentiler

Boeing şirketinin 2012-2031 dünya hava kargo tahminleri raporunda; önümüzdeki 20 yıl için hava kargo trafiğinin yılda ortalama %5,2 büyüyeceği belirtilmekte olup; toplamda hava kargo trafiğinin 2031 yılında 558,3 milyar ton-km'ye ulaşacağı ifade edilmektedir.

Airbus şirketinin 2011-2031 dönemini kapsayan FTK büyüme tahmini yıllık ortalama %4,9 olup, büyümenin kaynağının daha çok yükselen-gelişmiş ülkeler arasındaki ticaret olacağı öngörülmektedir.

Avrupa ile İlişkiler

AB ülkelerinin sivil ve asker temsilcilerinden oluşan "SES Komitesi" (SSC - Single Sky Committee/ Tek Hava Sahası Komitesi), Avrupa sivil havacılığının geleceğinin tartışıldığı ana siyasi platformlardan biri haline gelmiştir.

Toplam 40 üyesinin 37'si (Türkiye ve Ukrayna hariç) halihazırda SES yapılarına entegre olmayı seçmiş ülkelerden kurulu EUROCONTROL'de yönlendirme gücü AB Komisyonu'na kaymaktadır. AB ise EUROCONTROL'un

teknik tecrübe ve bilgi birikiminden azami ölçüde yararlanmak istemektedir. Bu çerçevede EUROCONTROL, AB'nin uyguladığı SES projesinin teknik uygulayıcı kolu haline gelmiştir. EUROCONTROL'deki etkinliğimizin sürdürülmesinde geçmişten gelen hak-

larımızın korunması bakımından yarar vardır.

Ülkemizin bulunduğu konum itibarıyla havacılık; teknik ve ticari yönlerinin ötesinde, AB ile ilişkilerde siyasi açıdan da önem arz etmektedir.

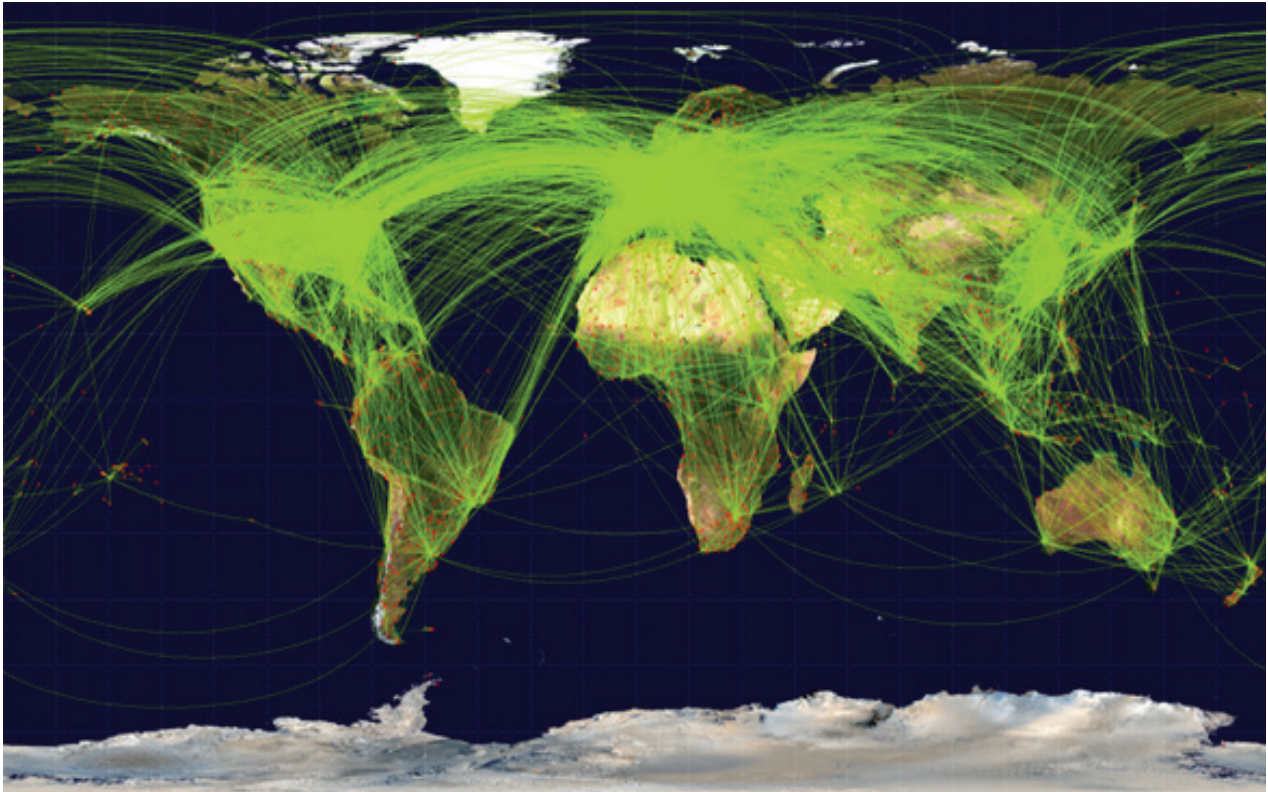
Türkiye Yolcu ve Uçak Trafiği Tahmini

DHMI Genel Müdürlüğü tarafından Zaman Serisi Analizi Yöntemi ile 2023 ve 2035 yıllarına ilişkin histo-

rik verilere dayanarak yapılan yolcu ve uçak trafiği tahminleri aşağıda görülmektedir.

Türkiye Geneli 2023 ve 2035 Havalimanları Yolcu ve Uçak Trafiği Tahmini (2013)

TÜRKİYE GENELİ	TAHMİN (2023-2035)		Yıllık Ortalama Artış (%)	
	2023	2035	2013-2023 (11 Yıllık)	2013-2035 (25 Yıllık)
Yolcu Trafiği (Direkt Transit Dahil)	297.099.213	477.832.474	7,5%	4,0%
Yolcu Trafiği	296.160.846	476.494.588	7,5%	4,0%
- İç Hat	139.316.794	219.867.612	6,9%	3,9%
- Dış Hat	156.844.052	256.626.976	8,1%	4,2%
Direkt Transit yolcu	938.367	1.337.886	3,0%	3,0%
Tüm uçak (Overflight Dahil)	2.342.707	3.449.483	5,0%	3,3%
Uçak Trafiği	2.023.783	3.038.798	5,6%	3,4%
- İç Hat	1.130.307	1.705.410	5,7%	3,5%
- Dış Hat	893.476	1.333.388	5,4%	3,4%
Overflight Uçak Trafiği	318.924	410.685	1,7%	2,1%

2014 YATIRIMLAR TABLOSU							(BİN TL)
PROJE NO	PROJE ADI	YER (İL VE İLÇESİ)	İŞİN BAŞLAMA BİTİŞ TARİHİ	PROJE TUTARI		2014 YILI ÖDENEĞİ	
				DIŞ ÖZ KAYNAK	TOPLAM	DIŞ ÖZ KAYNAK	TOPLAM
	DHİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ULAŞTIRMA+KONUT SEKTÖRÜ GENEL TOPLAMI			464.250	2.227.608	38.290	458.600
	DHİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			464.250	2.206.249	38.290	456.000
2008E030010	ETÜD PROJE VE MÜŞAVİRLİK İŞLERİ	MUĞTELİF	2008-2016		12.380		1.000
2009E030010	HAVALİMANLARI MASTER PLANLARI	MUĞTELİF	2009-2016		8.459		1.000
2010E030010	HAVA TRAFİK SİSTEM AR-GE PROJELERİ	MUĞTELİF	2010-2017		43.422		4.000
2013E030010	HAVA ULAŞIMI GENEL ETÜDÜ	MUĞTELİF	2013-2016		2.000		500
2013E030020	eTOD VE MANİA TESPİT PROJESİ	MUĞTELİF	2013-2018		1.623		100
2008E030260	KARS HAVALİMANI TERMINAL BİNASI (DAP)	KARS	2008-2014		46.626		1.500
2010E030120	AĞRI HAVALİMANI TERMINAL BİNASI YAPIMI (DAP)	AĞRI	2010-2014		40.948		8.730
2010E030130	VAN-FERİT MELEN HAVALİMANI YENİ TERMINAL BİNASI AKS İLAVESİ İLE TEKNİK BLOK VE KULE YAPIMI (DAP)	VAN	2010-2014		18.070		11.268
2011E030050	BALIKESİR-KOCA SEYİT HAVALİMANI TERMINAL BİNASI YAPIMI	BALIKESİR	2011-2014		44.162		11.240
2011E030070	MARDİN HAVALİMANI TERMINAL BİNASI YAPIMI (GAP)	MARDİN	2011-2014		53.544		18.615
2011E030080	KONYA HAVALİMANI TERMINAL BİNASI YAPIMI (KOP)	KONYA	2011-2014		49.483		12.860
2012E030040	GEMEREK VOR BİNASI YAPIMI	SIVAS	2012-2014		1.421		150
2012E030050	ERZİNCAN HAVALİMANI YANGIN SİMÜLASYON VE EĞİTİM TESİSİ YAPIMI (DAP)	ERZİNCAN	2012-2014		8.089		3.145
2002E030180	TÜRKİYEDEKİ ATM KAYNAKLARININ SİSTEMATİK MODERNİZASYONU (SMART)	MUĞTELİF	2002-2015	330.850	330.850	5.710	5.710
2004E030240	MUĞTELİF MEYDANLARA İTFAİYE VE GARAJ BİNALARI YAPIMI	MUĞTELİF	2004-2016		28.730		2.875
2005E030140	HAVALİMAN VE MEYDANLARIN PAT SAHALARININ YENİLENMESİ	MUĞTELİF	2005-2017		684.110		157.030
	- Çanakkale Havalimanı Pist Uzatılması, Genişletilmesi ve PAT Sahaları Onarımı	ÇANAKKALE	2011-2014		23.000		2.300
	- Esenboğa Havalimanı PAT Sahaları Yapımı, Onarımı ve Tesisli İşlemleri ile Deicing Apronu Yapımı	ANKARA	2012-2015		46.000		15.000
	- Adnan Menderes Havalimanı Apron ve Taksiyolları Yapımı	İZMİR	2012-2016		78.968		35.000
	- Sinop Havalimanı Pist Onarımı ve Tesisli İşlemleri ile Apron ve Taksiyolu Yapımı	SİNOP	2012-2014		24.622		7.400
	- Balıkesir-Koca Seyit Havalimanı Drenaj Kanallarının Rehabilitasyonu ile Resa ve Şerit Sahalarının Tanzimi	BALIKESİR	2013-2015		10.000		7.000
	- Esenboğa Havalimanı Hızlı Taksiyolları ve Apron Yapımı	ANKARA	2011-2014		63.249		5.000

2008E030070	- Milas-Bodrum Havalimanı Taksiyolunun Piste Dönüştürülmesi ile Hızlı Taksiyolu Yapımı İş	MUĞLA	2011-2014	29.360	2.000
	- Atatürk Havalimanı PAT Sahaları Onarımı ve Tesis İnşaatı	İSTANBUL	2011-2017	279.351	59.230
	- Van-Ferit Melen Havalimanı 03 Pist Baş Bataklık Alanın Doldurulması ve Şerit Sahaların Düzenlenmesi	VAN	2013-2017	15.000	1.500
	- Gaziantep Havalimanı Pist Rehabilitasyonu	GAZİANTEP	2013-2015	23.560	13.500
2009E030030	- Bursa-Yenişehir Havalimanı PAT Sahalarının Onarımı	BURSA	2013-2017	30.000	3.000
	- Konya Havalimanı II. Apron Bağlantı Taksiyolu, Apron Bariyer Binası ve Acil Çıkış Yolları Yapılması	KONYA	2014-2016	11.000	1.100
	- Kars Havalimanı Mevcut Pistin Yenilenmesi	KARS	2014-2017	50.000	5.000
	MUHTELİF MEYDANLARA TEKNİK BLOK, KULE VE SEYRÜSEFER SİSTEMLERİ İNŞAATLARI ALT YAPI YAPIMI	MUHTELİF	2008-2016	13.979	2.400
2009E030040	MEYDAN HİZMET ARAÇLARI TEMİNİ	MUHTELİF	2009-2016	49.670	11.500
2010E030020	MUHTELİF TEÇHİZAT VE ENERJİ TEMİNİ İLE TESİSİ	MUHTELİF	2009-2017	96.363	20.000
2010E030050	HAVA SEYRÜSEFER, HABERLEŞME VE TERMINAL SİSTEMLERİ TEMİN TESİS VE MODERNİZASYONU	MUHTELİF	2010-2016	81.581	22.285
2010E030090	HAVALİMANLARI GÜVENLİK SİSTEMLERİ TEMİN VE TESİSİ	MUHTELİF	2010-2015	30.235	10.000
2011E030060	HAVALİMANLARI VE SSV İSTASYONLARI ELEKTRİK SİSTEMLERİNİN YENİLENMESİ	MUHTELİF	2010-2015	22.248	5.200
2011E030090	DIYARBAKIR HAVALİMANI TERMINAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ İLE PAT SAHALARIN YAPIMI (GAP)	DIYARBAKIR	2011-2016	242.480	52.377
2011E030100	HAVA SEYRÜSEFER HİZMETLERİ EĞİTİM KOMPLEKSİ	ANKARA	2011-2017	100.000	10.000
2013E030060	SSY İSTASYONLARI ERİŞİM YOLLARI YAPIMI VE ONARIMI	MUHTELİF	2011-2016	13.787	2.500
2013E030070	SINOP HAVALİMANI TERMINAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ	SINOP	2013-2017	30.000	10.000
2014E030010	ÇANAKKALE HAVALİMANI TERMINAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ	ÇANAKKALE	2013-2017	32.000	10.000
2014E030020	BİLGİ İŞLEM SİSTEMLERİ DONANIM VE YAZILIM TEMİNİ İLE TESİSİ	MUHTELİF	2014-2014	3.000	3.000
2014G000110	HAVALİMANLARI İDAME VE YENİLEME PROJESİ	MUHTELİF	2014-2014	16.000	16.000
2012G000340	YIL İÇİNDE BELİRECEK ZARURİ HARCAMALAR İLE GEÇMİŞ YILLARA AİT EKSİK İŞLERİN TAMAMLANMASI, KESİN HESAP FARKLARI VE İTHALAT ÖDEMELERİ	MUHTELİF	2014-2014	22.515	22.515
2013G000170	LOJMAN YAPIMI ETÜD-PROJE HAZIRLIĞI	MUHTELİF	2014-2014	100	100
	LOJMAN YAPIMI	MUHTELİF	2012-2014	13.259	1.700
	LOJMAN YAPIMI-ESENBOĞA	ANKARA	2013-2016	8.000	800

2014 yılında 35 Proje için 458.600.000 TL ödenek tahsis edilmiştir.

2014 yılına sari Yatırım Programı Teklifinde yer alan önemli projeler;

TERMİNAL BİNALARI

- » SİNOP HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜ-
TEMİMLERİ
- » ÇANAKKALE HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE
MÜTEMİMLERİ YAPIMI
- » BALIKESİR-MERKEZ HAVALİMANI BİNASI MÜ-
TEMİMLERİ YAPIMI
- » MUŞ HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI MÜTEMİM
TESİSLER İLE APRON YAPILMASI

PAT SAHALARI

- » ESENBOĞA HAVALİMANI PAT SAHALARI YAPIMI,
ONARIMI VE TEVSİİ İŞİ
- » KONYA HAVALİMANI II. APRON BAĞLANTI TAK-
SİYOLU, APRON BARIYER BİNASI VE ACİL ÇIKIŞ
YOLLARI YAPILMASI
- » KARS HAVALİMANI MEVCUT PİSTİN YENİLENMESİ

GENEL MALİ BİLGİLER

BİLGİ	YILLAR	2014 P	2015 P	2016 P
GELİRLER		2.605.117	2.802.184	3.013.854
-Hizmet Satış		2.504.553	2.714.971	2.937.444
-Diğer Gelirler		100.564	87.213	76.410
İNDİRİMLER		233.090	242.895	251.100
SAFİ GELİR		2.372.027	2.559.289	2.762.754
GİDERLER		1.612.796	1.744.518	1.887.982
-Malzeme Gideri		88.039	75.970	71.102
-Personel Gideri		612.950	663.476	717.568
-Fayda ve Hizmetler		310.234	334.838	359.880
-Çeşitli Giderler		149.479	172.516	200.755
-Vergi Resim Harç		12.710	15.440	18.620
-Amortisman Giderleri		311.058	358.801	402.252
-Diğer Giderler		128.326	123.477	117.805
DÖNEM KARI		759.231	814.771	874.772
KURUMLAR VERGİSİ		151.846	168.024	176.914
AYRILAN YEDEKLER		75.923	81.477	87.477
OLAĞAN ÜSTÜ YEDEKLER		0	0	0
DAĞITILABİLİR DÖNEM NET KARI		531.462	565.270	610.381
GELİR VERGİSİ STOPAJI		79.719	84.791	91.557
ÖDENECEK NET TEMETTÜ		451.743	480.479	518.824
ALIM HARCAMASI		159.200	147.050	152.920
YATIRIM HARCAMASI		458.600	300.000	300.000
KAMULAŞTIRMA		150.700	125.670	104.520
DURAN VARLIKLAR		16.470	17.500	18.600
ÖDENEN BÜTÇE KATKISI		233.090	242.895	251.100
KASA-BANKA		101.693	113.731	98.463

GELİR TABLOSU PROJEKSİYONU

HESABIN ADI	YILLAR	2014 P	2015 P	2016 P
A. BRÜT SATIŞLAR		2.504.553	2.714.971	2.937.444
1. Hizmet Satış		1.899.398	2.023.491	2.139.946
2. Yurt Dışı Satışlar		605.155	691.480	797.498
3. Diğer Gelirler		0	0	0
B. SATIŞ İNDİRİMLERİ		233.090	242.895	251.100
1. Satıştan İadeler		0	0	0
2. Diğer İndirimler		233.090	242.895	251.100
C. NET SATIŞLAR		2.271.463	2.472.076	2.686.344
D. SATIŞLARIN MALİYETİ		1.339.812	1.463.148	1.597.756
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI		931.651	1.008.928	1.088.588
E. FAALİYET GİDERLERİ		144.658	157.893	172.421
1. Araştırma ve Geliştirme Giderleri		4.067	4.420	4.797
2. Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri		2.848	3.110	3.385
3. Genel Yönetim Giderleri		137.743	150.363	164.239
FAALİYET KARI VE ZARARI		786.993	841.035	916.167
F. DİĞER FAALİYET OLAĞ. GEL. VE KAT.		86.356	62.332	49.886
1. Fazi Gelirleri		11.672	5.310	4.250
2. Konusu Kalmayan KArşılıklar		2.442	3.178	3.222
3. Menkul Kıymet Satış Karı		710	605	490
4. Kambiyo Karları		43.696	29.943	16.029
5. Diğer Olağan Gelir ve Karlar		27.836	23.296	25.895
G. DİĞER FAALİYET OLAĞ. GİD. VE ZARAR.		111.254	105.833	99.730
1. Komisyon Giderleri		0	0	0
2. Karşılık giderleri		4.036	5.233	5.540
3. Menkul Kıymet Satış Zararları		0	0	0
4. Kambiyo Zararları		94.968	86.250	77.840
5. Diğer Olağan Gider ve Zararlar		12.250	14.350	16.350
H. FİNANSMAN GİDERLERİ		0	0	0
1. Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri		0	0	0
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR		762.095	807.534	866.323
I. OLAĞAN DIŞI KAR VE ZARARLAR		14.208	24.881	26.524
1. Önceki Dönem Kar ve Zararları		1.325	1.426	1.528
2. Diğer Olağan Dışı Gelir ve Karlar		12.883	23.455	24.996
J. OLAĞAN DIŞI GİDER VE ZARARLAR		17.072	17.644	18.075
1. Çalışmayan Kısım Giderleri		0	0	0
2. Önceki Dönem Gider ve Zararları		3.540	3.740	3.950
3. Diğer Olağan Dışı Gider ve Zararlar		13.532	13.904	14.125
DÖNEM KARI VE ZARARI		759.231	814.771	874.772

TRAFİKLERİNE GÖRE İLK 8 HAVALİMANI 3 YILLIK MALİ PERFORMANS HEDEFLERİ
ATATÜRK HAVALİMANI

	2012G	2013R	2014P	2015P	2016P
UÇAK TRAFİĞİ (İNİŞ-KALKIŞ)	364.322	406.573	448.450	493.561	541.721
YOLCU TRAFİĞİ (GELEN-GİDEN)	45.091.962	51.348.807	56.507.903	62.109.429	68.015.527
HİZMET SATIŞ GELİRİ (BİN TL)	959.843	1.110.269	1.244.574	1.326.716	1.424.935
GİDER VE ZARARLAR (BİN TL)	160.075	252.033	226.521	246.189	259.765
GELİR GİDER FAZLASI (BİN TL)	799.768	858.236	1.018.053	1.080.527	1.165.170
ALIM HARCAMASI (BİN TL)	8.113	8.027	8.285	12.346	16.168
YATIRIM HARCAMASI (BİN TL)	0	0	0	0	0
PERSONEL SAYISI	976	998	1.008	1.008	1.015

ESENBOĞA HAVALİMANI

	2012G	2013R	2014P	2015P	2016P
UÇAK TRAFİĞİ (İNİŞ-KALKIŞ)	85.883	96.286	98.068	110.091	120.008
YOLCU TRAFİĞİ (GELEN-GİDEN)	9.273.108	10.935.252	12.293.069	13.682.556	14.886.692
HİZMET SATIŞ GELİRİ (BİN TL)	88.767	118.444	151.072	188.135	222.135
GİDER VE ZARARLAR (BİN TL)	124.292	137.803	123.529	127.709	141.686
GELİR GİDER FAZLASI (BİN TL)	-35.525	-19.359	27.543	60.426	80.449
ALIM HARCAMASI (BİN TL)	6.532	6.360	5.859	5.644	6.835
YATIRIM HARCAMASI (BİN TL)	0	0	0	0	0
PERSONEL SAYISI	1.206	1.235	1.242	1.235	1.239

A.MENDERES HAVALİMANI

	2012G	2013R	2014P	2015P	2016P
UÇAK TRAFİĞİ (İNİŞ-KALKIŞ)	73.152	75.801	78.056	85.912	94.294
YOLCU TRAFİĞİ (GELEN-GİDEN)	9.355.902	10.216.095	10.986.811	12.334.327	13.725.609
HİZMET SATIŞ GELİRİ (BİN TL)	96.191	114.585	132.965	151.447	172.346
GİDER VE ZARARLAR (BİN TL)	70.752	140.078	116.602	120.704	124.240
GELİR GİDER FAZLASI (BİN TL)	25.439	-25.493	16.363	30.743	48.106
ALIM HARCAMASI (BİN TL)	4.564	4.531	5.848	6.976	10.026
YATIRIM HARCAMASI (BİN TL)	0	0	0	0	0
PERSONEL SAYISI	647	663	670	675	681

ANTALYA HAVALİMANI

	2012G	2013R	2014P	2015P	2016P
UÇAK TRAFİĞİ (İNİŞ-KALKIŞ)	160.984	171.569	184.896	195.127	205.380
YOLCU TRAFİĞİ (GELEN-GİDEN)	25.096.144	27.057.098	28.951.095	30.543.405	32.131.663
HİZMET SATIŞ GELİRİ (BİN TL)	536.854	584.749	623.334	649.070	674.439
GİDER VE ZARARLAR (BİN TL)	106.742	134.728	120.619	125.930	135.620
GELİR GİDER FAZLASI (BİN TL)	430.112	450.021	502.715	523.140	538.819
ALIM HARCAMASI (BİN TL)	4.052	4.423	5.438	8.071	7.395
YATIRIM HARCAMASI (BİN TL)	0	0	0	0	0
PERSONEL SAYISI	546	563	568	549	558

DALAMAN HAVALİMANI

	2012G	2013R	2014P	2015P	2016P
UÇAK TRAFİĞİ (İNİŞ-KALKIŞ)	28.555	30.580	32.680	34.723	36.555
YOLCU TRAFİĞİ (GELEN-GİDEN)	3.811.958	4.092.753	4.499.019	4.717.210	4.235.402
HİZMET SATIŞ GELİRİ (BİN TL)	41.197	48.049	55.848	63.896	68.718
GİDER VE ZARARLAR (BİN TL)	37.507	39.729	42.565	45.312	50.479
GELİR GİDER FAZLASI (BİN TL)	3.690	8.320	13.283	18.584	18.239
ALIM HARCAMASI (BİN TL)	3.812	3.088	2.932	3.089	3.483
YATIRIM HARCAMASI (BİN TL)	0	0	0	0	0
PERSONEL SAYISI	332	344	351	359	366

ADANA HAVALİMANI

	2012G	2013R	2014P	2015P	2016P
UÇAK TRAFİĞİ (İNİŞ-KALKIŞ)	38.620	42.179	45.451	48.110	50.379
YOLCU TRAFİĞİ (GELEN-GİDEN)	3.764.157	4.306.302	4.743.381	5.065.626	5.382.843
HİZMET SATIŞ GELİRİ (BİN TL)	37.408	40.875	46.528	52.565	59.536
GİDER VE ZARARLAR (BİN TL)	35.881	43.994	47.326	50.897	56.459
GELİR GİDER FAZLASI (BİN TL)	1.527	-3.119	-798	1.668	3.077
ALIM HARCAMASI (BİN TL)	3.306	3.281	3.538	3.371	4.160
YATIRIM HARCAMASI (BİN TL)	0	0	0	0	0
PERSONEL SAYISI	365	380	385	395	398

TRABZON HAVALİMANI

	2012G	2013R	2014P	2015P	2016P
UÇAK TRAFİĞİ (İNİŞ-KALKIŞ)	19.955	20.712	21.333	21.909	22.391
YOLCU TRAFİĞİ (GELEN-GİDEN)	2.404.150	2.617.913	2.782.841	2.947.029	3.109.115
HİZMET SATIŞ GELİRİ (BİN TL)	24.353	26.585	30.689	34.593	39.097
GİDER VE ZARARLAR (BİN TL)	33.279	38.416	41.347	45.510	50.281
GELİR GİDER FAZLASI (BİN TL)	-8.926	-11.831	-10.658	-10.917	-11.184
ALIM HARCAMASI (BİN TL)	3.363	3.276	2.995	3.916	4.022
YATIRIM HARCAMASI (BİN TL)	0	0	0	0	0
PERSONEL SAYISI	227	238	244	259	265

MİLAS-BODRUM HAVALİMANI

	2012G	2013R	2014P	2015P	2016P
UÇAK TRAFİĞİ (İNİŞ-KALKIŞ)	29.130	29.867	31.410	32.953	34.496
YOLCU TRAFİĞİ (GELEN-GİDEN)	3.530.460	3.641.943	3.808.885	4.014.577	4.220.268
HİZMET SATIŞ GELİRİ (BİN TL)	44.817	47.772	56.431	64.134	67.483
GİDER VE ZARARLAR (BİN TL)	40.091	41.827	44.666	50.583	55.790
GELİR GİDER FAZLASI (BİN TL)	4.726	5.945	11.765	13.551	11.693
ALIM HARCAMASI (BİN TL)	4.052	4.565	3.670	5.284	5.830
YATIRIM HARCAMASI (BİN TL)	0	0	0	0	0
PERSONEL SAYISI	240	258	262	296	304

STRATEJİK HEDEFLER

No	Amaç	Hedef/Strateji	Dönem
001	Optimum havalimanı ağının tesis edilmesine yönelik planlamaların yapılması.	Bir sistem dahilinde tüm havalimanlarının birbirleri ile etkileşimlerinin yanı sıra; var olan havalimanı ağı içerisindeki rollerini, diğer ulaşım modları ile etkileşimi, bölgesel özellikleri dikkate alan ve gelişimin esaslarını ortaya koyan "Havalimanları Sistem Planlaması" yapılması.	2023
002	"Atıl" havalimanlarına yönelik etkinlik bazlı önlemler alınması.	Bilimsel analize dayalı olarak yapılacak etüd çalışmaları neticesinde "atıl" durumda olduğu anlaşılan havalimanlarına yönelik olarak operasyonel talep yönetimi uygulanması; yahut potansiyel olmadığına analizlere tespit edilmesi durumunda diğer ulaşım modlarının (intermodal erişimin) ve "bölgesel havalimanı" konseptinin değerlendirilmesi.	2023
003	"Hava Sahasının Esnek Kullanımı" (FUA) çalışmalarının tamamlanması.	Askeri çalışma sahalarının askeri kullanıcılar tarafından kullanılmadığı durumlarda sivil hava trafiklerinin kullanımına olanak sağlayan FUA konseptinin ülkemiz hava sahasında uygulanmasına yönelik çalışmaların tamamlanması.	2023
004	Asker ve sivil kullanıcılar için ortak standartların getirilmesi.	Hava sahasının asker ve sivil tüm kullanıcılar tarafından etkin ve emniyetli kullanımının sağlanması için hava sahası planlaması ve yönetimi konularında ortak kuralların ve standartların geliştirilmesi.	2023
005	Sivil kullanıma açılmış askeri havalimanlarına özel önlemler alınması.	Sivil kullanıma açılmış askeri havalimanlarının ICAO kriterlerine göre farklılıkların AIP'de belirtilmesi, bu havalimanlarının denetlenmesinin havalimanı müdürlüklerinin faaliyet alanlarıyla sınırlı tutulması; bu havalimanlarında kaplamalı saha bakım ve onarımlarının uluslararası standartlarda ve düzenli olarak gerçekleştirilmesi.	2023
006	Bölgesel eğitim üssü olunması.	Bölgesel eğitim merkezi olma yolundaki çalışmalarda paydaşlar arasında eşgüdümün sağlanması ile ülkemizde eğitim gören yabancı öğrenci sayısının artırılması; bölgesel bir CNS/ATM eğitim merkezi olunması; ATM personel sayısının geleceğe dair beklentileri de karşılayabilecek şekilde planlanması; çalışma koşulları ve sosyal olanakların iyileştirilmesi; teknik ekipman ve uzman eğitmenlerle yurt içi eğitimin desteklenmesi ve yurt dışı eğitim olanaklarının takip edilmesi.	2023
007	Uluslararası standartlara dayanan bir sürdürülebilirlik anlayışı benimsenmesi.	GRI (Küresel Raporlama İnsiyatifi) tarafından havalimanları için hazırlanan standartların, havalimanlarımızın sürdürülebilirliğinde kullanılması; Kyoto Protokolü kapsamında, verimlilik-etkinlik prensiplerine ve yakıt tasarrufuna dayanan uygulamalara gidilerek havalimanlarımızda salım azaltım stratejisi uygulanması; ACI Karbon Akreditasyon Programı'nın tüm havalimanlarında sistematik ve bütünsel olarak uygulanması.	2023
008	Kalite Yönetim ve Çevre Yönetim Sistemlerinin bütünlük bir anlayışla uygulanması.	KYS ve ÇYS'lerin, tüm faaliyet alanlarını ve hizmetlerini, özellikle de yatırım birimlerini kapsayacak biçimde bütünlük olarak uygulanması.	2023
009	CO2 salınımını azaltmaya yönelik olarak seyrüsefer alanında önlemler alınması.	CNS/ATM alanında çevreye duyarlı sistem ve usullerin uygulanması; optimum uçuş rotalarının tesis edilerek CO2 salınımının azaltılması, ulusal/uluslararası standartlara göre CO2 salınımı veya gürültü düzeyleri açısından gerekli kriterleri karşılamayan hava araçlarının sınıflandırılarak hava sahamızı kullanmalarının kısıtlanması.	2023
010	Havalimanlarında etkin enerji yönetimi.	Elektrik ve ısıtma enerjisinin, havalimanının ürettiği çöpler kullanılarak merkezi ısıtma ve güç üretim birimiyle karşılanması; havalimanlarımızda tüm alt sistemlerin güneş ve rüzgar gibi yenilenebilir olan alternatif enerji kaynaklarına yöneltilmesi, enerjinin verimli kullanılabilmesine öncelik verilmesi, daha az enerji tüketen hizmet ve kullanım tarzının benimsenmesi.	2023

No	Amaç	Hedef/Strateji	Dönem
011	Seyrüsefer haberleşme sistemlerinin güvenliğinin artırılması.	VHF bandındaki hava/yer haberleşmesine FM bandında yayın yapan özel radyolardan kaynaklanan girişimler için BTK tarafından denetimlerin artırılması ve yeni düzenlemeler yapılması.	2023
012	Seyrüsefer sistemlerinin temininde esneklik sağlanması.	CNS/ATM sistemlerinin temini aşamasında KİK'ten muafiyet sağlayabilecek düzenlemelerin yapılması.	2023
013	Seyrüsefer hizmetlerinde istatistiksel altyapının geliştirilmesi.	Alçalan-tırmanan trafikler, hava koridorlarındaki yoğunluk gibi konularda hava trafik işletimi istatistiklerinin geliştirilmesi.	2023
014	CNS/ATM hizmetlerinde gelişmiş bir emniyet yönetim sistemi kurulması.	CNS/ATM kaynaklı sıfır kaza temel yaklaşımıyla geliştirilecek, sektörün tüm katılımcılarını kapsayacak, şeffaf ve gönüllü raporlama ile geri bildirim esasına dayalı gelişmiş bir emniyet yönetim sisteminin hayata geçirilmesi.	2023
015	Aydınlatma sistemlerinin modernize edilmesi.	Havalimanlarında özel aydınlatma sistemlerinin CAT-II ve CAT-III seviyesine yükseltilmesi; teknik açıdan uygun olan havalimanlarında adresli aydınlatma sisteminin yaygınlaştırılması.	2023
016	Türk hava sahası sınıflandırma çalışmalarının tamamlanması.	Direkt uçuş rotaları yanında, serbest rota uygulamalarına geçiş planlarının hayata geçirilmesi ve Türk hava sahasında, sınıflandırma çalışmalarının tamamlanması.	2023
017	Modern gözetim radar sistemlerinin yerli imkanlar ile geliştirilmesi ve kullanılması.	Kullanılan PSR sistemlerinin yerli imkanlar ile geliştirilmesi ve kullanıma başlanması; multi static PSR tabir edilen ve mevcut radyo frekans vericilerinden istifade edilerek çalışan sistemin milli ve özgün olarak geliştirilerek kullanımına başlanması, WAM gözetim sistemlerinin kullanılması.	2023
018	Meteorolojik gözlem sistemlerinde etkinliğin artırılması.	Havalimanlarının AWOS, TDWR gibi gelişmiş meteorolojik gözlem sistemleri ile donatılması; VHF VOLMET yayınların ulaşmadığı kör noktaların tespiti yapılarak hava sahamızın tamamında kesintisiz izlenebilirliğin sağlanması; meteoroloji radarlarından elde edilen bilgilerin ATC ünitelerine aktarılması.	2023
019	Haberleşme sistemlerinin modernize edilmesi.	Hava sahamız kapsama alanında "hava yer haberleşmesi"nde kullanılan güncel teknolojiye dayalı cihaz/sistemler ile uydu destekli dijital karasal hatlardan oluşan kesintisiz ses ile veri haberleşme ağının modernize edilmesi, geliştirilmesi. Pilot ve Hava Trafik Yönetim birimleri arasındaki muhaberenin daha güvenilir ve hızlı şekilde yapılmasını sağlayan CPDLC (Controller Pilot Data Link) fonksiyonunun kullanımına başlanması.	2023
020	Performansa dayalı seyrüsefer uygulamalarının kullanılması.	Performansa dayalı seyrüsefer (PBN) uygulamalarına hız verilmesi ve gereken altyapı çalışmalarının neler olacağı konusunda kapsamlı bir yol haritası çıkarılması; PBN uygulamalarındaki uydu sistemleri ve uzay teknolojisi altyapısının kurulması.	2023
021	Seyrüsefer sistemlerini test etmeye yönelik akredite laboratuvarlar kurulması.	Seyrüsefer sistemlerinde kullanılmak üzere satın alınan teknik malzemelerin ICAO ve FAA standartlarını sağladığına dair testlerini yapacak akredite olmuş laboratuvarların kurulması.	2023
022	Türkiye'nin SES gibi stratejik önem ihtiva eden projelerde ve bölgesel işbirliklerinde yer alması.	Türkiye'nin ulusal çıkarıları için SES projesi içerisinde yer alması; AB adaylık sürecinde ATM mevzuatına uyum sürecinin tamamlanması, ikili ve bölgesel işbirliklerinin geliştirilmesi; SES projesi konusunda sivil ve askeri otoriteler tarafından oluşturulacak ortak görüş doğrultusunda ülke hareket tarzının belirlenmesi.	2035

**DURAN VARLIKLAR VE
ALIM HARCAMALARI**

BÖLÜM

7

DURAN VARLIKLAR VE ALIM HARCAMALARI

A. DİĞER DURAN VARLIK ARTIŞLARI

2013 yılında diğer duran varlık artışları hesabı ile yıl içinde 126.000.000 TL duran varlığın giriş yapacağı programlanmıştır. Yıl içerisinde 145.285.000 TL olarak revize edilmiştir. Yıl sonuna kadar 105.656.833,90 TL harcama yapılmış olup, % 72,7 oranında gerçekleşme sağlanmıştır. Tablo (53)

901- İSTİMLAK BEDELLERİ VE İLAMA BAĞLI BORÇLAR

Havalimanlarımızın ile SSY istasyonlarında uçuş ve çevre emniyetinin sağlanması veya yeni tesislerin yapımı amacı ile istimlak edilecek arsa ve arazilere ödenecek istimlak bedelleri ile ilama bağlı borçları karşılamak üzere 100.100.000 TL ödenek programlanmış olup, dönem sonunda 137.850.000 TL revize edilmiş olup 100.941.462,25 TL harcama yapılmıştır. Hesaptan; Ankara Esenboğa Havalimanı için 31.148.932,10 TL, Antalya Havalimanı için 34.324.579,97 TL, Erzurum Havalimanı için 119.120,17 TL, Tekirdağ Çorlu Havalimanı için 268.718,24 TL, Balıkesir Merkez Havalimanı için 4.005.298,04 TL, İzmir Adnan Menderes Havalimanı için 2.004.343,71 TL, İstanbul Atatürk Havalimanı için 5.073.603,67 TL, Çanakkale Havalimanı için 6.588.827,40 TL, Çanakkale Gökçeada Havalimanı için 132.802,55 TL Çukurova Havalimanı için 10.143.927,08 TL, Ağrı Havalimanı için 33.413,81 TL, Kahramanmaraş Havalimanı için 5.335.997 TL, Erzurum Havalimanı için 11.987,60 TL, Malatya Havalimanı için 560.934,69 TL, Şanlıurfa Gap Havalimanı için 180.271 TL, Tokat Havalimanı için 12.734,31 TL, Uşak Havalimanı için 103.250,07 TL, Van Ferit Melen Havalimanı için 374.440,07 TL Batman Havalimanı için 518.280,77 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.

902- KESİN HESAP FARKLARI

Daha önceki yıllarda bitirilmiş projelerin kesin hesap farklarının kapatılması neticesinde ortaya çıkan ve proje maliyetine ilave edilemeyen kesin hesap farklarını karşılamak üzere 1.500.000 TL. ödenek ayrılmış olup, 500.000 TL olarak revize edilmiştir. Yıl sonuna kadar herhangi bir harcama yapılmamıştır.

903- ARIZİ NİTELİKLİ KISMİ BAKIM VE ONARIM PROGRAMI

Kuruluşumuz envanterinde yer alan duran varlıkların fonksiyonunu arttıran veya ömrünü uzatan ve Yatırım Programında yer almayan büyük bakım ve onarım harcamaları için 1.185.000 TL ödenek programlanmış, dönem sonunda 869.216,05 TL harcama yapılmıştır. Bu hesap ile, Merkez ahşap bölme yapım bedeli için 41.880 TL, İkmal Müdürlüğü kırtasiye, tamirlik depolarına ve tesellüm depo hizmet odasının 4x4 ebadında ahşap bölme yapım bedeli 41.880 TL, Bilgi Teknolojileri Daire Başkanlığı odaları tadilatının yapılması işi için 12.240 TL, tesellüm deposuna bölme ve yalıtım yaptırılması işi için 29.750 TL, Ankara Esenboğa Havalimanı Esenboğa Havalimanı wc'lerin engellilere göre düzenlenmesi, bina girişlerine rampa yapılması ve engelli asansör sistemi kurulması işi için 164.700 TL, Bağlum VHF-SSR istasyonu ve bağlum vor binası tel örgü yapımı işi için 98.700 TL, Antalya Havalimanı itfaiye binası alarm ve haberleşme sistemleri onarımı için 27.100 TL, yeni teknik blokta bulunan Z 24 nolu odanın KYS gereği ara bölme işi yapılması işi için 2.100 TL, trafik uyarı direk, levhaları ve kauçuk hız kasisleri imalatları yerlerine montaj işleri için 2.490 TL, İç Hatlar Terminali otoparkı önünde bulunan yönlendirme trafik levha yüzey kaplamasının folyo yazılarının yenilenmesi ve bakımı için 1.600 TL, AIM odasındaki yükseltilmiş döşemelerin sökümü yenilerinin yapılması işleri için 14.400 TL, B Kapısı giriş yol boyunca üstten makrolon malzeme ile kapatılması işi için 7.500 TL, teknik şartname doğrultusunda trafo binaları ve çatı boya işleri için 28.900 TL, Antalya yaklaşma radar cihaz odasına bölme yapılması işleri için 14.120 TL, Gazipaşa karasal link istasyonu ENH işi için 34.500 TL, yer hizmetleri trafo merkezi 15 sn kaynak enerjisi için 32.500 TL, kuvvet santrali CCTV sistemi tadilatı için 9.000 TL, Denizli Çardak Havalimanı teknik blok ve kule binasında gerekli tadilat ve onarımların yapılması işi için 33.000 TL, 150X3 mt ebatlarında betonarme yol yapımı ve arff acil çıkış yoluna kurp yapılması (iki yönlü) işi için 12.500 TL, Erzurum Havalimanı büro yapılması işi için 43.022,05 TL, Gaziantep Havalimanı silah teslim yerinin güvenlik merkezi olarak dizayn edilmesi işi için 14.500 TL, limanımız itfaiye binası-

nın dış cephesi ile elektronik müdürlüğüne ait mini istasyonları ve elektrik müdürlüğüne ait 6 adet yüksek aydınlatma direğinin boyanması işi için 34.000 TL, havalimanımız iç hatlar bagaj manipülasyon sahasının su izolasyonu ve bakım onarımı için 11.200 TL, havalimanımız a giriş kapısına bakım onarım yapılması ve ek bölüm yapılması işi için 23.500 TL, İzmir Adnan Menderes Havalimanında Manisa Kula VOR binası çatı onarımı için 74.000 TL, Kocaeli Cengiz Topel vor cihazı için kazı ve beton işi için 11.136 TL, Konya Havalimanı Mut vor İstasyonunun elektrik enerji nakil hattının yer altına alınması 34.500 TL, Tokat Havalimanı garaj binasında 3 bölmeli ilave alan oluşturulması işi için 14.498 TL ödenmiştir.

905- HAZIR BİNA VE LOJMAN ALIMI

Hazır bina ve lojman alımı ihtiyaçlarını karşılamak üzere 100.000 TL. ödenek ayrılmıştır. Yıl sonuna kadar herhangi bir harcama yapılmamıştır.

907- MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve Kuruluşumuzun belli bir şekilde yararlanacağı ve yararlanmayı beklediği aktifleştirilen giderler ile belli koşullar altında hukuken himaye gören haklar ve şerefiyeler vb gider ve ödemeler için 12.000.000 TL tahsis edilmiş olup, 5.000.000 TL olarak revize edilmiştir. Yıl sonunda 3.666.661,87 TL harcama yapılmıştır. Bu hesap ile Merkez'de Software Development Kit hizmeti bedeline 17.296,85 TL, istemci lisans bedellerinin 110.090 TL, dream aquarium yazılım bedeli 60 TL, Autocad Map 3d 2013 yazılım bedeli 42.780 TL, Stx7 hizmetine ait aylık mesajlaşma bedelinin ödenmesi 68.116,57 TL, yaklaşık maliyet ve hakediş hazırlama programı hizmet alımı işi 12.000 TL, CAD platformu yazılım ve servis güncelleme hizmeti bedelinin ödenmesi 25.175 TL, Van Ferit Melen Havalimanı stratejik gürültü haritası bedeli 55.562 TL, Batman havalimanı stratejik gürültü haritası bedeli 55.562 TL, Adnan Menderes havalimanı stratejik gürültü haritası bedeli 111.125 TL, Symantec güvenlik yazılımları lisans güncellemesi bedeli 310.000 TL, Autocad map yazılım bedeli 32.070 TL, Kayseri Havalimanı için gürültü haritası yaptırılması bedeli 55.563 TL, Antalya havalimanı için gürültü haritası yaptırılması bedeli 111.125 TL, Ankara Esenboğa Havalimanı için gürültü haritası yaptırılması bedeli

111.125 TL, SDK'ya uygun yazılım geliştirme, sistemlerin entegrasyonu ve Solid Stream server lisansı bedeli 29.750 TL, E-İmza paketi cades kütüphanesi NET Versiyonu alım bedeli 15.000 TL, infraskope ajan ilave istemci lisansı bedeli için 394.198,50 TL, oracle veri tabanı sistemlerinde kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan yazılımlar bedeli 635.222,02 TL, Kastamonu Orman Bölge Müdürlüğü tarafında 40.548,02 m² miktarlı sahada bulunan ağaçların kesilmesi işi-Arazi izin bedeli 81.546,12 TL, stratejik gürültü haritaları hazırlama bedeli 574.141 TL, E-İmza yıllık yenileme paketi 3.750 TL, kart okuyucu (1250 adet) alınması 115.065,14 TL, yazılım sertifikası bedeli 1.190,79 TL, prezi sunu yazılım alımı 706 TL, bartender yazılım güncelleme bedeli 169,49 TL, netcad 6 gis ana modül, 4 adet netpro ve 4 adet netsurf modülleri(İlgili yazılım eğitimi ve 1 yıllık güncelleme dahil) paket yazılım bedeli 84.500 TL, lisans alım bedeli 13.500 TL, 3 kullanımcılı 6 aylık microsoft azure(6qk-00001 microsoft azure monetary commitment) bedeli 25.500 TL, yazıcı toner tasarruf ve kontrol yazılım lisans alım bedeli 9.730 TL, genel müdürlük kartlı geçiş kontrol sistemi yazılım bedeli 13.750 TL, güvenlik duvarı yazılımı lisans arttırımı ve güncellemesi bedeli 192.000 TL, Adana Havalimanı TL9.600 TL, Ankara Esenboğa Havalimanında Kastamonu Havalimanı VOR istasyon yeri 100.457 m² lik sahanın ağaçlandırma bedeli olarak 107.347,78 TL, Kastamonu Havalimanı'na tesis edilecek haberleşme devrelerinin (Telefon, Data, Metro Ethernet, TDM ve U.M.T) tesis edileceği güzergahta yapılması gereken alt yapı ve cihaz yatırım hizmeti bedeli olarak 50.000 TL, Erzincan Havalimanında 21326 sayılı Makam Onayına istinaden Erzurum Orman Bölge Müdürlüğü hesaplarına yatırılan ağaçlandırma bedeli olarak 7.259,11 TL, 21326 sayılı Makam Onayına istinaden Erzurum Orman Bölge Müdürlüğü hesaplarına yatırılan arazi bedeli 16.452,32 TL, 21326 sayılı Makam Onayına istinaden Erzurum Orman Bölge Müdürlüğü hesaplarına yatırılan orman köylüleri kalkınma gelir bedeli 98.713,91 TL, 21326 sayılı Makam Onayına istinaden Erzurum Orman Bölge Müdürlüğü hesaplarına yatırılan ağaçlandırma ve erozyon kontrol gelir bedeli 65.809,27 TL, İzmir Adnan Menderes Havalimanı Cisco 3925 model Router Cihazı için Cisco IOS (İnternetworking Operating System) K9 Data lisans bedeli olarak 1.440 TL, Tekirdağ Çorlu Havalimanı yazılım bedeli olarak 2.670 TL ödeme yapılmıştır.

908- İMAL EDİLEN MADDİ DURAN VARLIKLAR

Kuruluşumuz personeli tarafından, kuruluşumuz atölye ve benzeri mekanlarında, kuruluşumuzca temin edilen ilk madde ve malzeme kullanılarak kuruluşumuz imkanları ile imal edilen ve herhangi bir yatırım

projesi içinde yer almayan maddi duranların maliyetini karşılamak üzere KDV hariç 650.000 TL ödenek ayrılmıştır. Esenboğa Anatamir atölyesinde 13 adet konveyör imalatı için 179.493,73 TL harcanmıştır.

DHİMİ	DİĞER DURAN VARLIK ARTIŞLARI		
	2013		(BİN TL)
ÖDEMENİN KONUSU	PROGRAM	REVİZE	GERÇEKLEŞME
İSTİMLAK VE İLAMA BAĞLI ÖDEMELER	110.565	137.850	100.941
KESİN HESAP FARKLARI	1.500	500	0
ARIZİ NİTELİKLİ KISMİ BAKIM VE ONARIM	1.185	1.185	869
HAZIR BİNA VE LOJMAN ALIM	100	100	0
MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	12.000	5.000	3.667
İMAL EDİLEN MADDİ DURAN VARLIKLAR	650	650	179
TOPLAM	126.000	145.285	105.656

B. YEDEK PARÇA VE MALZEME ALIMLARI

2013 yılı İşletme Bütçesi ile yıl içinde 111.327.000 TL yedek parça ve malzeme satın alınacağı programlanmış olup, yıl içinde 123.300.000 TL olarak revize edilmiş olup 106.333.838,10 TL yedek parça ve malzeme harcaması yapılarak % 86,2'lik gerçekleşme sağlanmıştır. Aşağıdaki tablodan da görüleceği gibi re-

vize programla 7.337.000 dolar karşılığı 13.903.000 TL kadar dış alım yapılacağı öngörülmüş olup, dönem sonunda 1.756.656 dolar karşılığı 3.749.230,14 TL ile 102.584.607,96 TL yurt içi mübaya ve imalden gelen olmak üzere toplam 106.333.838,10 TL stoklara girmiştir.

DHİMİ	YEDEK PARÇA VE MALZEME ALIM		
	2013		(BİN TL)
BİLGİ	DIŞ		TOPLAM ALIM
	DOLAR	BİN TL	
PROGRAM	7.403	13.555	111.327
REVİZE PROGRAM	7.337	13.903	123.300
GERÇEKLEŞME	1.757	3.749	106.334
GERÇEKLEŞME ORANI	23,9	27,0	86,2

Kuruluşumuz 2013 yılı tedarik işleri "Kamu İhale Kanunu" esaslarına ve alım programına göre Satın Alma ve İkmal Dairesi Başkanlığı'nca yürütülmüş olup, ayrıca havalimanlarınca da Yönetmelikte belirtilen yetkiler dahilinde alımlar yapılmıştır.

Diğer taraftan 2013 yılı yedek parça ve malzeme

alımlarının % 69'ni petrol ürünleri ve yakacak alımları oluşturmuştur.

2013 yılı yedek parça ve malzeme alımı 2012 yılı alımı ile mukayese edildiğinde; 104.436.524,54 TL olan 2012 yılı alımına göre 2013 yılı alımı % 1,8' lik artış göstermiştir.

DHMİ		YEDEK PARÇA VE MALZEME ALIMI		
		2013		
		(BİN TL)		
ALIM TÜRÜ	BİLGİ	PROGRAM	REVİZE PROGRAM	ALIM GERÇEKLEŞMESİ
100 DEMİRBAŞ MALZEMELERİ		4.897	8.000	4.659
200 İŞLETME MALZEME VE YEDEKLERİ		17.000	16.652	14.602
300 KIRTASIYE MALZEMELERİ VE BASILI EVRAKLAR		23,9	27,0	86,2
400 ENERJİ GİDERLERİ		62.000	78.948	73.377
500 GİYİM MALZEMELERİ		10.500	4.500	1.194
900 DİĞER MALZEMELER		14.930	13.000	11.263
TOPLAM		111.327	123.300	106.334

C. STOKLAR

2013 yılı İşletme Bütçesi ile, 2012 yılından 39.747.000 TL stok devir alınacağı, 2013 yılı içinde 121.735.000 TL tutarında stok girişi olaca-

ğı, 122.817.000 TL tutarında stok çıkışı olacağı ve dönem sonunda 38.665.000 TL kadar stok olacağı programlanmıştır.

DHMİ		STOKLAR		
		2013		
		(BİN TL)		
DÖNEM	BİLGİ	PROGRAM	REVİZE	GERÇEKLEŞME
DÖNEM BAŞI		39.747	31.290	31.291
GİRİŞLER		121.735	135.212	114.626
TOPLAM		161.482	166.502	145.917
ÇIKIŞLAR		122.817	132.199	118.806
DÖNEM SONU		38.665	34.303	27.111
900 DİĞER MALZEMELER		14.930	13.000	11.263

Yukarıdaki tablonun incelenmesinden anlaşılabileceği üzere; 2012 yılından 2013 yılına 31.290.476,34 TL tutarında stok devretmiş, stoklara 2013 yılı içinde 114.627.102,05 TL tutarında giriş ve 118.806.229,71 TL tutarında çıkış olmuş ve dönem sonunda 2014 yılına 27.111.348,68 TL tutarında stok devretmiştir.

Stok hesapları dönem sonu tutarlarına göre incelendiğinde ise stoklarımızın % 26,9'ni işletme malzemelerinin oluşturduğu görülmektedir. Seyrüsefer, meydan işletmeciliği ve elektronik gibi faaliyet konularının gerektirdiği önemli miktardaki yedek parça ve malzemelerin, iç ve dış piyasadan tedarikinde ve takibinde elektronik ortamdan faydalanılmıştır.

DHMI		STOKLAR		
		2013		(BİN TL)
STOK ADI	YILLAR	2012 YILINDAN DEVİR	2013 YILI İÇİNDE	
			GİRİŞLER	ÇIKIŞLAR
DEMİRBAŞ MALZEMELERİ		5.666	4.854	9.180
İŞLETME MALZEME VE YEDEKLERİ		7.836	16.999	17.546
KIRTASIYE MALZEMELERİ VE BASILI EVRAKLAR		464	1.246	1.224
ENERJİ GİDERLERİ		8.151	73.582	70.944
GİYİM MALZEMELERİ		1.318	1.194	2.357
DİĞER MALZEMELER		782	11.991	9.669
TOPLAM		24.217	109.866	110.920
YARI MAMÜLLER		384	584	584
DİĞER STOKLAR		0	0	0
TOPLAM		24.601	110.450	111.504
SİPARİŞ AVANSLARI		6.690	4.176	7.302
TOPLAM STOK		31.291	114.626	118.806

GİDER VE MALİYETLER

BÖLÜM

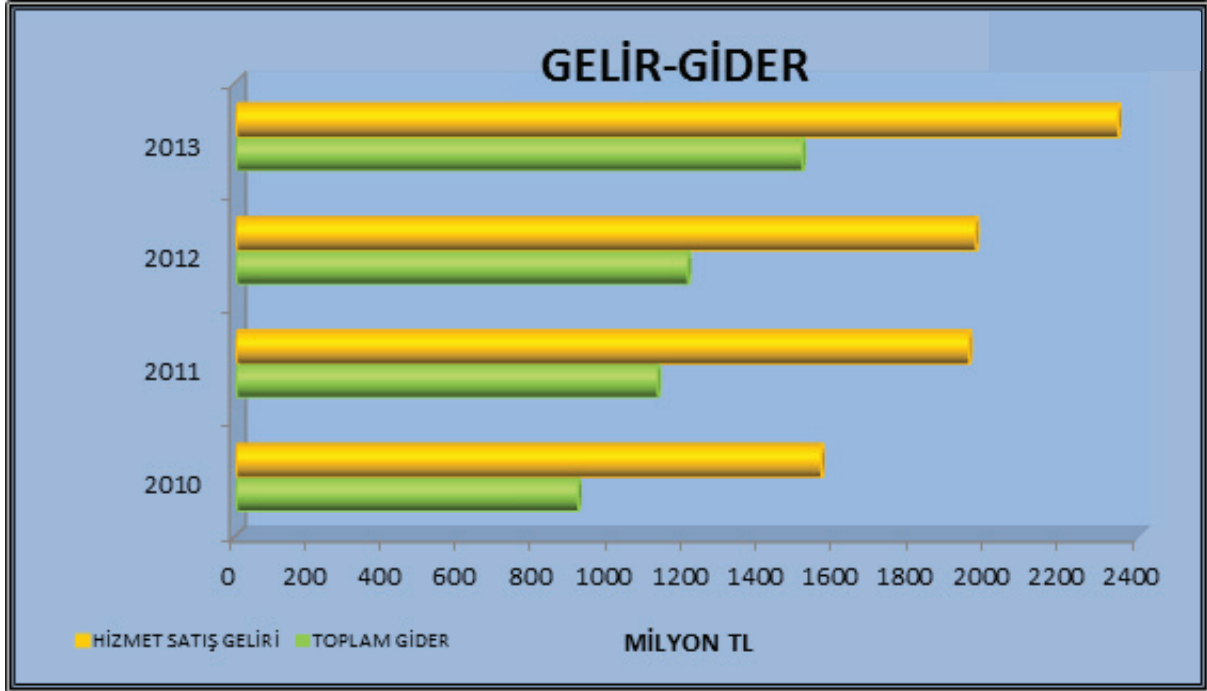
8

GİDER VE MALİYETLER

A. GİDERLER

Gider ve zararlar dört başlık altında incelenmiştir. Bunlar: **Satış Maliyeti ve Faaliyet Giderleri, Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar, Finansman Giderleri, Olağan Dışı Gider ve Zararlar.** 2013

yılı İşletme Bütçesi ile 1.288.173.000 TL gider yapılacağı programlanmış olup, bu tutar yıl içi gelişmelere paralel olarak 1.567.708.000 TL olarak revize edilmiştir.

Giderlerimizin yıllara göre mukayesesi

DHİMİ	GİDER VE ZARARLAR			(BİN TL)
GİDER TÜRÜ	BİLGİ	2012G	2013R	2013G
SATIŞ MALİYETİ VE FAALİYET GİDERLERİ		1.102.126	1.359.409	1.186.598
0 İlk Madde ve Malzeme Giderleri		49.366	64.165	58.154
001 Demirbaş Malzeme Giderleri		2.735	9.150	9.012
002 İşletme Malzemesi ve Yedekleri Giderleri		15.174	19.845	17.206
003 Kırtasiye Malzemesi ve Basılı Evrak Giderleri		1.120	1.780	1.219
004 Enerji Giderleri		22.268	23.840	21.468
005 Giyim Malzeme Giderleri		2.934	2.590	2.360
009 Diğer Malzeme Giderleri		5.135	6.960	6.889
2 Personel Ücret ve Giderleri		566.208	568.811	574.377
201 Memur Temel Maaş Giderleri		5.194	5.664	5.713
202 Memur Zam ve Tazminat Giderleri		17.711	17.376	17.589
210 Memur Ödül ve İkramiye Giderleri		306	325	0
211 Memur Ek Çalışma Karşılık Giderleri		0	0	0
220 Memur Sosyal Yardım Giderleri		165	229	227
221 Memur Tedavi Giderleri		894	968	973
222 Memur Yemek Yardımı Giderleri		87	92	101
223 Memur Çocuk ve Aile Yardımı Giderleri		356	382	384
230 Memur Sosyal Güvenlik Kurum Payı Giderleri		1.485	1.680	1.616
232 Memur Sosyal Güvenlik Ek Karşılık Tahakkuk Primi Giderleri		316	336	336
251 Sözleşmeli Personel Sözleşme Ücret Giderleri		257.129	286.433	290.738
252 Sözleşmeli Personel Zam ve Tazminat Giderleri		221.800	185.355	187.036
253 Sözleşmeli Personel Çocuk ve Aile Yardımı Giderleri		9.526	10.340	10.430
260 Sözleşmeli Personel Ödül ve İkramiye Giderleri		0	0	0
261 Sözleşmeli Personel Ek Çalışma Karşılık Giderleri		1.641	1.862	1.786
270 Sözleşmeli Personel Sosyal Yardım Giderleri		3.169	3.807	4.279
271 Sözleşmeli Personel Tedavi Giderleri		14.342	15.353	15.481
272 Sözleşmeli Personel Yemek Yardımı Giderleri		399	1.175	1.311
280 Sözleşmeli Personel Sosyal Güvenlik Kurum Payı Giderleri		26.580	31.195	30.138
282 Sözleşmeli Personel Sosyal Güvenlik Ek Karşılık Tahakkuk Primi Giderleri		5.108	6.239	6.239
3 Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler		210.151	280.145	222.926
301 Elektrik Giderleri		38.979	48.022	44.862
302 Su Giderleri		2.271	3.150	2.737
303 Gaz Giderleri		3.182	4.950	4.445
310 Bakım ve Onarım Giderleri		16.020	25.250	15.917
320 Teknik İşletimi Destekleme Hizmet Giderleri		17.158	21.454	20.703
330 Haberleşme Giderleri		6.096	10.500	7.318
340 Taşıma Giderleri		15.620	16.357	13.503
341 Araç Kiralama Giderleri		2.844	4.594	3.214
350 Temizlik Giderleri		29.635	34.353	33.233
360 Etüt, Proje ve Müşavirlik Giderleri		1.463	2.350	1.750
370 İlan Giderleri		662	1.500	672
380 Özel Güvenlik Hizmet Giderleri		56.219	75.903	53.144
385 Sağlık Hizmetleri Giderleri		9.100	12.562	11.339
390 Diğer Fayda ve Hizmet Giderleri		10.902	19.200	10.089

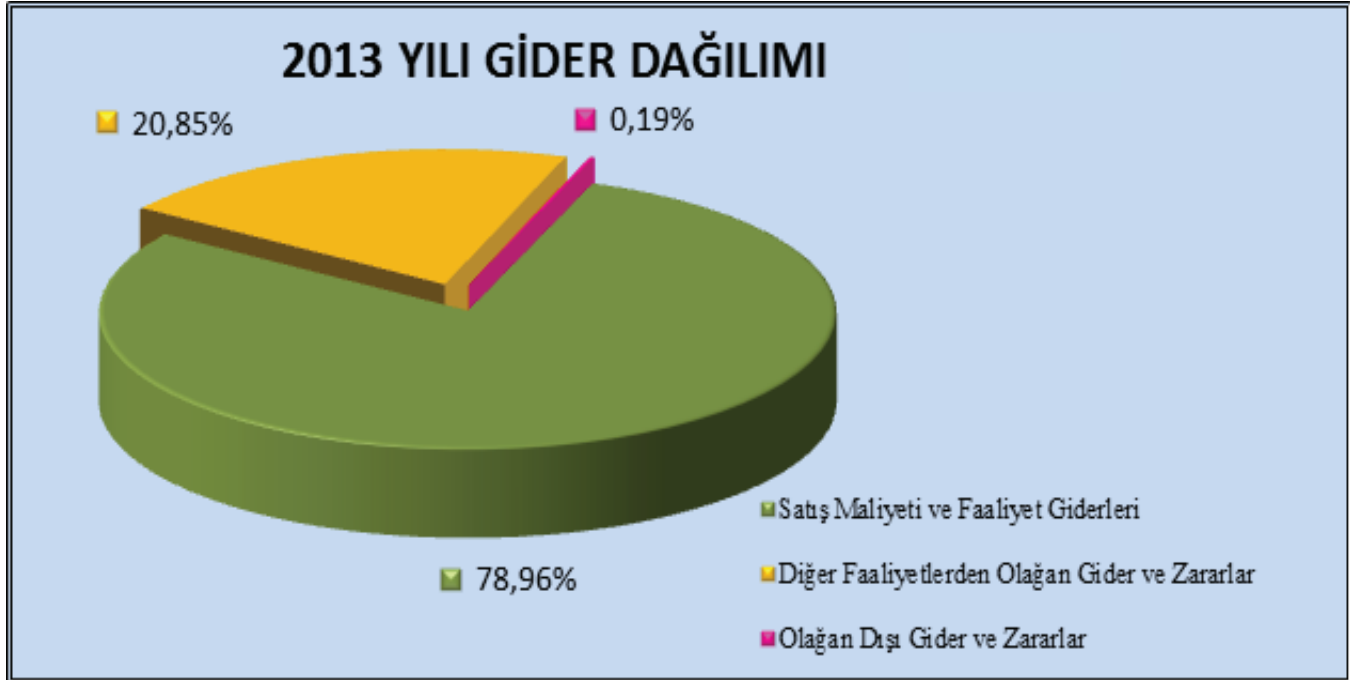
DHİMİ		GİDER VE ZARARLAR			(BİN TL)
GİDER TÜRÜ	BİLGİ	2012G	2013R	2013G	
4 Çeşitli Giderler		62.097	143.949	87.924	
401 Yurt İçi Yolluk Giderleri		6.534	10.200	7.900	
402 Yurt Dışı Yolluk Giderleri		1.729	2.840	1.919	
410 Sigorta Giderleri		9.758	13.200	9.723	
420 İştirak Payı ve Aidat Giderleri		35.006	86.942	40.124	
430 Dava, İcra ve Noter Giderleri		1.842	4.670	3.264	
440 Ağırlama, Toplantı ve Tören Giderleri		536	1.465	620	
450 Tanıtma Giderleri		24	750	105	
460 Kira Giderleri		908	10.322	1.022	
470 Eğitim Giderleri		4.037	9.820	5.263	
480 Yayın, Baskı ve Cilt Giderleri		194	850	230	
490 Diğer Çeşitli Giderler		1.529	2.890	17.754	
5 Vergi, Resim ve Harç Giderleri		3.263	9.220	4.429	
501 Damga Vergisi Giderleri		72	250	54	
510 Emlak Vergisi Giderleri		453	1.100	409	
520 Taşıt Vergisi Giderleri		450	840	436	
530 Telsiz Vergi ve Harç Giderleri		141	790	176	
540 Katma Değer Vergisi Giderleri		195	620	160	
550 Özel İletişim Vergisi Giderleri		754	1.560	909	
560 Gümrük Vergisi Giderleri		0	0	0	
570 Özel Tüketim Vergisi Giderleri		0	450	0	
590 Diğer Vergi, Resim ve Harç Giderleri		1.198	3.610	2.285	
6 Amortisman ve Tükenme Payı Giderleri		211.041	293.119	238.788	
610 Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri Amortisman Giderleri		82.104	104.064	92.997	
620 Binalar Amortisman Giderleri		43.271	58.290	45.980	
630 Tesis, Makine ve Cihazlar Amortisman Giderleri		33.643	52.318	37.845	
640 Taşıtlar Amortisman Giderleri		32.713	56.075	42.058	
650 Demirbaşlar Amortisman Giderleri		4.023	4.718	3.929	
690 Diğer Amortisman ve Tükenme Payı Giderleri		15.287	17.654	15.979	
Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar		69.476	192.099	313.386	
853 Komisyon Giderleri		0	0	0	
854 Karşılık Giderleri		3.480	3.786	2.881	
855 Menkul Kıymet Satış Zararları		0	0	0	
856 Kambiyo Zararları		55.189	178.113	308.267	
859 Diğer Olağan Gider ve Zararlar		10.807	10.200	2.238	
Olağan Dışı Gider ve Zararlar		26.842	16.200	2.793	
980 Çalışmayan Kısım Giderleri		0	0	0	
981 Önceki Dönem Gider ve Zararları		484	3.250	226	
989 Diğer Olağan Dışı Gider ve Zararlar		26.358	12.950	2.567	
İŞLETME GİDER VE ZARAR TOPLAMI		1.198.444	1.567.708	1.502.777	

DHMİ	MERKEZ ve HAVALİMANLARI GİDER GERÇEKLEŞMELERİ			(BİN TL)
	YILLAR	2012G	2013G	FARK
HAVALİMANLARI				
İSTANBUL ATATÜRK		160.075	238.332	78.257
ANKARA ESENBOĞA		124.292	141.383	17.091
İZMİR ADNAN MENDERES		70.752	95.450	24.698
ANTALYA		106.742	269.676	162.934
MUĞLA DALAMAN		37.507	35.508	-1.999
ADANA		35.881	37.814	1.933
TRABZON		33.279	32.911	-368
MUĞLA MİLAS-BODRUM		40.091	39.707	-384
ERZURUM		24.805	27.432	2.627
GAZİANTEP		32.000	31.699	-301
ADİYAMAN		9.264	12.277	3.013
AĞRI		8.570	9.452	882
AMASYA MERZİFON		5.512	5.996	484
BALIKESİR KOCA SEYİT		9.001	10.864	1.863
BALIKESİR MERKEZ		2.158	2.936	778
BATMAN		10.011	11.761	1.750
BİNGÖL		0	3.040	3.040
BURSA YENİŞEHİR		18.615	19.453	838
ÇANAKKALE		6.938	8.481	1.543
ÇANAKKALE GÖKÇEADA		5.362	6.324	962
DENİZLİ ÇARDAK		16.409	17.315	906
DİYARBAKIR		12.798	12.816	18
ELAZIĞ		12.764	15.678	2.914
ERZİNCAN		15.738	18.451	2.713
HAKKARİ		0	51	51
HATAY		17.933	26.782	8.849
HAVA TRAFİK KONTROL MERKEZİ		0	215	215
IĞDIR		1.180	5.505	4.325
ISPARTA SÜLEYMAN DEMİREL		10.352	9.875	-477
KAHRAMANMARAŞ		7.703	8.963	1.260
KARS		11.382	11.276	-106
KASTAMONU		8	5.579	5.571
KAYSERİ		18.820	20.388	1.568
KOCAELİ CENGİZ TOPEL		3.827	5.013	1.186
KONYA		13.365	14.719	1.354
MALATYA		13.121	14.584	1.463
MARDİN		10.846	11.718	872
MUŞ		6.608	7.421	813
NEVŞEHİR KAPADOKYA		13.035	11.801	-1.234
SAMSUN ÇARŞAMBA		20.631	20.416	-215
SIİRT		6.067	6.345	278
SİNOP		5.835	6.002	167
SİVAS NURİ DEMİRAĞ		13.920	14.486	566
ŞANLIURFA GAP		21.468	20.443	-1.025
ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ		0	2.114	2.114
TEKİRDAĞ ÇORLU		13.126	13.947	821
TOKAT		5.199	5.765	566
UŞAK		6.478	6.064	-414
VAN FERİT MELEN		14.383	15.066	683
MERKEZ		164.593	133.483	-31.110
TOPLAM		1.198.444	1.502.777	304.333

Kuruluşumuz hizmete yönelik faaliyet gösterdiğinden, malzeme giderleri diğer giderler içinde düşük kalmakta, personel giderleri öncelik kazanmaktadır.

Havalimanlarımızın 2012 ve 2013 giderleri mukayeseli olarak yukarıdaki tabloda verilmiştir. Tablonun in-

celenmesinden de anlaşılacağı üzere 2013 yılında en çok gider Antalya Havalimanı'nda 269.675.721,28 TL olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında en az gider Hakkari Havalimanı'nda 50.662,17 TL olmuştur.

B.MALİYETLER

Kuruluşumuz 2013 yılı hizmet satış maliyeti 1.031.698.000 TL olarak programlanmış olup, 2013 yılında 1.069.525.442,24 TL gerçekleşmiştir. Diğer yandan Faaliyet Giderlerinin ise 2013 yılında 113.297.000 TL programlanmış olup, 117.072.721,23 TL gerçekleşme olmuştur.

Aşağıda maliyetlerin tespitinde esas alınan maliyet gider yerlerine ilişkin açıklamalar yer almıştır.

ESAS ÜRETİM HİZMET GİDER YERLERİ

Havalimanlarında yer alan gider yerlerini içerir. Genel Müdürlükte yer alan merkez birimlerine ait giderler, esas üretim hizmet giderlerinde yer almaz. Esas üretim hizmet gider yerleri **740. Hizmet Üretim Maliyeti** hesabı ile çalışır. Esas üretim hizmet gider yerleri; hava seyrüsefer hizmet yerleri, terminal hizmetleri gider yerleri ve işletme hizmetleri gider yerleri başlığı altında toplanmış olup ayrıntısı aşağıda verilmiştir.

1.1- Hava Seyrüsefer Hizmet Yerleri

1.1.1- Hava Trafik Yönetimi

1.1.1.01 Hava Trafik Yönetimi Hizmet Yerleri

Bu hizmet yeri,

- » Hava sahası yönetimi (Airspace Management - ASM)
- » Hava Trafik akış yönetimi (Air Traffic Flow Management - ATFM)
- » Hava Trafik kontrol hizmeti (Air Traffic Control Service - ATC) ünitelerini içermekte olup, 2012 yılında bu hizmet yerinde 172.541.871,59 TL gider gerçekleşmiştir.

1.1.1.02 Hava Seyrüsefer Kolaylıkları Hizmet Yerleri:

Radar (PSR) ve yol kontrol radarları (SSR) ile bunların bulundukları istasyonlarla ilgili yapılan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 17.068.199,04 TL gider gerçekleşmiştir.

1.1.1.03 Hava Seyrüsefer Yardımcıları Hizmet Yerleri:

VOR, DME, NDB gibi Hava Seyrüsefer Yardımcıları ve bunların bulundukları istasyonlar için yapılan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 19.496.001,56 TL gider gerçekleşmiştir.

1.1.1.04 Fly-Check Hizmet Yerleri:

Uçak ve helikopter hizmetleri ile bu yerlerde çalışanlar için yapılan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 1.131.354,87 TL gider gerçekleşmiştir.

1.1.1.05 Havacılık Bilgi Yönetimi Hizmetleri(AIM) Hizmet Yerleri:

Havacılık bilgi hizmetleri (Aeronautical Information Services-AIS) ve uçuş bilgi merkezi (Flight Information Center-FIC) birimleriyle ilgili yapılan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 36.651.009,68 TL gider gerçekleşmiştir.

1.1.1.06 Haberleşme Yönetimi Hizmet Yerleri:

Hava ve yer haberleşmesi (Air and Ground Communications), yer-yer haberleşmesi (Ground and Ground Communications), Telekomünikasyon hizmetleri (Telecommunication services) birimleriyle ilgili yapılan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 24.120.235,29 TL gider gerçekleşmiştir.

1.1.1.07 Arama Kurtarma Hizmet Yerleri

Arama-Kurtarma Hizmetleri (Search&Rescue Services-SAR) birimleri ile Karaburun ve Urla istasyonları için yapılan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 831.587,25 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2- Terminal Hizmetleri Gider Yerleri

1.2.1- Hava Terminal Hizmetleri Gider Yerleri

1.2.1.1 (10) Konma Hizmetleri Gider yerleri:

Havalimanlarında yer alan pist, taksirut alanları ile bu alanlarla ilgili personelin giderlerini içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 14.533.552,51 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.1.2 (11) Yaklaşma Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında yaklaşma hizmet birimleri ile yaklaşma cihazlarının konulduğu (ILS vb.) mekanla-

rı içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 5.869.353,43 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.1.3 (12) Aydınlatma Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında aydınlatma hizmet birimleri ile cihazlarını içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 10.159.927,56 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.1.4 (13) Yönlendirme (Follow-me) Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında yönlendirme (Follow-me) hizmet birimleri ile araçlarını içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 2.403.909,57 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.1.5 (14) İtfaiye Hizmeti Gider Yerleri:

Havalimanlarında itfaiye birimleri ile itfaiye araç ve binalarını içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 78.358.733,14 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.2- Yer Terminal Hizmetleri Gider Yerleri

1.2.2.1 (20) Yer Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında yer hizmet kuruluşları ve bu kuruluşlara tahsis edilen alanları, ayrıca çalışma ruhsatı ve araç özel plakası ile ilgili giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 6.207.791,99 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.2.2 (21) Konaklama Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında hava aracına apronda konaklama hizmeti ile ilgili tahsis edilen alanları ve ilgili diğer giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 4.210.213,68 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.2.3 (22) Akaryakıt Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında akaryakıt kuruluşlarına tahsis edilen alanlar ile bu kuruluşlar için yapılan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 6.940.679,04 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.2.4 (23) Yer Terminal Yer Tahsis Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında PAT sahasında yer alan bina, hangar, kargo, antrepo, depo vb. mahalleri ve bu yerler için giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 10.222.423,22 TL gider gerçekleşmiştir.

1.3- İşletme Hizmetleri Gider Yerleri

1.3.1 (30) Yolcu Servis Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında yolcuya hizmet veren birimler ile yolcuya hizmet verilen direkt ve ortak alanları (yolcu salonları, arındırılmış salonlar vb. yerler) içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 31.545.529,68 TL gider gerçekleşmiştir.

1.3.2 (31) Tahsis Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında terminal binası ve uzantılarında kiralanan mahalleri (Ticari hacimler, bürolar, check-in, transit kontuar, konferans-cı, otopark, reklam vb.) içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 6.619.095,14 TL gider gerçekleşmiştir.

1.3.3 (32) Yap-İşlet Devret (YİD) Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında yap-işlet-devret modeli kapsamında işlettilen mekanları ve bu işlemlerle ilgili yapılan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 18.441.161,43 TL gider gerçekleşmiştir.

1.3.4 (33) Kirala-İşlet Devret (KİD) Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında kirala-işlet-devret modeli kapsamında işlettilen mekanları ve bu işlemlerle ilgili yapılan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 759.475,21 TL gider gerçekleşmiştir.

1.3.5 (34) Terminal Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında hava aracına, köprü, 400 Hz., su gibi hizmetlerin verildiği mekanlar ile bu hizmetlerin verilmesi için oluşan diğer giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 13.634.683,46 TL gider gerçekleşmiştir.

1.3.6 (35) İletişim Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında terminal binalarında bulunan iletişim sistemleri, uçuş bilgi sistemleri vb. sistemler için yapılan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 5.428.562,72 TL gider gerçekleşmiştir.

1.3.7 (39) Diğer İşletme Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında, havalimanı giriş kartları, elektrik, su, buhar, soğuk depo, soğutma, sağlık, bagaj gibi hizmetler için yapılan giderleri ve bu hizmetlerin üretildiği veya

verildiği mekanları içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 24.361.398,03 TL gider gerçekleşmiştir.

YARDIMCI HİZMETLER GİDER YERLERİ

Havalimanlarında yer alan gider yerlerini içerir. Genel müdürlükte yer alan merkez birimleri bu bölümde yer almaz. 740. Hizmet Üretim Maliyeti hesabı ile çalışır.

3.1 (40) Elektronik Hizmetler Gider Yerleri :

Havalimanlarında elektronik birimleri ile bu birimlerce, cihazlara ve sistemlere verilen hizmetler karşılığı oluşan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 61.900.744,33 TL gider gerçekleşmiştir.

3.2 (41) Elektrik Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında elektrik birimleri ile bu birimlerce havalimanında verilen hizmetler karşılığı oluşan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 103.497.069,74 TL gider gerçekleşmiştir.

3.3 (42) Makine Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında makine birimleri ile bu birimlerce havalimanlarında verilen bakım ve onarım hizmetleri karşılığı oluşan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 101.243.453,80 TL gider gerçekleşmiştir.

3.4 (43) İnşaat Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında inşaat birimleri, havalimanında verilen inşaat hizmetleri karşılığı oluşan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 16.518.391,40 TL gider gerçekleşmiştir.

3.5 (44) Eğitim Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında eğitim birimleri ile eğitim tesislerini içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 7.265.996,92 TL gider gerçekleşmiştir.

ORTAK GİDER YERLERİ

Havalimanlarında yer alan gider yerlerini içerir. Genel müdürlükte yer alan merkez birimleri bu bölümde yer almaz. 740. Hizmet Üretim Maliyeti hesabı ile çalışır.

4.1 (50) Üretim Yerleri Yönetim Giderleri:

Havalimanlarındaki, yönetim, personel, muhasebe, malzeme, hasılat, APK, idari işler, evrak, v.b. birimleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 114.419.542,27 TL gider gerçekleşmiştir.

4.2 (51) Özel Güvenlik Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında özel güvenlik birimlerine ait mekanları ayrıca havalimanlarında verilen özel güvenlik

hizmetleri için yapılan giderleri içermekte olup, 2013 yılında bu hizmet yerinde 153.143.494,69 TL gider gerçekleşmiştir.

DHMİ		GİDERLERİN GİDER YERLERİNE DAĞILIMI	
		2013G	(BİN TL)
HESAP	KODU	GİDER TÜRÜ	TUTAR
740		ESAS ÜRETİM HİZMET YERLERİ	511.537
740		HAVA SEYRÜSEFER HİZMET YERLERİ	271.840
740		HAVA TRAFİK YÖNETİMİ HİZMET YERLERİ	210.237
740	01	HAVA TRAFİK YÖNETİMİ HİZMET YERLERİ	172.542
740	02	HAVA SEYRÜSEFER KOLAYLIKLARI HİZMET YERLERİ	17.068
740	03	HAVA SEYRÜSEFER YARDIMCILARI HİZMET YERLERİ	19.496
740	04	FLY-CHECK HİZMET YERLERİ	1.131
740	05	HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	36.651
740	06	HABERLEŞME YÖNETİMİ HİZMET YERLERİ	24.120
740	07	ARAMA KURTARMA HİZMET YERLERİ	832
740		TERMİNAL HİZMETİ HİZMET YERLERİ	138.907
740		HAVA TERMİNAL HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	111.326
740	10	KONMA HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	14.534
740	11	YAKLAŞMA HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	5.869
740	12	AYDINLATMA HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	10.160
740	13	YÖNLENDİRME(FOLLOW-ME) HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	2.404
740	14	İTFAİYE HİZMETİ HİZMET YERLERİ	78.359
740		YER TERMİNAL HİZMETİ HİZMET YERLERİ	27.581
740	20	YER HİZMET MALİYETİ HİZMET YERLERİ	6.208
740	21	KONAKLAMA HİZMETİ HİZMET YERLERİ	4.210
740	22	AKARYAKIT HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	6.941
740	23	YER TERMİNAL YER TAHSİS HİZMET YERLERİ	10.222
740		İŞLETME HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	100.790
740	30	YOLCU SERVİS HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	31.546
740	31	TAHSİS HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	6.619
740	32	YAP-İŞLET DEVRET (YİD) HİZMET YERLERİ	18.441
740	33	KİRALA-İŞLET DEVRET (KİD) HİZMET YERLERİ	759
740	34	TERMİNAL HİZMETİ HİZMET YERLERİ	13.635
740	35	İLETİŞİM HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	5.429
740	39	DİĞER İŞLETME HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	24.361
740		YARDIMCI HİZMETLER	290.426
740	40	ELEKTRONİK HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	61.901
740	41	ELEKTRİK HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	103.497
740	42	MAKİNE HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	101.244
740	43	İNŞAAT HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	16.518
740	44	EĞİTİM HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	7.266
740		ORTAK GİDER YERLERİ	267.563
740	50	ÜRETİM YERLERİ YÖNETİMİ GİDER YERLERİ	114.420
740	51	ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ GİDER YERLERİ	153.143
		TOPLAM	1.069.526

DHMI YARDIMCI VE ORTAK GİDER YERLERİNİN GİDERLERİNİN ESAS GİDER YERLERİNE DAĞITIMI					
2013				(BİN TL)	
HESAP	KODU	GİDER YERİ	TUTAR	TUTAR	TUTAR
740		ESAS ÜRETİM HİZMET YERLERİ	511.537	557.988	1.069.525
740		HAVA SEYRÜSEFER HİZMET YERLERİ	271.840	261.028	532.868
740		HAVA TRAFİK YÖNETİMİ HİZMET YERLERİ	210.237	193.219	403.456
740	01	HAVA TRAFİK YÖNETİMİ HİZMET YERLERİ	172.542	150.583	323.125
740	02	HAVA SEYRÜSEFER KOLAYLIKLARI HİZMET	17.068	21.476	38.544
740	03	HAVA SEYRÜSEFER YARDIMCILARI HİZMET	19.496	19.877	39.373
740	04	FLY-CHECK HİZMET YERLERİ	1.131	1.283	2.414
740	05	HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ HİZMETLERİ HİZMET YER.	36.651	36.797	73.448
740	06	HABERLEŞME YÖNETİMİ HİZMET YERLERİ	24.120	17.680	41.800
740	07	ARAMA KURTARMA HİZMET YERLERİ	832	13.332	14.164
740		TERMİNAL HİZMETİ HİZMET YERLERİ	138.907	136.558	275.465
740		HAVA TERMİNAL HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	111.326	68.225	179.551
740	10	KONMA HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	14.534	12.805	27.339
740	11	YAKLAŞMA HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	5.869	5.700	11.569
740	12	AYDINLATMA HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	10.160	10.039	20.199
740	13	YÖNLENDİRME(FOLLOW-ME) HİZMET YERLERİ	2.404	2.361	4.765
740	14	İTFAİYE HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	78.359	37.320	115.679
740		YER TERMİNAL HİZMETİ HİZMET YERLERİ	27.581	68.333	95.914
740	20	YER HİZMET MALİYETİ HİZMET YERLERİ	6.208	15.652	21.860
740	21	KONAKLAMA HİZMETİ HİZMET YERLERİ	4.210	10.059	14.269
740	22	AKARYAKIT HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	6.941	15.142	22.083
740	23	YER TERMİNAL YER TAHSİS HİZMET YERLERİ	10.222	27.480	37.702
740		İŞLETME HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	100.790	160.402	261.192
740	30	YOLCU SERVİS HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	31.546	76.260	107.806
740	31	TAHSİS HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	6.619	44.996	51.615
740	32	YAP-İŞLET DEVRET (YİD) HİZMET YERLERİ	18.441	6.039	24.480
740	33	KİRALA-İŞLET DEVRET (KİD) HİZMET YERLERİ	759	24.855	25.614
740	34	TERMİNAL HİZMETİ HİZMET YERLERİ	13.635	2.895	16.530
740	35	İLETİŞİM HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	5.429	1.356	6.785
740	39	DİĞER İŞLETME HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	24.361	4.001	28.362
		TOPLAM	511.537	557.988	1.069.525

DHMİ		HİZMET MALİYETLERİ	
		2013	(BİN TL)
HESAP KODU	HİZMET TÜRÜ		TUTAR
1.1	A. SEYRÜSEFER MALİYETİ		576.205
1.1.1	1. YOL KONTROL		569.610
1.1.2	2. AIS		575
1.1.9	3. DİĞER SEYRÜSEFER		6.020
1.2	B. TERMİNAL MALİYETİ		249.448
1.2.1	HAVA TERMİNAL		184.450
1.2.1.1	1. KONMA		88.215
1.2.1.2	2. YÖNLENDİRME		67.074
1.2.1.3	3. İTFAİYE		11.829
1.2.1.4	4. YAKLAŞMA		15.448
1.2.1.5	5. AYDINLATMA		1.884
1.2.2	YER TERMİNAL		64.998
1.2.2.1	7. KONAKLAMA		36.480
1.2.2.2	8. YER HİZMET		14.160
1.2.2.3	9. AKARYAKIT		9.012
1.2.2.4	10. YER TAHSİS		5.346
1.3	C. İŞLETME MALİYETİ		243.872
1.3.1	1.YOLCU SERVİS		154.102
1.3.2	2.TERMİNAL		6.737
1.3.3	3.TAHSİS		41.868
1.3.4	4. İLETİŞİM		6.461
1.3.5	5. YAP İŞLET DEVRET		18.441
1.3.6	6. KİRALA İŞLET DEVRET		759
1.3.7	7. DİĞER		15.504
TOPLAM			1.069.525

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDER YERLERİ

Genel müdürlükte yer alan merkez birimleri bu bölümde yer alır. **750. Araştırma ve Geliştirme Giderleri** hesabı ile çalışır. Havalimanında yer alan **APK** gider yerleri burada yer almaz.

750.01 Genel Müdürlük Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı giderleri bu yerde takip edilmekte olup, 2013 yılında 3.619.570,36 TL gider gerçekleşmiştir.

PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDER YERLERİ

Genel müdürlükte yer alan merkez birimleri bu bölümde yer alır. **760. Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri** hesabı ile çalışır. Havalimanlarında yer alan **hasılat** gider yerleri burada yer almaz.

760. Genel Müdürlük Pazarlama ve Ticaret Dairesi Başkanlığı giderleri bu yerde takip edilmekte olup, 2013 yılında 2.558.703,87 TL gider gerçekleşmiştir.

GENEL YÖNETİM GİDER YERLERİ

Genel müdürlükte, APK ve Hasılat birimleri dışında yer alan merkez birimleri bu bölümde yer alır. **770. Genel Yönetim Giderleri** hesabı ile çalışır. Havalimanlarında yer alan yönetim birimleri yerleri burada yer almaz.

Genel Müdürlük diğer birimlerine ait giderler bu yerde takip edilerek 2013 yılında 110.894.447,00 TL gider gerçekleşmiş olup, dağılımı aşağıda verilmiştir.

DHİMİ		FAALİYET GİDERLERİ	
		2013	(BİN TL)
750	ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ		3.620
01	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı		3.620
02	AR-GE		0
760	PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ		2.559
770	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ		110.894
770.01	YÖNETİM KURULU		869
770.02	GENEL MÜDÜR VE GENEL MÜDÜR YARDIMCILARI		1.220
770.03	TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI		2.341
770.04	HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ		4.400
770.05	ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ		3.715
770.06	YÖNETİM KURULU BÜRO MÜDÜRLÜĞÜ		802
770.07	BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ		583
770.08	İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI		5.163
770.09	HAVA SEYRÜSEFER DAİRESİ BAŞKANLIĞI		33.557
770.10	İŞLETME DAİRESİ BAŞKANLIĞI		6.887
770.11	EKİPMAN ÜRETİM MÜDÜRLÜĞÜ		2.516
770.12	ELEKTRONİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI		11.128
770.13	İNŞAAT VE EMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI		8.142
770.14	MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI		5.557
770.15	SATIN ALMA VE İKMAL DAİRESİ BAŞKANLIĞI		4.526
770.16	ESENBOĞA İKMAL DEPOSU		1.604
770.17	DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI		6.753
770.18	MATBAA		454
770.19	SAĞLIK VE MEYDAN ACILYARDIM HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI		537
770.20	HAVACILIK ACIL YARDIM VE GÜVENLİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI		4.731
770.21	BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI		4.944
770.22	İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMLERİ MÜDÜRLÜĞÜ		263
770.23	HAVA SEYRÜSEFER EMNİYET YÖNETİM MÜDÜRLÜĞÜ		202
630	ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ		3.620
01	APK Daire Başkanlığı		3.620
02	AR-GE		0
631	PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ		2.559
632	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ		110.894
TOPLAM			117.073

C. SİGORTA

Kuruluşumuz içinde oluşturulan dahili sigorta fonu ile envanterimizdeki kayıtlı bulunan varlıklarda olan hasar, zarar ve ziyan karşılanmaktadır. Dönem

başında 504.368,99 TL olan dahili sigorta fonuna yıl içinde 9.220,60 TL giriş yapılmış, böylelikle dönem sonunda fonda 513.589,59 TL toplanmıştır.

MALİ BÜNYE

BÖLÜM

9

MALİ BÜNYE

A. KAR ZARAR DURUMU

Kuruluşumuz 2013 yılında vermiş olduğu hizmetler sonucu 2.340.815.505,93TL **brüt satış hasılatı** elde etmiştir. Bundan 194.402,16 TL **satıştan iadeler** ve 220.191.337,17 TL **satış indirimi** düşüldüğünde 2.120.429.766,60 TL **net satış hasılatı** kalmıştır. Satış indirimi, 29.12.2006 Tarih ve 26391 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2006/11442 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 1-b maddesi gereği Kuruluşumuza verilen yükümlülük olan gayri safi hasılamızın (Seyrüsefer gelirleri hariç) % 14'ü bütçe katkısı tutarındır.

Net satış hasılatından 1.069.525.442,24 TL **satışların maliyeti** indirildiğinde **brüt satış karı** 1.050.904.324,36 TL olmuştur.

2013 yılı **faaliyet giderleri** 117.072.721,23 TL olarak gerçekleşmiş olup, brüt satış karından düşüldüğünde, **faaliyet karı** 933.831.603,13 TL olmuştur.

İşletme faaliyet karına 154.839.888,56 TL **diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar** eklenip, 313.386.250,10 TL **diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar** düşüldüğünde **işletme olağan karı** 775.285.241,59 TL olmuştur.

Olağan kara 23.782.117,32 TL **olağan dışı gelir ve karlar** eklenip 2.792.301,28 TL **olağan dışı gider ve zararlar** düşüldüğünde işletme **dönem karı** 796.275.057,63 TL olarak gerçekleşmiştir. Kar zarar durumu ile ilgili ayrıntılı bilgi aşağıda verilmiştir.

Hizmet satışları ile hizmet maliyetleri önceki bölümlerde verildiğinden, aşağıda sadece diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar, olağan dışı gelir ve karlar ile diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar, olağan dışı gider ve zararlar ve finansman giderleri ayrıntılarıyla verilmiştir.

	2012	2013
(BİN TL)		
1. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	166.435	154.840
a. Faiz Gelirleri	10.321	16.348
b. Konusu Kalmayan Karşılık.	709	19
c. Menkul Kıymet Satış Karı	30.956	3.538
d. Kambiyo Karları	100.865	110.663
e. Diğer Olağan Gelir ve Karlar	23.584	24.272
2. Olağan Dışı Gelir ve Karlar	12.563	23.782
a. Önceki Dönem Gelir ve Karlar	1.476	49
b. Diğer Olağan Dışı Gelir ve Karlar	11.087	23.733
TOPLAM	178.998	178.622
1. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	69.476	313.386
a. Komisyon Giderleri	0	0
b. Karşılık Giderleri	3.480	2.881
c. Menkul Kıymet Satış Zararları	0	0
d. Kambiyo Zararları	55.189	308.267
d. Diğer Olağan Gider ve Zararlar	10.807	2.238
2. Finansman Giderleri	0	0
a. Uzun Vadeli Borçlanma Giderler	0	0
3. Olağan Dışı Gider ve Zararlar	26.842	2.792
a. Çalışmayan Kısım Giderleri	0	0
b. Önceki Dönem Gider ve Zararlar	484	226
c. Diğer Olağan Dışı Gid. ve Zararlar	26.358	2.566
TOPLAM	96.318	316.178

DHMİ		GELİR TABLOSU			(BİN TL)
HESABIN ADI	YILLAR	2012 G	2013 R	2013 G	
A. BRÜT SATIŞLAR		1.963.045	2.233.076	2.340.816	
1. Yurt içi Satışlar		1.518.159	1.704.091	1.784.632	
2. Yurt Dışı Satışlar		440.138	524.087	551.360	
3. Diğer Gelirler		4.748	4.898	4.824	
B. SATIŞ İNDİRİMLERİ		188.843	211.911	220.386	
1- Satıştan İadeler		258	0	195	
2- Diğer İndirimler		188.585	211.911	220.191	
C. NET SATIŞLAR		1.774.202	2.021.165	2.120.430	
D. SATIŞLARIN MALİYETİ		985.921	1.226.999	1.069.526	
BRÜT SATIŞ KAR.VEYA ZAR.		788.281	794.166	1.050.904	
E. FAALİYET GİDERLERİ		116.205	132.410	117.073	
1. Araştırma ve Geliştirme Gid.		3.346	3.754	3.620	
2. Pazarla.Satış ve Dağıtım Gid.		2.360	2.632	2.559	
3. Genel Yönetim Giderleri		110.499	126.024	110.894	
FAALİYET KARI VEYA ZAR.		672.076	661.756	933.831	
F. DİĞ.FAAL. OLAĞ. GEL. VE KAR.		166.435	161.034	154.840	
1. Faiz Gelirleri		10.321	11.076	16.348	
2. Konusu Kalmayan Karşılıklar		709	1.231	19	
3. Menkul Kıymet Satış Karı		30.956	2.700	3.538	
4. Kambiyo Karları		100.865	120.153	110.663	
5. Diğer Olağan Gelir ve Karlar		23.584	25.874	24.272	
G. DİĞ.FAAL.OLAĞ. GİD. VE ZAR.		69.476	192.099	313.386	
1. Komisyon Giderleri		0	0	0	
2. Karşılık Giderleri		3.480	3.786	2.881	
3. Menkul Kıymetler Satış Zararı		0	0	0	
4. Kambiyo Zararları		55.189	178.113	308.267	
5. Diğ.Olağan Gider ve Zararlar		10.807	10.200	2.238	
H. FİNANSMAN GİDERLERİ		0	0	0	
1. Uzun Vadeli Borçlanma Gid.		0	0	0	
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR		769.035	630.691	775.285	
I. OLAĞANDIŞI GELİR VE KAR.		12.563	13.483	23.782	
1. Önceki Dönem Gelir ve Kar.		1.476	1.200	49	
2. Diğ.Olağandışı Gelir ve Kar.		11.087	12.283	23.733	
J. OLAĞANDIŞI GİD.VE ZARAR.		26.842	16.200	2.792	
1. Çalışmayan Kısım Giderleri		0	0	0	
2. Önceki Dönem Gid.ve Zar.		484	3.250	226	
3. Diğ.Olağandışı Gid.ve Zar.		26.358	12.950	2.566	
DÖNEM KARI VEYA ZARARI		754.756	627.974	796.275	
DÖN. KAR.VER.YAS.YÜK.KAR.		150.968	125.595	158.123	
DÖNEM NET KARI		603.788	502.379	638.152	

B. KAR DAĞITIMI

Kuruluşumuzun 2013 yılı faaliyetleri sonucu elde ettiği 796.275.057,63 TL dönem karıdır. Bu tutardan 158.123.056,15 TL kurumlar vergisi ve 79.627.505,76 TL yedek akçe ayrıldıktan sonra

dağıtılabilir dönem net karı 558.524.495,72 TL olmaktadır. Dağıtılabilir dönem net karından Hazineye 474.745.821,36 temettü ödenecektir.

DHİMİ		KAR DAĞITIM TABLOSU			(BİN TL)
HESABIN ADI	YILLAR	2012 G	2013 R	2013 G	
BRÜT SATIŞLAR		1.963.045	2.233.076	2.340.816	
SATIŞ İNDİRİMLERİ		188.843	211.911	220.386	
NET SATIŞLAR		1.774.202	2.021.165	2.120.430	
DİĞER GELİR VE KAR.		178.998	174.517	178.622	
KURUM NET HASILATI		1.953.200	2.195.682	2.299.052	
SATIŞ MALİYETİ VE FAAL. GİD.		1.102.126	1.359.409	1.186.599	
DİĞER GİDER VE ZARAR.		96.318	208.299	316.178	
TOPLAM GİDER VE ZARARLAR		1.198.444	1.567.708	1.502.777	
DÖNEM KARI (TİCARİ KAR)		754.756	627.974	796.275	
DÖNEM KARINDAN YAPIL. İND.		2867	6045	7.179	
VERGİYE TABİ OLM. GELİRLER		2867	6045	7.179	
KANUN.KABUL EDİLME.GİD.		2.952	5.721	1.520	
İLETİŞİM VERGİLERİ		754	1.560	909	
GİDERLEŞTİRİLEN KDV		195	620	14	
KKE DİĞER GİDERLER		2.003	3.541	597	
VERGİYE TABİ OLAN GELİRLER		0	325	0	
VERGİYE TABİ OLAN GELİRLER		0	325	0	
İNDİRİM VE İSTİSNALARDAN		754.841	627.975	790.616	
ÖNCEKİ KURUM KAZANCI					
İNDİRİM VE İSTİSNALAR		0	0	0	
YATIRIM İNDİRİMİ		0	0	0	
DİĞER İNDİRİMLER		0	0	0	
KURUMLAR VERGİ.MATRAHI		754.841	627.975	790.616	
KURUMLAR VERGİSİ		150.968	125.595	158.123	
DÖNEM NET KARI		603.788	502.379	638.152	
YEDEK AKÇE		75.476	62.798	79.628	
OLAĞAN ÜSTÜ YEDEK AKÇE		0	0	0	
DAĞITILABİLİR DÖNEM NET KARI		528.312	439.581	558.524	
ÖDENECEK TEMETTÜ		528.312	439.581	558.524	
GELİR VERGİSİ STOPAJ		79.247	65.937	83.778	
ÖDENECEK NET TEMETTÜ		449.065	373.644	474.746	

C. BİLANÇO

Kuruluşumuzun 2013 yılı Bilançosu, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğine uygun olarak hazırlanmış olup, aktif ve pasif hesaplar yıllara göre aşağıda incelenmiştir.

1. AKTİF HESAPLAR

Kuruluşumuz 2013 yılı sonu itibarıyla sahip olduğu aktif 4.934.906.450,10 TL'dir. Aktif hesaplarla ilgili bilgiler aşağıda verilmiş olup, aktifin % 17'sini 838.054.898,36 TL ile **dönen varlıklar**, % 83'ünü 4.096.851.551,74 TL ile **duran varlıklar** oluşturmuştur.

DHİMİ	BİLANÇO AKTİF			(BİN TL)
HESABIN ADI	YILLAR	2012 G	2013 R	2013 G
A. DÖNEN VARLIKLAR		611.109	424.680	838.055
1. HAZIR DEĞERLER		202.126	134.529	497.589
2. MENKUL KIYMETLER		140.000	16.002	0
3. TİCARİ ALACAKLAR		185.730	197.769	263.356
-ŞÜPHELİ ALACAK.KARŞ.		59.820	64.020	65.067
4. DİĞER ALACAKLAR		20.593	23.963	19.899
-ŞÜPHELİ ALACAK.KARŞI.		308	318	306
5. STOKLAR		31.290	34.303	27.111
6. GEL.AY.AİT GİD.VE GEL.TAH.		31.193	17.885	29.824
7. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR		177	229	276
B. DURAN VARLIKLAR		3.752.828	4.044.083	4.096.851
1. TİCARİ ALACAKLAR		22.293	29.056	30.111
2. DİĞER ALACAKLAR		0	0	0
3. MADDİ DURAN VARLIKLAR		3.637.272	3.919.564	3.977.739
-AMORTİSMANLAR		1.633.495	1.916.814	1.838.542
4. MADDİ OLMAYAN DUR.VAR.		93.152	95.702	87.180
-AMORTİSMANLAR		27.842	37.292	41.541
5.GELECEK YIL.GİD.VE GEL.TAH.		0	0	0
6. DİĞER DURAN VARLIKLAR		111	-239	1.821
AKTİF TOPLAMI		4.363.937	4.468.763	4.934.906

DÖNEN VARLIKLAR

Bu ana hesap grubu içinde, Kuruluşumuzun nakit olarak kasada ve bankalarda tuttuğu varlıklar ile normal koşullarda en fazla bir yıl veya işletmemizin normal faaliyet dönemi içinde paraya çevirebileceği veya türeteceği varlıklar yer almıştır.

1. Hazır Değerler:

Kuruluşumuzun nakit olarak kasada tuttuğu veya bankalarda bulundurduğu tutarlar ile istediğinde paraya çevirme imkânı bulunan varlıklar bu grupta yer almıştır.

2013 yılı sonu itibarıyla 497.588.626,74 TL hazır değer olup, detayı aşağıda verilmiştir.

	(BİN TL)
100 - Kasa	: 176
101 - Alınan Çekler	: 0
102 - Bankalar	: 497.349
103 - Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri(-):	0
108 - Diğer Hazır Değerler	: 64
TOPLAM	497.589

Bankalarda bulunan 497.588.626,74; 3.002.341,44 TL ticari mevduat ve 124.346.226,99 TL döviz tevdiat hesaplarında yer almıştır. Kuruluşumuzun sahip olduğu mevduat, üç Kamu bankası olan Ziraat, Vakıf ve Halk Bankası'nda toplanmıştır.

2. Ticari Alacaklar:

Bir yıl içinde paraya dönüşmesi öngörülen ve işlet-

memizin ticari ilişkileri nedeniyle ortaya çıkan alacaklar bu grupta yer almıştır. Ticari alacakların detayı aşağıda açıklanmıştır.

120 - Alıcılar :

Kuruluşumuzun 2013 yılı sonu itibariyle kişi ve kuruluşlardan hizmet satışlarından dolayı 262.236.704,54 TL ticari alacağı bulunmaktadır.

a. Yurt içi ve yurt dışı kişi ve kuruluşlarından olan alacaklar	(BİN TL)
Eurocontrol (Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Teşkilatı)'dan alacaklar	162.283.404
Türk Hava Yolları A.O.'den alacaklar	20.890.073
Tav Esenboğa Terminal Yatırım,Yapım ve İşletme A.Ş.'den alacaklar	13.142.732
Tav İstanbul Terminal İşletmeciliği A.Ş.' den alacaklar	8.384.231
ATM Havalimanı Yapım ve İşletme A.Ş.'den alacaklar	5.400.762
TGS Yer Hizm.A.Ş.'nden alacaklar	3.700.127
THY Do&Co İkram Hizmetleri A.Ş' den alacaklar	3.400.882
THY Opet Havacılık A.Ş' den alacaklar	2.126.545
Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.'den alacaklar	1.750.187
Havaalanları Yer Hizmetleri A.Ş (HAVAS)'den alacaklar	1.339.300
Çelebi Hava Servisi A.Ş.'den alacaklar	934.794
MNG Havayolları ve Taş.A.Ş.'den alacaklar	745.134
Onur Air Taşımacılık A.Ş.'den alacaklar	687.282
İris Ekspres Gümrüksüz Satış Mağzaları Tic.A.Ş.'den alacaklar	682.904
Güneş Ekspres Havacılık A.Ş. (Sun Ekspres)'den alacaklar	666.631
Atlas Jet Havacılık A.Ş.'den alacaklar	553.927
Havaalanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri A.Ş. (HEAŞ)'den alacaklar	493.740
Deutsche Luftansa Aktiengesellschaft Türkiye Şubesi'nden alacaklar	363.475
Emirates Havayolları'ndan alacaklar	362.882
Tav Tepe Akfen Yatırım İnş.ve İşlt. A.Ş.' den alacaklar	353.071
Diğer	33.974.622
TOPLAM	262.236.705

127 - Diğer Ticari Alacaklar:

Kuruluşumuzun 2013 yılı sonu itibariyle kişi ve kuruluşlardan 39.768,81 TL alacağı bulunmaktadır.

128 - Şüpheli Ticari Alacaklar:

Verilen hizmet karşılığının alıcılar tarafından ödeme

süresi içinde ödenmemesi nedeniyle protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına gelmiş alacaklar bu hesapta izlenmiş olup, yılsonu itibariyle 66.146.639,80 TL'ye ulaşmıştır. Şüpheli ticari alacakların detayı aşağıda verilmiştir. Bu alacaklar Hukuk Müşavirliği'nce yasal yollar-
dan takip edilmektedir.

	(BİN TL)
Sadri Şener İnş. Simge Tur.ve İnş.San.ve Tic.Ltd.Şti. Ort. Gir.	22.080
Aksal İnş.Beyza İnş.Boytaş Boyacıoğlu İnş. Ortak Girişimi	8.671
Demir Havacılık (Beta Havacılık San.Tic.A.Ş.)	4.344
Doğuş Hava Taşımacılık A.Ş.	4.324
Bayındır Havacılık İnş.Tur.Tic.San.A.Ş.	2.883
Toprak Havacılık	2.873
Kıbrıs Türk Hava Yolları	2.652
İhlas Havacılık A.Ş.	2.562
Tüzün Yapı San.Turizm Ve Tic.Ltd.Şti.	2.546
Intergraph Corporation Work Station	1.837
Diğer	11.375
TOPLAM	66.147

129 - Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-) :

Şüpheli hale gelen ticari alacaklarımız için 65.067.203,12 TL kadar karşılık ayrılmıştır.

3. Diğer Alacaklar:

Kuruluşumuzun ticari ilişkileri dışında meydana gelmiş ve bir yıl içinde tahsili düşünülen alacakları bu grupta izlenmiştir. Diğer alacakların detayı aşağıda verilmiştir.

131 - Ortaklardan Alacaklar:

Verilen hizmetlerde yapılan indirimlerden kaynaklanan Hazinesiden görev zararı alacağımız 19.486.135,68 TL alacağı bulunmaktadır.

135 - Personelden Alacaklar:

Kuruluşumuzun, personelinden çeşitli nedenlerden kaynaklanan 265.842,04 TL alacağı bulunmaktadır.

136 - Diğer Çeşitli Alacaklar:

Diğer alacaklardan 46.025,33 TL diğer çeşitli alacağımız bulunmaktadır.

138 - Şüpheli Diğer Alacaklar:

2013 yılı sonu itibariyle 407.661,42 TL şüpheli diğer alacağımız bulunmaktadır.

139 - Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-) :

Şüpheli hale gelmiş diğer alacaklar için 305.913,94 TL karşılık ayrılmıştır.

4. Stoklar:

Kuruluşumuzca verilen hizmetlerde kullanılmak veya tüketilmek amacıyla temin edilen yedek parça, malzeme, hurda gibi bir yıldan az bir sürede kullanılacak olan varlıklar bu grupta izlenmiştir. 2013 yılı sonu itibariyle 27.111.348,68 TL kadar varlık stok hesaplarında yer almıştır.

150 - İlk Madde ve Malzeme:

2013 yılı sonu itibariyle depolarımızda büyük çoğunluğu yedek parça olmak üzere 23.162.930,75 TL kadar stok bulunmaktadır. 2013 yılında, stok giriş ve çıkışlarında hareketli tartılı aritmetik ortalama sistemi uygulanmıştır.

151 - Yarı Mamuller-Üretim:

2013 yılı sonu itibariyle bu hesapta 383.902,77 TL bulunmaktadır.

157 - Diğer Stoklar:

2013 yılı sonu itibariyle stok kalemleri kapsamına alınmayan ürün, artık ve hurda gibi kalemlerin izlendiği bu hesap yıl sonu itibariyle bakiye vermemiştir.

159 - Verilen Sipariş Avansları:

Verilen sipariş avanslarının tamamı yurt dışı sipariş avansı olmak üzere 3.564.515,16 TL'dir.

5. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları:

Kuruluşumuzun 2013 yılı içinde gelecek dönemler için yapmış olduğu giderleri ile, 2013 yılına ait olup ancak, kesin borç kaydı sonraki dönemde yapılacak gelirleri bu grupta izlenmiştir.

180 - Gelecek Aylara Ait Giderler:

Bu hesapta 24.330.247,80 personel maaşı ve 4.849,04TL çeşitli giderler olmak üzere toplam 24.335.096,84 TL yer almıştır.

181 - Gelir Tahakkukları :

Gelir tahakkuklarında yer alan 5.489.343,46 TL'nin 595.338,71 TL banka faiz tahakkukları, 70.440,98 TL hasılat tahakkukları, 4.823.563,77 TL KKTC irtibatlı uçuşlara uygulanan indirimden kaynaklanan görev zararı tahakkuklarıdır.

6. Diğer Dönen Varlıklar :

2013 yılı sonu itibariyle diğer dönen varlık hesaplarında 275.598,79TL yer almıştır.

193 - Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar :

Bu hesapta yer almış olan tutarlar dönem sonunda „371. Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükler” hesabına devredilmiştir.

195 - İş Avansları :

2013 yılı sonu itibariyle iş avansları hesabında 61.783,09 TL devretmiştir.

196 - Personel Avansları :

Personelimize verilen yolluk ve ücret avanslarından dolayı hesapta 213.815,70 TL devretmiştir.

b. DURAN VARLIKLAR

İşletmemizin, bir yıldan daha uzun sürelerde işletme faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla temin ettiği ve faaliyet dönemi içinde paraya çevirmeyi veya tü-

ketmeyi öngörmediği varlıklar bu ana hesap grubunda izlenmiştir.

1. Ticari Alacaklar :

Kuruluşumuzun bir yıldan fazla uzun vadeli ticari alacakları bu grupta izlenmiştir.

220 - Uzun Vadeli Alacaklar:

Amortisman teminat karşılığı olarak Dalaman Havalimanı YİD işleticisi, ATM Havalimanı Yapım ve İşletme A.Ş. den ve Bora Jet Havacılık Taş. Uçak Onarım ve Havacılık Ticaret A.Ş.'den toplam 28.565.808,42 TL uzun vadeli alacağımız bulunmaktadır.

226 - Verilen Depozito ve Teminatlar:

Kuruluşumuzca, kişi ve kuruluşlara verilen ve bir yıldan uzun süreli depozito ve teminatların tutarı 1.545.336,15 TL 'dir.

2. Diğer Alacaklar :

236 - Diğer Çeşitli Alacaklar:

Bu hesap dönem sonunda bakiye vermemiştir.

3. Maddi Duran Varlıklar:

İşletmemizin faaliyetlerinde kullanılmak üzere temin edilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlıklar ve bunların birikmiş amortismanları bu hesap grubunda izlenmiştir. 2013 yılı sonu itibariyle bu hesapta 5.024.972.271,99 TL maddi duran varlık yer almıştır.

250 - Arazi ve Arsalar:

Kuruluşumuz envanterinde yer alan arazi ve arsaların değeri 951.299.089,07 TL'dir.

251 - Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri:

Mevcut pistler, apronlar, taksirutlar, yollar, stok yerleri, bahçeler, parklar, spor sahaları, destek ve kuşatma duvarları, havuzlar v.b. yer altı ve yer üstü düzenleri 1.397.267.484,46 TL ile maddi duranda yer almıştır. 2013 yılında yer altı ve yer üstü düzenleri için 92.996.786,64 TL amortisman ayrılmıştır.

DHMİ		MADDİ DURAN VARLIKLAR			(BİN TL)
		2013			
TÜRÜ	BİLGİ	DÖNEM BAŞI	DÖNEM İÇİ GİRİŞLER	DÖNEM İÇİ ÇIKIŞLAR	DÖN.SONU MADDİ DURAN TOPLAMI
ARAZİ VE ARSALAR		852.381	98.942	23	951.299
YERÜSTÜ VE YER ALTI DÜZ.		1.310.461	89.617	2.811	1.397.267
BİNALAR		1.456.870	106.880	0	1.563.750
TESİS MAK.VE CİHAZLAR		560.715	56.258	12.077	604.896
TAŞITLAR		363.994	82.407	17.945	428.456
DEMİRBAŞLAR		47.794	4.160	1.709	50.245
DĞR.MDV.BYK.BAK.ONR.		28.189	869	0	29.058
TOPLAM		4.620.404	439.132	34.565	5.024.971

252 - Binalar:

Mevcut idari, işletme ve sosyal binalar 1.563.750.268,10 TL ile maddi duranda yer almıştır.2013 yılında binalar için 45.979.705,70 TL amortisman ayrılmıştır.

253 - Tesis, Makine ve Cihazlar:

Kuruluşumuz envanterinde 604.896.019,97 değerle yer alan su, buhar, elektrik, aydınlatma, telefon, ısıtma, havalandırma, hava gazı, yangın v.b. tesisler ile üretim, atölye ve enerjiyle ilgili makine ve cihazlardır. 2013 yılında tesis, makine ve cihazlar için 37.704.755,86 TL amortisman ayrılmıştır.

254 - Taşıtlar:

Kuruluşumuzun envanterinde; konveyörler, halatlı taşıma sistemi, havai hatlar, traktörler, vagonlar, sar-

nıçlar tankerler, vinçler, uçaklar, kamyonlar, otobüsler, otomobiller, itfaiye ve kurtarma araçları v.b. araçlar 428.455.710,73 TL değerle yer almıştır. 2013 yılında taşıtlar için 41.981.649,67 TL amortisman ayrılmıştır.

255 - Döşeme ve Demirbaşlar:

Kuruluşumuz envanterinde, demirbaşlar 50.245.088,40 değerle yer almıştır. 2013 yılında demirbaşlar için 3.937.045,82 TL amortisman ayrılmıştır.

256 - Diğer Maddi Duran Varlıklar:

Kuruluşumuz envanterinde, **Diğer Maddi Duran Varlıklar** 29.058.611,26 TL değerle yer almıştır.2013 yılında **Diğer Maddi Duran Varlıkların** 2.280.294,30 TL amortisman ayrılmıştır.

DHMİ		MADDİ DURAN VARLIKLAR			(BİN TL)
		2013			
TÜRÜ	BİLGİ	MADDİ DURAN TOPLAMI	BİRİKMİŞ AMORTİSMAN	NET MADDİ VARLIK TOPLAMI	
ARAZİ VE ARSALAR		951.299	0	951.299	
YER ÜS.VE YER ALTI DÜZEN.		1.397.267	692.424	704.843	
BİNALAR		1.563.750	358.140	1.205.610	
TESİS MAKİNE VE CİHAZLAR		604.896	470.906	133.990	
TAŞITLAR		428.456	252.689	175.767	
DEMİRBAŞLAR		50.245	42.006	8.239	
DİĞER MDV BÜY. BAK. ONAR.		29.058	22.377	6.681	
TOPLAM		5.024.971	1.838.542	3.186.429	

257- Birikmiş amortismanlar (-):

2013 yılı başında birikmiş amortismanların tutarı 1.633.494.717,17 TL'dir. 2013 yılı içinde 232.234.198,48 TL giriş olmuştur. Buna karşılık dönem içerisinde 27.186.743,73 TL amortisman çıkışı olmuş, böylelikle dönem sonu birikmiş amortisman

tutarı 1.838.542.171,92 TL olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı 224.880.237,99 TL olan dönem amortismanının maddi duran türlerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

DHİMİ	AMORTİSMANLAR		(BİN TL)
	2013		
YILLAR	BİLGİ	BİRİKMİŞ AMORTİSMAN	DÖNEM AMORTİSMANI
YER ÜS.VE YER ALTI DÜZEN.		692.424	92.997
BİNALAR		358.140	45.979
TESİS MAKİNA VE CİHAZLAR		470.906	37.705
TAŞIT ARAÇ VE GEREÇLER		252.689	41.982
DÖŞEME VE DEMİRBAŞLAR		42.006	3.937
DİĞER MDV BÜY. BAK. ONAR.		22.377	2.280
TOPLAM		1.838.542	224.880
TOPLAM		5.024.971	3.186.429

258 - Yapılmakta Olan Yatırımlar:

Dönem başında 509.215.043,13 TL olan yapılmakta olan yatırıma, dönem içinde 566.638.384,93 TL gi-

riş ve 337.073.445,54 TL çıkış olmuş ve 2013 yılına 738.779.982,52 TL devir vermiştir.

DHMİ		YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR			(BİN TL)
		2013			
TÜRÜ	BİLGİ	DÖNEM BAŞI	GİRİŞLER	ÇIKIŞLAR	DEVİR
YAPILMAKTA OLAN YATIRIM.		509.215	566.638	337.073	738.780
VERİLEN AVANSLAR		141.148	38.381	127.000	52.529
TOPLAM		650.363	605.019	464.073	791.309

259 - Verilen Avanslar:

Yurt içinden ve yurt dışından satın alınmak üzere sipariş edilen maddi duran varlıklarla ilgili olarak yapılan avans ödemelerinin dönem sonu toplamı 52.529.505,44 TL'dir.

hesap grubudur.

260 - Haklar :

Kuruluşumuz yazılım, irtifak vb. bedeli olarak 25.244.327,37 TL devretmiş olup, 2013 yılında 4.470.210,78 TL amortisman ayrılmıştır.

4. Maddi Olmayan Duran Varlıklar:

Herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan, işletmemizin belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği aktiveleştirilen giderler ile belli koşullar altında hukuken himaye gören hakları içeren

263 - Araştırma ve Geliştirme Giderleri:

Kuruluşumuz AR-GE projesi bedeli olarak 15.074.000 TL devretmiş olup, 2013 yılında 3.330.245,45 TL amortisman ayrılmıştır.

267 - Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar:

Dönem başında 88.402.406,30 TL olan Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklara 2013 yılı dönem sonun-

da 88.402.406,30 TL devir vermiştir. 2013 yılında 5.898.455,48 TL amortisman ayrılmıştır.

DHMİ MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR			
2013 (BİN TL)			
TÜRÜ	BİLGİ	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR
HAKLAR		25.244	16.018
ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ		15.074	7.043
DĞR. MAD.OLM. DURAN VARLIK.		88.402	18.480
VERİLEN AVANSLAR		0	0
TOPLAM		128.720	41.541

268 - Birikmiş Amortismanlar (-) :

Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklardan yapılan ödemeler 5 yılda amorte edilmekte olup, bu hesapta biri-

ken amortisman tutarı 41.540.539,49 TL'dir. 2013 yılı için ayrılan amortisman tutarı 13.698.911,71 TL'dir.

DHMİ AMORTİSMANLAR			
2013 (BİN TL)			
YILLAR	BİLGİ	BİRİKMİŞ AMORTİSMAN	DÖNEM AMORTİSMANI
HAKLAR		16.018	4.470
ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ		7.043	3.330
DĞR. MAD.OLM. DURAN VARLIK.		18.480	5.899
VERİLEN AVANSLAR		0	0
TOPLAM		41.541	13.699

5. Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları :

Bu hesap yıl içerisinde çalışmamıştır.

6. Diğer Duran Varlıklar:

294 - Hizmet Dışı Maddi Duran Varlıklar :

Kuruluşumuz kullanımından kal edilen maddi duran varlıkların izlendiği hesaptır. Bu hesap dönem sonunda 6.256.940,61 TL. bakiye vermiştir.

299 - Hizmet Dışı Maddi Duran Varlıklar Birikmiş Amortismanı:

Bu hesap dönem sonunda 4.435.877,09 TL .bakiye vermiştir.

3. PASİF HESAPLAR

Kuruluşumuzun 2013 yılı dönem sonu itibariyle sahip olduğu kaynaklar toplamı 4.934.906.450,10 TL Pasif hesaplarla ilgili bilgi bir sonraki tabloda verilmiştir. Pasifin % 25'ini 1.221.149.791,10 TL ile kısa vadeli yabancı kaynaklar, %10 unu 533.354.370,10 TL ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ve % 65'ini 3.180.402.288,90 TL ile öz kaynaklar oluşturmuştur. Pasif hesaplarla ilgili açıklamalar aşağıda verilmiştir.

DHMI		BİLANÇO PASİF		
		AKTİF		
		(BİN TL)		
HESABIN ADI	YILLAR	2012 G	2013 R	2013 G
A. KISA VADELİ YABANCI KAY.		790.785	934.483	1.221.121
1. MALİ BORÇLAR		0	0	0
2. TİCARİ BORÇLAR		90.607	110.490	117.323
3. DİĞER BORÇLAR		19.886	23.612	28.927
4. ALINAN AVANSLAR		0	11.165	247.812
5. ÖDENE.VERGİ VE YÜKÜM.		34.568	45.590	35.825
6. BORÇ VE GİD.KARŞILIKLARI		34.939	51.382	41.538
7. GEL.AY.GEL.VE GİD.TAHAK.		610.785	692.244	749.696
8. DİĞ.KISA VADE.YAB.KAY.		0	0	0
B. UZUN VAD.YABANCI KAYNAK.		479.968	489.651	533.355
1. MALİ BORÇLAR		0	0	0
2. TİCARİ BORÇLAR		0	16.362	0
3. BORÇLAR VE GİD.KARŞILIK.		505	515	514
4. GELE.YIL.GEL.VE GİD.TAHAK.		479.463	472.774	532.841
5. DİĞ.UZ.VADE.YABANCI KAY.		0	0	0
C. ÖZ KAYNAKLAR		3.093.184	3.044.629	3.180.430
1. ÖDENMİŞ SERMAYE		1.471.985	1.471.985	1.471.985
-SERMAYE		1.700.000	1.700.000	1.700.000
-ÖDENMEMİŞ SERMAYE (-)		228.015	228.015	228.015
-SERMAYE DÜZELTMESİ		0	0	0
2. KAR YEDEKLERİ		1.017.411	1.070.265	1.070.265
3. GEÇMİŞ YILLAR KARI		0	0	0
4. DÖNEM NET KARI		603.788	502.379	638.180
PASİF TOPLAMI		4.363.937	4.468.763	4.934.906

a. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Kuruluşumuzda 2013 yılında ödenecek ve vadesi 1 yıldan az olan borçların izlendiği hesap grubudur.

1. Mali Borçlar:

Bu hesap yıl içerisinde çalışmamıştır.

2. Ticari Borçlar,:

Kuruluşumuzun ticari ilişkileri nedeniyle borçlandığı tutarların izlendiği hesap grubudur.

320 - Satıcılar:

Dönem sonunda satıcılara 63.410.454,61 TL borcu-muz olup, detayı aşağıda verilmiştir.

	(BİN TL)
Mal ve Hizmet Alımlarından	41.025
Müteahhit Hizmetlerinden	21.545
Hastanelerden Borçlar	0
Eczanelerden Borçlar	0
Kamulaştırmalardan Borçlar	840
Yurt Dışı Alımlarından Borçlar	0
TOPLAM	63.410

326 - Alınan Depozito ve Teminatlar:

Kişi ve kuruluşlardan 17.777.506,34 TL nakit depozito ve teminat alınmış olup, detayı aşağıda verilmiştir.

Alicılardan Alınan TL Teminatlar	4.638
Alicılardan Alınan USD Teminatlar	775
Alicılardan Alınan EURO Teminatlar	2.004
Satıcılardan Alınan TL Teminatlar	10.164
Satıcılardan Alınan USD Teminatlar	168
Satıcılardan Alınan EURO Teminatlar	29
TOPLAM	17.778

329 - Diğer Ticari Borçlar:

Aşağıda mahiyeti belirtilen borçlarımız bu hesapta izlenmiş olup, yılsonunda 36.135.146,58 TL devir etmiştir.

	(BİN TL)
Eurocontrol Tahakkuklarından EURO Borçlar	5.934
Kimlik Kartı % 40 SHGM Payı	925
Çalışma Ruhsatı % 60 SHGM Payı	9.651
Diğer Ticari TL Borçlar	646
Diğer Ticari USD Borçlar	85
Diğer Ticari EURO Borçlar	18.894
TOPLAM	36.135

3. Diğer Borçlar:

Kuruluşumuzun ticari ilişkileri dışında borçlandığı ve bir yıl içinde ödenmesi düşünülen tutarlar bu hesap grubunda izlenmiştir.

331 - Ortaklara Borçlar:

Kuruluşumuzun Hazineye ödenecek temettü borcu bulunmamaktadır.

335 - Personele Borçlar:

Çeşitli işlemlerden doğan ve 2013 dönem sonuna kadar ilgili personele ödenmeyen personel alacakları olup, tutarı 233.438,99 TL'dir.

336 - Diğer Çeşitli Borçlar:

Bu hesapta dönem sonunda 28.693.894,69 TL devretmiş olup, detayı aşağıda verilmiştir;

Gelir İşlemlerinden Diğer Çeşitli Borçlar	5.934
(Muhtelif şirketler tarafından yapılan fazla ödeme tutarları)	9.200
Avukatlık vekalet ücretleri	2.011
İhtiyati Tedbirlerden Borçlar	14.948
Mahiyeti Belli Olmayan Tahsilat	3
Tevşik İndiriminden Borçlar	2.477
Projelerden Borçlar	55
TOPLAM	28.694

4. Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler:

Kuruluşumuzun sorumlu veya mükellef sıfatıyla ödeyeceği vergi, resim, harç kesintisi, sigorta primi, icra tak-sitleri ve benzeri borçlarının izlendiği hesap grubudur.

360 - Ödenecek Vergi ve Fonlar:

Bu hesapta 35.695.455,12 TL kadar ödenecek vergi ve fon tutarı olup, detayı aşağıda verilmiştir.

	(BİN TL)
Kurumlar Vergisi Kanununa Göre	2.343
Gelir Vergisi Kanununa Göre	9.244
Katma Değer Vergisi Kanununa Göre	3.769
Damga Vergisi Kanununa Göre	1.156
Kesinti Yoluyla Alınan Damga Vergisi	393
DHİM'nin Tabi Olduğu Damga Vergisi	762
Hasılat Payı (%14)	19.183
TOPLAM	35.695

361 - Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri:

Bu hesap dönem sonunda 120.714,88 TL devretmiştir.

369 - Ödenecek Diğer Yükümlülükler:

2014 yılına 8.978,15 TL ödenecek diğer yükümlülük devretmiştir.

5. Borç ve Gider Karşılıkları:

370 - Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları :

2013 yılı dönem karı üzerinden 158.123.056,15 TL kurumlar vergisi hesaplanmıştır. Bu tutar 2013 Yılı Nisan ayında beyan edilerek ödenecektir.

371 - Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükler:

Mevzuat gereğince peşin ödenen Gelir ve Kurumlar vergisi ile diğer yükümlülükler bu grupta izlenmiştir. Bu hesapta 116.555.554,82 TL peşin ödenmiş vergi bulunmaktadır.

6. Gelecek aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları:

2012 yılı içinde ortaya çıkan ancak gelecek aylara ait gelirler ile faaliyet dönemine ait olup ödenmesi gelecek aylarda yapılacak giderler bu hesap grubunda izlenmiştir.

380 - Gelecek Aylara Ait Gelirler:

Aşağıda detayı verilen gelecek aylara ait peşin tahsil edilmiş gelirler toplamı 749.176.067,78 TL'dir.

(BİN TL)

Gelecek Aylara Ait Gelirler

Kirala İşlet Devret (KİD) Peşin Kira Tahsilatları	742.418
Çalışma Ruhsatları Peşin Tahsilatları	5.768
Terminal Yer Tahsis Kira Peşin Tahsilatları	0
İşletme Tahsis Kira Peşin Tahsilatları	333
Giriş Kartları Peşin Tahsilatları	657
AIP Peşin Tahsilatları	0
TOPLAM	749.176

381 - Gider Tahakkukları:

519.703,34 TL bakiye vermiştir.

b. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Kuruluşumuzca, gelecek yıllarda ödenecek ve vadeleri 1 yıldan daha uzun olan borçların izlendiği hesap grubudur.

1. Mali Borçlar:

Kuruluşumuzun bilanço tarihi itibarıyla vadesine 1 yıldan uzun süre bulunan mali borçları bu grupta izlenmiştir. Bu hesap yıl içerisinde çalışmamıştır.

2. Ticari Borçlar

426 - Alınan Depozito ve Teminatlar

Kişi ve Kuruluşlardan uzun vadeli depozito ve teminatı bulunmamaktadır.

3. Borç ve Gider Karşılıkları:

479 - Diğer Borç ve Gider Karşılıkları

Kuruluşumuzda dahili sigortaya tabi tutulan maddi duran için ayrılan dahili sigorta risk karşılıkları bu hesapta izlenmiş olup, dönem sonu bakiyesi 513.589,59TL'dir.

4. Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları:

480 - Gelecek Yıllara Ait Gelirler:

Kuruluşumuzca tahsil edilen çalışma ruhsatı bedelleri ve KİD işlemlerinden kaynaklanan gelirler olup, hesapta 532.840.780,51 TL bulunmaktadır.

ÖZ KAYNAKLAR

1. Ödenmiş Sermaye:

500 - Sermaye:

Kuruluşumuz esas sermayesi 1.700.000.000 TL'dir.

501 - Ödenmemiş Sermaye (-):

Kuruluşumuzun esas sermayesi olan 1.700.000.000 TL'den 1.471.985.035,01 TL ödenmiş olup, ödenmemiş sermaye 228.014.964,99 TL'dir.

2. Kar Yedekleri:

540 - Yasal Yedekler:

233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 37.maddesinin 4.fıkrası gereğince 2012 yılı dönem karından % 10 oranında ayrılan 75.475.563,63 TL yedeğin eklenmesi ile yedekler toplamı 1.092.887.450,14 TL'ye yükselmiş, Hazine Müsteşarlığının yazılarına istinaden 22.622.197,73 TL görev zararı ve stopaj tutarı yasal yedeklere mahsup edilmiş ve yasal yedekler tutarı 1.070.265.252,41 TL olmuştur.

3. Geçmiş Yıllar Karları:

570 - Geçmiş Yıllar Karları :

Bu hesap dönem sonunda bakiye vermemiştir.

590 - Dönem Net Karı :

2013 yılında 796.275.057,63 TL dönem karı elde edilmiş olup, 158.123.056,15TL kurumlar vergisi düşüldüğünde, dönem net karı 638.152.001,48 TL olmaktadır.

DHMİ		ANALİTİK KONSOLİDE BİLANÇO				(BİN TL)
		2013				
AKTİF HESAPLAR	BİLGİ	DÖNEM BAŞI	DÖNEM İÇİ GİRİŞLER	DÖNEM İÇİ ÇIKIŞLAR	FARK	DÖNEM SONU
I. DÖNEN VARLIKLAR		611.109	4.934.381	4.707.435	226.946	838.055
10 HAZIR DEĞERLER		202.126	2.671.626	2.376.163	295.463	497.589
100 Kasa		110	30.254	30.188	66	176
101 Alınan Çekler		0	57.072	57.072	0	0
102 Bankalar		201.967	3.789.013	3.493.631	295.382	497.349
103 Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri(-)		0	1.204.845	1.204.845	0	0
108 Diğer Hazır Değerler		49	132	117	15	64
11 MENKUL KIYMETLER		140.000	0	140.000	-140.000	0
112 Kamu Kesim Tahvil, Senet ve Bono.		140.000	0	140.000	-140.000	0
12 TİCARİ ALACAKLAR		185.730	1.720.888	1.643.262	77.626	263.356
120 Alıcılar		184.736	1.720.529	1.643.028	77.501	262.237
126 Verilen Depozito ve Teminatlar		0	0	0	0	0
127 Diğer Ticari Alacaklar		14	63	37	26	40
128 Şüpheli Ticari Alacaklar		60.800	5.885	539	5.346	66.146
129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı(-)		59.820	5.589	342	5.247	65.067
13 DİĞER ALACAKLAR		20.593	39.864	40.558	-694	19.899
131 Ortaklardan Alacaklar		20.246	30.483	31.243	-760	19.486
135 Personelden Alacaklar		254	3.281	3.269	12	266
136 Diğer Çeşitli Alacaklar		93	5.998	6.046	-48	45
138 Şüpheli Diğer Alacaklar		308	102	2	100	408
139 Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı(-)		308	0	2	-2	306
15 STOKLAR		31.290	114.627	118.806	-4.179	27.111
150 İlk Madde ve Malzeme		24.216	109.867	110.920	-1.053	23.163
151 Yarı Mamuller Üretim		384	584	584	0	384
157 Diğer Stoklar		0	0	0	0	0
159 Verilen Sipariş Avansları		6.690	4.176	7.302	-3.126	3.564
18 GEL AY. AİT GİD.ve GEL.TAHAK.		31.193	84.870	86.239	-1.369	29.824
180 Gelecek Aylara Ait Giderler		24.977	40.622	41.264	-642	24.335
181 Gelir Tahakkukları		6.216	44.248	44.975	-727	5.489

DHİMİ		ANALİTİK KONSOLİDE BİLANÇO				
		2013				(BİN TL)
AKTİF HESAPLAR	BİLGİ	DÖNEM BAŞI	DÖNEM İÇİ GİRİŞLER	DÖNEM İÇİ ÇIKIŞLAR	FARK	DÖNEM SONU
191 İndirilecek KDV		0	102.779	102.779	0	0
193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar		0	159.417	159.417	0	0
195 İş Avansları		61	16.629	16.628	1	62
196 Personel Avansları		116	23.681	23.583	98	214
22 TİCARİ ALACAKLAR		22.293	8.702	884	7.818	30.111
220 Uzun Vadeli Alacaklar		20.935	7.631	0	7.631	28.566
226 Verilen Depozito ve Teminatlar		1.358	1.071	884	187	1.545
227 Diğer Ticari Alacaklar		0	0	0	0	0
23 DİĞER ALACAKLAR		0	0	0	0	0
236 Diğer Çeşitli Alacaklar		0	0	0	0	0
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		3.637.272	811.918	471.451	340.467	3.977.739
250 Arazi ve Arsalar		852.381	98.941	23	98.918	951.299
251 Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri		1.310.461	89.618	2.811	86.807	1.397.268
252 Binalar		1.456.870	106.880	0	106.880	1.563.750
253 Tesis, Makine ve Cihazlar		560.715	56.258	12.077	44.181	604.896
254 Taşıtlar		363.994	82.407	17.945	64.462	428.456
255 Demirbaşlar		47.794	4.160	1.709	2.451	50.245
256 Diğer Maddi Duran Varlıklar		28.189	869	0	869	29.058
257 Birikmiş Amortismanlar (-)		1.633.495	232.234	27.187	205.047	1.838.542
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar		509.215	566.638	337.073	229.565	738.780
259 Verilen Avanslar		141.148	38.381	127.000	-88.619	52.529
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIK.		93.152	-5.311	661	-5.972	87.180
260 Haklar		21.578	3.824	157	3.667	25.245
263 Araştırma ve Geliştirme Giderleri		11.014	4.060	0	4.060	15.074
267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar		88.402	0	0	0	88.402
268 Birikmiş Amortismanlar (-)		27.842	13.699	0	13.699	41.541
269 Verilen Avanslar		0	504	504	0	0
28 GEL. YIL.ÂİT GİDER.VE GEL.TAHK.		0	10	10	0	0
280 Gelecek Yıllara Ait Giderler		0	10	10	0	0
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		111	9.189	7.479	1.710	1.821
294 Hizmet Dışı Maddi Duran Varlıklar		3.585	55.544	52.872	2.672	6.257
299 Hizmet Dışı Maddi Duran Var.Bir. Amortisman(-)		3.474	46.355	45.393	962	4.436
TOPLAM VARLIKLAR (AKTİF)		4.363.937	5.758.879	5.187.910	570.969	4.934.906

DHMİ		ANALİTİK KONSOLİDE BİLANÇO				
		2013				(BİN TL)
PASİF HESAPLAR	BİLGİ	DÖNEM BAŞI	DÖNEM İÇİ GİRİŞLER	DÖNEM İÇİ ÇIKIŞLAR	FARK	DÖNEM SONU
3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		790.785	4.076.850	3.894.298	430.364	1.221.149
30 MALİ BORÇLAR		0	0	0	0	0
303 Uzun Vade.Kre.Anapara ve Taksit Öde.		0	0	0	0	0
32 TİCARİ BORÇLAR		90.607	173.091	146.375	26.716	117.323
326 Alınan Depozito ve Teminatlar		13.915	8.597	4.734	3.863	17.778
329 Diğer Ticari Borçlar		21.257	103.114	88.236	14.878	36.135
33 DİĞER BORÇLAR		19.886	495.448	486.407	9.041	28.927
331 Ortaklara Borçlar		0	449.066	449.066	0	0
335 Personele Borçlar		533	3.129	3.429	-300	233
336 Diğer Çeşitli Borçlar		19.353	43.253	33.912	9.341	28.694
34 ALINAN AVANSLAR		0	247.927	115	247.812	247.812
349 Alınan Diğer Avanslar		0	247.927	115	247.812	247.812
36 ÖDENE.VER.VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜK.		34.568	451.635	450.378	1.257	35.825
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar		34.178	374.284	372.767	1.517	35.695
361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri		380	70.852	71.111	-259	121
369 Ödenecek Diğer Yükümlülükler		10	6.499	6.500	-1	9
37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		34.939	476.911	470.284	6.627	41.566
370 Dön.Karı Vergi ve Yasal Yüküm.Karş.		150.968	158.123	150.968	7.155	158.123
371 Dön.Kar.Peşin Öden.Ver.veDiğ.Yük.(-)		116.029	116.557	116.029	528	116.557
373 Maliyet Giderleri Karşılığı		0	0	0	0	0
379 Diğer Borç ve Gider Karşılığı		0	435.345	435.345	0	0
38 GELE.AY.AİT GELİR VE GİD.TAH.		610.785	419.921	281.010	138.911	749.696
380 Gelecek Aylara Ait Gelirler		610.770	417.082	278.676	138.406	749.176
381 Gider Tahakkukları		15	2.839	2.334	505	520
39 DİĞER KISA VADELİ YAB.KAY..		0	2.059.844	2.059.844	0	0
391 Hesaplanan KDV		0	334.295	334.295	0	0
393 Merkez ve Şubeler Cari Hesabı		0	1.725.549	1.725.549	0	0
4 UZUN VAD.YABANCI KAYNAK.		479.968	395.317	341.930	53.387	533.355
40 MALİ BORÇLAR		0	0	0	0	0
400 Banka Kredileri		0	0	0	0	0
42 TİCARİ BORÇLAR		0	0	0	0	0
426 Alınan Depozito ve Teminatlar		0	0	0	0	0
47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		505	484	475	9	514
479 Diğer Borç ve Gider Karşılık.(Sigorta)		505	484	475	9	514
48 GEL.YILLAR.AİT GELİR VE GİD.TAH.		479.463	394.833	341.455	53.378	532.841
480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler		479.463	394.833	341.455	53.378	532.841
TOPLAM YABANCI KAYNAKLAR		1.270.753	4.472.167	4.236.228	483.751	1.754.504

DHİMİ		ANALİTİK KONSOLİDE BİLANÇO				
		2013				(BİN TL)
PASİF HESAPLAR	BİLGİ	DÖNEM BAŞI	DÖNEM İÇİ GİRİŞLER	DÖNEM İÇİ ÇIKIŞLAR	FARK	DÖNEM SONU
5 ÖZ SERMAYE		3.093.184	713.628	626.410	87.218	3.180.402
50 ÖDENMİŞ SERMAYE		1.471.985	0	0	0	1.471.985
500 Nominal Sermaye		1.700.000	0	0	0	1.700.000
502 Sermaye Düzeltmesi		0	0	0	0	0
54 KAR YEDEKLERİ		1.017.411	75.476	22.622	52.854	1.070.265
540 Yasal Yedekler		1.017.411	75.476	22.622	52.854	1.070.265
57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI		0	0	0	0	0
570 Geçmiş Yıllar Karları		0			0	0
59 DÖNEM KAR (ZARAR)		603.788	638.152	603.788	34.364	638.152
590 Dönem Net Karı		603.788	638.152	603.788	34.364	638.152
TOPLAM KAYNAKLAR (PASİF)		4.363.937	5.185.795	4.862.638	570.969	4.934.906

D. FON AKIMI

Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın 21 Haziran 2012 tarih ve 10378 sayılı emirleri gereği; hazırlanması istenilen 2013 yılı Genel Yatırım ve Finansman Programı; verilen hedefler doğrultusunda hazırlanmış ve 31.07.2012 tarih ve 56138 sayılı Makam Onayı ile kabul edilmiş olup, bu teklif program ile 1.557.925.000 kaynak yaratılacağı, buna karşılık 1.107.925.000 TL ödeme ve 450.000.000 TL yatırım yapılacağı öngörülmüştür.

Bakanlar Kurulu'nun 04.10.2012 tarih ve 2012/3840 Sayılı Kararı ile kesinleşen 2013 yılı Genel Yatırım ve Finansman Programı, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın 22.11.2012 tarih ve 18621 sayılı yazısı ekinde gönderilmiş olup, bu program ile Kuruluşumuzun; 1.597.252.000 TL kaynak yaratacağı 1.147.252.000 TL ödeme yapacağı 450.000.000 TL yatırım yapılacağı öngörülmüştür. Bu hedeflere uygun olarak hazırlanan Kuruluşumuz 2013 yılı İşletme Bütçesi 27.12.2012 tarih ve 132 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile kabul edilmiş ve 01.01.2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'ndan alınan 02.07.2013 tarih ve 10755 sayılı emirleri gereği Ku-

ruluşumuzun 2013 yılı Genel Yatırım ve Finansman Programı'nın revizesi yapılmış olup, 01.08.2013 tarih 73 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile kabul edilmiştir. Revize program ile 1.598.275.000 TL kaynak yaratılacağı 1.148.275.000 TL ödeme yapılacağı, 450.000.000 TL yatırım yapılacağı öngörülmüştür.

Kuruluşumuz 2013 yılı Genel Yatırım ve Finansman Programı son olarak Hazine Müsteşarlığı'nın 27.11.2013 tarih ve 18747 sayılı emirleri gereği revize edilmiş olup, 26.12.2013 tarih ve 138 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile kabul edilmiştir. Son revize programı ile 1.318.782.000 TL kaynak elde edileceği 886.456.000 TL ödeme yapılacağı öngörülmüş olup, yatırımların 432.326.000 TL olacağı öngörülmüştür.

Kuruluşumuz Genel Yatırım ve Finansman Programı ve revizeleri Hazine Müsteşarlığı'nın verdiği direktif ve esaslara göre, ayrıca Kuruluşumuz ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanmıştır.

2013 yılı faaliyetleri sonrası 1.732.372.000 TL kaynak oluşturulmuş olup, aynı dönemde 1.252.495.000 TL ödeme yapılmıştır. 2013 yılı yatırımı 479.877.000 TL gerçekleşmiştir.

DHMi	FON AKIM AKTİF			(BİN TL)
BİLGİ	2011	2012	2013	
A. FON KAYNAKLARI	1.436.887	1.502.479	1.732.372	
1. Faaliyetlerden Sağlanan Kaynaklar	978.687	897.608	1.000.240	
a. Olağan Kar	810.141	769.035	775.285	
b. Amortismanlar	168.546	128.573	219.708	
c. Fon Çıkışı Gerektirmeyen Diğer Giderler	0	0	5.247	
d. Fon Girişi Sağlamayan Gelirler (-)	0	0	0	
2. Olağandışı Faaliyetler.Sağlanan Kaynaklar	934	0	20.990	
a. Olağandışı Kar	934	0	20.990	
b. Fon Çıkışı Gerektirmeyen Diğer Giderler	0	0	0	
c. Fon Girişi Sağlamayan Gelirler (-)	0	0	0	
3. Dönen Varlık Tutarındaki Azalışlar	203.065	551.370	146.356	
4. Duran Varlık Tutarındaki Azalışlar	2.749	32.565	88.619	
5. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Artışlar	235.837	20.927	422.780	
6. Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Artışlar	15.615	9	53.387	
7. Sermaye Artırımı	0	0	0	
8. Hisse Senetleri İhraç Primleri	0	0	0	
B. FON KULLANIMLARI	1.028.369	1.071.855	1.732.372	
1. Faaliyetlerle İlgili Kullanımlar	0	0	2	
a. Olağan Zarar	0	0	0	
b. Amortismanlar	0	0	0	
c. Fon Çıkışı Gerektirmeyen Diğer Giderler	0	0	2	
d. Fon Girişi Sağlamayan Diğer Gelirler (-)	0	0	0	
2. Olağandışı Faaliyetlerle İlgili Kullanımlar	0	14.279	0	
a. Olağandışı Zarar	0	14.279	0	
b. Fon Çıkışı Gerektirmeyen Giderler	0	0	0	
c. Fon Girişi Sağlamayan Gelirler (-)	0	0	0	
3. Ödenen Vergi ve Benzerleri	221.100	252.037	229.486	
4. Ödenen Temettüleri	444.061	483.372	471.687	
a. Bir Önceki Dönem Karından Ödenen	444.061	483.372	449.065	
b. Yedeklerden Dağıtılan	0	0	22.622	
5. Dönen Varlıkların Tutarındaki Artışlar	239.776	28.382	378.547	
6. Duran Varlıkların Tutarındaki Artışlar	111.662	13.738	652.350	
7. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Azalışlar	11.739	178.306	300	
8. Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Azalış.	31	101.741	0	
9. Sermayedeki Azalışlar	0	0	0	

E. NAKİT AKIMI

Kuruluşumuz 2013 faaliyet dönemine 202 milyon TL nakit ile başlamış olup, dönem içinde 2.272 milyon TL nakit girişi ve 2.477 milyon TL nakit çıkışı sonrası

2014 yılına 498 milyon TL nakit devretmiştir. Nakit giriş ve çıkışları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

DHMI NAKİT AKIM TABLOSU			
	(BİN TL)		
BİLGİ	2011	2012	2013
A. DÖNEM BAŞI NAKİT MEVCUDU	621.684	434.501	202.126
B. DÖNEM İÇİ NAKİT GİRİŞLERİ	2.114.702	1.926.464	2.772.701
1. Satışlardan Elde Edilen Nakit	1.717.320	1.767.414	2.034.986
a. Net Satışlar	1.760.644	1.774.202	2.120.430
b. Ticari Alacaklardaki Azalışlar	4.604	15	0
c. Ticari Alacaklardaki Artışlar (-)	47.928	6.803	85.444
2. Diğer Faal.Olağan Gelir.Sağlanan Nakit	139.975	129.343	27.372
3. Olağandışı Gelir ve Kar.Sağlanan Nakit	4.677	8.027	13.080
4. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar.Arışırlar	235.837	20.637	396.064
5. Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar.Arışırlar	15.615	9	53.387
6. Sermaye Artışırlanlan Sağırlanan Nakit	0	0	0
7. Hisse Senedi İhrac Prim.Sağırlanan Nakit	0	0	0
8. Diğer Nakit Girişleri	1.278	1.034	247.812
C. DÖNEM İÇİ NAKİT ÇIKIŞLARI	2.301.885	2.158.839	2.477.238
1. Maliyetlerlen Kaynaklanan Nakit Çıkışırları	623.996	788.091	823.355
a. Satışların Maliyeti	785.493	985.921	1.069.526
b. Stoklardaki Artış	166	10.440	0
c. Ticari Borçlardaki Azalışlar	11.770	0	0
d. Ticari Borçlardaki Artışlar (-)	3.385	20.273	26.716
e. Amort.ve Nakit Çıkışı Gerektirme.Gid.(-)	165.626	187.997	215.276
f. Stoklardaki Azalışlar (-)	4.422	0	4.179
2. Faaliyet Giderlerine İlişkin Nakit Çıkışırları	89.423	93.161	112.641
a. Araştırma ve Geliştirme Giderleri	2.921	3.346	3.620
b. Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri	1.955	2.360	2.559
c. Genel Yönetim Giderleri	84.547	110.499	110.894
d. Amortis-Nakit Çıkışı Gerektirme.Gid.(-)	0	23.044	4.432
3. Diğer Faali.Olağan Gider ve Zarar.İlişkin	133.135	16.591	40.524
a. Diğer Faaliyetlerlen Olağan Giderler	238.841	69.476	313.386
b. Amortis-Nakit Çıkışı Gerektirme.Gid.(-)	105.706	52.885	272.862
4. Finansman Giderler.Dolayı Nakit Çıkışı	0	0	0
5. Olağandışı Gider ve Zarar.Nakit Çıkışı	1.895	3.421	1.250
a. Olağandışı Gider ve Zararlar	4.986	26.842	2.792
b. Amortis-Nakit Çıkışı Gerektirme.Gid.(-)	3.091	23.421	1.542
6. Duran Varlık Yatırımları Nakit Çıkışı	659.288	409.562	570.574
7. Kısa Vadeli Yabancı Kaynak Ödemeleri	0	0	300
a. Menkul Kıymetler Ana Para Ödemeleri	0	0	0
b. Alınan Krediler Ana Para Ödemeleri	0	0	0
c. Diğer Ödemeler	0	0	300
8. Uzun Vadeli Yabancı Kaynak Ödemeleri	0	0	0
9. Ödenen Vergi ve Benzerleri	345.910	362.906	451.663
10. Ödenen Temettüler	444.061	483.372	471.684
11. Diğer Nakit Çıkışırları	4.177	1.735	5.247
D. DÖNEM SONU NAKİT MEVCUDU	434.501	202.126	497.589
E. NAKİT ARTIŞ VEYA AZALIŞI	-187.183	-232.375	295.463

F. MALİ ANALİZ

1. MALİ DURUM

	2011	2012	2013
a) Kaynaklar Arasındaki İlişkiler			
1) Mali Yeterlilik (Finansman)			
Öz Kaynaklar x 100			
----- =	227,65	243,41	211,09
Yabancı Kaynaklar			
2) İç Kaynaklar (Otofinansman)			
Kar Yedekleri x 100			
----- =	63,61	69,12	72,70
Ödenmiş Sermaye			
b) Varlıklar Arasındaki İlişkiler			
Bağlı Değerler x 100			
----- =	74,93	85,48	82,40
Varlıklar Toplamı			
c) Varlıklar ve Kaynaklar Arasındaki İlişkiler			
1) Bağlı Değerler ile bu değerlerin finansmanında kullanılan kaynakların ilişkileri:			
Bağlı Değerler x 100			
----- =	112,80	120,60	127,86
Öz Kaynaklar			
2) Paraya çevrilebilir ve hazır değerlerle bu değerlerin finansmanında kullanılan kaynakların ilişkisi (Disponibilite)			
Hazır Değerler x 100			
----- =	45,08	25,56	93,29
Kısa Süreli Borçlar			
(Genişletilmiş Likidite)			
Dönen Varlıklar x 100			
----- =	117,67	77,27	157,13
Kısa Süreli Borçlar			

2. MALİ SONUÇLAR

a) Karlılık (Rantabilite)

1) Mali Karlılık (Mali Rantabilite)

Dönem Karı x 100			
----- =	55,10	51,27	54,09
Ödenmiş sermaye			
Dönem Karı x 100			
----- =	26,52	24,40	25,03
Öz Kaynaklar			
Faaliyet Karı x 100			
----- =	28,96	21,73	29,36
Öz Kaynaklar			

2) İktisadi Karlılık (Ekonomik Rantabilite)

Dönem Karı + (Finansman Giderleri- Yatırım Maliyetine Verilen Finansman Giderleri) X 100			
----- =	19,82	20,32	20,44
Kullanılan Kaynaklar - İşletmeye açılmayan Yatırımlarda Kullanılan Kaynaklar			

b) Mali Sonucu İlgilendiren Etkenler

Ödenen Faizler x 100			
----- =	0	0	0
Faize Tabi Yabancı Kaynaklar			
Net Satış Hasılatı X 100			
----- =	43,02	47,78	54,43
Kullanılan Kaynaklar - İşletmeye Açılmayan Yatırımlarda Kullanılan Sermaye			

c) Kullanılan Sermaye (Kaynaklar Toplamı) Değişmelerin Karlılığı etkisi

Net Satışlar x 100			
----- =	38,24	40,66	45,24
Kullanılan Kaynaklar			
Net Satışlar x 100			
----- =	57,57	57,36	66,67
Öz Kaynaklar			
Net Satışlar x 100			
----- =	155,25	290,32	253,01
Dönen Varlıklar			
Net Satışlar x 100			
----- =	50,74	47,28	43,30
Duran Varlıklar			
Net Satışlar x 100			
----- =	867,44	852,89	722,55
Alacaklar			

DHMİ		MALİ BÜNYE		
		(BİN TL)		
YILLAR	BİLGİ	2011	2012	2013
A. KAYNAKLAR TOPLAMI		4.603.701	4.363.937	4.687.094
1. ÖZ KAYNAKLAR		3.058.069	3.093.184	3.180.430
2. YABANCI KAYNAKLAR		1.545.632	1.270.753	1.506.664
a. Uzun Vadeli Borçlar		963.932	790.785	973.309
b. Kısa Vadeli Borçlar		581.700	479.968	533.355
B. VARLIKLAR TOPLAMI		4.603.701	4.363.937	4.934.906
1. DURAN VARLIKLAR		3.469.604	3.752.828	4.096.851
a. Bağlı Değerler		3.449.547	3.730.535	4.066.740
b. Uzun Sürede Para.Çevl.Değ.		20.057	22.293	30.111
2. DÖNEN VARLIKLAR		1.134.097	611.109	838.055
a. Kısa Sür.Par.Çevl.Değ.		699.596	408.983	340.466
b. Hazır Değerler		434.501	202.126	497.589

3. FAALİYET SONUÇLARI

a) Maliyet Giderleri Göstergesi

Satışların Üretim x 100			
Maliyet Gider			
----- =	44,61	55,57	50,44
Net Satış Hasılatı			

b) Dönem Giderleri Göstergesi

Satış Giderleri x 100			
----- =	0,11	0,13	0,12
Net Satış Hasılatı			

Diğer Faaliyet x 100			
Giderleri			
----- =	4,97	6,42	5,40
Net Satış Hasılatı			

c) Satış Göstergesi

Satış Maliyeti x 100			
Tutarı			
----- =	49,69	62,12	55,96
Net Satış Hasılatı			

d) İşletme Faaliyet Göstergesi

Faaliyet Karı x 100			
----- =	50,31	37,88	44,03
Net Satış Hasılatı			

DHMİ		MALİ BÜNYE		
		(BİN TL)		
YILLAR	BİLGİ	2011	2012	2013
A. GAYRİ SAFİ SATIŞ HASILATI		1.945.778	1.963.045	2.340.816
1. SATIŞTAN İADELER		785	258	195
1. İNDİRİMLER		184.349	188.585	220.191
B. SAFİ SATIŞ HASILATI		1.760.644	1.774.202	2.120.430
1. SATIŞLARIN ÜRETİM MALİYETİ		785.493	985.921	1.069.526
2. SATIŞ GİDERLERİ		1.955	2.360	2.559
3. DİĞER DÖNEM GİDERLERİ		87.468	113.845	114.514
SATIŞ MALİYETİ TUTARI		874.916	1.102.126	1.186.599
C. İŞLETME FAALİYET KARI		885.728	672.076	933.831
D. FAALİYET DIŞI GELİR VE KARLAR		169.174	178.998	178.622
FAALİYET DIŞI GİDER VE ZARARLAR		243.827	96.318	316.178
E. DÖNEM KARI		811.075	754.756	796.275

EKLER

AD 1.3 INDEX TO AERODROMES AND HELIPORTS

Type of traffic permitted to use the aerodromes / heliports				
Aerodrome/heliport name Location indicator	International National (INTL-NTL)	IFR-VFR	S: Scheduled N: Non-scheduled P: Private M: Military	Refence to AD Section and remarks
1	2	3	4	5
AERODROMES				
ADANA - LTAF	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTAF
ADIYAMAN - LTCP	NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCP
AĞRI - LTGO	NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTGO
AMASYA / Merzifon - LTAP	NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTAP
ANKARA / Esenboğa - LTAC	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTAC
ANTALYA - LTAI	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTAI
ANTALYA / Gazipaşa - LTFG	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTFG
AYDIN / Çıldır - LTBD	NTL	IFR-VFR	N - P	AD 2 LTBD
BALIKESİR / Merkez - LTBF	NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTBF
BALIKESİR / Koca Seyit - LTFD	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTFD
BATMAN - LTCJ	NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCJ
BİNGÖL - LTCU	NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCU
BURSA / Yenişehir - LTBR	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTBR
ÇANAKKALE - LTBH	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTBH
DENİZLİ / Çardak - LTAY	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTAY
DIYARBAKIR - LTCC	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCC
ELAZIĞ - LTCA	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCA
ERZİNCAN - LTCD	NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCD
ERZURUM - LTCE	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCE
ESKİŞEHİR / Anadolu Üniv. - LTBY *	NTL	IFR-VFR	P - M	AD 2 LTBY
GAZİANTEP - LTAJ	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTAJ
GÖKÇEADA	NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTFC
HATAY - LTDA	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTDA
İĞDIR	NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCT
ISPARTA/Süleyman Demirel - LTFC	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTFC
İSTANBUL / Atatürk - LTBA	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTBA
İSTANBUL / Hesarfen - LTBW	NTL	VFR	P - M	AD 2 LTBW
İSTANBUL / Sabiha Gökçen - LTFJ	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTFJ
İZMİR / Adnan Menderes - LTBJ	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTBJ
İZMİR / Selçuk-Efes - LTFB *	NTL	VFR	P - M	AD 2 LTFB
KAHRAMANMARAŞ - LTCN	NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCN
KARS - LTCF	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCF
KASTAMONU - LTAL	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTAL
KAYSERİ - LTAU	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTAU
KOCAELİ / Cengiz Topel - LTBJ	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTBJ
KONYA - LTAN	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTAN
MALATYA / Erhaç - LTAT	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTAT
MARDİN - LTCT	NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCT
MILAS / Bodrum - LTFE	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTFE
MUĞLA / Dalaman - LTBS	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTBS

Type of traffic permitted to use the aerodromes / heliports				
Aerodrome/heliport name Location indicator	International National (INTL-NTL)	IFR-VFR	S: Scheduled N: Non-scheduled P: Private M: Military	Refence to AD Section and remarks
1	2	3	4	5
MUŞ - LTCK	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCK
NEVŞEHİR / Kapadokya - LTAZ	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTAZ
SAMSUN / Çarşamba - LTFH	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTFH
SİİRT - LTCL	NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCL
SINOP - LTCM	INTL-NTL	IFR-VFR	N - P - M	AD 2 LTCM
SİVAS / Nuri Demirağ - LTAR	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTAR
ŞANLIURFA - LTCH	NOT IN USE			
ŞANLIURFA / GAP - LTCS	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCS
ŞIRNAK / Şerafettin Elçi - LTCV	NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCV
TEKİRDAĞ / Çorlu - LTBU	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTBU
TOKAT - LTAW	NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTAW
TRABZON - LTCG	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCG
UŞAK - LTBO	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTBO
VAN / Ferit Melen - LTCI	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTCI
ZAFER - LTBZ	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTBZ
ZONGULDAK / Çaycuma - LTAS	INTL-NTL	IFR-VFR	S - N - P - M	AD 2 LTAS
MILITARY				
ADANA / İncirlik - LTAG *	NTL	IFR-VFR	M	AD 2 LTAG
AFYON - LTAH *	NTL	IFR-VFR	M	AD 2 LTAH
ANKARA / Akıncı - LTAE *	NTL	IFR-VFR	M	AD 2 LTAE
ANKARA / Etimesut - LTAD *	NTL	IFR-VFR	M	AD 2 LTAD
ANKARA / Güvercinlik - LTAB *	NTL	VFR	M	AD 2 LTAB
BALIKESİR / Bandırma - LTBG *	NTL	IFR-VFR	N - M	AD 2 LTBG
BODRUM / İMSİK - LTBV *	NTL	IFR-VFR	M	AD 2 LTBV
ESKİŞEHİR - LTBI *	NTL	IFR-VFR	M	AD 2 LTBI
İSTANBUL / Samandıra - LTBX *	NTL	VFR	M	AD 2 LTBX
İZMİR / Çigli - LTBL *	NTL	IFR-VFR	M	AD 2 LTBL
İZMİR / Gaziemir - LTBK *	NTL	VFR	M	AD 2 LTBK
İZMİR / Kaklıç - LTFA *	NTL	IFR-VFR	M	AD 2 LTFA
KÜTAHYA - LTBN *	NTL	VFR	M	AD 2 LTBN
MALATYA/Tulga - LTAO *	NTL	VFR	M	AD 2 LTAO
MANİSA / Akhisar - LTBT *	NTL	IFR-VFR	M	AD 2 LTBT
YALOVA -LTBP *	NTL	IFR-VFR	M	AD 2 LTBP
HELIPORTS				
ANKARA / Ufuk Danişment - LTHA *	NTL	VFR	M	AD 3 LTHA
ÇANAKKALE - LTHC *	NTL	VFR	M	AD 3 LTHC
DİYARBAKIR / Ünal Erkan - LTHB *	NTL	VFR	M	AD 3 LTHB
DİYARBAKIR / Orgeneral Eşref Bitlis - LTHD *	NTL	VFR	M	AD 3 LTHD
ANTALYA / Süleyman Satır - LTHE *	NTL	VFR	M	AD 3 LTHE
* Prior Permission Required				

A detailed map of Turkey illustrating flight routes and airports. The map is overlaid with a grid of latitude and longitude lines. Numerous airports are marked with airplane icons and labeled with their names in Turkish. Major cities and regions are also labeled. The map shows a dense network of flight routes across the country, with a high concentration of airports in the western and central parts of Turkey. The map is oriented with North at the top, and the grid lines are labeled with coordinates ranging from 26°00'N to 42°00'N and 26°00'E to 46°00'E.

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ACC	Area Control Centre/Saha Kontrol Merkezi
AIC	Aeronautical Information Circular/Havacılık Enformasyon Genelgesi
AIM	Aeronautical Information Management/Havacılık Bilgi Yönetimi
AIP	Aeronautical Information Publication/Havacılık Bilgi Yayını
ANMS	Airport Noise Management System/Havalimanı Gürültü Yönetim Sistemi (gürültü ölçüm, kontrol ve izleme sistemleri)
ANS	Air Navigation Services/Hava Seyrüsefer Hizmetleri
Ar-Ge	Araştırma-Geliştirme
ASK	Available Seat Kilometers/Arz Edilen Koltuk Kilometre
ATC	Air Traffic Control/Hava Trafik Kontrolü
ATM	Air Traffic Management/Hava Trafik Yönetimi
AWOS	Automatic Weather Observation System/Otomatik Meteorolojik Gözlem ve Raporlama Sistemi
AYGM	Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü
BOY	Bakım-Onarım-Yenileme
CASCADE	Co-operative ATS Through Surveillance and Communication Applications Deployed in ECAC/ECAC'de Belirtilen Takip ve Haberleşme Uygulamaları Doğrultusunda Ortak ATS Çalışmaları
CNS/ATM	Communication-Navigation-Surveillance & Air Traffic Management/Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim ve Hava Trafik Yönetimi
CPDLC	Controller-Pilot Data Link Communication/Kontrolör-Pilot Haberleşme Veri Hattı
ÇYS	Çevresel Yönetim Sistemi
DHMI	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü
DME	Distance Measuring Equipment/Mesafe Ölçüm Cihazı
EASA	European Aviation Safety Agency/Avrupa Havacılık Emniyeti Otoritesi
ECAC	European Civil Aviation Conference/Avrupa Sivil Havacılık Konferansı
EHF	Extremely High Frequency/Aşırı Yüksek Frekans
ETS	Emission Trading Scheme/Salım Ticaret Sistemi
EUROCONTROL	European Organisation for The Safety of Air Navigation/Hava Seyrüsefer Emniyeti İçin Avrupa Teşkilatı
FAA	Federal Aviation Administration/(ABD) Federal Havacılık İdaresi
FABs	Functional Airspace Blocks/Fonksiyonel Hava Sahası Blokları
FIR	Flight Information Region/Uçuş Bilgi Bölgesi
FOD	Foreign Object Damage/Yabancı Madde Hasarı
FTK	Freight Ton-Kilometers/Yük Ton-Kilometre

FUA	Flexible Use of Aerospace/Hava Sahasının Esnek Kullanımı
GBAS	Ground Based Augmentation System/Yerde Tesis Edilen Pozisyon Doğrulama Sistemi
GEO	Geostationary Orbit/Yer Sabit Yörünge
GNSS	Global Navigation Satellite System/Küresel Uydu Seyrüsefer Sistemi
GPS	Global Positioning System/Küresel Konumlandırma Sistemi
GRI	Global Reporting Initiative/Küresel Raporlama İnisiyatifi
GZFT	Güçlü-Zayıf-Fırsat-Tehdit
HABOM	Havacılık Bakım Onarım ve Modifikasyon Merkezi
HEAŞ	Havalimanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri A.Ş.
HKK	Hava Kuvvetleri Komutanlığı
IATA	International Air Transport Association/Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği
ICAO	International Civil Aviation Organization/Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı
IFR	Instrument Flight Rules/Aletli Uçuş Kuralları
ILS	Instrument Landing System/Aletli İniş Sistemi
İHD	İşletme Hakkı Devri
KÖİ	Kamu-Özel İşbirliği
KYS	Kalite Yönetim Sistemi
LCC	Low Cost Carrier/Düşük Maliyetli Taşıyıcı
LEO	Low Earth Orbit/Alçak Yörünge
MBM	Market Based Management/Pisyasaya Dayalı Önlemler
METIS	Mediterranean Introduction of GNSS Services/GNSS Hizmetlerinin Akdeniz Bölgesi'nde Tanıtımı
MLAT	Multilateration/Multilaterasyon (Bilinen noktalarda yer alan ve bilinen aralıklarla sinyal gönderen iki veya daha fazla istasyona olan uzaklığın diferansiyelinin ölçümüne dayanan bir navigasyon tekniğidir.)
MRO	Maintenance-Repair-Overhaul/Bakım-Onarım-Yenileme
NDB	Non-Directional Radio Beacon/Yönlendirilmemiş Radyo Bıkını
NM	Nautical Mile/Deniz Mili (~1.852 m)
NOTAM	A Notice to Airmen/Havacılara Uyarı Bildirimi
PAT	Pist, Apron ve Taksi Yolu
PBN	Performance-Based Navigation/Performans Temelli Seyrüsefer
P-RNAV	Precision Area Navigation/Duyarlı (Hassas) Saha Seyrüseferi
PSR	Primary Surveillance Radar/Birincil Gözetleme Radarı
RASG	Regional Aviation Safety Group/Bölgesel Havacılık Emniyet Grubu

RNP	Required Navigation Performance/Gerekli Seyrüsefer Performansı
RPK	Revenue Passenger Kilometers/Ücretli Yolcu Kilometre
SAFA	Safety Assessment of Foreign Aircraft/Yabancı Uçakların Emniyet Yönünden Denetlenmesi (Yabancı ülkelerin sivil havacılık otoritelerinin, Türk uçaklarına rampa durumundayken yaptığı emniyet denetlemleridir.)
SAR	Search and Rescue/Arama ve Kurtarma
SCADA	Supervisory Control and Data Acquisition/Veri Tabanlı Kontrol ve Gözetleme Sistemi
SES	Single European Sky/Tek Avrupa Hava Sahası
SESAR	Single European Sky ATM Research/Tek Avrupa Seması Hava Trafik Yönetimi Araştırmaları
SESAR-JU	SESAR Joint Undertaking/SESAR Ortak Girişimi
SHERPA	Support Ad-Hoc to Eastern Region with Pre-operational Actions on GNSS/Doğu Avrupa Bölgesi Ülkelerinde Sivil Havacılığa Yönelik GNSS Uygulamaları
SHGM	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
SID	Standard Instrument Departure/Standart Aletli Kalkış
SMART	Systematic Modernization of Air Traffic Management Resources in Turkey/Türkiye’de Hava Trafik Yönetimi Kaynaklarının Sistemik Modernizasyonu
SRC	Safety Regulation Commission/Emniyet Regülasyon Komisyonu
SSC	The Single Sky Committee/Tek Hava Sahası Komitesi
SSR	Secondary Surveillance Radar/İkincil Gözetim Radarı
STAR	Standard Arrival Route/Standart Geliş Yolu
TDWR	Terminal Doppler Weather Radar/Terminal Doppler Meteoroloji Radarları
TUG	TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
UDHB	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
USD	United States Dollar/ABD Doları
VFR	Visual Flight Rules/Görerek Uçuş Kuralları
VHF	Very High Frequency/Çok Yüksek Frekans
VOLMET	Meteorological Information For Aircraft in Flight/Uçuştaki Hava Araçları İçin Meteorolojik Bilgi
VOR	Very High Frequency Omni Directional Range/Çok Yüksek Frekanslı Tüm Yönlü Radyo Verici İstasyonu
WAM	Wide Area MLAT/Geniş Alan Multilaterasyon
YİD	Yap-İşlet-Devret

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevlana Bulvarı No: 32 Etiler 06330
Yenimahalle / Ankara - TÜRKİYE
T: +90 312 204 20 00 • F: +90 312 222 09 76
dhmi@dhmi.gov.tr • www.dhmi.gov.tr